

Eesti täiskasvanud elanikkonna seksuaalkäitumine

Uuringuraport 2017

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

Tervise Arengu Instituut

Eesti täiskasvanud elanikkonna seksuaalkäitumine

Uuringuraport 2017

Liilia Lõhmus, Liis Lemsalu, Kristi Rüütel, Kaire Vals

Tallinn 2018

Uuringu läbiviimisel osalesid:

Uuringu koordineerimine: **Liilia Lõhmus**

Valimi moodustamine: **Kristiina Rajaleid**

Küsimustike koostamine: **Kaire Vals, Kristi Rüütel, Liilia Lõhmus, Liis Lemsalu**

Küsimustike ja kaaskirjade venekeelne toimetamine: **Julia Geller, Victoria Vinckler**

Küsimustike ja kaaskirjade ingliskeelne toimetamine: **Kristi Rüütel, Liis Lemsalu**

Internetipõhise küsimustiku loomine Lime Survey keskkonnas: **Kaire Vals, Liis Lemsalu**

Küsimustike trükkimine ja posti teel saadetud kirjade komplekteerimise korraldamine: **Lembi Posti**

Küsimustike e-posti kaudu saatmise korraldamine: **Kaire Vals**

Andmete sisestamine: **Heli Mölder, Kristel Kallau, Ruut Raev**

Andmete sisestuse kontroll ja andmebaaside puhastamine: **Liilia Lõhmus**

Andmete esinduslikkuse analüüs: **Liilia Lõhmus**

Andmete kaalumine: **Liilia Lõhmus**

Raporti venekeelse kokkuvõtte toimetamine: **Julia Geller**

Raporti ingliskeelse kokkuvõtte toimetamine: **Liis Lemsalu**

Raporti eestikeelse toimetamise ja kujundamise korraldamine: **Lembi Posti**

Uuringut rahastas Tervise Arengu Instituut Rahvastiku tervise arengukava aastateks 2009–2020 raames.

Viitamine: **Lõhmus L, Lemsalu L, Rüütel K, Vals K**. Eesti täiskasvanud elanikkonna seksuaalkäitumine. Uuringuraport 2017. Tallinn: Tervise Arengu Instituut, 2018

Uuringu meeskond tänab kõiki, kes aitasid kaasa uuringu läbiviimisele ja raporti valmimisele!

Aitäh, Aire Trummal, Anneli Uusküla, Annely Raev, Ene Villak, Helen Noormets, Helen Talalaev, Ivika Kärner, Kaidi Kandla, Kai Haldre, Kai Part, Katri Abel-Ollo, Liis Nelis, Made Laanpere, Maret Ney, Margus Irv, Marina Kaskman, Maris Jakobson, Reelika Arumäe, Roman Krõlov, Tiia Pertel, Tiina Salumäe, Mare Tekkel, Sigrid Vorobjov!

Täname kõiki küsimustikule vastanud Eesti inimesi!

Trükis on valminud Tervise Arengu Instituudi tellimusel 2018. a. Igasugune materjali reprodutseerimine ja levitamine on keelatud ilma Tervise Arengu Instituudi nõusolekuta.

Esikaane foto: Shutterstock

Küljendamine: Bonnier2B

ISBN 978-9949-461-95-0 (pdf)

SISUKORD

Mõisted ja lühendid.....	5
KOKKUVÕTE	6
ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	9
SUMMARY	12
1. ÜLEVAADE UURINGU TEOSTAMISEST	15
2. SOTSIAAL-DEMOGRAAFILISED TAUSTAANDMED.....	25
Haridus ja sotsiaalne staatus	26
3. PEREKOND JA KOOSELU.....	30
Leibkonna suurus ja lapsed leibkonnas.....	30
Leibkonna sissetulek ja majanduslik olukord.....	30
Eluase	32
Perekonnaseis, kooselu	33
4. ÜLDINE TERVIS JA ELUVIIS.....	37
4.1 Üldine tervis	37
Vaimne tervis	37
4.2 Sõltuvusainete tarvitamine.....	38
Suitsetamine	38
Alkoholi tarvitamine	38
Narkootikumide tarvitamine.....	39
5. HIV-NAKKUSE LEVIKUTEED JA SEKSUAALSEL TEEL LEVIVATE INFEKTSIOONIDE VÄLTIMISEGA SEOTUD TEADMISED.....	42
6. SUHTUMINE HIViga ELAVATESSE INIMESTESSE	43
7. KONDOOMIGA SEOTUD HOIAKUD	44
8. SEKSUAALSUHTED JA KONDOOMI KASUTAMINE.....	47
8.1 Seksuaalvahekorra kogemus	47
Seksuaalvahekord viimase 12 kuu jooksul.....	48
Erinevat tüüpi seksuaalvahekord.....	50
Seksuaalpartneri otsimine interneti teel või mobiiliäpiga.....	50
Rahulolu seksuaaleluga.....	50

8.2 Seksuaalpartnerid	53
Seksuaalpartnerite arv	53
Püsipartner	55
Juhupartner	56
Samast soost partner	57
Välismaalasest partner	58
Partner, kellele maksti seksi eest tasu	59
Muud partnerid	60
Paralleelsuhted.....	60
Grupiseks.....	61
8.3 Kondoomi kasutamine.....	62
Kondoomi kasutamine esimese seksuaalvahekorra ajal.....	62
Kondoomi kasutamine viimase 12 kuu jooksul	62
Kondoomi kasutamine viimase seksuaalvahekorra ajal	63
Kondoomi kasutamine välismaalasega vahekorras olles.....	64
Kondoomi kasutamise põhjused	64
Kondoomi kasutamata jätmise põhjused	65
9. HIV-TESTIMINE.....	67
9.1 HIVi nakatumise riski tajumine.....	67
9.2 HIV-testimine	70
Viimase testi tulemus	71
Testimise koht.....	72
HIV-kiirtestimise üritus.....	73
Soovitus teha HIV-testi.....	73
Testi tegemata jätmise põhjused.....	73
9.3 Kokkupuutejärgne profülaktika.....	75
10. TESTIMINE STLIde SUHTES	76
10.1 Vaktsineerimine B-hepatiidi vastu	78
VIITED	79
LISA 1. ANDMETE ESINDUSLIKKUSE ANALÜÜS.....	80
LISA 2. TABELID.....	82

MÕISTED JA LÜHENDID

Elukoht	koht, kus inimene elab enamik päevi nädalas
Grupiseks	seksuaalvahekord korraga rohkem kui ühe partneriga
Juhupartner	inimene, kellega ollakse seksinud vaid ühel korral või mitmel korral, kuid kes ei ole püsipartner (nt üheöösuhted, anonüümsed ja juhusuhted, seksikaaslased)
Kokkupuutejärgne profülaktika	kuu aega kestev HIVi-vastaste ravimite kuur, millega püütakse peatada nakatumist pärast kokkupuudet viirusega
Leibkond	ühises eluruumis (ühisel aadressil) elavad isikud, kes jagavad raha- ja/või toiduresse ja kes ka ise tunnistavad end ühes leibkonnas olevaks; leibkonna võib moodustada ka üksikisik
Majanduslikult aktiivne rahvastik	isikud, kes soovivad töötada ja on võimelised töötama
Majanduslikult passiivne rahvastik	isikud, kes ei soovi töötada või ei ole selleks võimelised
NSI	narkootikume süstiv inimene
p	olulisuse nivoo
Püsipartner	abikaasa või elukaaslane, tüdruk- või poiss-sõber ehk partner, kellega ei seo ainult seks
Paralleelsuhted	kattuvad seksuaalsuhted, kui ühe partneriga kahe vahekorra toimumise vahepeal ollakse seksuaalvahekorras teise partneriga (UNAIDS)
SD	standardhälve
Seksuaalselt aktiivne	seksuaalvahekord viimase 12 kuu jooksul
Seksuaalvahekord	vaginaal- või anaalvahekord
STLI	seksuaalsel teel leviv infektsioon
5% kohandatud keskmine	aritmeetiline keskmine, mille arvutamisel on eemaldatud 2,5% kõige väiksemaid ja 2,5% kõige suuremaid väärtuseid

KOKKUVÕTE

Uuring „Eesti täiskasvanud elanikkonna seksuaalkäitumine“ viidi läbi 18–79-aastaste hulgas 2017. aastal, andmed koguti perioodil 14.03–4.09.2017. Tegemist on kvantitatiivse läbilõikelise uuringuga. Küsitlus toimus nii posti teel kui ka interneti vahendusel. Uuringu peamine eesmärk on saada ülevaade Eesti elanike seksuaalkäitumisest ja seda mõjutavatest teguritest, selgitada välja HIVi ja seksuaalsel teel levivate infektsioonidega seotud terviseteenuste kasutamine, hinnata HIVi levikuteedega seotud teadmiste taset ja suhtumist HIViga elavatesse inimestesse.

Analüüsis on kasutatud 1867 inimese andmeid, vastamismäär on 29%. Tulemused on kaalutud vastavalt Statistikaameti andmetele soo ja vanuse alusel.

Üldine tervis

- 30%-l esineb mõni pikaajaline haigus või terviseprobleem.
- 64% hindab oma tervist heaks või väga heaks.
- 15%-l võib esineda vaimse tervise probleeme.
- 79% on külastanud aasta jooksul perearsti.

Sõltuvusainete tarvitamine

- 21% suitsetab igapäevaselt.
- 18% tarvitab alkoholi küsitlusele eelnenud aasta jooksul 2–3 korda nädalas või sagedamini.
- 33%-l võib esineda probleemne alkoholi tarvitamine (sh alkoholi kuritarvitamine või sõltuvus).
- 25% on tarvitanud elu jooksul narkootikume, 7% tarvitab narkootikume küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul.
- Kõige enam on levinud kanepitoodete tarvitamine, viimase tarvitamise korra andmete põhjal on nendega kokku puutunud vähemalt 22%, küsitlusele eelnenud aasta jooksul 6%.
- 1% on elu jooksul süstinud narkootikume.

Teadmised ja hoiakud

- 68% omab korrektseid teadmisi HIV-nakkuse levikuteedest.
- 45% suhtub HIViga inimestesse tõrjuvalt. Nende hulgas, kelle tutvusringkonnas on HIViga inimesi või kes omavad korrektseid teadmisi HIV-nakkuse levikuteedest, on tõrjuv suhtumine vähem levinud.

Seksuaalvahekorra kogemus

- 97% on elu jooksul olnud seksuaalvahekorras.
- 59% on alustanud seksuaaleluga 18-aastaselt või vanemana. Keskmine vanus esimese vahekorra ajal oli 18,5. Erinevate põlvkondade võrdluses selgub, et seksuaaleluga alustatakse käesoleval ajal nooremalt, eriti paistab see silma naiste hulgas: kui 18–29- ja 30–39-aastaste naiste hulgas on keskmine seksuaaleluga alustamise vanus 17 ja 17,4, siis 60–69-aastased naised alustasid seksuaalelu keskmiselt 20-aastaselt ning 70–79-aastased naised 20,5-aastaselt.
- 71% on küsitlusele eelnenud aasta jooksul olnud seksuaalvahekorras. 29% ei ole olnud ja kõige sagedamini on selle põhjuseks enda ja/või partneri tervisega seotud probleemid. Üldine hea tervis on seotud aktiivse seksuaaleluga. Enda hinnangul väga hea või hea tervisega inimestest oli küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul vahekorras 83%, ei hea ega halva tervisega inimestest 55% ning halva või väga halva tervisega inimestest 32%.
- 15% on otsinud endale seksuaalpartnerit interneti teel või mobiiliäpi kaudu, sh 9% on otsinud püsi- ja 11% juhupartnerit. 10% on olnud seksuaalvahekorras inimesega, kellega ta tutvus interneti teel ja/või mobiiliäpi kaudu, sh 5% leidis püsipartneri ning 7% oli vahekorras juhupartneriga.
- 61% hindab oma seksuaaltervist heaks või väga heaks, 29% ei heaks ega halvaks ning 10% leiab, et tema

seksuaalervis on halb või väga halb.

- 69% on oma seksuaaleluga rahul või pigem rahul. 31% ei ole oma seksuaaleluga rahul, kõige sagedamini on selle põhjuseks asjaolu, et viimasest vahekorras on möödunud kaua aega.

Seksuaalpartnerite arv

- 51% on elu jooksul olnud vahekorras viie või enama partneriga, 32% 2–4 ning 17% ühe partneriga. Partnerite arv on nooremate hulgas mõnevõrra suurem, eriti paistab selline trend silma naiste seas: 30–39-aastased naised erinevad 70–79-aastastest naistest ligi neli korda – viis ja enam partnerit elu jooksul on olnud vastavalt 62% ja 16%.
- 84%-l on küsitlusele eelnenud aasta jooksul olnud üks partner ning 16%-l kaks või enam partnerit. Keskmise partnerite arv viimase 12 kuu jooksul on 1,5. Küsitlusele eelnenud aasta jooksul on seksuaalpartnereid enam neil, kellel on probleeme alkoholi tarvitamisega ja kes on sel perioodil tarvitanud narkootikume.

Seksuaalpartnerite tüüp

- Viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest 94% on vahekorras olnud püsipartneriga, kogu valimist moodustavad nad 67%. 92%-l on küsitlusele eelnenud aasta jooksul olnud üks partner; keskmine püsipartnerite arv on 1,2.
- Viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest oli 13% vahekorras juhupartneriga, kogu valimist moodustavad nad 9%. 40% juhuvahekorras olnud inimestest olid vahekorras ühe partneriga; keskmine juhupartnerite arv on 2,4. Viimase 12 kuu jooksul on juhusuhetes olnud rohkem need, kellel on probleeme alkoholi tarvitamisega ja kes on sel perioodil tarvitanud narkootikume.
- 3% (sama nii meeste kui naiste hulgas) on elu jooksul olnud seksuaalvahekorras samast soost partneriga ning 1% küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul (1,5% meestest ja alla 1% naistest).
- 8% (17% meestest ja alla 1% naistest) on elu jooksul olnud seksuaalvahekorras, mille eest maksis rahas või mõnel muul viisil (nt andis narkootikume, riideid jms). Viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest on seksi ostnud 2%, kogu valimist moodustavad nad 1,6%. 71% seksi ostnud inimestest on elu jooksul olnud tasu eest vahekorras kahe või enama partneriga. Viimase 12 kuu jooksul on keskmine tasu eest partnerite arv 1,7. 3% on ise saanud elu jooksul seksuaalvahekorra eest tasu.
- 5% on küsitlusele eelnenud viie aasta jooksul olnud välismaal seksuaalvahekorras inimesega, keda kohati seal esimest korda. Nende seas on keskmine partnerite arv välismaal olles 3,7. Kõige sagedamini on partner pärit Euroopa riikidest.
- 4% on küsitlusele eelnenud viie aasta jooksul olnud Eestis seksuaalvahekorras inimesega, kellega kohtuti siin esimest korda, kuid kes elab tavaliselt välismaal. Keskmine välismaalastest partnerite arv on 1,6. Kõige sagedamini on partner pärit Euroopa riikidest.
- 2% on elu jooksul olnud seksuaalvahekorras partneriga, kelle kohta ta teab, et ta süstib või on süstinud kunagi narkootikume.
- 18% seksuaalvahekorras olnud inimestest on viimase partneriga seksuaalsuhtes olles olnud kas juhuslikes või püsivamates paralleelsuhetes (nt petnud oma partnerit, kõrvalsuhted jms).
- 9% on osalenud elu jooksul grupiseksis, 1% on selles osalenud küsitlusele eelnenud aasta jooksul. Grupiseksis osalenud inimesed on seda teinud keskmiselt 5,3 korral oma elu jooksul. Viimase korra põhjal on keskmine grupiseksis osalenud partnerite arv 3,4.

Kondoomi kasutamine

- 7% kasutas viimase 12 kuu jooksul püsipartneriga vahekorras olles alati kondoomi. 17% kasutas kondoomi viimasel korral.
- 41% kasutas viimase 12 kuu jooksul juhupartneriga vahekorras olles alati kondoomi; järjepidevalt ei ka-

sutanud kondoomi 59%, nemad moodustavad kogu valimist 5%. Viimasel korral kasutas kondoomi 51% ning ei kasutanud 49% (moodustavad kogu valimist 4%). Need, kes tarvitasid viimase aasta jooksul sagedamini alkoholi, kasutasid juhusuhetes vähem kondoomi. Juhupartneriga kondoomi kasutanud inimestel on positiivsemad hoiakud kondoomide suhtes võrreldes nendega, kes juhusuhetes kondoomi ei kasutanud.

- 77% kasutas viimase 12 kuu jooksul vahekorras, mille eest maksis, alati kondoomi. Viimasel korral kasutas kondoomi 85%.
- Alla 1% oli viimase 12 kuu jooksul ilma kondoomita seksuaalvahekorras HIVi nakatunud inimesega.
- 52% kasutas alati kondoomi viimase viie aasta jooksul esmakordselt välismaal kohatud partneriga vahekorras olles. 47% kasutas alati kondoomi viimase viie aasta jooksul Eestis välismaalasega vahekorras olles.
- Püsipartneriga vahekorras olles on kondoom jäänud kõige sagedamini kasutamata, sest on kindel partner ja vastastikune usaldus. Juhupartneriga vahekorras olles on kondoom jäänud kõige sagedamini kasutamata, sest ei usuta, et partneril võib olla HIV või mõni muu STLI ning kuna lihtsalt ei mõeldud kondoomi kasutamise peale.

Testimine HIVi suhtes

- 53% on elu jooksul testitud HIVi suhtes, sh 16% viimati küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul. 3% testiti küsitlusele eelnenud aasta jooksul esmakordselt.
- Inimesed, kes käituvad riskeerivamalt, hindavad oma riski nakatuda HIVi suuremaks.
- Inimesed, keda on testitud HIVi suhtes, on hinnanud oma võimalust nakatuda HIVi suuremaks.
- Testimise tase on kõrgem nende hulgas, kes käituvad seksuaalsuhetes riskeerivamalt – mitmed seksuaalpartnerid, seksuaalvahekord juhupartneriga. Kondoomi kasutamisega seoseid esile ei tulnud ehk testimise tase on võrdväärne nende hulgas, kes kasutasid kondoomi juhupartneriga ja nende hulgas, kes seda ei kasutanud.
- Kõige rohkem testitakse inimesi HIVi suhtes eriarsti poolt polikliinikus või haiglas – 44% elu jooksul testitud inimestest.
- 5% on külastanud mõnda HIV-kiirtestimise üritust ning 3,6% on teinud üritustel ka HIV-testi.
- 75% inimestest leiavad, et neil ei ole vaja teha HIV-testi. Neist 48% ei pea testi tegemist vajalikuks, sest neil ei ole riski nakatuda HIVi, 41% soovivad põhjuseks asjaolu, et nad usaldavad oma partnerit/partnereid.
- 4% uuringus osalenud inimestest on olnud olukorras, kus nad on soovinud teha testi, kuid see on jäänud tegemata. Kõige sagedamini tuuakse põhjuseks ajanappus ning teadmatus, kus on võimalik HIV-testi teha.
- 1% testitud inimestest märkis, et viimase testi tulemus oli positiivne, kogu valimist moodustavad nad 0,4%.

Testimine STLIde suhtes

- 39% on elu jooksul testitud mõne STLI suhtes (v.a HIV), sh 8% on testitud küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul.
- Sarnaselt HIVi suhtes testimisega on ka STLIde suhtes testimise tase kõrgem nende hulgas, kes on seksuaalsuhetes käitunud riskeerivamalt.
- Kõige enam on uuritavatel diagnoositud klamüdioosi (21% elu jooksul testitute ja 8% kogu valimist) ja trihhomoniaasi (16% testitute ja 5% kogu valimist).

Vaktsineerimine B-hepatiidi vastu

- 24% on vaktsineeritud B-hepatiidi vastu, sh 21% on läbinud kõik vaktsineerimise korrad.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Исследование «Сексуальное поведение взрослого населения Эстонии» было проведено среди людей в возрасте 18–79 лет в 2017 году, сбор данных проводился в течение периода 14.03–4.09.2017. Это квантитативное обзорное исследование. Опрос проводился как по почте, так и посредством интернета. Главная цель исследования – получить информацию о сексуальном поведении жителей Эстонии и влияющих на него факторах, выявить использование медицинских услуг в связи с инфекциями, передающимися половым путем, оценить уровень знаний в связи с путями распространения ВИЧ, а также отношение к людям, живущим с ВИЧ.

В анализе были использованы данные 1867 человек, процент ответивших составил 29%. Результаты взвешены в соответствии с поло-возрастными данными Департамента статистики.

Общее здоровье

- У 30% имеется какое-либо долговременное заболевание или проблема со здоровьем.
- 64% оценивает свое здоровье как хорошее или очень хорошее.
- У 15% могут иметься проблемы с собственным душевным здоровьем.
- 79% посещали в течение года семейного врача.

Употребление вызывающих зависимость веществ

- 21% курят ежедневно.
- 18% в течение предшествовавшего опросу года употребляли алкоголь 2–3 раза в неделю или чаще.
- 33% могут испытывать проблемы в связи с употреблением алкоголя (в т.ч. злоупотребление алкоголем или зависимость).
- 25% употребляли в течение жизни наркотики, 7% употребляли наркотики в течение 12 месяцев, предшествовавших опросу.
- Наиболее распространено употребление изделий из конопли, в соответствии с данными о последнем случае употребления с ними соприкасались не менее 22%, в течение года, предшествовавшего опросу – 6%.
- 1% в течение жизни делали себе инъекцию наркотика.

Знания и отношение

- 68% обладают корректными знаниями о путях распространения ВИЧ-инфекции.
- 45% относятся к людям с ВИЧ неприязненно. В числе тех, в кругу знакомых которых есть люди с ВИЧ или кто обладает корректными знаниями о путях распространения ВИЧ, неприязненное отношение менее распространено.

Опыт половых отношений

- 97% в течение жизни состояли в половых отношениях.
- 59% начали жить половой жизнью в 18 лет или в более старшем возрасте. Средний возраст во время первых отношений составлял 18,5 лет. Сравнение между различными поколениями показывает, что сегодня половую жизнь начинают в более молодом возрасте, особенно это заметно среди женщин: если среди женщин в возрасте 18–29 и 30–39 лет средний возраст первого сексуального опыта составляет 17 и 17,4 лет, то женщины в возрасте 60–69 лет начали жить половой жизнью в среднем в 20 лет, а женщины в возрасте 70–79 лет – в 20,5 лет.
- 71% состояли в половых отношениях в течение года, предшествовавшего проведению опроса. 29% – не состояли, и чаще всего причины тому были связаны с проблемами с собственным здоровьем и/или со здоровьем партнера. Хорошее общее состояние здоровья связано с активной половой жизнью. Из тех людей, которые сами оценивают свое состояние как хорошее или очень хорошее, в течение 12 месяцев, предшествовавших опросу, в половых отношениях состояли 83%, из людей, оценивших состояние своего здоровья как ни плохое, ни хорошее – 55%, а среди людей с плохим или очень плохим здоровьем – 32%.

- 15% искали себе полового партнера по интернету или через мобильное приложение, в т.ч. 9% искали постоянного, а 11% – случайного партнера. 10% состояли в половых отношениях с человеком, с которым они познакомились по интернету или через мобильное приложение, в т.ч. 5% нашли постоянного партнера, а 7% состояли в отношениях со случайным партнером.
- 61% оценивают свое сексуальное здоровье как хорошее или очень хорошее, 29% – как ни хорошее, ни плохое, 10% находят, что их сексуальное здоровье является плохим или очень плохим.
- 69% довольны или скорее довольны своей половой жизнью. 31% своей сексуальной жизнью не довольны, чаще всего причиной тому – обстоятельство, что после последних половых отношений прошло много времени.

Число половых партнеров

- 51% в течение жизни состояли в отношениях с пятью или более партнерами, 32% – с 2–4, 17% – с одним партнером. Среди молодежи число партнеров несколько больше, особенно заметна эта тенденция среди женщин: разница между женщинами в возрасте 30–39 лет и 70–79 лет составляет приблизительно четыре раза – пять и более партнеров в течение жизни было соответственно у 62% и 16%.
- У 84% в течение предшествовавшего опросу года был один партнер, у 16% – двое или более партнеров. Среднее число партнеров за последние 12 месяцев составляло 1,5. В течение предшествовавшего опросу года половых партнеров было больше у тех, кто испытывает проблемы с употреблением алкоголя и кто в течение этого периода употреблял наркотики.

Тип сексуальных партнеров

- Среди людей, состоявших в течение последних 12 месяцев в половых отношениях, 94% состояли в половых отношениях с постоянным партнером, из всей выборки они составляют 67%. У 92% в течение предшествовавшего опросу года был один партнер; среднее число постоянных партнеров составляет 1,2.
- Из людей, состоявших в половых отношениях в последние 12 месяцев, 13% вступали в отношения со случайным партнером, из всей выборки они составляют 9%. 40% людей, вступавших в случайные отношения, состояли в отношениях с одним партнером; среднее число случайных партнеров составило 2,4. За последние 12 месяцев в отношения чаще вступали те, кто испытывает проблемы с употреблением алкоголя и кто употреблял в тот период наркотики.
- 3% (равная доля как среди мужчин, так и среди женщин) в течение жизни имели половые отношения с партнером того же пола, а за предшествовавшие опросу 12 месяцев – 1% (1,5% мужчин и менее 1% женщин).
- 8% (17% мужчин и менее 1% женщин) в течение жизни состояли в половых отношениях, которые оплатили деньгами или каким-либо другим образом (напр. давали наркотики, одежду и т.п.). Из людей, состоявших в половых отношениях в течение последних 12 месяцев, сексуальные услуги покупали 2%, из всей выборки они составляют 1,6%. 71% людей, покупавших сексуальные услуги, в течение жизни состояли в отношениях за плату с двумя или более партнерами. В течение последних 12 месяцев среднее число платных партнеров составляло 1,7. 3% в течение жизни сами получали плату за сексуальные отношения.
- 5% в течение предшествовавших опросу пяти лет вступали в половые отношения за границей с человеком, которого встретили там впервые. Среди них среднее число партнеров во время пребывания за рубежом составляло 3,7. Чаще всего регионом происхождения партнера был Европейский Союз.
- 4% в течение предшествовавших опросу пяти лет вступали в Эстонии в половые отношения с человеком, которого встретили впервые здесь, но который обычно проживает за границей. Среднее число иностранных партнеров составляло 1,6. Чаще всего регионом происхождения партнера был Европейский Союз.
- 2% в течение жизни вступали в половые отношения с партнером, о котором им было известно, что он делает или когда-то делал себе инъекции наркотиков.
- 18% из состоявших в половых отношениях людей во время половых отношений с последним партнером состояли в случайных или более постоянных параллельных отношениях (напр., обманывали своего партнера, имели отношения на стороне и т.п.).
- 9% в течение жизни принимали участие в групповом сексе, 1% – в течение года, предшествовавшего опросу. Люди, принимавшие участие в групповом сексе, делали это в среднем 5,3 раз в течение жизни. На основании последнего раза число партнеров, принимавших участие в групповом сексе, составило 3,4.

Использование презерватива

- 7% всегда использовали презерватив в отношениях с постоянным партнером за последний год. 17% использовали презерватив в последний раз, когда вступали в половую связь.
- 41% всегда использовали презерватив в отношениях со случайным партнером за последние 12 месяцев; постоянно не использовали презерватив 59%, они составляют 5% из всей выборки. В последний раз презерватив использовали 51%, а не использовали 49% (составляют 4% из всей выборки). Те, кто в течение последнего года чаще употребляли алкоголь, реже использовали презерватив в случайных отношениях. Люди, использовавшие презерватив со случайным партнером, относятся к презервативу более положительно по сравнению с теми, кто не использовал презерватив в случайных отношениях.
- 77% всегда использовали презерватив в течение последних 12 месяцев в отношениях, за которые они платили. В последний раз презервативом пользовались 85%.
- Менее 1% в последние 12 месяцев состояли в половых отношениях без презерватива с человеком, зараженным ВИЧ.
- 52% всегда пользовались презервативом за границей в течение последних пяти лет в отношениях с партнером, которого они встретили впервые. 47% всегда пользовались презервативом в течение последних пяти лет в отношениях с иностранцем в Эстонии.
- В отношениях с постоянным партнером чаще всего презервативом не пользовались по причине наличия постоянного партнера и взаимного доверия. В отношениях со случайным партнером чаще всего презервативом не пользовались, поскольку не верили, что у партнера может быть ВИЧ или другая инфекция, передающаяся половым путем, а также поскольку просто не подумали, что можно воспользоваться презервативом.

Тесты на ВИЧ

- 53% в течение жизни проходили тест на ВИЧ, в т.ч. 16% в последний раз в предшествовавшие опросу 12 месяцев. 3% проходили тест впервые в течение года, предшествовавшего опросу.
- Люди, которым присуще более рискованное поведение, оценивают свой риск заразиться ВИЧ как более высокий.
- Люди, прошедшие тест на ВИЧ, оценивают свой риск заразиться ВИЧ как более высокий.
- Чаще проходили тесты те, кто ведет себя в половых отношениях более рискованно – несколько половых партнеров, половые отношения со случайным партнером. Связей с использованием презерватива не выявлено, т.е. уровень прохождения теста одинаков среди использовавших и не использовавших презерватива со случайным партнером.
- Чаще всего тесты на ВИЧ люди проходят у врача-специалиста в поликлинике или в больнице – 44% людей, проходивших тест в течение жизни.
- 5% посещали какое-либо мероприятие по ВИЧ-тестированию, 3,6% прошли на таком мероприятии тест на ВИЧ.
- 75% людей считают, что им не нужно проходить тест на ВИЧ. Из них 48% не считают нужным проходить тест на ВИЧ, поскольку не рискуют заразиться ВИЧ, 41% приводят в качестве причины обстоятельство, что доверяют своему партнеру/партнерам.
- 4% принявших участие в исследовании попадали в ситуацию, когда они хотели пройти тест, но не сделали этого. Наиболее часто встречающаяся причина – нехватка времени и неосведомленность о том, где можно пройти тест на ВИЧ.
- 1% из прошедших тест указали, что результат последнего теста был положительным, из всей выборки они составляют 0,4%.

Тесты на инфекции, передающиеся половым путем

- 39% в течение жизни проходили тесты на какую-либо инфекцию, передающуюся половым путем (за искл. ВИЧ), в т.ч. 8% – в течение предшествовавших опросу 12 месяцев.
- Так же как и в случае с тестированием на ВИЧ, чаще проходили тест на инфекции, передающиеся половым путем, те, чье поведение в половых отношениях является более рискованным.
- Чаще всего у принявших участие в исследовании диагностировали хламидиоз (21% из проходивших тесты в течение жизни и 8% из всей выборки) и трихомониаз (16% из проходивших тесты и 5% из всей выборки).

Вакцинация против В-гепатита

- 24% вакцинированы против В-гепатита, в т.ч. 21% прошли всю вакцинацию полностью.

SUMMARY

The study “Sexual Behaviour among Estonian Adult Population” was carried out in 2017 among people between the ages of 18 and 79, and the data was collected between 14 March and 4 September 2017. This is a quantitative cross-sectional study. The survey was carried out by mail as well as online. The primary objective is to get an overview of the sexual behaviour of the Estonian population and factors associated with it, identify the use of health services for HIV and sexually transmitted infections, evaluate the knowledge of HIV transmission routes and the attitude towards people living with HIV.

The data of 1,867 people have been included in the analysis and the response rate is 29%. The results have been weighted by gender and age based on data from Statistics Estonia.

General health

- 30% of people are suffering from a long-term illness or health problem.
- 64% evaluate their health as good or very good.
- 15% may suffer from mental health problems.
- 79% have visited a general practitioner within the last year.

Substance use

- 21% are daily smokers.
- 18% had used alcohol two to three times a week or more often in the last year.
- 33% may have problems with alcohol consumption (including alcohol abuse and addiction).
- 25% have ever used drugs, 7% had used drugs in the last 12 months.
- Cannabis products are the most commonly used drugs. Based on the data of last drug use, at least 22% has used cannabis products, and 6% had used them within the last year.
- 1% have ever injected drugs.

Knowledge and attitudes

- 68% have correct knowledge about HIV transmission routes.
- 45% showed stigmatizing attitudes towards people living with HIV. Persons who have people living with HIV among their acquaintances or who have correct knowledge of HIV transmission routes reported less stigmatizing attitudes.

Sexual intercourse experience

- 97% have ever had a sexual intercourse.
- 59% have become sexually active at the age of 18 or older. The average age of a person at the time of their first sexual intercourse was 18.5 years. Comparison across generations show that nowadays people become sexually active at a younger age and it is particularly notable among women: the average age for becoming sexually active among women between the ages of 18–29 and 30–39 was 17 and 17.4, whereas women between the ages of 60–69 became sexually active at 20 years of age on average, and women between the ages of 70–79 at 20.5 years of age.
- 71% have had sexual intercourse in the year preceding the survey. 29% have not had sexual intercourse and have marked their own or their partner’s health-related problems as the reason. Good general health is related to an active sex life. 83% of people who evaluated their health as good or very good had had sexual intercourse in the last 12 months, the indicator was 55% for people whose health was neither good nor bad and 32% for people with bad or very bad self-reported health.
- 15% have looked for a sexual partner online or using a mobile app, 9% were looking for a steady partner and 11% for a casual partner. 10% have had sexual intercourse with a person they met

online and/or through a mobile app, including 5% who found a steady partner and 7% who had intercourse with a casual partner.

- 61% evaluate their sexual health as good or very good, 29% find it neither good nor bad and 10% believe their sexual health to be bad or very bad.
- 69% are satisfied or mostly satisfied with their sex life. 31% are unsatisfied with their sex life for which the most common reason is a long time since their last intercourse.

Number of sexual partners

- 51% have had intercourse with five or more partners in their lifetime, 32% with 2–4 partners and 17% have had only one sexual partner. The number of partners is somewhat higher among younger people, and this trend is especially evident among women: the results were nearly four times higher among women between the ages of 30–39 than among those between the ages of 70–79, as 62% and 16% respectively have had more than five sexual partners in their lifetime.
- 84% of respondents have had one sexual partner in the last year and 16% have had two or more partners. The average number of sexual partners in the last 12 months is 1.5. Persons who have problems with alcohol consumption or who have used drugs in the year preceding the survey have had more sexual partners in the last year.

Type of sexual partners

- 94% of persons who have had sexual intercourse in the last 12 months have had intercourse with a steady partner, constituting 67% of the total sample. 92% of respondents have had one sexual partner in the last year; the average number of sexual partners is 1.2.
- 13% of persons who had had sexual intercourse in the last 12 months had done so with a casual partner, constituting 9% of the total sample. 40% of persons who had casual intercourse had only one casual partner; the average number of casual partners is 2.4. Persons who have problems with alcohol consumption or who have used drugs in the last 12 months have had more casual relationships.
- 3% (same among men as well as women) have ever had sexual intercourse with a same-sex partner and 1% have done so in the last 12 months (1.5% of men and less than 1% of women).
- 8% (17% of men and less than 1% of women) have had sexual intercourse, for which they paid with money or some other way (e.g. provided drugs, clothes, etc.). 2% of persons who had a sexual intercourse in the last 12 months had ever paid for sex, constituting 1.6% of the total sample. 71% of persons who have ever paid for sex have had a paid sexual intercourse with two or more partners. The average number of paid sexual partners in the last 12 months is 1.7. 3% have ever received payment for sexual intercourse.
- In the last five years, 5% have had sexual intercourse in a foreign country with a person they met there for the first time. The average number of sexual partners while abroad is 3.7 among these persons. The sexual partner is most often from a country in Europe.
- In the last five years, 4% have had sexual intercourse in Estonia with a person they met here for the first time but who usually lives abroad. The average number of foreign sexual partners is 1.6. The sexual partner is most often from a country in Europe.
- 2% have had intercourse with a partner, whom they know to inject or who has injected drugs in their lifetime.
- 18% of people who have had sexual intercourse have had casual or long-term parallel relationships while they were in a sexual relationship with their last partner (e.g. cheated on their partner, affairs, etc.).
- 9% have ever participated in group sex, whereas 1% have participated in group sex in the last year. Persons who have participated in group sex have usually done so an average of 5.3 times in their lifetime. Based on the last group sex experience, the average number of partners who participated was 3.4.

Use of condoms

- 7% have always used a condom during intercourse with their steady partner in the last year. 17% used a condom during their last intercourse.

- 41% have always used a condom during intercourse with a casual partner in the last 12 months; 59% did not use a condom consistently, constituting 5% of the total sample. 51% used a condom during their last intercourse and 49% did not (constituting 4% of the total sample). Persons who had consumed alcohol more often in the last year were less likely to have used a condom in casual relationships. Persons who had used condoms during intercourse with casual partners have a more positive attitude towards condoms compared to those who did not use condoms in casual relationships.
- 77% used a condom consistently each time they paid for intercourse in the last 12 months. 85% used a condom during such last intercourse.
- Less than 1% has had sexual intercourse without a condom with an HIV-positive person in the last 12 months.
- 52% of persons, who have had intercourse in the last five years in a foreign country with a person they met there for the first time, always used a condom. 47% always used a condom during intercourse with a foreigner in Estonia.
- Condoms are most often not used during intercourse with a steady partner due to having one specific partner as well as mutual trust. Condoms are most often not used during intercourse with a casual partner due to not believing that the partner may have HIV or other sexually transmitted infections, or using a condom was just simply not considered.

HIV testing

- 53% have ever tested for HIV in their lifetime, including 16% who tested in the last year. 3% were tested for HIV for the very first time in the last 12 months.
- People who are prone to risky behaviour consider their chances of acquiring HIV to be higher.
- People who have been tested for HIV consider their chances of acquiring HIV to be higher.
- The testing rates are higher among those who are prone to risky behaviour in sexual relationships (several sexual partners, sexual intercourse with a casual partner). No association with the use of condoms were found, meaning that the testing rates are similar among those who used a condom during intercourse with a casual partner and those who did not.
- HIV test is commonly done by a specialised physician at an outpatient clinic or a hospital, constituting 44% of all ever tested persons.
- 5% have visited an HIV testing event and 3.6% then tested for HIV at the event.
- 75% of persons believe that there is no need for them to test for HIV. 48% of those persons do not consider testing necessary because they are not at risk of acquiring HIV, whereas 41% explain that they trust their partner/partners.
- 4% of respondents have been in a situation where they have been interested in being tested but have not done so. Most common reasons for that include lack of time and not knowing where to get tested for HIV.
- 1% of tested persons stated that the test result was positive, constituting 0.4% of the total sample.

Testing for sexually transmitted infections

- 39% have ever been tested for a sexually transmitted infection (other than HIV), including 8% who have been tested in the last 12 months.
- As with HIV testing, testing rates for sexually transmitted infections are also higher among those who are prone to risky behaviours in sexual relationships.
- Sexually transmitted infections which had been most commonly diagnosed among respondents were chlamydia (21% of those who had been tested in their lifetime and 8% of the total sample) and trichomoniasis (16% of those who had been tested and 5% of the total sample).

Vaccination against hepatitis B

- 24% have been vaccinated against hepatitis B, including 21% who knew they had received all vaccination rounds.

1. ÜLEVAADE UURINGU TEOSTAMISEST

2017. aastal korraldati Eestis esmakordselt uuring „Eesti täiskasvanud elanikkonna seksuaalkäitumine“. Varasemalt on taolisi uuringuid läbi viidud noorte hulgas, viimati 2015. aastal [1]. 2014. aastal käsitleti seksuaalkäitumisega seotud teemasid eraldi meeste [2] ja naiste hulgas [3] teostatud uuringutes. Muude tervisevaldkondade kõrval on seksuaalkäitumise teema leidnud käsitlemist ka Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuringus, mida viimati viidi läbi 2016. aastal [4], ja Eesti terviseuuringus, mida viimati korraldati 2014. aastal [5].

Uuringu peamine eesmärk on saada ülevaade 18–79-aastaste Eesti elanike seksuaalkäitumisest ja seda mõjutavatest teguritest, selgitada välja HIVi ja seksuaalsel teel levivate infektsioonidega (STLI) seotud terviseteenuste kasutamine ning takistused selleks, hinnata HIVi levikuteedega seotud teadmiste taset ja suhtumist HIVi nakatunud inimestesse.

Andmete kogumine ja analüüs selles valdkonnas aitab planeerida ning teha otsuseid Eesti elanikkonna seksuaaltervise parandamiseks. Kogutavate andmete põhjal on võimalik täiskasvanud elanikkonnale suunatud seksuaaltervise seotud teenuste tõhusam planeerimine ning kvaliteedi parandamine, ennetades seeläbi HIVi ja STLIsid ning vähendades nakkushaigustest tulenevat haiguskoormust Eesti täiskasvanud elanikkonna seas.

Uuringu läbiviimiseks andis loa Tallinna Meditsiiniuuringute Eetikakomitee (otsus nr 1816, 27.02.2017).

Üldkogum

Üldkogumi moodustavad 18–79-aastased Eestis elavad inimesed, keda Statistikaameti andmetel oli 1.01.2017 seisuga 996 566 [6].

Valimi moodustamine

Valimi moodustamiseks jagati üldkogum 60 kihiks vastavalt soole, vanusele (18–29, 30–39, 40–49, 50–59, 60–69 ja 70–79) ning piirkonnale. Piirkondliku jaotuse aluseks võeti NUTS3, mille kohaselt jagatakse Eesti viieks piirkonnaks – Kesk-Eesti, Kirde-Eesti, Lõuna-Eesti, Lääne-Eesti ja Põhja-Eesti [7]. Valimi suuruse arvutamisel arvestati 2014. aastal läbiviidud Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuringu vastamismääradega [8]. Uuringu võimsuseks on arvestatud 0,9. Neid tingimusi arvesse võttes on valimi suuruseks 6500 inimest ning täpsem jaotus kihiti on näidatud tabelis 1.

Tabel 1. Valimi jaotumine erinevatesse sotsiaal-demograafilistesse kihtidesse

Piirkond	Sugu	Vanuserühm						KOKKU
		18–29	30–39	40–49	50–59	60–69	70–79	
Põhja-Eesti	Mees	373	358	285	204	145	118	1483
	Naine	284	275	209	187	174	225	1354
Kirde-Eesti	Mees	85	73	71	70	51	32	382
	Naine	49	47	52	62	60	73	343
Kesk-Eesti	Mees	92	65	64	56	39	31	347
	Naine	53	38	43	43	39	56	272
Lõuna-Eesti	Mees	233	167	158	129	89	81	857
	Naine	151	109	110	103	92	142	707
Lääne-Eesti	Mees	108	77	78	66	46	41	416
	Naine	67	47	53	52	47	73	339
KOKKU		1495	1256	1123	972	782	872	6500

Igas kihis moodustati lihtne juhuvalim Eesti rahvastikuregistrisse (edaspidi rahvastikuregister) kantud isikute baasil.

Uuringu käik

Uuring viidi läbi kvantitatiivse uuringu põhimõtetel. Andmeid koguti uuritavate poolt täidetavate küsimustike abil. Vastata oli võimalik kas interneti vahendusel elektrooniliselt (eesti ja vene keeles) või posti teel kirjalikult paberankeedile (eesti, vene ja inglise keeles). Veebipõhine küsimustik loodi LimeSurvey keskkonnas. Küsitlus toimus ajavahemikul 14.03–4.09.2017. Kõikide uuringus osalenud ja küsimustiku lõpuni täitnud inimeste vahel loositi välja kakskümmend 50-eurost kinkekaarti.

Uuringus osalevate inimestega võeti ühendust posti teel kolmel ning e-posti vahendusel ühel korral:

I saatmine – 14.03.2017 saadeti 6500 valimis olnud inimesele posti teel kaaskiri, küsimustik ning ümbrik selle tagasi saatmiseks. Kaaskirjaga kutsuti inimesi uuringus osalema ning see sisaldas küsimustiku veebиаadressi ja individuaalset koodi uuringus osalemiseks.

II saatmine – 5.04.2017 saadeti meeldetuletuskiri posti teel 5588 inimesele, kes seni ei olnud küsimustikule vastanud ning kes ei olnud oma mitteosalemise soovist teada andnud.

III saatmine – 3.05.2017 saadeti 4939 inimesele posti teel teine meeldetuletuskiri koos küsimustikuga.

IV saatmine – 29.05.2017 saadeti LimeSurvey keskkonnas elektronpostiga kiri 3639 inimesele, kes seni ei olnud küsimustikule vastanud ega andnud teada keeldumisest ning kelle e-posti aadress oli rahvastiku-registris teada. Korduspostitus tehti 58 inimesele, põhjuseks oli teade e-posti aadressi mitteeksisteerimisest või viga e-posti aadressis. Võimalusel saadeti e-kiri teisele rahvastikuregistris teadaolevale aadressile või parandati viga esimeses e-posti aadressis.

Paberküsimustikuga kogutud andmed sisestati Microsoft Exceli programmis andmemaatriksina jooksvalt küsimustike laekumisel ühekordselt. Andmesisestuse kvaliteeti kontrolliti ning andmed puhastati. Selleks teostati failis olevate andmete pistelist võrdlust küsimustikega ning mitmete ankeedis olevate küsimuste põhjal andmete loogilist kontrolli.

Uuringu küsimustik

Küsimustiku koostamisel võeti eeskujuks järgmised Eestis ja mujal maailmas läbiviidud uuringute küsimustikud:

- HIVi temaatikaga seotud teadmised, hoiakud ja käitumine Eesti noorte hulgas [1];
- Eesti meeste hoiakute ja käitumise uuring [2];
- Eesti naiste tervise uuring [3];
- Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring [4];
- Suurbritannias läbiviidav uuring *The British National Surveys of Sexual Attitudes and Lifestyles* [9]. See uuring kuulub suuremate ja detailsemate seksuaalkäitumise uuringute hulka maailmas, on läbi viidud kolmel korral ning kolmanda uuringukorra (NATSAL-3) valimi moodustasid 16–74-aastased;
- USA seiresüsteem *National HIV Behavioral Surveillance System (NHBS)* [10]. Selle seiresüsteemi lõi *Centers for Disease Control and Prevention (CDC)* 2003. aastal, et jälgida kõrge HIVi nakatumise riskiga inimeste käitumist.

Lisaks on küsimuste moodustamisel arvestatud rahvusvaheliselt esitatavate indikaatoritega [11, 12].

Küsimustikus on kasutatud järgmiseid eesti ja vene keelde kohandatud instrumente:

- Mitmefaktoriline Kondoomiga seotud Hoiakute Skaala, mis mõõdab hoiakuid ja suhtumist kondoomi [13, 14];
- *Mental Health Inventory* lühendatud variant MHI-5 vaimse tervise hindamiseks [15];
- AUDITi lühendatud versioon AUDIT-C alkoholi tarvitamise hindamiseks [16];
- HIVi nakatumise riski tajumine [17].

Küsimustik koosnes kuuest küsimuste blokist:

- A. Põhilised demograafilised andmed;
- B. Seksuaalkäitumine;
- C. HIVi ja STLide suhtes testimine;
- D. Üldine ja vaimne tervis, sõltuvusainete tarvitamine;
- E. HIViga seotud teadmised ja hoiakud;
- F. Kooselu, sotsiaalne staatus ja majanduslik olukord.

Küsimustik ja uuringu kutsega kaaskiri piloteeriti jaanuaris 2017. Piloteerimine viidi läbi kuues grupis. Vanuseliselt jagunesid grupid kolmeks: 18–20-, 30–50- ja 65–79-aastased. Kõik vanuserühmad jaotati ankeedile vastamise keele alusel kaheks: eesti- ja venekeelsed grupid. Kokku osales piloteerimisel 29 inimest, neist 13 olid mehed ja 16 naised; 15 täitsid eesti- ja 14 venekeelset ankeeti; 18 elasid linnas ning 11 maapiirkonnas; nad kõik olid elu jooksul olnud seksuaalvahekorras ning 21 neist ka küsitlemisele eelnenud 12 kuu jooksul; 12 osalejat elasid küsitlemise toimumise ajal koos oma püsipartneriga. Piloteerimisel osalenud inimesed lugesid läbi kaaskirja ning täitsid uuringu küsimustiku. Lisaks täitsid kõik eraldi küsimustiku, mille abil uuriti küsimustest, mõistetest ja juhistest arusaamist ning uuringu küsimustiku ülesehituse loogikat. Piloteerimise käigus mõõdeti ka küsimustiku täitmiseks kulunud aega. Keskmiselt võttis uuringu küsimustikule vastamine aega 38 minutit.

Vastamismäär

4.09.2017 kuupäeva seisuga oli interneti kaudu kogunenud andmebaasi 1097 kirjet. Andmete kontrolli käigus eemaldati algsest andmebaasist 295 kirjet, põhjused on näidatud tabelis 2. Kõige sagedasemaks põhjuseks kirje kustutamisel oli küsimustiku puudulik täitmine. Puudulikuks loeti see küsimustik, millele vastamine oli katkestatud enne B-bloki (seksuaalkäitumine) lõppu. Kokku kaasati andmete analüüsi 802 elektrooniliselt täidetud küsimustikku.

Tabel 2. Elektroonilisest andmebaasist kirjete eemaldamise põhjused

Põhjus	Eestikeelne kirje		Venekeelne kirje		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Tühjad kirjed, ilma koodita	32	14,9	5	6,3	37	12,5
Algselt pooleli jäetud, hiljem uuesti alustatud ja lõpetatud (pooleli jäetud kirje välja arvatud)	38	17,7	10	12,5	48	16,3
Topelt täitmine, hilisema kuupäevaga kirje andmebaasist välja arvatud	3	1,4	1	1,3	4	1,4
Korduvalt alustatud, kuid ükski alustatud kirje ei ole lõpetatud	20	9,3	3	3,8	23	7,7
Täitmine jäetud pooleli (puudulik täitmine)	94	43,7	51	63,8	145	49,2
Täitmine jäetud pooleli, täidetud paberküsimustik	4	1,9	1	1,3	5	1,7
Sihilikult valesti vastatud	1	0,5	1	1,3	2	0,7
Täitis küsimustiku, kuid elab hetkel või on elanud küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul välismaal	23	10,7	8	10,0	31	10,5
Kokku	215	100	80	100	295	100

Posti teel saabus ja andmete sisestusse läks 1093 küsimustikku. Andmete kontrolli käigus eemaldati lõplikult analüüsist 28 küsimustikku, sh kümme puudulikult täidetud küsimustikku, kaks topelt täidetud küsimustikku (analüüsi jäi elektrooniliselt täidetud küsimustik) ja 16 täidetud küsimustikku, millele vastaja elas hetkel või on elanud küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul välismaal. Analüüsi kaasati 1065 paberküsimustiku andmed.

Tabelisse 3 on koondatud uuringus mitteosalemise ja analüüsist kõrvalejäämise põhjused kogu valimi kohta kokku. Informatsiooni saadi selle kohta lisaks andmete kontrollile postkontoritest tagastatud ümbrikutel või instituudi kontaktisikule saabunud telefonikõnede ja e-kirjade põhjal. Valdavalt on uuringus mitteosalemise põhjus teadmata (87%). 4% uuringust ja analüüsist kõrvale jäänud inimestest andis oma soovist mitte osaleda teada kas telefoni teel või e-kirjas. 3% ei saanud küsimustikule vastata, sest esinesid postiga seotud probleemid (aadress vale või puudulik, postkast puudub või ei mahu kiri postkasti). Veidi üle 1% ei saanud uuringus osaleda või jäi analüüsist välja seetõttu, et elab välismaal või on küsitlemisele eelnenud 12 kuu jooksul elanud välismaal.

Tabel 3. Uuringus mitteosalemise ja analüüsist eemaldamise põhjused

Põhjus	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Elab välismaal ja ei saanud küsimustikku kätte	5	0,2	11	0,5	16	0,3
Täitis küsimustiku, kuid elab hetkel või on elanud küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul välismaal	25	0,9	22	1,1	47	1,0
Terviseiga seotud põhjused	23	0,9	19	1,0	42	0,9
Keeldumine vanuse tõttu	-	-	5	0,3	5	0,1
Surm	2	0,1	2	0,1	4	0,1
Edastatud tühi küsimustik, täitmine jäätud pooleli, täitmine puudulik	89	3,3	76	3,9	165	3,6
Sihilikult valesi vastatud	2	0,1	-	-	2	<0,1
Postiga seotud põhjused: postkast puudub, aadress vale, ümbrik ei mahu postkasti, vale aadress	93	3,5	50	2,5	143	3,1
Teavitatud keeldumine	79	2,9	110	5,6	189	4,1
Põhjus teadmata	2350	88,1	1670	85,0	4020	86,8
Kokku	2668	100	1965	100	4633	100

Mõlema küsitlusmeetodi peale kokku kasutatakse lõplikus analüüsis 1867 18–79-aastaste vastajate andmeid ning vastamismääraks on 28,7%. Tabelis 4 on maatriksina esitatud vastamismäär erinevates sotsiaal-demograafilistes gruppides ning see varieerub neis vahemikus 12% kuni 56%.

Tabel 4. Vastamismäär erinevates sotsiaal-demograafilistes gruppides

Piirkond	Sugu	Vanuserühm						KOKKU
		18–29	30–39	40–49	50–59	60–69	70–79	
Põhja-Eesti	Mees	27,9	23,7	20,4	17,2	19,3	22,0	22,7
	Naine	38,7	34,2	26,8	24,6	33,9	28,4	31,7
	Kokku	32,6	28,3	23,1	20,7	27,3	26,2	27,0
Lääne-Eesti	Mees	14,8	23,4	12,8	24,2	34,8	26,8	20,9
	Naine	29,9	36,2	39,6	32,7	48,9	38,4	37,2
	Kokku	20,6	28,2	23,7	28,0	41,9	34,2	28,2
Kesk-Eesti	Mees	16,3	21,5	37,5	28,6	38,5	41,9	28,0
	Naine	28,3	36,8	37,2	55,8	35,9	33,9	37,5
	Kokku	20,7	27,2	37,4	40,4	37,2	36,8	32,1
Kirde-Eesti	Mees	11,8	12,3	12,7	14,3	31,4	12,5	15,2
	Naine	30,6	23,4	30,8	30,6	38,3	32,9	31,5
	Kokku	18,7	16,7	20,3	22,0	35,1	26,7	22,9
Lõuna-Eesti	Mees	30,0	24,0	23,4	24,0	36,0	29,6	27,3
	Naine	46,4	37,6	36,4	39,8	42,4	41,5	41,0
	Kokku	36,5	29,3	28,7	31,0	39,2	37,2	33,5
Kokku	Mees	24,1	22,4	21,0	20,6	28,9	25,7	23,3
	Naine	38,1	34,3	31,9	32,9	38,3	34,1	35,0
	Kokku	29,8	27,3	25,6	26,2	33,9	31,2	28,7

Andmete esinduslikkus

Andmete esinduslikkuse hindamiseks võrreldi lõplikku valimit üldkogumi ja mittevastajatega ning vaadeldi vastajate andmeid küsitlusmeetodi alusel. Andmeid analüüsiti põhiliste sotsiaal-demograafiliste näitajate lõikes.

Valim vs. üldkogum

Andmete esinduslikkuse hindamiseks kontrolliti valimi vastavust 18–79-aastaste Eesti elanike üldandmetega. Aluseks võeti Statistikaameti andmed 1.01.2017 seisuga.

Valimi andmed ei ole esinduslikud soo, vanuse, rahvuse ja piirkonna lõikes. Võrreldes üldkogumiga on valimis suurem naiste ja eestlaste osakaal. Vanuselise jaotumise poolest on valimis üle-esindatud 18–29- ja 70–79-aastaste grupp ning alaesindatud 40–49-, 50–59- ja 60–69-aastased. Piirkondade lõikes ilmneb, et valimis on suurem Lõuna-Eesti inimeste osakaal ning väiksem Põhja- ja Kirde-Eesti inimeste osakaal.

Üldkogumi ja valimi täpne võrdlus on näidatud raporti lisa 1.

Valim vs. mittevastajad

Küsimustikule vastamata jätnud või analüüsi mittekaasatud inimeste andmed (edaspidi mittevastajad) põhinevad rahvastikuregistrist saadud valimi andmetel. Rahvuse asemel on võrreldavaks näitajaks emakeel.

Valimi hulgas on võrreldes mittevastajatega rohkem naisi ning eesti keelt emakeelena rääkivaid inimesi. Vanuselist jaotumist vaadeldes ilmneb valimi hulgas suurem 60–69-aastaste osakaal ning väiksem 40–49-aastaste esindatus. Piirkondade lõikes on analüüsi kaasatud inimeste hulgas rohkem Kesk- ja Lõuna-Eesti inimesi ning vähem Põhja- ja Kirde-Eestis elavaid inimesi (vt tabelid 5 kuni 9).

Tabel 5. Valimi võrdlus mittevastajatega soo järgi

Sugu	Valim		Mittevastajad	
	n	%	n	%
Mees	813	43,5	2668	57,6
Naine	1054	56,5	1965	42,4
Kokku	1867	100	4633	100

$\chi^2=105,48$; $p<0,001$

Tabel 6. Valimi võrdlus mittevastajatega vanuserühmade lõikes

Vanuserühm	Mees				Naine				Kokku			
	Valim		Mittevastajad		Valim		Mittevastajad		Valim		Mittevastajad	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
18–29	215	26,4	678	25,4	230	21,8	378	19,2	445	23,8	1056	22,8
30–39	166	20,4	574	21,5	177	16,8	339	17,3	343	18,4	913	19,7
40–49	138	17,0	514	19,3	149	14,1	321	16,3	287	15,4	835	18,0
50–59	109	13,4	413	15,5	146	13,9	302	15,4	255	13,6	715	15,4
60–69	107	13,2	265	9,9	158	15,0	253	12,9	265	14,2	518	11,2
70–79	78	9,6	224	8,4	194	18,4	372	18,9	272	14,6	596	12,9
Kokku	813	100	2668	100	1054	100	1965	100	1867	100,0	4633	100
χ^2 ; p	$\chi^2=11,25$; $p=0,047$				$\chi^2=7,91$; $p=0,161$				$\chi^2=23,00$; $p<0,001$			

Tabel 7. Valimi võrdlus mittevastajatega emakeele lõikes

Emakeel	Mees				Naine				Kokku			
	Valim		Mittevastajad		Valim		Mittevastajad		Valim		Mittevastajad	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Eesti keel	621	76,5	1506	64,4	776	73,8	1036	59,6	1397	75,0	2542	62,4
Muu keel	191	23,5	833	35,6	275	26,2	701	40,4	466	25,0	1534	37,6
Kokku	812	100	2339	100	1051	100	1737	100	1867	100	4076*	100
χ^2 ; p	$\chi^2=40,17$; $p<0,001$				$\chi^2=57,96$; $p<0,001$				$\chi^2=91,19$; $p<0,001$			

* 557 mittevastaja andmed märkimata, sest vastavad andmed puuduvad rahvastikuregistris

Tabel 8. Valimi võrdlus mittevastajatega asulatüübi lõikes

Asulatüüp	Mees				Naine				Kokku			
	Valim		Mittevastajad		Valim		Mittevastajad		Valim		Mittevastajad	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Linn	554	68,1	1753	65,7	734	69,6	1445	73,5	1288	69,0	3198	69,0
Maapiirkond	259	31,9	915	34,3	320	30,4	520	26,5	579	31,0	1435	31,0
Kokku	813	100	2668	100	1054	100	1965	100	1867	100,0	4633	100
χ^2 ; p	$\chi^2=1,66$; $p=0,198$				$\chi^2=5,19$; $p=0,023$				$\chi^2=0,001$; $p=0,976$			

Tabel 9. Valimi võrdlus mittevastajatega piirkondade lõikes

Piirkond	Mees				Naine				Kokku			
	Valim		Mittevastajad		Valim		Mittevastajad		Valim		Mittevastajad	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Põhja-Eesti	337	41,5	1172	43,9	428	40,6	932	47,4	765	41,0	2104	45,4
Lääne-Eesti	87	10,7	318	11,9	126	12,0	206	10,5	213	11,4	524	11,3
Kesk-Eesti	97	11,9	242	9,1	102	9,7	161	8,2	199	10,7	403	8,7
Kirde-Eesti	58	7,1	319	12,0	108	10,2	235	12,0	166	8,9	554	12,0
Lõuna-Eesti	234	28,8	617	23,1	290	27,5	431	21,9	524	28,1	1048	22,6
Kokku	813	100	2668	100	1054	100	1965	100	1867	100	4633	100
$\chi^2; p$	$\chi^2=28,45; p<0,001$				$\chi^2=20,89; p<0,001$				$\chi^2=39,09; p<0,001$			

Vastajad küsitlusmeetodi järgi

1867-st analüüsi kaasatud inimesest 43% (n=802) vastas küsimustikule interneti vahendusel ning 57% (n=1065) posti teel saadetud paberankeedile.

Interneti vahendusel on vastanud nooremad ning posti teel paberankeedile vanemad inimesed. Võrreldes posti teel vastanutega on elektronküsimustikule vastanute hulgas rohkem mehi, suurem eestlaste ning linnas elavate inimeste osakaal. Eestit viieks piirkonnaks jagades ilmneb, et suurem on elektronküsimustikule vastajate osakaal Põhja- ning väiksem Lääne- ja Kirde-Eestis. Haridustasemete kaupa andmeid vaadates selgub, et võrreldes posti teel küsimustikule vastajatega on elektronküsimustikule vastanute hulgas suurem kõrgharidusega inimeste ning väiksem madalaima haridustaseme ja keskeriharidusega inimeste osakaal. Võrreldes paberankeediga on elektronküsimustikule rohkem vastanud töötavad inimesed ja õp-
pijad ning vähem pensioniealised ja töövõimetud inimesed (vt tabel 10 kuni 17).

Tabel 10. Uuringus osalenud inimeste sooline jagunemine küsitlusmeetodi järgi

Sugu	Elektronküsimustik		Posti teel küsimustik	
	n	%	n	%
Mees	418	52,1	395	37,1
Naine	384	47,9	670	62,9
Kokku	802	100	1065	100
$\chi^2; p$	$\chi^2=42,04; p < 0,001$			

Tabel 11. Uuringus osalenud inimeste vanus küsitlusmeetodi järgi

Vanuse- rühm	Mees				Naine				Kokku			
	Elektron- küsimustik		Posti teel küsimustik		Elektron- küsimustik		Posti teel küsimustik		Elektron- küsimustik		Posti teel küsimustik	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
18-29	160	38,3	55	13,9	151	39,3	79	11,8	311	38,8	134	12,6
30-39	99	23,7	67	17,0	89	23,2	88	13,1	188	23,4	155	14,6
40-49	75	17,9	63	15,9	69	18,0	80	12,0	144	18,0	143	13,4
50-59	41	9,8	68	17,2	40	10,4	106	15,8	81	10,1	174	16,3
60-69	32	7,7	75	19,0	18	4,7	140	20,9	50	6,2	215	20,2
70-79	11	2,6	67	17,0	17	4,4	177	26,4	28	3,5	244	22,9
Kokku	418	100	395	100	384	100	670	100	802	100	1065	100
$\chi^2; p$	$\chi^2=122,11; p<0,001$				$\chi^2=217,78; p<0,001$				$\chi^2=351,69; p<0,001$			

Tabel 12. Uuringus osalenud inimeste rahvus küsitlusmeetodi järgi

Rahvus	Mees				Naine				Kokku			
	Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik		Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik		Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Eestlane	347	83,0	285	72,2	312	81,3	467	69,7	659	82,2	752	70,6
Muu rahvus	71	17,0	110	27,8	72	18,7	203	30,3	143	17,8	313	29,4
Kokku	418	100	395	100	384	100	670	100	802	100	1065	100
$\chi^2; p$	$\chi^2=13,85; p<0,001$				$\chi^2=16,88; p<0,001$				$\chi^2=33,12; p<0,001$			

Tabel 13. Uuringus osalenud inimeste elukoht asulatüübi järgi küsitlusmeetodi järgi

Asulatüüp	Mees				Naine				Kokku			
	Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik		Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik		Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Linn	301	72,0	253	64,1	287	74,7	447	66,7	588	73,3	700	65,7
Maapiirkond	117	28,0	142	35,9	97	25,3	223	33,3	214	26,7	365	34,3
Kokku	418	100	395	100	384	100	670	100	802	100	1065	100
$\chi^2; p$	$\chi^2=5,93; p=0,016$				$\chi^2=7,43; p=0,007$				$\chi^2=12,32; p<0,001$			

Tabel 14. Uuringus osalenud inimeste elukoht piirkonna järgi küsitlusmeetodi järgi

Piirkond	Mees				Naine				Kokku			
	Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik		Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik		Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Põhja-Eesti	208	49,7	129	32,7	189	49,2	239	35,7	397	49,5	368	34,5
Lääne-Eesti	40	9,6	47	11,9	37	9,6	89	13,3	77	9,6	136	12,8
Kesk-Eesti	40	9,6	57	14,4	39	10,2	63	9,4	79	9,9	120	11,3
Kirde-Eesti	16	3,8	42	10,6	18	4,7	90	13,4	34	4,2	132	12,4
Lõuna-Eesti	114	27,3	120	30,4	101	26,3	189	28,2	215	26,8	309	29,0
Kokku	418	100	395	100	384	100	670	100	802	100	1065	100
$\chi^2; p$	$\chi^2=33,25; p<0,001$				$\chi^2=32,44; p<0,001$				$\chi^2=64,85; p<0,001$			

Tabel 15. Uuringus osalenud inimeste haridus küsitlusmeetodi järgi

Haridus	Mees				Naine				Kokku			
	Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik		Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik		Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Alg- või põhiharidus	62	14,8	73	18,5	34	8,9	95	14,2	96	12,0	168	15,8
Keskharidus	112	26,8	94	23,9	92	24,0	139	20,9	204	25,4	233	22,0
Keskeri-haridus	116	27,8	139	35,3	85	22,1	233	35,0	201	25,1	372	35,1
Kõrgharidus	128	30,6	88	22,3	173	45,0	199	29,9	301	37,5	287	27,1
Kokku	418	100	394	100	384	100	666	100	802	100	1060	100
$\chi^2; p$	$\chi^2=11,25; p=0,01$				$\chi^2=35,96; p<0,001$				$\chi^2=37,91; p<0,001$			

Tabel 16. Uuringus osalenud inimeste kooselu püsipartneriga küsitlusmeetodi järgi

Kooselu püsipartneriga	Mees				Naine				Kokku			
	Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik		Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik		Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Elab koos	292	69,9	303	76,7	272	70,8	400	59,8	564	70,3	703	66,1
Ei ela koos	126	30,1	92	23,3	112	29,2	269	40,2	238	29,7	361	33,9
Kokku	418	100	395	100	384	100	669	100	802	100	1064	100
$\chi^2; p$	$\chi^2=4,86; p=0,032$				$\chi^2=12,88; p<0,001$				$\chi^2=3,80; p=0,057$			

Tabel 17. Uuringus osalenud inimeste sotsiaalne staatus küsitlusmeetodi järgi

Sotsiaalne staatus	Mees				Naine				Kokku			
	Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik		Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik		Elektron-küsimustik		Posti teel küsimustik	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Palgatöoline, ettevõtja	288	70,1	212	54,1	216	57,3	273	40,9	504	64,0	485	45,7
Töötav õpilane, üliõpilane, kraadiõppur	34	8,3	8	2,1	37	9,8	14	2,1	71	9,0	22	2,1
Õpilane, üliõpilane, kraadiõppur	33	8,0	15	3,8	45	12,0	21	3,1	78	9,9	36	3,4
Pensionär, töövõime toetuse saaja	24	5,9	110	28,1	29	7,7	259	38,8	53	6,7	369	34,8
Töötav pensionär, töövõime toetuse saaja	10	2,4	20	5,1	5	1,3	37	5,5	15	1,9	57	5,4
Lapsehoolduspuhkusel viibija	3	0,7	-	-	31	8,2	36	5,4	34	4,3	36	3,4
Töötu, otsib tööd	11	2,7	12	3,1	3	0,8	13	2,0	14	1,8	25	2,4
Kodune, ei otsi tööd	3	0,7	15	3,8	11	2,9	15	2,2	14	1,8	30	2,8
Ajateeniija	5	1,2	-	-	-	-	-	-	5	0,6	-	-
Kokku	411	100	392	100	377	100	668	100	788	100	1060	100
$\chi^2; p$	$\chi^2=104,04; p<0,001$				$\chi^2=173,46; p<0,001$				$\chi^2=281,11; p<0,001$			

Eelkirjeldatud erinevusi arvesse võttes on uuringu lõplik valim kaalutud soo ja vanuserühmade järgi. Kaalumise aluseks on võetud Statistikaameti andmed 1.01.2017 seisuga.

Andmete kaalumise juures ei võetud aluseks rahvuse ja piirkonna andmeid. Eelanalüüs näitas, et rahvusega seotud erinevusi on valimi käitumuslikes andmetes vähe ja seega mõjutavad need ka vähesel määral üldiseid hinnanguid. Piirkonnaga seotud erinevusi ilmses rohkem. Alates 2016. aastast on Statistikaamet arvestanud elukohana rahvastikuregistris olevaid andmeid [18]. Käesolevas uuringus kasutati uuringukoode, seetõttu oli võimalik jälgida rahvastikuregistri andmete vastavust tegeliku elukohaga ning võis märgata mõningat erinevust kahe andmestiku vahel, eriti nooremate vastajate puhul. Kuna registreeritud ja tegelik elukoht ei pruugi alati kattuda, ei võetud piirkonnaga seotud andmeid kaalumise aluseks.

Piirangud

Kõige olulisem on käesoleva uuringu andmeid jälgides silmas pidada, et üldine vastamismäär on 29% ning varieerub erinevates sotsiaal-demograafilistes gruppides 12% kuni 56%.

Valimi andmed ei ole üldelanikkonna suhtes esinduslikud soo, vanuse, rahvuse ja piirkonna lõikes. Andmete esinduslikkust parandati nende kaalumiseega soo ja vanuserühma järgi. Kaalumisel ei võetud arvesse rahvust ja piirkonda (vt põhjust eelmise alalõigu lõpus lk 23), seetõttu võivad andmed olla kallutatud eestlaste ja Lõuna-Eestis elavate inimeste kasuks.

Andmete analüüs

Käesoleva raporti jaoks analüüsiti andmed, kasutades statistilise analüüsi paketti SPSS 22.0. Kahemõõtmelises analüüsis on kasutatud sagedusi (n, %) ning keskmisi näitajaid. Erinevuste hindamiseks on kasutatud peamiselt Pearsoni ² testi, lisaks ka Fisher's Exact testi, Kruskal-Wallis testi, Mann-Whitney testi, T-testi, ANOVA ja Welchi testi ning mitmese paarisvõrdluse korral Bonferroni ja Tamhane teste. Korrelatiivsete seoste leidmiseks on kasutatud Spearmani astakorrelatsiooni. Erinevused on loetud oluliseks, kui $p < 0,05$.

Vanuse alusel on andmed esitatud vanuserühmades 10 aasta kaupa: 18–29, 30–39, 40–49, 50–59, 60–69 ja 70–79.

Rahvusega seotud andmete esitamiseks on vastajad jagatud kahte gruppi: eestlased ja mitte-eestlased. Viimasesse rühma kuuluvad lisaks vene rahvuse esindajatele ka muust rahvusest vastajad.

Elukohaga seotud andmed on esitatud kahel viisil: asulatüübi alusel ning piirkondade järgi. Elukoha andmed põhinevad uuritava poolt antud vastustel küsimusele, kus nad elavad enamik päevi nädalas. Asulatüübi alusel on vastajad jagatud kaheks: linn (suuremas linnas: Tallinn, Tartu, Narva, Pärnu, Kohtla-Järve; mõnes muus linnas) ja maapiirkond (suurema linna ääres külas, alevis või alevikus; maapiirkonnas külas, alevis või alevikus). Piirkondlike andmete esitamiseks on uuringus osalenud inimesed jagatud viieks vastavalt piirkondlike üksuste statistilisele klassifikaatorile (NUTS3): Põhja-Eesti (Harju maakond), Lääne-Eesti (Hiiumaa, Lääne, Pärnu ja Saare maakond), Kesk-Eesti (Järva, Lääne-Viru ja Rapla maakond), Kirde-Eesti (Ida-Viru maakond) ja Lõuna-Eesti (Jõgeva, Põlva, Tartu, Valga, Viljandi ja Võru maakond). Andmed koguti enne Eesti omavalitsuste haldusreformi.

Kõrgeima lõpetatud haridustaseme alusel on tulemused esitatud nelja taseme kohta: alg- või põhi-, kesk-, keskeri- ja kõrgharidus.

Püsipartneriga kooselu kohta küsiti vastajatelt: „Kas Te elate praegu oma püsipartneriga koos?“ Vastuse puudumisel võeti aluseks praeguse tegeliku perekonnaseisu andmed, abikaasade või elukaaslaste arv ja praeguse abielu või kooselu kestvus ning leibkonna suurus. Kui praeguse koos- või abielu pikkuseks ei olnud märgitud vastus „ma ei ole hetkel abielus või kooselus“ ja oli märgitud nullist erinev aastate arv, leibkonnas elas rohkem kui üks inimene ning praeguseks perekonnaseisuks oli märgitud kas abielus, registreeritud kooselus või vabas kooselus, siis loeti vastaja kooselavaks oma püsipartneriga. Kui vastajal ei ole elu jooksul olnud ühtegi abikaasat ja/või elukaaslast või märkis praeguse koos- või abielu kohta „ma ei ole hetkel abielus või kooselus“ või märkis leibkonna suurus „üks“, siis loeti, et vastaja ei ela praegu koos oma püsipartneriga.

Raporti teksti osas on esitatud üldised hinnangud ning olulisemad erinevused sotsiaal-demograafiliste gruppide (põhiliselt sugude ja vanuserühmade) vahel. Kajastatud erinevused on statistiliselt olulised, isegi kui tekstis ei ole märgitud p-väärtust.

Raporti lõpus olevad tabelid sisaldavad uuringu tulemusi erinevates sotsiaal-demograafilistes gruppides, kõikides gruppides on eraldi esitatud andmed sugude lõikes ning üldised hinnangud (veerg KOKKU). Kui grupi suurus on 20 või vähem inimest, siis on andmed esitatud vaid absoluutarvudes (protsentuaalne hinnang puudub).

Kõik andmed on kaalutud soo ja vanuserühmade järgi ning aluseks on võetud Statistikaameti andmed 1.01.2017 seisuga.

2. SOTSIAAL-DEMOGRAAFILISED TAUSTAANDMED

Järgnevalt (tabel 18 kuni 22) on esitatud kaalutud sotsiaal-demograafilised taustaandmed, kaalumata andmetega valimi jagunemist soo, vanuserühmade, rahvuse ja piirkonna alusel gruppidesse ning vastavust üldkogumile on võimalik jälgida Lisas 1.

Tabel 18. Vastajate jagunemine vanuserühmadesse soo järgi

Vanuserühm	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
18-29	185	20,9	172	17,5	357	19,1
30-39	179	20,2	168	17,1	347	18,6
40-49	168	19,0	166	16,9	334	17,9
50-59	154	17,4	171	17,4	325	17,4
60-69	127	14,4	172	17,5	299	16,0
70-79	72	8,1	133	13,6	205	11,0
Kokku	885	100	982	100	1867	100

Tabel 19. Vastajate rahvus soo järgi

Rahvus	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Eestlane	684	77,4	726	73,9	1410	75,5
Muu rahvus	200	22,6	257	26,1	457	24,5
Kokku	884	100	982	100	1867	100

Tabel 20. Vastajate elukoht asulatüübi alusel soo järgi

Asulatüüp	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Linn	684	77,4	726	73,9	1410	75,5
Maapiirkond	200	22,6	257	26,1	457	24,5
Kokku	884	100	982	100	1867	100

Tabel 21. Vastajate elukoht piirkonna alusel soo järgi

Piirkond	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Põhja-Eesti	359	40,7	395	40,2	754	40,4
Lääne-Eesti	97	11,0	119	12,1	216	11,6
Kesk-Eesti	109	12,3	99	10,1	208	11,1
Kirde-Eesti	66	7,5	103	10,5	169	9,1
Lõuna-Eesti	252	28,5	267	27,1	519	27,8
Kokku	883	100	983	100	1866	100

Tabel 22. Vastajate sugu erinevate taustaandmete järgi

	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Vanuserühm						
18-29	185	51,8	172	48,2	357	100
30-39	179	51,6	168	48,4	347	100
40-49	168	50,3	166	49,7	334	100
50-59	154	47,4	171	52,6	325	100
60-69	127	42,5	172	57,5	299	100
70-79	72	35,1	133	64,9	205	100
Rahvus						
Eestlane	684	48,5	726	51,5	1410	100
Muu rahvus	200	43,8	257	56,2	457	100
Asulatüüp						
Linn	595	46,8	677	53,2	1272	100
Maapiirkond	289	48,6	306	51,4	595	100
Piirkond						
Põhja-Eesti	359	47,6	395	52,4	754	100
Lääne-Eesti	97	44,9	119	55,1	216	100
Kesk-Eesti	109	52,4	99	47,6	208	100
Kirde-Eesti	66	39,1	103	60,9	169	100
Lõuna-Eesti	252	48,6	267	51,4	519	100
Haridus						
Alg- või põhiharidus	138	56,3	107	43,7	245	100
Keskharidus	221	51,3	210	48,7	431	100
Keskeriharidus	289	48,3	309	51,7	598	100
Kõrgharidus	235	40,0	353	60,0	588	100
Püsipartneriga kooselu						
Elab koos	662	50,6	647	49,4	1309	100
Ei ela koos	222	39,9	335	60,1	557	100

Haridus ja sotsiaalne staatus

Vastajatelt küsiti andmeid nende kõrgeima lõpetatud hariduse kohta. Kolmandik uuringus osalenud inimestest omab keskeriharidust ning kolmandik kõrgharidust. Võrreldes naistega on meestel mõnevõrra madalam haridus – nende hulgas on rohkem alg- või põhiharidusega ning vähem kõrgharidusega inimesi (vt tabel 23). Tabelites 24 kuni 27 on näidatud vastajate haridus erinevate taustaandmete järgi.

Rohkem kui pooled valimis olevatest inimestest on palgatöötajad või ettevõtjad. Viies vastajatest kuulub pensionäride või töövõimetoetust saavate inimeste hulka, kümnendik vastajatest õpib (sh töötavad õppurid, kraadiõppurid) ning paari protsendi jagu on töötuid, kuid tööd otsivaid inimesi. Kokku moodustavad majanduslikult aktiivsed inimesed 68% (n=1260) ning majanduslikult passiivsed inimesed 32% (n=588). Võrreldes naistega on meeste hulgas rohkem majanduslikult aktiivseid inimesi – vastavalt 62% ja 76%. Majanduslikult aktiivsete inimeste osakaal tõuseb vanuserühmani 40–49 (k.a), kus nende osakaal on 93% (n=308) ning sealt alates langeb – 70–79-aastaste hulgas on majanduslikult aktiivse rahvastiku osakaal 9% (n=19). Tabelites 28 kuni 33 on näidatud vastajate sotsiaalne staatus erinevate taustaandmete järgi.

Tabel 23. Vastajate haridus soo järgi

Haridus	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Alg- või põhiharidus	138	15,6	107	10,9	245	13,2
Keskharidus	221	25,0	210	21,4	431	23,1
Keskeriharidus	289	32,8	309	31,6	598	32,1
Kõrgharidus	235	26,6	353	36,1	588	31,6
Kokku	883	100	979	100	1862	100

Tabel 24. Vastajate haridus vanuserühmade järgi

Haridus	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Alg- või põhiharidus	72	20,2	40	11,5	25	7,5	20	6,2	38	12,8	51	25,1
Keskharidus	119	33,3	77	22,2	64	19,2	66	20,3	74	24,8	31	15,3
Keskeriharidus	67	18,8	88	25,4	126	37,7	147	45,2	106	35,6	65	32,0
Kõrgharidus	99	27,7	142	40,9	119	35,6	92	28,3	80	26,8	56	27,6
Kokku	357	100	347	100	334	100	325	100	298	100	203	100

Tabel 25. Vastajate haridus rahvuse järgi

Haridus	Eestlane		Muu rahvus	
	n	%	n	%
Alg- või põhiharidus	197	14,0	48	10,5
Keskharidus	325	23,1	106	23,3
Keskeriharidus	428	30,4	170	37,3
Kõrgharidus	457	32,5	132	28,9
Kokku	1407	100	456	100

Tabel 26. Vastajate haridus asulatüübi alusel elukoha järgi

Haridus	Linn		Maapiirkond	
	n	%	n	%
Alg- või põhiharidus	141	11,1	104	17,5
Keskharidus	307	24,2	124	20,9
Keskeriharidus	391	30,8	207	34,9
Kõrgharidus	430	33,9	158	26,7
Kokku	1269	100	593	100

Tabel 27. Vastajate haridus piirkonna alusel elukoha järgi

Haridus	Põhja-Eesti		Lääne-Eesti		Kesk-Eesti		Kirde-Eesti		Lõuna-Eesti	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Alg- või põhiharidus	72	9,6	42	19,4	44	21,1	15	8,9	72	13,9
Keskharidus	177	23,5	54	25,0	38	18,3	37	21,9	125	24,1
Keskeriharidus	196	26,0	76	35,2	79	38,0	76	45,0	172	33,2
Kõrgharidus	308	40,9	44	20,4	47	22,6	41	24,2	149	28,8
Kokku	753	100	216	100	208	100	169	100	518	100

Tabel 28. Vastajate sotsiaalne staatus soo järgi

Staatus	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Palgatöoline, ettevõtja	561	64,3	498	51,1	1058	57,3
Töötav õpilane, üliõpilane, kraadiõppur	38	4,4	43	4,4	81	4,4
Õpilane, üliõpilane, kraadiõppur	41	4,7	50	5,1	92	5,0
Pensionär, töövõime toetuse saaja	144	16,5	242	24,8	386	20,9
Töötav pensionär, töövõime toetuse saaja	34	3,9	43	4,4	77	4,2
Lapsehoolduspuhkusel viibija	3	0,3	57	5,9	60	3,2
Töötu, otsib tööd	26	3,0	17	1,7	43	2,3
Kodune, ei otsi tööd	21	2,4	25	2,6	46	2,5
Ajateenija	4	0,5	-	-	4	0,2
Kokku	872	100	975	100	1847	100

Tabel 29. Vastajate sotsiaalne staatus vanuserühmade järgi

Staatus	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Palgatöoline, ettevõtja	162	45,9	269	78,9	289	87,4	247	76,2	85	28,9	8	3,9
Töötav õpilane, üliõpilane, kraadiõppur	55	15,6	13	3,8	11	3,3	1	0,3	-	-	-	-
Õpilane, üliõpilane, kraadiõppur	84	23,8	4	1,2	2	0,6	1	0,3	-	-	-	-
Pensionär, töövõime toetuse saaja	2	0,6	2	0,6	11	3,3	35	10,8	154	52,4	183	89,7
Töötav pensionär, töövõime toetuse saaja	1	0,3	3	0,9	5	1,5	7	2,2	50	17,0	11	5,4
Lapsehoolduspuhkusel viibija	28	7,9	29	8,5	3	0,9	-	-	-	-	-	-
Töötu, otsib tööd	8	2,3	11	3,2	3	0,9	19	5,9	1	0,3	-	-
Kodune, ei otsi tööd	9	2,5	10	2,9	7	2,1	14	4,3	4	1,4	2	1,0
Ajateenija	4	1,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kokku	353	100	341	100	331	100	324	100	294	100	204	100

Tabel 30. Vastajate sotsiaalne staatus rahvuse järgi

Staatus	Eestlane		Muu rahvus	
	n	%	n	%
Palgatöoline, ettevõtja	817	58,5	243	53,8
Töötav õpilane, üliõpilane, kraadiõppur	66	4,7	15	3,3
Õpilane, üliõpilane, kraadiõppur	77	5,5	15	3,3
Pensionär, töövõime toetuse saaja	275	19,7	111	24,6
Töötav pensionär, töövõime toetuse saaja	60	4,3	17	3,8
Lapsehoolduspuhkusel viibija	38	2,7	22	4,9
Töötu, otsib tööd	26	1,9	16	3,5
Kodune, ei otsi tööd	34	2,5	12	2,6
Ajateenija	3	0,2	1	0,2
Kokku	1396	100	456	100

Tabel 31. Vastajate sotsiaalne staatus hariduse järgi

Staatus	Alg- või põhiharidus		Keskharidus		Keskeri-haridus		Kõrgharidus	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Palgatöoline, ettevõtja	94	39,0	207	48,1	375	63,2	383	65,8
Töötav õpilane, üliõpilane, kraadiõppur	7	2,9	30	7,0	13	2,2	31	5,3
Õpilane, üliõpilane, kraadiõppur	32	13,3	41	9,5	5	0,8	14	2,4
Pensionär, töövõime toetuse saaja	83	34,4	86	20,0	130	21,9	85	14,6
Töötav pensionär, töövõime toetuse saaja	5	2,1	21	4,9	29	4,9	21	3,6
Lapsehoolduspuhkusel viibija	7	2,9	14	3,3	10	1,7	29	5,0
Töötu, otsib tööd	4	1,7	12	2,8	16	2,7	11	1,9
Kodune, ei otsi tööd	9	3,7	16	3,7	14	2,4	7	1,2
Ajateenija	-	-	3	0,7	1	0,2	1	0,2
Kokku	241	100	430	100	593	100	582	100

Tabel 32. Vastajate sotsiaalne staatus asulatüübi alusel elukoha järgi

Staatus	Linn		Maapiirkond	
	n	%	n	%
Palgatöoline, ettevõtja	708	56,3	351	59,6
Töötav õpilane, üliõpilane, kraadiõppur	68	5,4	13	2,2
Õpilane, üliõpilane, kraadiõppur	73	5,8	19	3,2
Pensionär, töövõime toetuse saaja	254	20,2	132	22,4
Töötav pensionär, töövõime toetuse saaja	46	3,7	31	5,3
Lapsehoolduspuhkusel viibija	42	3,3	18	3,1
Töötu, otsib tööd	30	2,4	12	2,0
Kodune, ei otsi tööd	33	2,6	13	2,2
Ajateenija	4	0,3	-	-
Kokku	1258	100	589	100

Tabel 33. Vastajate sotsiaalne staatus piirkonna alusel elukohta järgi

Staatus	Põhja-Eesti		Lääne-Eesti		Kesk-Eesti		Kirde-Eesti		Lõuna-Eesti	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Palgatöölaine, ettevõtja	465	62,5	111	51,2	121	58,8	82	49,1	281	54,6
Töötav õpilane, üliõpilane, kraadiõppur	53	7,1	4	1,8	5	2,4	2	1,2	17	3,3
Õpilane, üliõpilane, kraadiõppur	40	5,4	9	4,1	8	3,9	3	1,8	32	6,2
Pensionär, töövõime toetuse saaja	102	13,7	63	29,0	49	23,8	59	35,3	113	21,9
Töötav pensionär, töövõime toetuse saaja	30	4,0	11	5,1	4	1,9	7	4,2	25	4,9
Lapsehoolduspuhkusel viibija	28	3,8	6	2,8	7	3,4	4	2,4	15	2,9
Töötu, otsib tööd	11	1,5	4	1,8	8	3,9	8	4,8	12	2,3
Kodune, ei otsi tööd	15	2,0	8	3,7	4	1,9	2	1,2	17	3,3
Ajateenija	-	-	1	0,5	-	-	-	-	3	0,6
Kokku	744	100	216	100	208	100	169	100	518	100

3. PEREKOND JA KOOSELU

Leibkonna suurus ja lapsed leibkonnas

Leibkonna suurus ülevaate saamiseks on arvestatud 1838 (98%) inimese vastustega. Leibkonna suurus varieerub vahemikus üks kuni üheksa. Keskmine leibkonna suurus on 2,6 (SD=1,28), mediaan on kaks ning kõige rohkem on valimis 2-liikmelisi leibkondasid – 37% (n=681). Viiendik (19%) uuringus osalenud inimestest elab üksinda, rohkem on neid naiste hulgas – 22% (meestest 15%), 60–69- ja 70–79-aastaste hulgas – vastavalt 32% ja 41% (ülejäädud vanusrühmades alla viiendiku) ning linnas elavate inimeste hulgas – 21% (maapiirkonnas elavatest inimestest 15%).

35% (n=637) vastaja leibkonda kuulub ka alla 18-aastane laps või lapsed. Kõige rohkem on alaealiste lastega leibkondi 30–39- ja 40–49-aastaste hulgas – vastavalt 71% ja 60% (18–29-aastaste hulgas veidi rohkem kui kolmandikul, 50–59-aastastest vähem kui viiendikul ja kahes vanemas vanuserühmas mõne protsendi jagu). Leibkondades, kus on alaealised lapsed, varieerub nende arv vahemikus üks kuni kuus. Keskmine laste arv on 1,6 (SD=0,79), laste arvu mediaan on üks. Kõige rohkem on lastega vastajate hulgas neid, kelle leibkonda kuulub üks laps – 53%.

Leibkonna sissetulek ja majanduslik olukord

Leibkonna netosissetuleku andmeid küsiti küsitlusele eelnenud kuul ühe leibkonnaliikme kohta. Sissetulekuna paluti arvestada palka, sotsiaaltoetusi, pensione, üüritulusid ja väljamakstud dividende. Sissetuleku küsimusele vastas 1840 inimest (99%).

Suurima grupi (67%) moodustavad inimesed, kelle leibkonnaliikme ühe kuu netosissetulek jääb vahemikku 251–1000 eurot. Rohkem on neid naiste (72%) kui meeste hulga (61%). Viiendik kuulub leibkonda, mille liikme ühe kuu netosissetulek on suurem kui 1000 eurot. Rohkem on neid meeste (26%) kui naiste hulgas (16%) (vt tabel 34). Vanuse kasvades leibkonna sissetulekud vähenevad. Eriti paistab see silma grupis, kus leibkonna liikme sissetulek on 251–500 eurot kuus. Kui kahes nooremas vanuserüh-

mas kuulub sellesse gruppi viiendik, siis 70–79-aastaste hulgas moodustavad nad ligi 2/3. Samas ligi kolmandik kahest nooremast grupist kuulub leibkonda, mille ühe liikme netosissetulek on rohkem kui 1000 eurot kuus, 70–79-aastaste hulgas on sellise leibkonnaliikme kuusissetulekuga mõni protsent (vt tabel 35). Suuremad erinevused sissetulekus tulevad esile ka piirkonniti. Teistest eristuvad selgemini Põhja- ja Kirde-Eesti, esimene kõrgema ning teine madalama sissetuleku poolest. Kui Põhja-Eestis on ühe leibkonnaliikme netosissetulek kuus suurem kui 1000 eurot 31%-l vastajatest, siis ülejäänud piirkondades on selliseid inimesi vähem kui viiendik, Kirde-Eestis koguni alla kümnendiku. Kirde-Eestis uuringus osalenud inimestest viiendik (18%) kuulub leibkonda, mille liikme ühe kuu netosissetulek on 250 eurot või vähem, teistes piirkondades on selliseid vastajaid kümnendik või alla selle.

Samasugused trendid tulevad esile ka hinnangutes oma leibkonna majanduslikule olukorrale. Hinnang anti 4-pallisel skaalal (1 – elan/elame praeguse sissetulekuga lähedasti ära, ..., 4 – praeguse sissetulekuga on väga raske toime tulla). Leibkonnaliikme ühe kuu netosissetuleku ja majanduslikule olukorrale antud hinnangu vahel on keskmise tugevusega negatiivne seos (Spearmani korrelatsiooni kordaja $\rho = -0,493$; $p < 0,00001$). Mida suurem on leibkonnaliikme ühe kuu sissetulek, seda kõrgemaks on ka hinnatud majanduslikku hakkamasaamist. Tabelis 36 ja 37 on näidatud leibkonna majanduslikule olukorrale antud hinnangute protsentuaalne jagunemine soo ja vanuserühmade järgi.

Tabel 34. Leibkonnaliikme ühe kuu netosissetulek eurodes vastaja soo järgi

Sissetulek	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Kuni 250	66	7,6	72	7,4	138	7,5
251–500	218	25,1	335	34,5	553	30,1
501–750	170	19,6	231	23,8	401	21,8
751–1000	139	16,0	135	13,9	274	14,9
1001–1250	76	8,7	65	6,7	141	7,7
1251–1500	66	7,6	30	3,1	96	5,2
1501–1750	24	2,8	26	2,7	50	2,7
1751–2000	19	2,2	12	1,2	31	1,7
Rohkem kui 2000	41	4,7	26	2,7	67	3,6
Ei tea	50	5,7	39	4,0	89	4,8
Kokku	869	100	971	100	1840	100

Tabel 35. Leibkonnaliikme ühe kuu netosissetulek eurodes vastaja vanuserühma järgi

Sissetulek	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Kuni 250	17	4,8	21	6,2	25	7,7	42	12,9	21	7,1	12	5,9
251–500	62	17,7	66	19,4	91	27,9	80	24,5	122	41,4	132	65,4
501–750	82	23,4	70	20,6	68	20,9	75	23,0	73	24,8	32	15,8
751–1000	55	15,7	62	18,2	53	16,2	52	16,0	37	12,5	15	7,4
1001–1250	37	10,5	37	10,9	24	7,4	26	8,0	15	5,1	3	1,5
1251–1500	21	6,0	28	8,2	21	6,4	10	3,1	14	4,8	1	0,5
1501–1750	15	4,3	14	4,1	12	3,7	7	2,1	1	0,3	1	0,5
1751–2000	10	2,8	10	3,0	1	0,3	7	2,1	1	0,3	2	1,0
Rohkem kui 2000	15	4,3	18	5,3	16	4,9	11	3,4	6	2,0	1	0,5
Ei tea	37	10,5	14	4,1	15	4,6	16	4,9	5	1,7	3	1,5
Kokku	351	100	340	100	326	100	326	100	295	100	202	100

Tabel 36. Hinnang oma leibkonna majanduslikule olukorrale soo järgi

Hinnang	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Elan/elame praeguse sissetulekuga lahedasti ära	158	18,2	128	13,2	286	15,6
Saan/saame praeguse sissetulekuga hakkama	524	60,4	554	57,1	1078	58,6
Praeguse sissetulekuga on raske toime tulla	123	15,4	242	24,9	375	20,4
Praeguse sissetulekuga on väga raske toime tulla	52	6,0	47	4,8	99	5,4
Kokku	867	100	971	100	1838	100

Tabel 37. Hinnang oma leibkonna majanduslikule olukorrale vanuserühmade järgi

Hinnang	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Elan/elame praeguse sissetulekuga lahedasti ära	82	23,4	67	19,8	54	16,4	32	9,9	33	11,3	18	8,9
Saan/saame praeguse sissetulekuga hakkama	215	61,5	211	62,2	216	65,5	181	55,8	154	52,7	102	50,2
Praeguse sissetulekuga on raske toime tulla	48	13,7	49	14,5	47	14,2	78	24,1	89	30,5	64	31,5
Praeguse sissetulekuga on väga raske toime tulla	5	1,4	12	3,5	13	3,9	33	10,2	16	5,5	19	9,4
Kokku	350	100	339	100	330	100	324	100	292	100	203	100

Eluase

Enamik uuringus osalenud inimestest elab oma isiklikus korteris või majas. Mõnevõrra rohkem on neid naiste (75%) kui meeste (68%) hulgas, samas on meeste hulgas rohkem neid, kes elavad kas enda või oma abikaasa/elukaaslase vanemate juures – osakaalud vastavalt 10% ja 15% (vt tabel 38). Teistest vanuserühmadest eristuvad 18–29-aastased: nende hulgas on vähem enda majas või korteris, rohkem aga üüritud eluasemel või vanemate juures elavaid inimesi (vt tabel 39).

Tabel 38. Eluase soo järgi

Eluase	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Üürikorter või -maja	117	13,5	117	12,0	234	12,7
Isiklik korter või maja	589	67,8	730	74,9	1319	71,5
Enda või abikaasa/elukaaslase vanemate korter/maja	132	15,2	97	10,0	229	12,4
Lapse või tema abikaasa/elukaaslase korter/maja	9	1,0	19	1,9	28	1,5
Hooldekodu, pansionaat	1	0,1	-	-	1	0,1
Ühiselamu	12	1,4	7	0,7	19	1,0
Varjupaik, sotsiaalmaja	2	0,2	1	0,1	3	0,2
Muu	7	0,8	4	0,4	11	0,6
Kokku	869	100	975	100	1844	100

Tabel 39. Eluase vanuserühmade järgi

Eluase	18-29		30-39		40-49		50-59		60-69		70-79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Üürikorter või -maja	94	26,7	46	13,4	25	7,6	24	7,5	28	9,5	18	8,9
Isiklik korter või maja	157	44,6	240	70,2	255	77,3	264	82,0	243	82,7	159	78,7
Enda või abikaasa/ elukaaslase vanemate korter/maja	87	24,7	47	13,7	46	13,9	25	7,8	16	5,4	8	4,0
Lapse või tema abikaasa/ elukaaslase korter/maja	1	0,3	3	0,9	-	-	4	1,2	4	1,4	15	7,4
Hooldekodu, pansionaat	-	-	-	-	-	-	1	0,3	-	-	-	-
Ühiselamu	12	3,4	-	-	2	0,6	3	0,9	1	0,3	1	0,5
Varjupaik, sotsiaalmaja	-	-	1	0,3	-	-	-	-	2	0,7	-	-
Muu	1	0,3	5	1,5	2	0,6	1	0,3	-	-	1	0,5
Kokku	352	100	342	100	330	100	322	100	294	100	202	100

Perekonnaseis, kooselu

Ligi pooled (43%) uuringus osalenud inimesed on abielus, rohkem kui neljandik (27%) vabas abielus (püsisuhtes, vabaabielus) ning ligi viiendik (16%) vallalised. Soo järgi andmeid vaadates paistab silma kõige suurem erinevus leseks jäänud inimeste puhul – võrreldes meestega on naiste hulgas leskesid kuus korda rohkem (vastavalt 2% ja 12%). Lisaks tuleb erinevus esile seoses vaba kooseluga – vabas kooselus elab 31% meestest ja 24% naistest (vt tabel 40). Kõige selgemalt eristuvad teistest vanuserühmadest 18–29-aastased: nende hulgas on rohkem vallalisi ja vabas kooselus elavaid inimesi ning vähem abielus olevaid inimesi. Vanemates vanuserühmades on suurem lahutatud ja leseks jäänud inimeste osakaal: 50–69-aastaste hulgas on lahutatud inimesi rohkem kui kümnendik, 70–79-aastastest 38% on lesed (vt tabel 41). Rahvusega seotud erinevused tulevad esile abielu ja vaba kooseluga seoses: võrreldes eestlastega on muu rahvuse esindajate hulgas rohkem ametlikus abielus (vastavalt 40% vs. 53%) ja vähem vabas kooselus elavaid inimesi (31% vs. 16%). Võrreldes linnaelanikega on maal elavate inimeste hulgas kümnendiku võrra suurem abielus olevate inimeste osakaal (40% vs. 50%). Sellised trendid kanduvad üle ka piirkondlikesse andmetesse: Kirde-Eestis on ametlikus abielus olevate inimeste osakaal 54%, statistiliselt olulisel määral on see näitaja madalam Põhja- ja Lõuna-Eestis (vastavalt 42% ja 38%). Lääne- ja Kesk-Eestis on abieluinimeste osakaal vastavalt 43% ja 49%.

Tabel 40. Tegelik perekonnaseis küsitluse ajal soo järgi

Perekonnaseis	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Vallaline	154	17,8	139	14,4	293	16,0
Abielus	388	44,8	403	41,6	791	43,1
Registreeritud kooselus	1	0,1	2	0,2	3	0,2
Vabas kooselus	264	30,5	233	24,1	497	27,1
Lahutatud	43	5,0	75	7,7	118	6,4
Lesk	15	1,7	113	11,7	128	7,0
Muu	1	0,1	3	0,3	4	0,2
Kokku	866	100	968	100	1834	100

Tabel 41. Tegelik perekonnaseis küsitluse ajal vanuserühmade järgi

Perekonnaseis	18-29		30-39		40-49		50-59		60-69		70-79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Vallaline	141	40,2	53	15,5	37	11,3	28	8,7	26	8,9	8	4,0
Abielus	40	11,4	148	43,3	163	49,9	185	57,4	160	54,6	95	47,8
Registreeritud kooselus	-	-	2	0,6	1	0,3	-	-	-	-	-	-
Vabas kooselus	167	47,6	129	37,7	105	32,1	62	19,3	26	8,9	9	4,5
Lahutatud	2	0,5	10	2,9	19	5,8	38	11,8	37	12,6	11	5,5
Lesk	-	-	-	-	2	0,6	8	2,5	43	14,7	75	37,7
Muu	1	0,3	-	-	-	-	1	0,3	1	0,3	1	0,5
Kokku	351	100	342	100	327	100	322	100	293	100	199	100

Abikaasade või elukaaslaste arvu esitamisel on võimalik arvesse võtta 96% (n=1799) vastajate andmed. Rohkem kui pooltel uuringus osalenud inimestel on elu jooksul olnud üks abikaasa või elukaaslane. Keskmine abikaasade ja/või elukaaslaste arv on 1,5, mediaan on üks ning arv varieerub vahemikus 0–10 (vt tabel 42). Teistest vanuserühmadest eristuvad 18–29-aastased noored, kes elu jooksul on keskmiselt olnud koos ühe abikaasa või elukaaslasega. See on oluliselt väiksem näitaja kui vanemates vanuserühmades ($p < 0,00001$). Tabelis 43 on näha, et 18–29-aastastest kolmandikul ei ole kunagi ühtegi abikaasat või elukaaslast olnud.

Tabel 42. Abikaasade või elukaaslaste arv kokku elu jooksul soo järgi

Arv	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Ei ole olnud ühtegi abikaasat/ elukaaslast	88	10,5	70	7,3	158	8,8
Üks	447	53,1	526	54,9	973	54,1
Kaks	195	23,2	239	25,0	434	24,1
Kolm ja rohkem	111	13,2	123	12,8	234	13,0
Kokku	841	100	958	100	1799	100
Keskmine arv	1,5 (SD=1,19)		1,5 (SD=0,92)		1,5 (SD=1,05)	
Min-max	0-10		0-7		0-10	

Tabel 43. Abikaasade või elukaaslaste arv kokku vanuserühmade järgi

Arv	18-29		30-39		40-49		50-59		60-69		70-79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Ei ole olnud ühtegi abikaasat/elukaaslast	111	33,7	24	7,2	11	3,4	4	1,3	8	2,7	2	1,0
Üks	149	45,3	182	54,3	175	53,4	164	51,7	171	58,6	131	65,5
Kaks	49	14,9	83	24,8	53,4	24,7	98	30,9	75	25,7	48	24,0
Kolm ja rohkem	20	6,1	46	13,7	24,7	18,6	51	16,1	38	13,0	19	9,5
Kokku	329	100	335	100	328	100	317	100	292	100	200	100
Keskmine arv	1,0 (SD=0,90)		1,6 (SD=1,13)		1,7 (SD=1,12)		1,7 (SD=1,06)		1,5 (SD=0,94)		1,5 (SD=0,88)	
Min-max	0-5		0-9		0-10		0-8		0-7		0-7	

Abielus või kooselus olnud inimestelt uuriti, mitu aastat nad elu jooksul on kokku abielus või kooselus olnud ja mitu aastat on kestnud abielu või kooselu praeguse abikaasa või elukaaslasega. **Keskmiselt on abielus ja/või kooselus oldud kogu elu jooksul 23,6 aastat** (SD=14,49), mediaan on 22 ning aastad varieeruvad vahemikus 1–58. **Viimane abielu või kooselu on kestnud keskmiselt 19,6 aastat** (SD=14,72), mediaan on 16 ning kestus varieerub vahemikus 1–58. Vanusega abielus ja/või kooselus oldud aeg pikeneb. Suuremad erinevused tulevad esile linna- ja maaelanike vahel: linnas elavate inimeste keskmine abielus ja/või kooselus elatud aastate arv on väiksem kui maapiirkondades elavatel inimestel, erinevus ilmneb nii kogu elu puudutava kui viimast abielu/kooselu kirjeldava näitaja puhul. Piirkondlikult paistab silma Põhja-Eesti, kus abielud ja/või kooselud ei ole nii pikalt kestvad kui ülejäänud piirkondades (vt tabel 44).

Tabel 44. Abielus ja/või kooselus oldud aastate arv sotsiaal-demograafiliste taustaandmete järgi

	Elu jooksul kokku		Praegune abielu/kooselu	
	Keskmine aastate arv	SD	Keskmine aastate arv	SD
Sugu				
Mees	22,1	14,51	19,3	14,35
Naine	24,2	14,56	19,8	15,11
p		0,005		0,588
Vanuserühm				
18–29	5,2	3,22	4,3	3,05
30–39	11,3	4,81	9,5	5,17
40–49	19,6	6,77	16,0	8,44
50–59	28,1	8,30	24,0	10,44
60–69	35,2	10,58	34,4	10,75
70–79	42,8	12,31	42,9	13,95
p		<0,000001*		<0,000001*
Rahvus				
Eestlane	22,9	14,35	19,3	14,55
Muu rahvus	24,1	15,22	20,3	15,29
p		0,160		0,299
Asulatüüp				
Linn	22,0	14,91	18,1	14,91
Maapiirkond	25,7	13,55	22,4	13,95
p		<0,00001		<0,00001
Piirkond				
Põhja-Eesti	20,3	14,23	16,9	14,31
Lääne-Eesti	25,8	14,33	22,4	14,66
Kesk-Eesti	25,1	13,06	22,1	13,76
Kirde-Eesti	27,4	14,98	23,4	15,45
Lõuna-Eesti	24,0	14,92	19,7	14,91
p		<0,00001*		<0,00001**
Haridus				
Alg- või põhiharidus	24,1	17,12	19,1	17,28
Keskharidus	22,6	14,67	19,8	14,39
Keskeriharidus	25,0	13,95	21,2	14,40
Kõrgharidus	21,4	13,91	17,9	14,16
p		<0,001**		0,010*
Püsipartneriga kooselu				
Elab koos	23,9	14,54	20,0	14,73
Ei ela koos	21,2	14,52	10,5	11,55
p		0,002		<0,00001

* Welchi test

** ANOVA test

Püsipartneriga kooselu kohta küsiti vastajatelt: „Kas Te elate praegu oma püsipartneriga koos?“ Vastuse puudumisel võeti aluseks praeguse tegeliku perekonnaseisu andmed, abikaasade või elukaaslaste arv ja praeguse abielu või kooselu kestvus ning leibkonna suurus. Kui praeguse koos- või abielu pikkuseks ei olnud märgitud vastus „ma ei ole hetkel abielus või kooselus“ ja oli märgitud nullist erinev aastate arv, leibkonnas elas rohkem kui üks inimene ning praeguseks perekonnaseisuks oli märgitud kas abielus, registreeritud kooselus või vabas kooselus, siis loeti vastaja kooselavaks oma püsipartneriga. Kui vastajal ei ole elu jooksul olnud ühtegi abikaasat ja/või elukaaslast või märkis praeguse koos- või abielu kohta „ma ei ole hetkel abielus või kooselus“ või märkis leibkonna suurus „üks“, siis loeti, et vastaja ei ela praegu koos oma püsipartneriga.

Vastavalt sellele **elas küsitluse toimumise ajal oma püsipartneriga koos 70%** (n=1309) uuringus osalenud inimestest. Meeste hulgas on ligi kümnendiku võrra rohkem püsipartneriga koos elavaid inimesi kui naiste hulgas (75% vs. 66%). Kõige rohkem on püsipartneriga koos elavaid inimesi 30–49-aastaste hulgas – üle 80%. Kõige vähem on neid aga noorimate ja vanimate uuringus osalejate hulgas – nii 18–29- kui 70–79-aastastest veidi üle 50%. Piirkondlikke erinevusi esile ei tule, aga elukohta asula tüübi järgi analüüsi aluseks võttes ilmneb, et maapiirkondades on püsipartneriga koos elavaid inimesi rohkem kui linnaelanike seas – vastavalt 75% ja 68%. Hariduse alusel selgub, et kõige kõrgem on püsipartneriga koos elavate inimeste osakaal kõrgharidusega vastajate hulgas – 77%, statistiliselt olulisel määral erinevad nad alg- ja põhiharidusega inimestest, kellest elab püsipartneriga koos 58% (vt tabel 45).

Tabel 45. Kooselu püsipartneriga küsitluse toimumise ajal erinevate taustaandmete järgi

	Elab koos		Ei ela koos		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Sugu						
Mees	662	74,9	222	25,1	884	100
Naine	647	65,9	335	34,1	982	100
Vanuserühm						
18–29	196	55,1	160	44,9	356	100
30–39	278	80,1	69	19,9	347	100
40–49	275	82,3	59	17,7	334	100
50–59	256	79,0	68	21,0	324	100
60–69	194	64,9	105	35,1	299	100
70–79	110	53,7	95	46,3	205	100
Rahvus						
Eestlane	986	70,0	422	30,0	1408	100
Muu rahvus	322	70,5	135	29,5	457	100
Asulatüüp						
Linn	863	67,9	408	32,1	1271	100
Maapiirkond	445	74,9	149	25,1	594	100
Piirkond						
Põhja-Eesti	520	69,0	234	31,0	754	100
Lääne-Eesti	161	74,5	55	25,5	216	100
Kesk-Eesti	156	75,0	52	25,0	208	100
Kirde-Eesti	116	68,6	53	31,4	169	100
Lõuna-Eesti	355	68,7	162	31,3	517	100
Haridus						
Alg- või põhiharidus	142	58,4	101	41,6	243	100
Keskharidus	294	68,2	134	31,8	431	100
Keskeriharidus	419	70,1	179	29,9	598	100
Kõrgharidus	450	76,5	138	23,5	588	100

4. ÜLDINE TERVIS JA ELUVIIS

4.1 Üldine tervis (vt Lisa 2, tabelid 1 kuni 4)

Selles uuringus osalenud inimestest märkisid **30%** (n=562), et neil **esineb mõni pikaajaline haigus või terviseprobleem**, mille tõttu on igapäevased tegevused piiratud. Vanusega haiguse või terviseprobleemidega inimeste osakaal suureneb. Kui kolmes nooremas vanuserühmas on terviseiga seotud probleemidega inimesi vähem kui viiendik, siis 60–69-aastastest pooled ning 70–79-aastastest rohkem kui pooled. Piirkondadest paistab silma Kirde-Eesti, kus 46% vastajatest on märkinud, et neil on mõni igapäevast elu segav haigus või terviseprobleem, suurim on erinevus Põhja-Eestiga, kus probleemset tervist kurdab 22% vastajatest. 40% alg- või põhiharidusega inimestest mainib, et neil on mõni tegevust piirav haigus või terviseprobleem. Haridustaseme tõusuga väheneb selliselt arvavate inimeste osakaal igas tasemes kümnenndiku võrra.

Sarnased trendid tulevad vanuse, piirkonna ja haridusega seoses esile ka viimase 12 kuu andmetes ning samuti kajastuvad hinnangus oma tervisele. Üldiselt **hindab 64% täiskasvanud elanikkonnast oma tervist heaks või väga heaks**. Üle 80% 18–29- ja 30–39-aastastest hindavad oma tervist heaks või väga heaks, 60–69- ja 70–79-aastaste hulgas on selliselt arvavaid inimesi kaks kuni kolm korda vähem – vastavalt 38% ja 29%. Kirde-Eesti elanikest on hinnanud 45% oma tervist heaks või väga heaks, Põhja-Eesti inimeste hulgas on selliseid inimesi 72% ning ka teistes piirkondades üle 50%. Haridustaseme tõustes tõuseb ka hinnang oma tervisele: alg- või põhiharidusega inimestest leiab 54%, et nende tervis on hea või väga hea, keskhariidusega inimestest 65% ning kõrgharidust omavatest vastajatest 75%.

79% uuringus osalenud inimestest on küsitlusele eelnenud aasta jooksul külastanud perearsti või tema asendajat. Viiendik külastas perearsti viimati rohkem kui aasta tagasi ning vähem kui 1% ei ole kunagi oma perearsti külastanud. Viimase 12 kuu jooksul on naistest külastanud perearsti 84% ja meestest kümnenndiku võrra vähem – 73%. Oma perearsti või tema asendaja visiidil on küsitlusele eelnenud aasta jooksul käinud üle 80% 60–79-aastastest ning kümnenndiku võrra vähem 18–49-aastastest.

Vaimne tervis (vt Lisa 2, tabel 5)

Vaimse tervise hindamisel võeti aluseks instrumendi *Mental Health Inventory* lühendatud variant MHI-5 [15]. Instrument koosneb viiest küsimusest: Kui sageli Te viimase 4 nädala jooksul....

- 1) olite väga närviline?
- 2) olite nii suures masenduses, et miski ei suutnud Teid lohutada?
- 3) olite rahulik?
- 4) olite rõhutatud ja kurb?
- 5) olite õnnelik?

Igale küsimusele oli võimalik andavastus 6-pallisel skaalal: 1 – pidevalt; 2 – enamik ajast; 3 – sageli; 4 – vahel, 5 – harva; 6 – üldse mitte. Enne skoori moodustamist pööratakse 3. ja 5. küsimuse skaalad ümber, nii et kõrgem hinnang väljendab positiivsemat olukorda. Skoori moodustamiseks liidetakse kõik antud vastused ning teisendatakse 100-punktiliseks skaalaks. Selle skaala dihhotoomiliseks muutmiseks kasutatakse piirväärtust 52, 2014. aastal meeste hulgas läbi viidud uuringus kasutati sama piirväärtust [2]. Kui MHI-5 skoor on 52st väiksem või võrdne sellega, siis peegeldab see vaimse tervise probleemide esinemist.

Vastavalt MHI-5 skoorile võib **15%-l täiskasvanud elanikkonnast esineda vaimse tervise probleeme**. Keskmise skoor on 71,5 (SD=16,92) ning see varieerub vahemikus 8–100. Olulised erinevused tulevad esile rahvuste järgi andmeid analüüvides – võrreldes eestlastega võib muust rahvusest inimeste hulgas rohkem esineda vaimse tervise probleeme (vastavalt 13% ja 21%). Kõige vähem on vaimse tervise probleemid levinud kõrgharidusega vastajate hulgas – 10%, madalama haridusega vastajatest moodustavad nad ligi viiendiku. Vaimse tervise probleemide levimus on suurem inimeste hulgas, kes ei ela koos püsipartneriga (22%), püsipartneriga koos elavate inimeste hulgas on see näitaja 12%. Inimestel, kelle enesehinnang tervisele on kõrgem, on ka suurem MHI-5 skoor (ehk vaimse tervise näitaja parem), seos on keskmise tugevusega positiivne (Spearmani korrelatsiooni kordaja $\rho = -0,391$; $p < 0,000001$).

4.2 Sõltuvusainete tarvitamine

Suitsetamine (vt Lisa 2, tabel 6 ja 7)

27% uuringus osalenud inimestest suitsetas küsitluse toimumise ajal, sh 21% igapäevaselt. Igapäevasuitsetajaid on rohkem meeste kui naiste hulgas (vastavalt 29% ja 13%). Noorematest vastajatest eristuvad 70–79-aastased, kelle hulgas on iga päev suitsetavaid inimesi 6%, ülejäänud vanuserühmades ligikaudu viiendik. Iga päev suitsetavad rohkem muust rahvusest inimesed kui eestlased (vastavalt 25% ja 19%). Haridustaseme tõustes väheneb igapäevasuitsetajate osakaal: iga päev suitsetab 36% alg- või põhiharidusega, 23% keskharidusega ning 9% kõrgharidusega inimestest.

Alkoholi tarvitamine (vt Lisa 2, tabel 8 kuni 10)

18% uuringus osalenud inimestest tarvitas küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul alkoholi 2–3 korda nädalas või sagedamini, 68% 2–4 korda kuus või harvem ning **14% ei tarvitanud aasta jooksul kordagi alkoholi**. Kui vaadata sagedasi alkoholi tarvitajaid (2–3 korda nädalas või sagedamini), siis meeste hulgas on neid üle kahe korra rohkem kui naiste hulgas (vastavalt 26% ja 11%) (vt tabel 46). Kõige rohkem on sagedasi alkoholi tarvitajaid 40–49-aastaste hulgas, neist neljandik tarvitab alkoholi 2–3 korda nädalas või sagedamini. Oluliselt vähem on sellise sagedusega tarvitajaid noorimate ja vanimate vastajate hulgas: 18–29-aastastest 13% ja 70–79-aastastest 8% (vt tabel 47). Sagedasi alkoholi tarvitajaid on rohkem püsipartneriga koos elavate inimeste hulgas kui nende seas, kes ei ela oma püsipartneriga koos (vastavalt 20% ja 13%).

Tabel 46. Alkoholi tarvitamise sagedus viimase 12 kuu jooksul soo järgi

Sagedus	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Mitte kordagi	106	12,2	152	15,6	258	14,0
Umbes kord kuus või harvem	233	26,7	465	47,9	698	37,9
2–4 korda kuus	304	34,9	253	26,1	557	30,2
2–3 korda nädalas	167	19,1	83	8,5	250	13,6
4 korda nädalas või rohkem	62	7,1	18	1,9	80	4,3
Kokku	872	100	971	100	1843	100

Tabel 47. Alkoholi tarvitamise sagedus viimase 12 kuu jooksul vanuserühmade järgi

Sagedus	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Mitte kunagi	41	11,6	37	10,8	34	10,4	45	13,9	41	13,8	60	30,2
Umbes kord kuus või harvem	127	36,0	88	25,6	116	35,4	119	36,7	151	50,8	97	48,7
2–4 korda kuus	138	39,1	145	42,2	93	28,4	95	29,3	59	19,9	27	13,6
2–3 korda nädalas	41	11,6	60	17,4	56	17,1	48	14,8	34	11,4	12	6,0
4 korda nädalas või rohkem	6	1,7	14	4,1	29	8,8	17	5,2	12	4,0	3	1,5
Kokku	353	100	342	100	328	100	324	100	297	100	199	100

Probleemse alkoholi tarvitamise levikust ülevaate saamiseks kasutati AUDITi lühendatud versiooni AUDIT-C [16]. AUDIT-C on instrument, mis aitab identifitseerida probleemset alkoholi tarvitamist (sh alkoholi kuritarvitamist või sõltuvust). Instrument koosneb kolmest küsimusest viimase 12 kuu kohta:

- 1) Kui sageli Te tarvitate alkoholi sisaldavaid jooke?
(Vastused: 0 – mitte kunagi; 1 – umbes kord kuus või harvem; 2 – 2–4 korda kuus; 3 – 2–3 korda nädalas; 4 – 4 kord nädalas või harvem)
- 2) Mitu ühikut Te tavaliselt korraga alkoholi jõite?
(Vastused: 0 – 1–2 ühikut; 1 – 3–4 ühikut; 2 – 5–6 ühikut; 3 – 7–9 ühikut; 4 – 10 ja rohkem ühikut)
- 3) Kui sageli Te olete jõonud korraga 6 või rohkem ühikut alkoholi?
(Vastused: 0 – mitte kordagi; 1 – harvem kui kord kuus; 2 – kord kuus; 3 – kord nädalas; 5 – iga päev või peaaegu iga päev)

Küsimustele antud vastuste liitmisel saadakse skoor vahemikus 0–12, kus skoor väärtusega „0“ tähistab alkoholi mittetarvitamist. Skoori dihhotoomiliseks muutmiseks kasutatakse Eestis meeste puhul piirväärtust 5 ja naiste puhul piirväärtust 4 [19]. Seega, meesterahval skooriga 5 ja kõrgem ning naisterahval skooriga 4 ja kõrgem võib esineda probleemne alkoholi tarvitamine.

AUDIT-C järgi võib 33%-l uuringus osalenud inimestel esineda probleemne alkoholi tarvitamine. Keskmine skoor on 3,2 (SD=2,71). Skoor varieerub vahemikus 0–12. 0-skooriga inimesi oli uuritute hulgas 13% ning maksimaalse skooriga alla 1%. Alkoholi probleemne tarvitamine on rohkem levinud meeste kui naiste hulgas (vastavalt 45% ja 23%). Vanusega probleemne tarvitamine väheneb. Kui 18–29-aastastest esineb tõsiseid alkoholiprobleeme 44%-l ja 30–39-aastastest 42%-l, siis 60–69-aastaste puhul on see näitaja 25% ja 70–79-aastaste hulgas 10%.

18% viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest tarvitas enne viimast vahetorkorda alkoholi. Meeste hulgas on neid ligi kümnendiku võrra rohkem kui naiste seas (vastavalt 22% ja 14%).

Inimestest, kes ei ela koos püsipartneriga, tarvitas alkoholi enne viimast seksuaalvahekorda 33%. Püsipartneriga koos elavate inimeste hulgas on see näitaja kaks korda väiksem – 15%.

Narkootikumide tarvitamine (vt Lisa 2, tabel 11 kuni 14)

Iga neljas (25%) uuringus osalenud inimene on tarvitanud elu jooksul narkootikume, sh 11% on teinud seda rohkem kui kahel korral (vt tabel 48 ja 49). **7% täiskasvanud elanikkonnast on narkootikume tarvitanud küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul** (vt tabel 50 ja 51). **Kõige enam on levinud kanepitooted** – kui vaadata viimase tarvitamise korra andmeid, siis on elanikkonnast vähemalt viiendik (22%) oma elu jooksul nendega kokku puutunud. Küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul tarvitas neid vähemalt ühel korral 6% kõikidest uuritavatest (vt tabel 52). **1% (n=15) uuringus osalenud inimestest on elu jooksul süstinud narkootikume**, küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul süstis narkootikume alla 1% (n=8).

Narkootikume on tarvitanud rohkem mehed kui naised (elu jooksul vastavalt 33% ja 18%). Vanusega narkootikume tarvitanud inimeste osakaal väheneb. Kui kahes nooremas vanuserühmas on elu jooksul uimasteid tarvitanud pooled, siis vanemate vastajate hulgas on neid mõne protsendi jagu. Narkootikume on elu jooksul tarvitanud rohkem linna- kui maaelanikud (vastavalt 28% ja 19%). Kõige rohkem on narkootikume tarvitanud Põhja-Eestist pärit inimesed, neist 34% on vähemalt korra seda elu jooksul teinud. Põhja-Eesti piirkond erineb selle poolest kõikidest teistest piirkondadest, kus uimasteid pruukinud inimesi on viiendik või vähem.

Küsitlusele eelnenud aasta andmetes säilivad erinevused sugude ja vanuserühmade lõikes ning elukoha järgi erinevused kaovad. Esile tuleb erinevus püsipartneriga kooselu alusel: kaks korda suurem on tarvitate osakaal nende hulgas, kes ei ela oma püsipartneriga koos (11% vs. 5%).

Tabel 48. Narkootikumide tarvitamine elu jooksul soo järgi

Kordade arv	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Ei ole kordagi	586	67,1	794	81,6	1380	74,8
Ühel-kahel korral	156	17,9	114	11,7	270	14,6
Rohkem kui kahel korral	131	15,0	65	6,7	196	10,6
Kokku	873	100	973	100	1846	100

Tabel 49. Narkootikumide tarvitamine elu jooksul vanuserühmade järgi

Kordade arv	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Ei ole kordagi	173	48,9	176	51,3	245	74,2	300	92,9	291	98,0	196	98,0
Ühel-kahel korral	92	26,0	88	25,7	62	18,8	19	5,9	5	1,7	4	2,0
Rohkem kui kahel korral	89	25,1	79	23,0	23	7,0	4	1,2	1	0,3	-	-
Kokku	354	100	343	100	330	100	323	100	297	100	199	100

Tabel 50. Narkootikumide tarvitamise viimase korra aeg soo järgi

Aeg	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Ei ole kordagi tarvitanud	586	67,2	794	81,7	1380	74,8
Viimase 4 nädala jooksul	40	4,6	15	1,5	55	3,0
1–3 kuud tagasi	12	1,4	9	0,9	21	1,1
4–12 kuud tagasi	29	3,3	24	2,5	53	2,9
1–5 aastat tagasi	72	8,3	40	4,1	112	6,1
5–10 aastat tagasi	48	5,5	33	3,4	81	4,4
Rohkem kui 10 aastat tagasi	85	9,7	57	5,9	142	7,7
Kokku	872	100	972	100	1844	100

Tabel 51. Narkootikumide tarvitamise viimase korra aeg vanuserühmade järgi

Aeg	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Ei ole kordagi tarvitanud	173	48,9	176	51,5	245	74,0	300	93,2	291	98,0	196	98,0
Viimase 4 nädala jooksul	34	9,6	17	5,0	4	1,2	-	-	-	-	-	-
1–3 kuud tagasi	11	3,1	6	1,7	2	0,6	1	0,3	-	-	-	-
4–12 kuud tagasi	31	8,7	16	4,7	5	1,5	1	0,3	-	-	-	-
1–5 aastat tagasi	57	16,1	32	9,3	17	5,2	5	1,5	-	-	1	0,5
5–10 aastat tagasi	36	10,2	31	9,1	13	3,9	-	-	1	0,3	-	-
Rohkem kui 10 aastat tagasi	12	3,4	64	18,7	45	13,6	15	4,7	5	1,7	3	1,5
Kokku	354	100	342	100	331	100	324	100	297	100	199	100

Tabel 52. Viimasel korral tarvitatud narkootikumid soo järgi
(% viimase 12 kuu jooksul narkootikumidele tarvitanud inimestest)

Narkootikum	Mees		Naine		Kokku		
	n	%	n	%	n	%	% valimist
Kanepitooted	65	80,6	39	82,7	105	81,4	5,7
Amfetamiin, metamfetamiin	9	10,9	2	5,1	11	8,5	0,6
<i>Ecstasy</i>	5	5,6	6	13,0	11	8,5	0,6
Rahustid, uinutid ilma arsti korraldusega	2	2,7	3	5,9	5	3,9	0,3
Kokaiin	8	10,0	4	7,5	12	9,1	0,7
Fentanüül	2	2,7	-	-	2	1,6	0,1
GHB	1	1,3	-	-	1	0,8	0,1
Seened	2	2,4	-	-	2	1,6	0,1
Kokku	81		48		129		

3% (n=55) uuringus osalenud inimestest on tarvitanud narkootikumidele küsitlusele eelnenud nelja nädala jooksul, meestest 5% ja naistest 2%. Pooled küsitlusele eelnenud kuu jooksul uimasteid tarvitanud inimestest tegid seda harvem kui kord nädalas, iga päev tarvitas mõni protsent (vt tabel 53).

Tabel 53. Narkootikumide tarvitamise sagedus viimase 4 nädala jooksul
(% sel perioodil narkootikumidele tarvitanud inimestest)

Sagedus	n	%
Harvem kui 1 kord nädalas	27	50,6
Kord nädalas	10	19,1
Mitu korda nädalas	15	27,1
Iga päev	2	3,2
Kokku	54	100

1% viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest tarvitas enne viimast vahekorda narkootikumidele. Meeste hulgas on neid 2% ning naistest alla 1%. Inimestest, kes ei ela koos püsipartneriga, tarvitas narkootikumidele enne viimast seksuaalvahekorda 3%, püsipartneriga koos elavatest inimestest alla 1%.

5. HIV-NAKKUSE LEVIKUTEEDE JA SEKSUAALSEL TEEL LEVIVATE INFEKTSIOONIDE VÄLTIMISEGA SEOTUD TEADMISED (vt Lisa 2, tabel 15 kuni 21)

HIVi levikuteedega seotud teadmistest ülevaate saamiseks kasutatakse indikaatorit [11], mis koosneb neljast küsimusest:

1. Kas HIVi nakatumise riski on võimalik vähendada, kasutades iga seksuaalvahekorra ajal kondoomi?
2. Kas inimene, kes näeb terve välja, võib olla nakatunud HIVi?
3. Kas inimene võib nakatuda HIVi, kui ta süstib süstlaga, mida keegi enne teda on kasutanud?
4. Kas HIVi nakatumise riski on võimalik vähendada, olles seksuaalvahekorras vaid ühe nakatumata ja sulle truu partneriga?

Küsimustele oli võimalik anda vastused: 1 – jah, 2 – ei, 3 – ei oska öelda. Indikaator väljendab nende inimeste osakaalu, kes oskasid vastata õigesti kõigile neljale küsimusele korraga. Õige vastus kõigile küsimustele on jaatav vastus.

Küsimusi eraldi vaadates selgub, et üle 90% inimestest on kursis sellega, et HIVi võib nakatuda eelnevalt kellegi teise poolt kasutatud süstlaga süstides ning et nakatumise riski on võimalik vähendada, olles seksuaalvahekorras ühe nakatumata ja truu partneriga. 87% teab, et nakatumise riski saab vähendada, kasutades iga seksuaalvahekorra ajal kondoomi. Kõige vähem (82%) ollakse teadlikud sellest, et HIVi nakatunud inimene võib terve välja näha.

Kõiki nelja küsimust arvesse võtva indikaatori järgi **omab korrektseid teadmisi HIV-nakkuse levikuteedest 68%**. Korrektsete teadmistega on rohkem mehed kui naised (vastavalt 72% ja 64%), rohkem linnas kui maal elavad inimesed (vastavalt 70% ja 63%), rohkem Põhja-Eestis kui mujal Eestis elavad inimesed (74%, mujal Eestis on korrektsete teadmistega inimesi vähem kui kaks kolmandikku) ning rohkem püsipartneriga koos elavad inimesed kui need, kes ei ela (vastavalt 71% ja 61%). Vanusega korrektseid teadmisi omavate inimeste osakaal väheneb. Kui kolmes nooremas vanuserühmas (18–49) omab HIVi levikuteedest korrektseid teadmisi 79–80%, siis 50–59-aastastest kaks kolmandikku, 60–69-aastastest pooled ning 70–79-aastastest kolmandik. Haridustaseme tõustes teadlikkus HIVi levikuteedest suureneb: 50% alg- või põhi-, 66% kesk- ja 81% kõrgharidusega inimestest omab korrektseid teadmisi selles valdkonnas.

Lisaks esitati uuritavatele vastamiseks kaks väidet, mis on seotud vaele arusaamadega seksuaalsel teel levivate infektsioonide vältimisest: 1) katkestatud seksuaalvahekord kaitseb STLIde eest ja 2) rasestumisvastased tabletid kaitsevad STLIde eest. Võib öelda, et need arusaamad on väga vähe levinud – 3% nõustus, et seksuaalvahekorra katkestamisel on võimalik vältida STLIsid ning 2%, et rasestumisvastased tabletid kaitsevad STLIde eest. Kummagi väite puhul oli kümnendik neid, kes ei osanud öelda, kas neid meetodeid kasutades on võimalik vältida STLIsid või mitte.

6. SUHTUMINE HIViga ELAVATESSE INIMESTESSE

(vt Lisa 2, tabel 22 kuni 35)

5% uuringus osalenul on kas sugulaste, sõprade või tuttavate hulgas inimesi, kellel on HIV või AIDS. Rohkem on neid muust rahvusest inimeste kui eestlaste hulgas (vastavalt 12% ja 2%) ning linnaelanike kui maal elavate inimeste hulgas (vastavalt 6% ja 3%). 19% Kirde-Eesti piirkonna elanikest teab mõnda HIVi või AIDSiga inimest, ülejäänud piirkondades on neid mõne protsendi jagu.

Uuringus osalenud inimestele pakuti vastamiseks 12 erinevat väidet, mis on seotud uskumuste või igapäevaelus ettetulevate olukordadega, kus on võimalik kokku puutuda HIVi nakatunud inimestega. Tulemused on esitatud Lisas 2, tabelites 22 kuni 33 .

Üldiselt võib öelda, et rohkem kui pooled täiskasvanud elanikkonnast on nõus sellega, et HIViga inimesed töötavad ja viibivad koos ühes kollektiivis inimestega, kes ei ole nakatunud HIVi: 61% oleks nõus töötama ühes kollektiivis HIVi nakatunud inimesega, 56% leiab, et HIViga õpetaja tohib koolis edasi töötada ning 52%, et HIViga lapsel peaks olema õigus käia samas koolis lastega, kes ei ole nakatunud HIVi. Perega seotult 23% tunneks häbi, kui keegi ta pereliikmetest oleks nakatunud HIVi ning 50% sooviks, et see jääks saladuseks. Umbes kolmandik leiab, et HIVi nakatumine toob kaasa üldise ühiskondliku halvaksapanu: 34% leiab, et inimestest, kellel on või arvatakse olevat HIV, peetakse vähem lugu või nad kaotavad oma staatuse ühiskonnas, 36% arvab, et inimesed ei taha HIV-testi teha kartuses teiste inimeste reaktsiooni ees, mis võib järgneda HIVi diagnoosimisel, ning 37% arvamusel kohaselt räägivad inimesed halvasti HIViga elavate inimeste kohta või nende kohta, kellel nad arvavad HIV olevat. 30% ostaks juurvilju müüjalt, kes on teadaolevalt nakatunud HIVi ning 6% leiab, et HIVi on võimalik nakatuda jagades toitu inimesega, kes on viirusekandja. Mõne protsendi jagu on neid, kes usuvad, et HIV ja AIDS on ainult narkomaanide ja/või homoseksuaalide probleem.

HIViga inimestesse diskrimineeriva suhtumise tasemest ülevaate saamiseks kasutati indikaatorit [11], mille arvutamise aluseks on kaks väidet:

- 1) ostaksin juurvilju müüjalt, kes on mulle teadaolevalt nakatunud HIVi;
- 2) HIVi nakatunud lastel peaks olema õigus käia samas koolis lastega, kes ei ole nakatunud HIVi.

Väidetele oli võimalik anda vastused: 1 – jah; 2 – ei; 3 – ei tea; 4 – oleneb, ei ole kindel. Indikaatori arvutamisel võeti arvesse vaid neid vastajaid, kes andsid nn sisuka vastuse (jah, ei). Suhtumine loetakse diskrimineerivaks, kui kahest väitest vähemalt ühele vastati eitavalt. Selliselt arvatud indikaatori järgi võeti arvesse 789 inimese vastused (42%). Andmete kao põhjuseks on see, et paljud inimesed märkisid vastuseks kas „ei tea“ või „oleneb, ei ole kindel“. Siin saab olla põhjuseks asjaolu, et tegemist on väga tundliku teemaga ja väga paljudel puudub kokkupuude HIVi nakatunud inimestega.

Vastavalt indikaatorile on **HIViga inimestesse diskrimineeriva suhtumisega 45% täiskasvanud elanikkonnast**. Kui kolmes nooremas vanuserühmas (18–49-aastased) on diskrimineeriv suhtumine levinud ligikaudu kolmandiku hulgas, siis igas järgnevas vanuserühmas suureneb HIVi nakatunute suhtes tõrjuva hoiakuga inimeste oskaal kümnendiku võrra ning jõuab 70–79-aastaste hulgas 75%-ni. Rohkem on diskrimineeriv suhtumine levinud muust rahvusest inimeste kui eestlaste hulgas (vastavalt 55% ja 41) ning maal elavate inimeste kui linnaelanike hulgas (vastavalt 50% ja 42%). Piirkondlikult paistab silma Kirde-Eesti, kus HIViga inimestesse suhtub tõrjuvalt 63%, oluliselt erineb see näitaja Põhja-Eestist (40%) ja Lõuna-Eestist (43%). Haridustaseme tõustes väheneb diskrimineeriva suhtumise tase: 61% alg- või põhi-, 40% kesk- ja 31% kõrgharidusega inimestest suhtub tõrjuvalt HIViga elavatesse inimestesse.

Olulist rolli mängib positiivsema suhtumise juures asjaolu, kas inimesel on olnud kokkupuude HIVi nakatunud inimestega või mitte. Inimeste hulgas, kelle sugulaste, sõprade või tuttavate seas on HIViga või AIDSiga inimesi, on diskrimineeriv suhtumine levinud 26% ulatuses. Inimestest, kellel ei ole tutvusringkonnas HIVi või AIDSiga elavaid inimesi, suhtub neisse tõrjuvalt 46% ($p=0,006$).

Samuti mängivad rolli inimeste teadmised HIVi levikuteedest. Korrektsete teadmistega inimeste hulgas on vähem levinud tõrjuv suhtumine HIViga inimestesse – 37%. Inimestest, kes ei oma korrektseid teadmisi HIVi levikuteedest, suhtub HIVi nakatunud inimestesse diskrimineerivalt 67% ($p<0,000001$).

7. KONDOOMIGA SEOTUD HOIAKUD

(vt Lisa 2, tabel 36 kuni 49)

Konoomiga seotud hoiakutest ülevaate saamiseks kasutatakse mitmefaktorilist hoiakute skaalat (*Multi-Factor Attitude towards Condoms Scale, MFACS*) [13, 14]. Skaala tõlgiti eesti ja vene keelde ning kasutati esimest korda 2015. aastal noorte hulgas läbi viidud HIV-temaatikaga seotud uuringus [1]. Nimetatud skaala koosneb 14 vastandlikust paarisväitest (vt tabel 54), millest üks pool väljendab positiivset („jaatav“ väide) ning teine negatiivset („eitav“ väide) hoiakut/suhtumist/seisukohta. Uuringus osalenud inimesed hindasid neid vastandlike väidete paare 7-pallisel semantilisel diferentsiaalskaalal (nt „konoomid on mugavad 1 2 3 4 5 6 7 konoomid on ebamugavad“). Analüüsi jaoks pöörati skaalad ümber nii, et kõrgem hinnang väljendab positiivsemat ning madalam negatiivsemat hoiakut/suhtumist. Antud hinnangute põhjal arvutati skoorid kolme faktori jaoks (vt tabel 54). Tajutud tõhusus ja kasutatavus on faktorid, mis põhinevad konoomide funktsionaalsuse ja sobivusega seotud arvamusel. Tunnetusliku komponendi moodustavad väited, mis väljendavad konoomiga seotud isiklikku hinnangut, tundeid või emotsioone. Skoorid on võimalik arvutada nende kohta, kes on andnud hinnangu kõikidele faktoritega seotud väidetele. Tabel 54 kajastab MFACSi faktorite sisemist reliaablust, analüüsi kaasatute arvu ja osakaalu valimist. Lisas 2 tabelites 36 kuni 49 on kajastatud instrumendis olevatele väidetele antud hinnangute protsentuaalne jaotus. Selleks on skaala kodeeritud nominaalseks: kuna skaalad on analüüsiks ümber pööratud, siis kolm kõrgemat hinnangut (5–7) on koondatud positiivseks vastuseks, keskmine hinnang (4) väljendab neutraalset vastust ning kolm madalamat hinnangut (1–3) on koondatud negatiivseks vastuseks.

Tabel 54. MFACSi väidete koondumine faktoriteks ning nende sisemine reliaablus, analüüsi kaasatute arv (N) ja % valimist (kaalumata andmed)

Faktor	Väide	Kokku
Tajutud tõhusus (skoor vahemikus 3–21)		
	tõhusad rasedusest hoidumiseks / ebatõhusad rasedusest hoidumiseks	N = 1741 (93,3%) 0,902
	tõhusad STLLide ennetamiseks / ebatõhusad STLLide ennetamiseks	
	tõhusad HIVi ennetamiseks / ebatõhusad HIVi ennetamiseks	
Tunnetuslik komponent (skoor vahemikus 6–42)		
	mugavad/ebamugavad	N = 1672 (89,6%) 0,742
	nad suurendavad seksuaalset naudingut / nad vähendavad seksuaalset naudingut	
	miski, mis meeldib mu sõpradele / miski, mis üldse ei meeldi mu sõpradele	
	miski, mis meeldib mu seksuaalpartneritele / miski, mis üldse ei meeldi mu seksuaalpartneritele	
	põnevad/igavad	
	puhtad/räpakad	
Kasutatavus (skoor vahemikus 5–35)		
	käepärased kasutada / tülikad kasutada	N = 1688 (90,4%) 0,772
	kergesti kättesaadavad / raskesti kättesaadavad	
	ei tekita piinlikkust / tekitavad piinlikkust	
	nendest on partneriga lihtne rääkida / nendest on partneriga keeruline rääkida	
	lihtne kasutada / keeruline kasutada	
MFACS kokku (kogu skoori vahemik 14–98)		N = 1648 (88,3%) 0,813

Kondoomide tajutud tõhususe keskmine skoor on 17,2 (SD=4,37) ja varieerub vahemikus 3–21. Tunnetusliku komponendiga seotud keskmine skoor on 23,1 (SD=6,28) ja varieerub vahemikus 6–42. Kondoomide kasutatavusega seotud keskmine skoor on 26,4 (SD=6,3) ning varieerub vahemikus 5–35. Üldine kondoomiga seotud hoiakute (MFACS kokku) keskmine skoor on 66,7 (SD=12,36) ja varieerub vahemikus 14–98.

Tabelis 55 on näidatud kondoomiga seotud hoiakute keskmised skoorid erinevate sotsiaal-demograafiliste taustaandmete järgi. Suurimad erinevused tulevad esile seoses vanusega. Vanuse kasvades peetakse kondoomi vähem tõhusaks (rasedusest hoidumisel, STLLide ja HIVi ennetamisel), hinnatakse madalamalt nende kasutatavust ning need trendid toovad kaasa vanemas eas üldise madalama hinnangu kondoomile. Rahvusega seotud erinevused ilmnevad tajutud tõhususe ja kasutatavuse puhul. Kui eestlased hindavad kõrgemalt kondoomide efektiivsust, siis kasutatavusega seotud keskmine skoor on kõrgem muust rahvusest inimeste hulgas. Võrreldes madalamat haridust omavate inimestega hindavad kõrgharidusega inimesed kondoomide tõhusamateks rasedusest hoidumisel ning STLLide ja HIVi ennetamisel. Ka kondoomide kasutatavust hindavad nad kõrgemalt, siin ilmneb statistiliselt oluline erinevus võrdluses alg- ja põhiharidusega inimestega. Piirkonniti tulevad esile mõningad erinevused. Kondoomide tõhusust hindavad kõige madalamalt Kirde-Eestis elavad inimesed, oluliselt erinevad nad selle poolest Põhja-, Kesk- ja Lõuna-Eesti inimestest. Kondoomide kasutatavust hindavad madalamalt Lääne-Eesti inimesed ning ka üldist hoiakut väljendav keskmine skoor on selles piirkonnas madalaim, mõlemal juhul on erinevus statistiliselt oluline Põhja-Eestiga võrreldes.

Tabel 55. Kondoomiga seotud hoiakute keskmine skoor MFACSi põhjal sotsiaal-demograafiliste taustandmete järgi

	Tajutud tõhusus		Tunnetuslik komponent		Kasutatavus		MFACS kokku	
	Keskmine skoor	SD	Keskmine skoor	SD	Keskmine skoor	SD	Keskmine skoor	SD
Sugu								
Mees	17,6	4,18	23,3	6,24	26,6	6,20	67,5	12,00
Naine	16,8	4,50	23,0	6,32	26,2	6,31	66,0	12,65
p	<0,001		0,340		0,153		0,015	
Vanuserühm								
18–29	18,1	3,65	23,2	6,55	28,0	5,33	69,3	10,99
30–39	18,2	3,75	23,4	6,06	28,1	5,85	69,7	11,32
40–49	17,6	4,30	23,2	6,49	27,3	5,93	68,1	12,35
50–59	16,3	4,74	23,2	6,07	25,5	6,64	65,0	12,15
60–69	15,9	4,94	22,7	6,24	23,7	6,61	62,1	13,60
70–79	15,8	4,20	22,9	6,24	23,0	5,38	61,5	11,81
p	<0,00001*		0,852**		<0,00001*		<0,00001*	
Rahvus								
Eestlane	17,5	4,22	23,0	6,25	26,0	6,16	66,5	12,27
Muu rahvus	16,2	4,67	23,6	6,37	27,7	6,39	67,5	12,63
p	<0,00001		0,078		<0,00001		0,144	
Asulatüüp								
Linn	17,2	4,35	23,1	6,36	26,7	6,30	67,0	12,55
Maapiirkond	17,0	4,40	23,3	6,13	25,6	6,12	66,0	11,90
p	0,345		0,640		0,001		0,094	
Piirkond								
Põhja-Eesti	17,5	4,19	23,0	6,24	27,1	6,06	67,6	11,96
Lääne-Eesti	16,6	4,61	22,2	6,52	25,3	6,09	64,3	12,33
Kesk-Eesti	17,3	4,42	24,1	5,73	26,1	6,46	67,5	12,12
Kirde-Eesti	15,8	4,58	23,4	6,48	25,9	6,45	65,2	12,20
Lõuna-Eesti	17,3	4,34	23,4	6,34	26,4	6,39	66,5	12,96
p	<0,001*		0,041**		0,001**		0,009**	
Haridus								
Alg- või põhiharidus	16,5	4,47	23,8	7,25	25,5	6,43	65,6	13,46
Keskharidus	16,9	4,50	23,1	5,84	26,2	6,09	66,1	11,64
Keskeriharidus	16,8	4,65	23,2	6,62	26,1	6,58	66,1	13,22
Kõrgharidus	18,0	3,82	22,9	5,89	27,1	5,97	68,0	11,57
p	<0,00001*		0,509*		0,005**		0,016*	
Püsipartneriga kooselu								
Elab koos	17,2	4,41	23,1	6,25	26,6	6,21	66,9	12,3
Ei ela koos	17,1	4,27	23,3	6,37	25,8	6,34	66,3	12,5
p	0,580		0,598		0,018		0,370	

* Welchi test

** ANOVA test

8. SEKSUAALSUHTED JA KONDOOMI KASUTAMINE

8.1 Seksuaalvahekorra kogemus (vt Lisa 2, tabel 50 ja 53)

Selles uuringus käsitletakse seksuaalvahekorra vaginaal- või anaalvahekorda (kui ei ole märgitud teisiti). Seksuaalselt aktiivseks on loetud inimesed, kes on olnud vahekorras vähemalt korra küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul ning enamik riskeeriva käitumise andmeid on kogutud ja analüüsitud selle perioodi kohta.

Valdav enamik (97%) uuringus osalenud inimestest on elu jooksul olnud seksuaalvahekorras. Kümnendiku võrra vähem on seksuaalvahekorra kogemusega inimesi 18–29-aastaste hulgas (87%) ning nende hulgas, kes ei ela püsipartneriga koos (89%).

3% (n=60) täiskasvanud elanikkonnast ei ole olnud seksuaalvahekorras (¾ neist on 18–29-aastased ning valdavalt ei ela koos oma püsipartneriga). Neilt uuriti, mis võiks olla selle põhjuseks. Kuna tege mist on valdavalt noorte inimestega, siis kõige sagedamini nimetatud põhjuseks on asjaolu, et ei ole leitud õiget inimest. Üle kümnendiku nendest ei ole vahekorras olnud oma usuliste ja moraalsete tõekspidamiste tõttu, samasugusel määral on ka neid, kes ei soovi nakatuda STLIdesse (vt tabel 56).

Tabel 56. Põhjused, miks ei ole olnud elu jooksul seksuaalvahekorras, soo järgi (% inimestest, kes ei ole elu jooksul seksuaalvahekorras olnud)

Põhjus	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Ei ole leidnud õiget inimest	25	64,0	16	79,1	41	69,2
Olen suhtes, kuid ootan õiget aega	4	9,7	1	3,6	5	7,6
Ei soovi nakatuda STLIdesse	4	10,9	3	15,6	7	12,5
Usulised ja moraalsed tõekspidamised	5	13,1	4	17,2	9	14,5
Muu*	9	22,9	1	7,3	10	17,4
Kokku	39		21	100	60	

* Muude põhjustena nimetati järgmiseid: ei ole kedagi otsinud; ei ole näinud põhjust, et olla seksuaalvahekorras; ei tunne selles mingit erilisust, kui mul olekski suhe, ei olekski ma ka nii kergekäeline süütust kaotama; enesekindlus; haigused; isegi tahaks teada; lõputult segavaid põhjuseid; pole lihtsalt vahekorda sattunud.

Rohkem kui pooled (59%) täiskasvanud elanikkonnast on alustanud seksuaaleluga 18-aastaselt või vanemana. Keskmise vanuse esimese vahekorra ajal oli 18,5 (SD=3,27), mediaanvanus on 18 ning vanus varieerub vahemikus 5–52. Mehed on alustanud seksuaaleluga mõnevõrra varem kui naised. 8% meestest oli esimese vahekorra ajal noorem kui 15, naiste hulgas alustas sellises vanuses 3%. 18-aastaselt ja vanemana oli esimeses vahekorras 53% meestest ja kümnendiku võrra rohkem naistest – 64%. Meeste keskmine vanus esimese seksuaalvahekorra ajal oli 18,3 (SD=3,16) ja naistel 18,7 (SD=2,86) (p=0,008). Vanust analüüsi aluseks võttes tuleb esile põlvkondlik erinevus: **käesoleval ajal alustatakse seksuaaleluga varem kui mõned põlvkonnad tagasi, eriti paistab see silma naiste hulgas. Kui 18–29- ja 30–39-aastaste naiste hulgas on keskmine seksuaaleluga alustamise vanus 17 ja 17,4, siis 60–69-aastased naised alustasid seksuaalelu keskmiselt 20-aastaselt ning 70–79-aastased naised 20,5-aastaselt. Kui vaadata 18-aastaselt ja vanemana seksuaaleluga alustanud naiste osakaalu, siis 18–29-aastaste hulgas moodustavad nad veidi rohkem kui kolmandiku, 70–79-aastastest aga valdava enamiku (vt tabel 57).**

Tabel 57. Keskmine vanus esimese seksuaalvahekorra ajal ning 18-aastaselt ja vanemana seksuaalelu alustanute osakaal soo järgi

Vanuserühm	Mees			Naine			Kokku		
	Keskmine vanus	SD	≥ 18 (%)	Keskmine vanus	SD	≥ 18 (%)	Keskmine vanus	SD	≥ 18 (%)
18–29	17,6	2,97	44,2	17,0	2,13	39,4	17,3	2,60	41,8
30–39	17,9	3,03	50,3	17,4	2,41	43,3	17,6	2,75	46,9
40–49	18,5	3,75	53,1	18,3	2,22	58,6	18,4	3,07	55,9
50–59	18,5	3,70	59,3	18,9	2,32	73,2	18,7	3,05	66,7
60–69	18,5	4,53	54,2	20,1	3,53	84,6	19,5	4,04	72,1
70–79	19,1	3,79	61,2	20,5	2,46	89,1	20,0	3,05	79,6
p	0,033**			<0,000001*			<0,000001*		

* Welchi test

** ANOVA test

Esimese vahekorra partneri vanuse analüüsil saab aluseks võtta 91% (n=1639) vastaja andmed. 7% uuritavatest märkis, et nad ei tea partneri vanust. **Üldiselt on esimese seksuaalvahekorra partner olnud vanem kui uuringus osaleja ise** – 58%-l juhtudest (78% naistest ja 37% meestest). Esimese seksuaalvahekorra partneri keskmine vanus oli 20,7 (SD=4,80), mediaanvanus on 20 ning vanus varieerub vahemikus 8–60. Meeste partneri keskmine vanus esimese vahekorra ajal oli 19,2 (SD=4,70) ja naiste partneri keskmine vanus oli 21,8 (SD=4,56) ($p < 0,000001$).

Seksuaalvahekord viimase 12 kuu jooksul (vt Lisa 2, tabel 51 ja 52).

Küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul on seksuaalvahekorras olnud 71% uuringus osalenud inimestest. Rohkem on neid meeste kui naiste hulgas (vastavalt 77% ja 67%). Vanusega aktiivset seksuaalelu elavate inimeste osakaal väheneb. Suurim on aasta jooksul vahekorras olnud inimeste osakaal 30–49-aastaste hulgas (üle 90%). 60–69-aastaste hulgas on küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul vahekorras olnud inimesi 42% ning 70–79-aastaste hulgas 22%. Piirkondade järgi andmeid vaadates tuleb kõrgem vahekorras olnud inimeste osakaal esile Põhja- ja Kesk-Eestis (vastavalt 78% ja 77%, ülejäänud piirkondades kümnendiku võrra vähem). Aktiivsemalt elavad seksuaalelu kõrgharidusega inimesed, neist on küsitlusele eelnenud aasta jooksul olnud vahekorras 79%, kesk- ja keskeriharidusega inimeste hulgas on see näitaja 70% ning alg- või põhiharidusega inimeste hulgas 59%. Võrreldes püsipartneriga koos elavate inimestega on ülejäänud vastajate hulgas viimase 12 kuu jooksul vahekorras olnud inimesi ligi kaks korda vähem (vastavalt 83% ja 44%).

29% uuritavatest ei olnud küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras. Inimestelt, kes ei olnud seksuaalvahekorras, uuriti selle põhjuseid. Kõige sagedamini nimetati enda ja/või partneri tervisega seotud põhjust – ligi kolmandik neist, kes ei olnud küsitlusele eelnenud aasta jooksul vahekorras. Ligi viiendik mainis, et ei ole seksuaalpartnerit ning et puudub huvi seksi vastu. Mõningad erinevused tulevad esile andmeid soo järgi vaadates: võrreldes meestega on naiste hulgas enamlevinud põhjuseks seksuaalpartneri puudumine, vähene huvi seksi vastu ja partneri surm, vähem on aga põhjuseks enda ja/või partneri tervis (see on meeste hulgas kõige sagedasem põhjus) (vt tabel 58). Vanuse järgi andmeid vaadates paistab silma, et nooremas eas on sagedamini põhjuseks asjaolu, et ei leita õiget partnerit, vanuse suurenedes tõusevad aga esile põhjused, mis on seotud tervisega, vähese huviga seksi vastu, vanusega ning partneri surmaga (vt tabel 59).

Tabel 58. Põhjused, miks ei ole olnud viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras, soo järgi (% inimestest, kes ei ole viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud)

Põhjus	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Ei ole kunagi vahekorras olnud	39	20,2	21	6,8	60	12,0
Ei ole leidnud õiget inimest	30	15,6	43	13,8	73	14,5
Olen suhtes, kuid ootan õiget aega	7	3,5	4	1,3	11	2,1
Ei ole seksuaalpartnerit	27	14,1	66	21,2	93	18,5
Enda ja/või partneri tervisega seotud põhjused	74	37,9	80	25,7	153	30,4
Vähene huvi seksi vastu	21	10,9	75	24,3	97	19,1
Ei soovi nakatuda STLLdesse	1	0,4	11	3,5	12	2,3
Usulised ja moraalsed tõekspidamised	1	0,6	7	2,4	9	1,7
Enda ja/või partneri vanus	3	1,7	16	5,1	19	3,8
Abikaasa/elukaaslase/partneri surm	2	1,1	38	12,3	40	8,0
Muu*	5	2,7	13	4,1	18	3,6
Kokku	195		310		505	

* Muude põhjustena nimetati järgmiseid: abikaasa keeldub; armastan oma eelmist partnerit, kes paraku lahkus mu juurest; ei soovi (n=2); elukaaslane pole huvitatud; lahutatud; lahutuseelne olukord; olen vanglas; olen üksik; partner ei soovi (n=2); pole otsinud ka; rasedus ja sünnitusjärgne periood; vahekorras nõus ainult püsisuhtes.

Tabel 59. Põhjused, miks ei ole olnud viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras, vanuserühma järgi (% inimestest, kes ei ole viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud)

Põhjus	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Ei ole kunagi vahekorras olnud	46	73,1	6	28,1	1	4,2	1	1,7	5	2,8	1	1,0
Ei ole leidnud õiget inimest	14	21,7	8	37,6	14	48,7	19	23,1	13	8,0	5	3,7
Olen suhtes, kuid ootan õiget aega	2	3,9	2	9,6	1	3,9	3	3,4	2	1,4	-	-
Ei ole seksuaalpartnerit	7	11,2	5	24,2	6	20,5	13	15,2	32	19,4	30	21,2
Enda ja/või partneri tervisega seotud põhjused	-	-	2	9,6	7	23,4	28	33,0	65	39,5	52	36,1
Vähene huvi seksi vastu	1	1,2	2	8,9	5	15,9	21	25,0	40	24,2	28	19,3
Ei soovi nakatuda STLLdesse	2	3,7	1	4,5	-	-	2	2,8	3	2,0	3	1,9
Usulised ja moraalsed tõekspidamised	1	1,2	-	-	3	11,7	1	1,4	3	2,0	-	-
Enda ja/või partneri vanus	-	-	-	-	-	-	1	1,4	9	5,4	9	6,4
Abikaasa/elukaaslase/partneri surm	-	-	-	-	-	-	1	1,4	12	7,3	27	18,8
Muu	2	2,6	4	19,1	-	-	4	4,5	8	4,6	1	1,6
Kokku	63		21		29		84		165		143	

Üldine **hea tervis on seotud aktiivse seksuaaleluga**. Vastajatest, kelle igapäevaseid tegevusi piiras küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul mõni terviseprobleem olulisel määral, oli sel perioodil seksuaalvahekorras 38%. Uuritavatest, kelle hinnangul terviseprobleemid piirasid nende igapäevast elu, kuid seda mitte oluliselt, oli viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras 66%. Ning ülejäänutest, kellel terviseprobleemid ei takistanud üldse igapäevaseid tegevusi, oli küsitlusele eelnenud aasta jooksul vahekorras 83% ($p < 0,000001$). Sarnane trend tuleb esile ka hinnangus oma tervisele: väga hea või hea tervisega inimestest oli küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul vahekorras 83%, ei hea ega halva tervisega inimestest 55% ning halva või väga halva tervisega inimestest 32% ($p < 0,000001$).

Erinevat tüüpi seksuaalvahekord (vt Lisa 2, tabel 54 kuni 56)

96% viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest olid viimasel korral vaginaalses, 4% anaalses ning 32% oraalses vahekorras. Kui vaginaal- ja anaalvahekord on erinevates sotsiaal-demograafilistes gruppides ühtlaselt levinud, siis oraalseks puhul paistab silma, et sellises vahekorras on rohkem olnud mehed kui naised (vastavalt 36% ja 29%), rohkem need, kes ei ela koos püsipartneriga (47% vs. partneriga koos elavatest inimestest 29%). Vanusega oraalvahekorras olevate inimeste osakaal väheneb. Kui viimasel korral oli oraalset vahekorras 44% 18–29-aastastest, siis 70–79-aastastest 12%.

Seksuaalpartneri otsimine interneti teel või mobiiliäpiga (vt Lisa 2, tabel 57)

Kõikidelt uuringus osalenud inimestelt (ka neilt, kes ei ole kunagi seksuaalvahekorras olnud) küsiti, kas nad on otsinud elu jooksul seksuaalpartnerit interneti teel või mobiiliäpiga. **15% täiskasvanud elanikkonnast on otsinud endale seksuaalpartnerit interneti teel või mobiiliäpiga**, sh 9% on otsinud püsi- ja 11% juhupartnerit. Samuti kasutas seda võimalust partneri leidmiseks 25% inimestest, kes ei ole kunagi seksuaalvahekorras olnud. Interneti teel ja/või mobiiliäpiga on rohkem otsinud partnerit mehed kui naised (vastavalt 23% ja 8%). 18–49-aastastest on sellist võimalust kasutanud viiendik, kolmes vanemas grupis (50–79-aastased) mõne protsendi jagu. Ka elukoha alusel ilmneb erinevusi: linnaelanikest on interneti teel ja/või mobiiliäpi kaudu partnerit otsinud 17%, maal elavatest inimestest 11%. Põhja-Eestis elavatest inimestest on sellisel viisil otsinud partnerit 19%, samasugusel määral Lõuna-Eesti inimestest (16%), teistes piirkondades on neid inimesi vähem, eriti Lääne-Eestis (6%). 20% inimestest, kes ei ela koos püsipartneriga, otsis partnerit interneti teel ja/või mobiiliäpiga, püsipartneriga koos elavatest inimestest on seda teinud 13%.

10% täiskasvanud elanikkonnast on olnud seksuaalvahekorras inimesega, kellega ta tutvus interneti teel ja/või mobiiliäpi kaudu, sh 5% leidis endale püsipartneri ning 7% oli vahekorras juhupartneriga. Nii nagu partneri otsimise puhul on ka interneti ja/või mobiiliäpi kaudu leitud partneriga rohkem vahekorras olnud mehed kui naised (vastavalt 15% ja 6%). Kõige enam on interneti ja/või mobiiliäpi kaudu tutvunud inimesega seksuaalvahekorras olnud 30–39- ja 40–49-aastased – vastavalt 21% ja 16%. Kui partneri otsimisel olid 18–29-aastased samal tasemel nende vanuserühmadega, siis interneti ja/või mobiiliäpi kaudu leitud partneriga vahekorras oli neid vanuses vähem – 11%. 50–59-aastastest on interneti ja/või mobiiliäpi kaudu tutvunud partneriga vahekorras olnud 6% ja kahes vanemas vanuserühmas 2%. Teistest piirkondadest eristub Põhja-Eesti, kus interneti ja/või mobiiliäpi kaudu leitud partneriga on vahekorras olnud 14%, ülejäänud piirkondades on neid alla kümnendiku, eriti väike osakaal Lääne-Eesti inimeste hulgas – 4%. Kui partneri otsimise puhul erinesid omavahel need, kes elasid püsipartneriga koos ja need, kes ei elanud, siis interneti ja mobiiliäpi kaudu leitud partneriga vahekorras olemise osas need kaks gruppi omavahel ei erine (vastavalt 10% ja 12%).

Rahulolu seksuaaleluga (vt Lisa 2, tabel 58 kuni 60)

Maailma Terviseorganisatsioon on defi neerinud seksuaaltervist kui seksuaalsusega seotud kehalist, emotsionaalset, vaimset ja sotsiaalset heaolu seisundit, mitte üksnes haiguse, puude või häire puudumist. Hea seksuaaltervise eelduseks on positiivne ja lugupidav suhtumine seksuaalsusesse ja seksuaalsuhetesse, samuti võimalus nauditavateks ja turvalisteks seksuaalkogemusteks, mis on vabad sunnist, diskrimineerimisest ja vägivallast. Hea seksuaaltervis on oluline, et inimestel oleks turvaline ja rahuldustpakkuv seksuaalelu [20].

Vastajatelt uuriti küsitluse toimumise ajal hinnangut oma seksuaalervisele. Hinnangut oli võimalik anda 5-pallisel skaalal (1 – väga hea, ..., 5 – väga halb). **61% täiskasvanud elanikkonnast hindas oma seksuaalervist heaks või väga heaks**, 29% ei heaks ega halvaks ning **10% leidis, et tema seksuaalervis on halb või väga halb**. Kui vaadata inimesi, kes hindavad oma seksuaalervist vähemalt heaks (väga hea + hea), siis vanuse kasvades langeb nende osakaal märkimisväärselt. Kui kahes nooremas vanuserühmas hindavad oma seksuaalervist vähemalt heaks üle 80%, siis kahes vanemas grupis vaid iga neljas. Mõnevõrra paremaks hindavad oma seksuaalervist Põhja-Eestis elavad inimesed (67%, ülejäänud piirkondades 48–60%) ja püsipartneriga koos elavad inimesed (65% vs. 52%). Kõrgema üldise tervisehinnanguga inimesed hindasid paremaks ka oma seksuaalervist, seos on keskmise tugevusega positiivne (Spearmani korrelatsiooni kordaja $\rho = -0,525$; $p < 0,000001$).

10% uuringus osalenud inimestest on küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul pöördunud arsti, spetsialisti või mõne muu inimese poole seksuaalervisega seotud küsimustes abi või nõuande saamiseks. Rohkem on neid naiste kui meeste hulgas (vastavalt 13% ja 6%). Kõige rohkem on seksuaalervisega seoses abi või nõuande saamiseks mõne spetsialisti poole pöördunud 18–29-aastased – 17%, oluliselt erinevad nad 40–79-aastastest, kelle hulgas on abi või nõuannet otsinud inimesi vähem kui kümnendik. On huvitav märkida, et omavahel ei erine need grupid, kes hindasid oma seksuaalervist heaks või väga heaks ja halvaks või väga halvaks. Mõlemal juhul oli seksuaalervisega seotud küsimustes arsti või spetsialisti poole pöördunud inimeste osakaal 11%.

Rahulolu oma seksuaaleluga hinnati 4-pallisel skaalal (1 – väga rahul, ..., 4 – üldse ei ole rahul). **Kaks kolmandikku (69%) uuritavatest on oma seksuaaleluga rahul või pigem rahul** (edaspidi „rahul“). Vanusega rahulolu väheneb. Kõige rohkem (üle 75%) on seksuaaleluga rahul 30–39- ja 40–49-aastased. Oluliselt vähem on rahulolevaid 60–69- ja 70–79-aastaste hulgas – vastavalt 50% ja 59%. Kolm neljandikku (77%) püsipartneriga koos elavatest inimestest tunneb oma seksuaaleluga rahulolu. Inimeste hulgas, kes ei ela oma püsipartneriga koos, on rahulolevaid 49%.

31% täiskasvanud elanikkonnast ei ole rahul oma seksuaaleluga (märkisid vastused „pigem ei ole rahul“ ja „üldse ei ole rahul“). Nendelt inimestelt uuriti põhjuseid, miks nad ei ole oma seksuaaleluga rahul. **Kõige sagedamini nimetati põhjusena asjaolu, et viimasest vahekorrast on möödas kaua aega** (ligi pooled neist, kes ei olnud oma seksuaaleluga rahul). Seda põhjust toodi kõige sagedamini esile võrdväärselt nii meeste kui naiste hulgas ning kõikides vanuserühmades. Viiendik sooviks püsisuhet ja ligi viiendik rohkem seksida. Samasugusel määral on ka neid, kellel on tervisega probleemid või kelle partneri terviseprobleemid segavad seksimist. Meeste ja naiste rahulolematuse põhjused on mõnevõrra erinevad. Võrreldes naistega kurdavad mehed rohkem vähese seksuaalelu üle (ei ole vahekorras olnud, liiga vähe seksuaalpartnereid, tahaksin oma partneriga rohkem seksida). Sageli on rahulolematuse põhjuseks ka meeste tervis: meeste endi hulgas on rohkem nimetatud seksuaalhäireid ning enda terviseprobleeme, aga ka naistest neljandik on toonud välja seksuaaleluga rahulolematuse põhjusena partneri terviseprobleemid (vt tabel 60). Tulevad esile ka mõningad vanusega seotud erinevused. Noorimate vastajate (18–29) hulgas soovitakse rohkem püsisuhet ning olla seksuaalvahekorras, rahulolematuse põhjusena nimetatakse sagedamini ka enesekindluse puudumist seksis. Keskmistes vanuserühmades (30–49) soovitakse rohkem oma partneri(te)ga seksida. Vanemates rühmades (50–79) tulevad esile kas enda või partneri tervisega seotud probleemid (vt tabel 61).

Tabel 60. Seksuaaleluga rahulolematuse põhjused soo järgi

Põhjus	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Ma ei ole kunagi vahekorras olnud	22	7,6	4	1,4	25	4,7
Viimasest vahekorrast on möödas kaua aega	126	43,6	126	49,2	252	46,2
Liiga palju seksuaalpartnereid	-	-	2	0,7	2	0,3
Liiga vähe seksuaalpartnereid	25	8,8	2	1,0	28	5,1
Tahaksin oma partneri(te)ga rohkem seksida	62	21,6	30	11,8	93	17,0
Tahaksin püsisuhet	66	22,9	51	20,0	117	21,5
Mu püsisuhtes on probleemid	42	14,7	40	15,7	83	15,2
Ma ei ole seksis piisavalt enesekindel	29	10,1	17	6,7	46	8,5
Seksuaalhäired	38	13,4	12	4,8	51	9,3
Minu terviseprobleemid segavad seksimist	60	20,8	33	12,9	93	17,1
Minu partneri terviseprobleemid segavad seksimist	27	9,4	61	23,8	88	16,2
Muu*	17	6,1	25	9,7	42	7,8
Kokku	288		257		544	

* Muude põhjustena nimetati järgmiseid: abikaasa surnud, partnerit pole; ajanappus, prioriteedid on muutunud; Eesti arstiabi lõpetas selle; ei suuda end lödvaks lasta; partner elab teises riigis; hobid ja töö võtavad aja seksi arvelt, laps magab samas toas, tihti ka samas voodis ning uinub hilja; huvipuudus; aeg ja tuju; kliimaksi ajal on soov kadunud; liiga vana selle jaoks; liigne väsimus ja stress (kiire elutempo, palju kohustusi), lisaks on peale spiraali panekut soov langenud; mehel puudub initsiatiiv, peale laste saamist ei viitsi ise ka järel käia; minu ja partneri vanus; mul pole püsipartnerit (n=2); naine pole nii huvitatud seksist; naised ei paku end; olen selleks liiga väsinud; olen lesk; olen liialt vana ja puudub kindel partner; olen vanglas; partner on eakas; partnerit ei huvita seks, kuna ta on haiget saanud seksimise ajal; pole kuskilt võtta seda partnerit; pole soovi; pole tuju; probleemid partneril; puudub partner; raske on leida õiget inimest; ravimite tõttu puudub sugutung; selles vanuses on raske leida sobivat inimest; töö tõttu viibin harva kodus; vanus; vastunäidustatud; väike laps võtab aja ära; väikesed lapsed; väsimus, ülekoormus, tööstress; üksluine seks, mul puudub soov.

Tabel 61. Seksuaaleluga rahulolematuse põhjused vanuserühma järgi

Põhjus	18-29		30-39		40-49		50-59		60-69		70-79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Ma ei ole kunagi vahekorras olnud	20	21,8	1	1,4	-	-	-	-	4	2,6	1	1,2
Viimasest vahekorrast on möödas kaua aega	45	48,3	35	46,2	30	40,2	52	48,9	63	46,3	27	45,7
Liiga palju seksuaalpartnereid	1	0,8	1	1,3	-	-	-	-	-	-	-	-
Liiga vähe seksuaalpartnereid	6	6,3	4	5,6	10	12,8	6	5,3	2	1,8	-	-
Tahaksin oma partneri(te)ga rohkem seksida	18	19,1	27	35,9	20	27,0	21	19,6	5	3,4	2	3,5
Tahaksin püsisuhet	42	45,9	22	30,0	19	24,6	19	17,4	10	7,3	5	8,9
Mu püsisuhtes on probleemid	19	20,8	18	24,4	16	21,4	15	14,3	11	8,5	2	3,9
Ma ei ole seksis piisavalt enesekindel	23	24,4	4	5,6	8	10,7	6	5,3	6	4,2	-	-
Seksuaalhäired	9	9,6	9	12,4	9	12,4	8	7,7	13	9,6	2	3,1
Minu terviseprobleemid segavad seksimist	5	5,2	5	6,7	5	6,0	25	23,4	33	24,8	20	34,1
Minu partneri terviseprobleemid segavad seksimist	-	-	5	6,9	18	24,1	24	22,9	29	21,2	12	19,8
Muu	5	5,2	8	10,7	7	9,4	4	3,7	11	8,1	8	12,8
Kokku	92		75		76		107		135		59	

8.2 Seksuaalpartnerid

Seksuaalpartnerite arv (vt Lisa 2, tabel 61 kuni 63)

Pooled (51%) seksuaalvahekorras olnud inimestest on elu jooksul olnud vahekorras viie või rohkema partneriga, kolmandik 2–4 ning ligi viiendik ühe partneriga. Keskmine partnerite arv elu jooksul on 10,2 (SD=25,78), partnerite mediaanarv on viis, 5% kohandatud keskmine partnerite arv 6,8. Partnerite arv varieerub vahemikus 1–500. Meestel on elu jooksul rohkem partnereid olnud kui naistel: viie või rohkema partneriga on olnud 60% meestest ja 43% naistest, ühe partneriga kümnendik meestest ja viiendik naistest. Vanuserühmade andmeid vaadates võib öelda, et **noorematel inimestel on elu jooksul olnud mõnevõrra rohkem seksuaalpartnereid kui vanematel**. Kõige rohkem on partnereid olnud 30–39-aastastel, neist 65%-l on elu jooksul olnud viis või rohkem partnerit. 60–69-aastastest kuulub sellise partneri arvuga gruppi viiendiku võrra ja 70–79-aastastest rohkem kui poole vähem – vastavalt 45% ja 29%. **Eriti paistab selline trend silma naiste hulgas**. Kui suure partneri arvuga meeste vanuseline ja-gunemine on üsna ühtlane, siis 30–39-aastased naised erinevad 70–79-aastastest naistest ligi neli korda: viis ja rohkem partnerit on elu jooksul olnud vastavalt 62% ja 16%. Piirkondlikult tuleb esile Põhja-Eesti, kus viie ja rohkema arvu partneritega on 59%, ülejäänud piirkondades vähem kui pooled.

84%-l viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest on sel perioodil olnud üks partner. Keskmine partnerite arv viimase 12 kuu jooksul on 1,5 (SD=2,36), mediaan on üks ning partnerite arv varieerub vahemikus 1–50. Kõige suurem on partnerite arv küsitlusele eelnenud aasta jooksul nende hulgas, kes ei ela püsipartneriga koos, keskmiselt 2,7 partnerit ning mitme partneriga inimeste osakaal on selles grupis 51%. Samas inimesed, kes elasid küsitluse toimumise ajal püsipartneriga koos, olid eelmise aasta jooksul keskmiselt vahekorras 1,3 partneriga ning mitme partneriga inimeste osakaal selles grupis on 9%. Mõningal määral tuleb esile ka vanuseline erinevus, rohkem on partnereid olnud aasta jooksul noorematel inimestel: 18–29- ja 30–39-aastaste mõlemas grupis keskmiselt 1,6 ning 18–29-aastastest iga neljas ja 30–39-aastastest iga viies on olnud vahekorras rohkem kui ühe partneriga. Piirkondlikult tuleb esile Põhja-Eesti, kus keskmine partnerite arv on 1,6 ning rohkem kui ühe partneriga on olnud vahekorras 21%, mille poolest erinevad selle piirkonna inimesed ülejäänud Eestist (vt tabel 62).

Tabel 62. Seksuaalpartnerite keskmine arv viimase 12 kuu jooksul sotsiaal-demograafiliste taustaandmete järgi (andmed viimase 12 kuu jooksul vahekorras olnud inimeste kohta)

	Keskmine arv	SD	p	2 ja rohkem partnerit (%)
Sugu				
Mees	1,7	2,98	0,012*	19,9
Naine	1,3	1,46		12,4
Vanuserühm				
18–29	1,6	1,69	<0,001**	24,9
30–39	1,6	2,15		18,6
40–49	1,4	2,13		11,1
50–59	1,6	3,88		13,5
60–69	1,2	0,56		8,3
70–79	1,3	0,90		12,2
Rahvus				
Eestlane	1,4	1,35	0,081	15,7
Muu rahvus	1,8	4,19		18,3
Asulatüüp				
Linn	1,6	2,76	<0,001	18,7
Maapiirkond	1,3	0,96		10,8
Piirkond				
Põhja-Eesti	1,6	2,18	<0,0001	21,1
Lääne-Eesti	1,1	0,52		6,6
Kesk-Eesti	1,7	4,72		14,1
Kirde-Eesti	1,3	1,66		8,9
Lõuna-Eesti	1,4	1,49		14,7
Haridus				
Alg- või põhiharidus	1,5	1,65	0,928***	17,0
Keskharidus	1,5	2,08		17,6
Keskeriharidus	1,4	1,91		15,6
Kõrgharidus	1,6	2,99		15,9
Püsipartneriga kooselu				
Elab koos	1,3	1,96	<0,000001	8,5
Ei ela koos	2,7	3,44		51,1

* T-testi on kasutatud kahe keskväärtuse võrdlemisel

** Welchi testi on kasutatud rohkem kui kahe keskväärtuse võrdlemisel, gruppides hajuvused ei ole võrdsed

*** ANOVA test, gruppides hajuvused võrdsed

Viimase 12 kuu andmetest selgub, et **seksuaalpartnereid on rohkem neil, kellel on probleeme alkoholi tarvitamisega ja kes on sel perioodil tarvitanud narkootikume:**

- AUDIT C järgi oli probleemse alkoholi tarvitamisega inimestel keskmiselt 1,7 (SD=3,25) partnerit. Inimestel, kellel ei esinenud probleemset alkoholi tarvitamist, oli keskmiselt partnereid 1,3 (SD=1,57) (Mann-Whitney test, $p < 0,00001$). Rohkem kui ühe partneriga oli küsitlusele eelnenud aasta jooksul vahekorras 22% probleemsetest alkoholi tarvitajatest, ülejäänutest 12% ($p < 0,0001$).

- Inimestel, kes tarvitasid küsitlusele eelnenud aasta jooksul alkoholi 2–3 korda nädalas või sagedamini, oli keskmiselt 1,8 (SD=4,09) partnerit. Neil, kes tarvitasid alkoholi harvem, oli keskmine partnerite arv 1,4 (SD=1,61) (Mann-Whitney test, $p=0,005$). Sageli alkoholi tarvitanud inimestest oli rohkem kui ühe partneriga vahekorras 21%, harvem alkoholi tarvitanutest 15% ($p=0,017$).
- Inimestel, kes tarvitasid enne viimast seksuaalvahekorda alkoholi, oli küsitlusele eelnenud aasta jooksul keskmiselt 2,2 (SD=4,53) partnerit. Neil, kes enne viimast seksi ei tarvitanud alkoholi, oli keskmine partnerite arv aasta jooksul 1,4 (SD=1,50) (Mann-Whitney test, $p<0,000001$). Enne viimast vahekorda alkoholi tarvitanutest oli aasta jooksul mitme partneriga vahekorras 35% ja nendest, kes ei tarvitanud, 12% ($p<0,000001$).
- Küsitlusele eelnenud aasta jooksul narkootikume tarvitanud inimeste keskmine partnerite arv sel perioodil oli 2,0 (SD=1,85). Inimestel, kes ei tarvitanud sel perioodil narkootikume, oli keskmiselt 1,5 (SD=2,41) partnerit (Mann-Whitney test, $p<0,000001$). Mitme partneriga oli aasta jooksul vahekorras 36% narkootikumide tarvijatatest ja 14% neist, kes ei tarvitanud sel perioodil uimasteid ($p<0,000001$).

Püsipartner (vt Lisa 2, tabel 64 ja 65)

Viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest 94% on vahekorras olnud püsipartneriga, kogu valimist moodustavad nad 67%. Mõnevõrra väiksem on püsipartneriga vahekorras olnud inimeste osakaal 18–29-aastaste hulgas – 90%, ning suurem 40–49- ja 50–59-aastaste seas – vastavalt 97% ja 96%. Kui püsipartneriga koos elavatest inimestest peaaegu kõik olid eelneva aasta jooksul vahekorras püsipartneriga, siis neist, kes küsitluse toimumise ajal ei elanud püsipartneriga koos, olid aasta jooksul püsipartneriga vahekorras olnud 71%.

Püsipartneriga viimase 12 kuu jooksul vahekorras olnud inimestest 99% on olnud vaginaalses vahekorras ning 20% anaalses vahekorras. Vaginaalse vahekorra puhul sotsiaal-demograafiliste andmete järgi erinevusi esile ei tule. Anaalses vahekorras olnud inimeste osakaal vanusega väheneb: 27% 18–29-, 24% 30–39-, 21% 40–49-, 14% 50–59-, 8% 60–69- ja 4% 70–79-aastastest.

Valdavalt (92%) on aasta jooksul oldud vahekorras ühe püsipartneriga. Keskmine püsipartnerite arv on 1,2 (SD=0,89), mediaanarv on üks ning partnerite arv varieerub vahemikus 1–15. Mitme püsipartneriga inimesi on rohkem nende hulgas, kes küsitluse ajal ei elanud püsipartneriga koos – 28%, püsipartneriga koos elavatest inimestest on aasta jooksul vahekorras olnud kahe või rohkema partneriga 5%. Ka keskmistes arvudes tuleb esile erinevus: inimeste hulgas, kes ei ela püsipartneriga koos, on püsipartnerite keskmine arv 1,7 (SD=1,85) ja neil, kes elavad püsipartneriga koos, 1,1 (SD=0,58) ($p<0,001$).

Viimane püsipartner

Uuritavatelt küsiti, kes oli nende viimane seksuaalpartner enne uuringus osalemist. Selles lõigus on arvestatud vaid nende andmetega, kes olid seksuaalvahekorras küsitlusele eelnenud aasta jooksul. Neist 92% olid viimase seksuaalvahekorra ajal vahekorras püsipartneriga. Peaaegu kõik olid viimasel korral vahekorras vastassoost püsipartneriga, samast soost püsipartneriga oli vahekorras alla 1% (0,7% meestest ja 0,3% naistest).

Viimase püsipartneri keskmine vanus oli vahekorra toimumise ajal 42,0 (SD=13,81), meeste viimase püsipartneri keskmine vanus 40,4 (SD=13,59) ja naistel 43,6 (SD=13,85). Kolmandik on olnud vahekorras samaealise partneriga (nii meestest kui naistest). Endast noorema püsipartneriga oli viimati vahekorras 53% meestest ja 19% naistest ning endast vanema püsipartneriga 15% meestest ja 49% naistest.

Keskmiselt oli viimase vahekorra ajaks selle püsipartneriga seksuaalsuhe kestnud 14,7 aastat (SD=12,66), varieerudes vahemikus 0,1–60 aastat.

7% märkis, et ta ei teadnud viimase vahekorra ajal oma püsipartneri kohta seda, kas ta on nakatunud HIVi või mitte. 93% teadis, et partner ei ole nakatunud HIVi ja alla ühe protsendi (n=5), et partner on nakatunud HIVi. HIVi nakatunud püsipartneriga uuringus osalenutest oli üks ka ise nakatunud HIVi ning neli olid HIV-negatiivsed.

2% märkis, et neile teadaolevalt on viimane püsipartner süstinud elu jooksul narkootikume. 4% muust rahvusest ja 1% eestlastest on teadlikud oma püsipartneri narkootikumide süstimisest. Piirkondlikud andmed on järgmised: 7% Kirde-Eestist, 2% nii Põhja- kui ka Lõuna-Eestist, 1% Kesk-Eestist ning alla 1% Lääne-Eestist uuringus osalenust teab, et tema viimane püsipartner on elu jooksul süstinud narkootikume.

Juhupartner (vt Lisa 2, tabel 66 ja 67)

Viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest 13% oli vahekorras juhupartneriga, kogu valimist moodustavad nad 9%. Juhupartneriga on rohkem olnud vahekorras mehed kui naised (vastavalt 16% ja 9%). 21% 18–29- ja 16% 30–39-aastastest on olnud küsitlusele eelneva aasta jooksul vahekorras juhupartneriga, alates 40–49-aastastest on juhuvahekorras olnud inimesi alla kümneadiku. Rohkem on juhuvahekorras olnud linna- kui maaelanikud (vastavalt 14% ja 9%). Juhuvahekorrad on enam levinud Põhja-Eestis osalenud inimeste hulgas – aasta jooksul vahekorras olnud inimestest oli juhupartner 16%-l, oluliselt erinetakse selle poolest Kirde-Eestist (6%) ja Lääne-Eestist (7%). 45% inimestest, kes küsitluse toimumise ajal ei elanud koos püsipartneriga, oli eelneva aasta jooksul vahekorras juhupartneriga, püsipartneriga koos elavate puhul on see näitaja 6%.

Juhupartneriga vahekorras olnud inimestest 96% olid vaginaalses vahekorras (94% meestest ja 100% naistest) ning **20% anaalses vahekorras** (27% meestest ja 7% naistest).

40% juhuvahekorras olnud inimestest olid vahekorras ühe partneriga. Keskmise juhupartnerite arv on 2,4 (SD=2,07), mediaanarv kaks ning varieerub vahemikus 1–14. Püsipartneriga koos elavate ja juhuvahekorras olnud inimeste hulgas oli keskmine juhupartnerite arv 1,8 (SD=1,23), inimeste puhul, kes püsipartneriga koos ei ela, on juhupartnerite keskmine arv 2,7 (SD=2,35).

Viimase 12 kuu jooksul on juhusuhetes olnud rohkem need, **kellel on probleeme alkoholi tarvitamisega ja kes on sel perioodil tarvitanud narkootikume:**

- Küsitlusele eelnenud aasta jooksul olid rohkem juhuvahekorras need, kellel esines AUDIT C järgi probleemne alkoholi tarvitamine – 18% (vs. 9% inimestest, kelle alkoholi tarvitamine ei ole probleemne) ($p < 0,00001$).
- 30% inimestest, kes enne viimast seksi tarvitasid alkoholi, olid eelneva aasta jooksul juhuvahekorras. Need, kes enne viimast vahekorda alkoholi ei pruukinud, olid juhuvahekorras aasta jooksul 9% ($p > 0,000001$).
- Küsitlusele eelnenud aasta jooksul narkootikume tarvitanutest olid juhuvahekorras sel perioodil 34%. Nende hulgas, kes ei tarvitanud narkootikume, on juhuvahekorrad kolm korda vähem levinud (11% oli seksuaalvahekorras juhupartneriga) ($p < 0,00001$).

Viimane juhupartner

Viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnutest olid 6% viimases seksuaalvahekorras juhupartneriga. Neist 92% olid vahekorras vastassoost ning 8% samast soost partneriga. Samast soost juhupartneriga olid viimases vahekorras vaid mehed.

Viimase juhupartneri keskmine vanus oli 32,5 (SD=12,64) ning varieerus vahemikus 17–82. 46% olid viimasel korral endast noorema (meestest 59% ja naistest 22%), 29% aga endast vanema juhupartneriga (meestest 20% ja naistest 48%).

3%-le oli teada, et juhupartner on elu jooksul süstinud narkootikume. 28% ei teadnud, kas tema viimane juhupartner oli HIVi nakatunud või mitte.

Samast soost partner (vt Lisa 2, tabel 68)

Üle 90% nii meestest kui naistest tunneb seksuaalset külgetõmme ainult vastassugupoole vastu ning mõne protsendi jagu on neid, kes tunnevad seksuaalset külgetõmme peamiselt vastassugupoole, vahel aga samast soost inimeste vastu (vt tabel 63).

Tabel 63. Seksuaalne külgetõmme soo järgi

	Mees		Naine	
	n	%	n	%
Ainult naiste suhtes	838	95,8	5	0,5
Ainult meeste suhtes	8	0,9	901	93,8
Võrdselt naiste ja meeste suhtes	7	0,8	5	0,5
Peamiselt naiste, vahel meeste suhtes	17	1,9	1	0,1
Peamiselt meeste, vahel naiste suhtes	2	0,2	41	4,3
Muu	3	0,4	8	0,8
Kokku	875	100	961	100

Seksuaalkäitumisega seonduvalt uuriti partnerite sugu kogu elukaare vältel, aga ka viimase 12 kuu püsi- ja juhupartnerite sugu. Andmed on näidatud tabelis 64 kuni 65. Kokkuvõttes on **samast soost partneriga elu jooksul vahekorras olnud 3%** (sama nii meeste kui naiste hulgas) ning küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul 1% (1,5% meestest ja 0,6% naistest).

Tabel 64. Seksuaalpartneri sugu kogu elu jooksul soo järgi

Sugu	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Ei ole olnud elu jooksul seksuaalvahekorras	39	4,5	21	2,1	60	3,2
Ainult vastassoost	804	92,2	922	94,6	1726	93,4
Ainult samast soost	6	0,7	-	-	6	0,3
Nii samast kui ka vastassoost	23	2,6	32	3,3	55	3,0
Kokku	872	100	961	100	1847	100

**Tabel 65. Seksuaalpartneri sugu viimase 12 kuu jooksul soo järgi
(% viimase 12 kuu jooksul vastavas vahekorras olnud inimestest)**

Sugu	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Püsipartner(id)						
Ainult vastassoost	594	98,8	584	99,4	1180	99,1
Ainult samast soost	6	1,0	2	0,3	8	0,7
Nii samast kui ka vastassoost	1	0,2	2	0,3	3	0,2
Kokku	603	100	588	100	1191	100
Juhupartner(id)						
Ainult vastassoost	95	90,4	57	96,6	152	92,7
Ainult samast soost	5	4,8	-	-	5	3,0
Nii samast kui ka vastassoost	5	4,8	2	3,4	7	4,3
Kokku	105	100	59	100	164	100

Välismaalasest partner (vt Lisa 2, tabel 69 ja 70)

Küsitlusele eelnenud viie aasta jooksul on 5% uuringus osalenutest olnud välismaal seksuaalvahekorras inimesega, kellega kohtus seal esimest korda. Keskmine partnerite arv välismaal on 3,7 (SD=5,92), mediaanarv kaks ning partnerite arv varieerub vahemikus 1–35. Rohkem on välismaal vahekorras olnud inimesi nooremate hulgas – 18–29-aastastest 9%, 30–39-aastastest 8%, vanemates vanuserühmades on välismaal kohatud partneriga vahekorras olnud paari protsendi jagu. Mõnevõrra rohkem on välismaal vahekorras olnud inimesi Põhja-Eestist (8%) ning kõrgharidusega inimeste hulgas (8%). Rohkem kui pooltel juhtudel on partner olnud pärit Euroopa riikidest (vt tabel 66).

Tabel 66. Viimase viie aasta jooksul välismaal toimunud seksuaalvahekorra partnerite päritolu soo järgi (% inimestest, kes viimase viie aasta jooksul on olnud välismaal vahekorras inimesega, kellega kohtusid seal esmakordselt)

Riik	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Eesti (aga esimene vahekord välismaal)	9	17,6	9	23,7	18	20,2
Venemaa	10	19,6	1	2,6	11	12,4
Ukraina	6	11,8	-	-	6	6,7
Euroopa riigid	29	56,9	22	57,9	51	57,3
Austraali, Uus-Meremaa, Põhja-Ameerika	7	13,7	6	15,8	13	14,6
Lõuna- ja Kesk-Ameerika, Kariibi mere riigid	3	5,9	1	2,6	4	4,5
Kesk-Aasia riigid	1	2,0	-	-	1	1,1
Muud Aasia riigid	13	25,5	2	5,3	15	16,9
Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika	-	-	1	2,6	1	1,1
Aafrika riigid (v.a Põhja-Aafrika riigid)	3	5,9	-	-	3	3,4
Muu	1	2,0	1	2,6	2	2,2
Kokku	51		38		89	

4% uuringus osalenutest on viimase viie aasta jooksul olnud Eestis seksuaalvahekorras inimesega, kellega ta kohtus siin esimest korda, kuid kes elab tavaliselt välismaal. Keskmine partnerite arv on 1,6 (SD=1,10), mediaanarv on üks ja välismaalastest partnerite arv varieerub vahemikus 1–6. Rohkem on Eestis välismaalasega vahekorras olnud 18–29-aastased (8%), linnas elavad inimesed (4%) ning need, kes ei ela püsipartneriga koos (6%). Enamasti on partner olnud pärit Euroopa riikidest (vt tabel 67).

Tabel 67. Viimase viie aasta jooksul Eestis toimunud seksuaalvahekorra välismaalastest partnerite päritolu soo järgi (% inimestest, kes viimase viie aasta jooksul on olnud Eestis vahekorras välismaalasega, kellega kohtuti esmakordselt Eestis)

Riik	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Venemaa	6	22,2	1	2,8	7	11,1
Ukraina	3	11,1	-	-	3	4,8
Euroopa riigid	21	77,8	25	69,4	46	73,0
Austraali, Uus-Meremaa, Põhja-Ameerika	3	11,1	6	16,7	9	14,3
Lõuna- ja Kesk-Ameerika, Kariibi mere riigid	1	3,7	1	2,8	2	3,2
Kesk-Aasia riigid	-	-	-	-	-	-
Muud Aasia riigid	-	-	2	5,6	2	3,2
Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika	-	-	2	5,6	2	3,1
Aafrika riigid (v.a Põhja-Aafrika riigid)	-	-	1	2,8	1	1,6
Ei tea päritolu	1	3,7	3	8,3	4	6,3
Kokku	27		36		63	

Partner, kellele maksti seksi eest tasu (vt Lisa 2, tabel 71 kuni 73)

8% täiskasvanud elanikkonnast on olnud seksuaalvahekorras, mille eest maksis rahas või mõnel muul viisil (nt andis narkootikume, riideid jms). Rohkem on neid meeste kui naiste hulgas (vastavalt 17% ja alla 1%). Pigem on tasu eest vahekorras olnud keskealised (30–39-aastastest 14% ja 40–49-aastastest 13%) kui neist nooremad (18–29-aastastest 3%) ja vanemad (70–79-aastastest 2%). Rohkem on seksi ostnud Põhja-Eesti inimesed (12%) kui mujal piirkonnas elavad inimesed (alla 10%), suurim on erinevus Kirde-Eestiga, kus tasu eest on vahekorras olnud elu jooksul 3%. **Valdavalt (71%) on seksi ostnud inimesed olnud vahekorras kahe või rohkema tasulise partneriga elu jooksul.** Keskmine partnerite arv on 9,0 (SD=31,51), 5% kohandatud keskmine 4,1 ja mediaanarv kolm. Tasu eest partnerite arv varieerub vahemikus 1–300.

Viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest on seksi ostnud 2%, kogu valimist moodustavad nad 1,6%. Keskmine tasu eest partnerite arv on 1,7 (SD=0,71), mediaanarv on 2 ja varieerub vahemikus 1–3.

29% tasulises vahekorras olnud inimestest on seksi eest maksnud rahas või muul viisil ka välismaal viibimise ajal, kogu valimist moodustavad nad 2%. Kaks kolmandikku neist on tasu eest olnud vahekorras Euroopa riikides viibimise ajal (vt tabel 68).

**Tabel 68. Riigid, milles viibimise ajal on seksi eest makstud
(% inimestest, kes on välismaal viibimise ajal seksi eest maksnud)**

Riik	n	%
Venemaa	9	20,6
Ukraina	5	11,2
Euroopa riigid	30	66,9
Austraali, Uus-Meremaa, Põhja-Ameerika	3	6,2
Lõuna- ja Kesk-Ameerika, Kariibi mere riigid	3	5,8
Aasia riigid (v.a Kesk-Aasia riigid)	9	20,8
Aafrika riigid (v.a Põhja-Aafrika riigid)	2	5,1
Ei tea päritolu	1	1,9
Kokku	45	

Muud partnerid (vt Lisa 2, tabel 74 ja 75)

3% uuringus osalenud inimestest on elu jooksul olnud seksuaalvahekorras, mille eest ta on saanud raha või asju. Nii meeste kui ka naiste hulgas on neid võrdsel hulgal.

2% uuringus osalenud inimestest on elu jooksul olnud seksuaalvahekorras partneriga, kes süstib või on kunagi süstinud narkootikume. Meeste hulgas on see näitaja 3% ja naistest 2%. Kirde-Eesti piirkonnas uuringus osalenud inimestest on NSIga vahekorras olnud 6% ja Põhja-Eestis 3%.

Paralleelsuhted (vt Lisa 2, tabel 76 kuni 78)

Inimestelt, kelle viimane partner oli püsipartner või partner, kellega seksuaalsuhted keetsid pikema perioodi vältel (ei olnud „üheöösuhet“), uuriti, kas nad on sel ajal olnud seksuaalsuhetes (nt petnud partnerit, kõrvalsuhted) teiste inimestega. Samuti uuriti, kas neile teadaolevalt oli viimasel partneril nendega samaaegselt paralleelsuhteid. Esitati kaks küsimust:

- 1) Kas Teile teadaolevalt on Teie viimasel seksuaalpartneril olnud Teiega seksuaalsuhete ajal teiste inimestega seksuaalsuhteid (nt partner petnud, kõrvalsuhted)?
- 2) Kas Teie ise olete olnud ajal, mil on kestnud seksuaalsuhted Teie viimase seksuaalpartneriga, seksuaalsuhetes teiste inimestega?

18% seksuaalvahekorras olnud inimestest on oma viimase partneriga seksuaalsuhte ajal olnud kas juhuslikes või püsivamates paralleelsuhetes. Rohkem on paralleelsuhteid olnud meestel kui naistel (vastavalt 25% ja 12%) (vt tabel 69). Rohkem on paralleelsuhteid olnud keskealistel inimestel (40–59-aastased), neist igal viiendal on olnud kas juhuslikke ja/või püsivamaid paralleelsuhteid. Oluliselt erinevad nad selle poolest 18–29- ja 70–79-aastastest, kellest paralleelsuhetes on olnud iga kümnes (vt tabel 70). Mõnevõrra rohkem on paralleelsuhteid eestlastel kui muust rahvusest inimestel (vastavalt 19% ja 13%) ning maal elavatel inimestel kui linnaelanikel (vastavalt 21% ja 16%).

Oma viimase seksuaalpartneri kohta teadis 14% uuritavatest, et tal on paralleelsed seksuaalsuhted kellegi teisega. Kui vaadata koos uuritava enda ja viimase pikemaajalise partneri andmeid, siis selgub, et kas endal ja/või viimasel seksuaalpartneril olid paralleelsuhted 27%-l ehk iga neljanda kooselu, abielu või pikema suhte kestel eksisteerivad ka paralleelsed seksuaalsuhted.

Tabel 69. Paralleelsete seksuaalsuhete esinemine viimase partneriga seksuaalsuhete kestmise ajal soo järgi (% elu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest, kelle viimane partner oli püsipartner või partner, kellega ei olnud „üheöösuhe“)

Paralleelsuhte tüüp	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Ei ole olnud paralleelsuhteid	563	75,2	799	88,3	1362	82,3
Juhuslikud suhted	105	14,0	50	5,5	155	9,4
Püsisuhted	51	6,8	43	4,8	94	5,7
Nii juhuslikud kui püsisuhted	30	4,0	13	1,4	43	2,6
Kokku	749	100	905	100	1654	100

Tabel 70. Paralleelsete seksuaalsuhete esinemine viimase partneriga seksuaalsuhete kestmise ajal vanuserühmade järgi (% elu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest, kelle viimane partner oli püsipartner või partner, kellega ei olnud „üheöösuhe“)

Paralleelsuhte tüüp	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Ei ole olnud paralleelsuhteid	247	87,9	254	80,9	245	78,5	228	77,3	228	83,8	159	88,8
Juhuslikud suhted	18	6,4	35	11,1	39	12,5	29	9,8	23	8,5	11	6,2
Püsisuhted	14	5,0	17	5,4	21	6,7	21	7,1	16	5,9	5	2,8
Nii juhuslikud kui püsisuhted	2	0,7	8	2,6	7	2,3	17	5,8	5	1,8	4	2,2
Kokku	281	100	314	100	312	100	295	100	272	100	199	100

Grupiseks (vt Lisa 2, tabel 79)

9% täiskasvanud elanikkonnast on osalenud elu jooksul grupiseksis, sh alla 1% küsitlusele eelnenud aasta jooksul. Rohkem on grupiseksis osalenud mehed kui naised (vastavalt 12% ja 5%). Kõige rohkem (ligikaudu iga kümnes) on grupiseksis osalenud inimesi 30–49-aastaste hulgas, vanemates vanuserühmades on neid mõne protsendi jagu. Elukoha järgi tuleb esile, et rohkem on grupiseks levinud linnas (10% vs. maal 6%) ning Põhja-Eesti piirkonnas (13% vs. alla 10% ülejäänud piirkondades).

Grupiseksis osalenud inimesed on seda keskmiselt teinud 5,3 (SD=15,2) korral, mediaan on üks, 5% trimmitud keskmine kordade arv 2,7 ning grupiseksis osalemise kordade arv varieerub vahemikus 1–100.

Viimasel korral osaleti grupiseksis, kus oli keskmiselt 3,4 (SD=1,28) partnerit (sh vastaja ise), partnerite mediaanarv on kolm ning varieerub vahemikus 1–11.

8.3 Kondoomi kasutamine

Kondoomi kasutamine esimese seksuaalvahekorra ajal (vt Lisa 2, tabel 80 ja 81)

31% täiskasvanud elanikkonnast on esimese seksuaalvahekorra ajal kasutanud kondoomi. Kõige kõrgem on esimese vahekorra ajal kondoomi kasutamise tase 18–29-aastaste hulgas – 76%. Vanusega väheneb esimese vahekorra ajal kondoomi kasutanud inimeste osakaal suurel määral, 50–79-aastaste hulgas on neid vähem kui kümnendik. Kondoomi on esimesel korral kasutanud rohkem linnas kui maal elavad inimesed (vastavalt 34% ja 26%). Kõige rohkem kasutasid esimese vahekorra ajal kondoomi Põhja-Eesti piirkonnas elavad inimesed (39%), suurim on erinevus võrreldes Kirde-Eestiga, kus esimese vahekorra ajal kasutas kondoomi 17%. Vähem on esimese vahekorra ajal kondoomi kasutanud alg- või põhiharidusega inimesed – 23%, kesk- ja kõrgharidusega inimeste hulgas on see näitaja üle kümnendiku võrra suurem (vastavalt 36% ja 38%).

Lisaks päris esimesele vahekorrale uuriti kondoomi kasutamist ka viimase püsipartneriga esmakordse vahekorra ajal. Kondoomi kasutamise harjumus oluliselt ei erine ning trendid on sarnased elu esimese vahekorraga. **Viimase püsipartneriga esmakordselt vahekorras olles kasutas kondoomi 30%.** Need, kes kasutasid kondoomi elu esimese vahekorra ajal, tegid seda sagedamini ka viimase püsipartneriga esmakordselt vahekorras olles (69%). Inimestest, kes esimese vahekorra ajal ei kasutanud kondoomi, tegid seda viimase püsipartneriga esmakordselt vahekorras olles 12% ($p < 0,000001$). Võttes analüüsi aluseks seksuaalpartnerite arvu elu jooksul, ei tule erinevusi esile. Ehk need, kellel on elu jooksul olnud rohkem kui üks partner, on kasutanud kondoomi viimase püsipartneriga esmakordselt vahekorras olles samasugusel määral kui need, kellel on elus olnud üks seksuaalpartner.

Kondoomi kasutamine viimase 12 kuu jooksul (vt Lisa 2, tabel 82 kuni 84)

7% püsipartneriga viimase aasta jooksul vahekorras olnud inimestest kasutas alati kondoomi. Rohkem on püsisuhtes kondoomi järjepidevaid kasutajaid nooremate hulgas: 15% 18–29-aastastest, 9% 30–39-aastastest, ülejäänud vanuserühmades on püsipartneriga vahekorras kondoomi järjepidevaid kasutajaid mõne protsendi jagu. Neist, kes küsitluse toimumise ajal ei elanud koos püsipartneriga, kasutas eelnenud aasta jooksul püsipartneriga vahekorras olles alati kondoomi 15%. Püsipartneriga koos elavate inimeste hulgas on see näitaja 15%.

41% juhuspartneriga viimase 12 kuu jooksul vahekorras olnud inimestest kasutas alati kondoomi ja 59% ei kasutanud, nemad moodustavad kogu valimist 5%. Oluliselt ei erinenud kondoomi kasutamine vaginaalse ja anaalse vahekorra ajal. Mõnevõrra rohkem on juhusuhetes järjepidevaid kondoomi kasutajaid meeste kui naiste hulgas (vastavalt 47% ja 30%).

Juhusuhetes kondoomi kasutamist vaadati ka alkoholi ja narkootikumide tarvitamise alusel. Andmetes oli küll näha trende, mille kohaselt kondoomi järjepideva kasutamise harjumus oli madalam nende hulgas, kes tarvitasid narkootikume ja kellel esines probleemne alkoholi tarvitamine, kuid meie valimi tingimustes ei esinenud need erinevused statistiliselt olulistena. Valimis olnud inimeste hulgas on vähe juhusuhetes olnud inimesi (13% ($n=168$) viimase aasta jooksul vahekorras olnud inimestest). Vaid alkoholi tarvitamise sageduse alusel tuli esile, et **need, kes tarvitasid viimase aasta jooksul alkoholi 2–3 korda nädalas või sagedamini, kasutasid juhusuhetes alati kondoomi 25%. Nende hulgas, kes pruukisid alkoholi harvem või üldse mitte, oli see näitaja 48%** ($p=0,009$).

Üldiselt on **juhusuhetes kondoomi järjepidevalt kasutanud inimeste hoiakud kondoomide suhtes positiivsemad.** Vaid kondoomide tõhususe osas statistiliselt olulist erinevust esile ei tulnud (vt tabel 71).

Tabel 71. Kondoomiga seotud hoiakute keskmine skoor MFACSi põhjal ja kondoomi järjepidev kasutamine juhupartneriga viimase 12 kuu jooksul

Faktor	Kasutas kondoomi alati		Ei kasutanud kondoomi alati		p*
	Keskmine skoor	SD	Keskmine skoor	SD	
Tajutud tõhusus	18,8	3,72	17,8	4,11	0,064
Tunnetuslik komponent	25,0	6,08	21,0	6,76	<0,0001
Kasutatavus	28,8	5,53	25,3	5,55	<0,0001
MFACS kokku	72,6	11,81	63,8	9,94	<0,000001

* Mann-Whitney test

77% neist, kes viimase 12 kuu jooksul maksis seksi eest raha, kasutasid alati kondoomi. 8% on olnud viimase 12 kuu jooksul ilma kondoomita vahekorras partneriga, kelle kohta ei olnud teada, kas ta oli nakatunud HIVi või mitte. Kõige suurem on selliste inimeste osakaal nende hulgas, kes ei ela püsipartneriga koos – 24%, püsipartneriga koos elavate inimeste hulgas on see näitaja 5%. Alla 1% (n=3) on olnud küsitlusele eelnenud aasta jooksul ilma kondoomita seksuaalvahekorras HIVi nakatunud partneriga.

Kondoomi kasutamine viimase seksuaalvahekorra ajal (vt Lisa 2, tabel 85 kuni 87)

Viimase seksuaalvahekorra andmed kajastavad üldist kondoomi kasutamise taset ja selles lõigus on jälgitud neid, kes on seksuaalvahekorras olnud küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul.

Viimasel korral püsipartneriga vahekorras olles kasutas kondoomi 17%. Nii nagu järjepideva kondoomi kasutamise puhul, tuleb ka siin esile suurem kasutajate osakaal nooremate vanuserühmade hulgas: 18–29-aastastest kasutas kondoomi 30%, 30–39-aastastest 24%, ülejäänud vanuserühmades iga kümnes. Inimestest, kes ei elanud püsipartneriga küsitluse toimumise koos, kasutas kondoomi viimase vahekorra ajal 32%. Püsipartneriga koos elavatest inimestest kasutas viimases vahekorras kondoomi 15%.

Viimasel korral juhupartneriga vahekorras olles kasutas kondoomi 51% ja ei kasutanud 49% (moodustavad kogu valimist 4%). Alkoholi ja narkootikumide tarvitamise alusel kondoomi kasutamise tasemes olulisi erinevusi esile ei tule. **Juhupartneriga viimasel korral kondoomi kasutanud inimestel on positiivsemad hoiakud kondoomide suhtes** (vt tabel 72).

Tabel 72. Kondoomiga seotud hoiakute keskmine skoor MFACSi põhjal ja kondoomi kasutamine viimase seksuaalvahekorra ajal juhupartneriga

Faktor	Kasutas kondoomi alati		Ei kasutanud kondoomi alati		p*
	Keskmine skoor	SD	Keskmine skoor	SD	
Tajutud tõhusus	18,8	3,63	17,6	4,25	0,036
Tunnetuslik komponent	24,3	6,76	21,0	6,40	0,002
Kasutatavus	28,2	5,70	25,3	5,54	0,001
MFACS kokku	71,3	11,89	63,4	9,76	<0,00001

* Mann-Whitney test

Viimasel korral tasu eest vahekorras olles kasutas kondoomi 85%.

Kondoomi kasutamine välismaalasega vahekorras olles

Viimase viie aasta jooksul uue partneriga välismaal seksuaalvahekorras olnud inimestest kasutas alati kondoomi 52%. Viimase viie aasta jooksul Eestis välismaalasega vahekorras olnud inimestest kasutas alati kondoomi 47%.

Kondoomi kasutamise põhjused

Viimase seksuaalvahekorra ajal kondoomi kasutanud inimestelt uuriti, miks nad seda tegid. Viimase seksuaalvahekorra ajal **vaginaalses vahekorras kondoomi kasutanud inimestest enamik (85%) tegi seda rasestumise vältimiseks** ning neljandik HIVi või mõne muu STLI vältimiseks (vt tabel 73 ja 74).

Viimase seksuaalvahekorra ajal anaalses vahekorras olnud inimestest (n=55) kasutas kondoomi 13, neist seitse soovis vältida HIVi või muid STLIsid, kaks ei soovinud HIVi või muid STLIsid edasi levitada, kaks hügieeni pärast ning üks niisama.

Tabel 73. Kondoomi kasutamise põhjused viimase vaginaalse vahekorra ajal soo järgi (% viimase 12 kuu seksuaalvahekorras olnud inimestest, kes kasutasid viimase vaginaalse vahekorra ajal kondoomi)

Põhjused	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Rasestumise vältimine	101	84,9	82	84,1	183	84,5
HIVi või muude STLId vältimine	31	25,5	24	25,1	55	25,3
Ei soovi HIVi või muid STLIsid edasi levitada	12	9,7	1	1,0	13	5,8
Muu*	9	7,5	7	7,4	16	7,5
Kokku	120		97		217	

* Muud nimetatud põhjused olid järgmised: andsin analüüsi seenhaiguse suhtes, arst soovitas kasutada tulemuse selgumiseni; seenhaigus; et pikendada seksuaalvahekorda; et mitte levitada mingit infektsiooni; harjumus; hormonaalsed rasestumisvastased vahendid tekitasid naisele ebamugavusi; hügieeni tõttu; kasutan alati; et kauem püsida; me tahtsime nii; menstruatsioon; partneri soov; põletiku vältimine.

Tabel 74. Kondoomi kasutamise põhjused viimase vaginaalse vahekorra ajal vanuserühmade järgi (% viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest, kes kasutasid viimase vaginaalse vahekorra ajal kondoomi)

Põhjused	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Rasestumise vältimine	78	94,4	64	84,5	28	82,9	8		5		1	
HIVi või muude STLId vältimine	23	27,9	16	20,5	8	24,6	4		3		1	
Ei soovi HIVi või muid STLIsid edasi levitada	2	2,4	4	5,	1	2,9	4		1		-	-
Muu	2	2,4	5	6,8	1	2,9	5		2		-	-
Kokku	82		76		34		13		10		1	

Kondoomi kasutamata jätmise põhjused

Kui viimasel korral püsi- või juhupartneriga vahekorras olles ei kasutatud kondoomi, siis paluti uuringus osalejatel seda põhjendada.

Vahekorras **püsipartneriga on kõige sagedamini jäänud kondoom kasutamata, sest on kindel partner ja vastastikune usaldus** – seda tõi põhjuseks 2/3 neist, kes ei kasutanud viimases vahekorras kondoomi. Ligi kolmandik ei kasutanud kondoomi, sest kasutati teisi rasestumisvastaseid vahendeid. Lisaks etteantud vastustele oli uuritavatel ka enda poolt võimalik põhjuseid nimetada, tabeli 75 all on need ära toodud. Nendest vastustest hakkavad enam silma erinevad vanusega seotud põhjused. Vanuserühmade järgi andmeid vaadates tuleb esile, et nooremate hulgas on rohkem neid, kes ei kasutanud kondoomi, sest soovivad rasestuda või on juba lapseootel, kasutavad muid rasestumisvastaseid vahendeid või kasutavad katkestatud seksuaalvahekorda. Vanuse kasvades suureneb aga nende osakaal, kes on kondoomi kasutamata jätmise põhjusena nimetanud kindlat partnerit ja vastastikkust usaldust (vt tabel 76).

Vahekorras **juhupartneriga on kõige sagedamini kondoom kasutamata jäänud, sest ei usuta, et partneril võib olla HIV või mõni muu STLI ning kuna lihtsalt ei mõeldud kondoomi kasutamise peale**. Mõlemat põhjust on toonud esile ligi kolmandik neist, kes ei kasutanud viimasel korral juhupartneriga kondoomi. Iga neljas ei kasutanud kondoomi, sest kasutati katkestatud seksuaalvahekorda, ning rohkem kui viiendik, kuna ei olnud kondoomi kaasas (vt tabel 77).

Tabel 75. Püsipartneriga kondoomi kasutamata jätmise põhjused soo järgi (% inimestest, kes viimase 12 kuu jooksul viimase püsipartneriga vahekorras olles ei kasutanud kondoomi)

Põhjus	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Planeerime rasedust / mina või minu partner on rase	28	12,2	52	10,8	110	11,5
Mul on kindel partner ja meil on vastastikune usaldus	317	66,0	307	64,1	624	65,1
Partner ei soovinud kondoomi kasutada	22	4,6	14	3,0	36	3,8
Ma ei mõelnud kondoomi peale	38	7,9	18	3,8	56	5,9
Ma ei usu, et mu partneril on HV või muu STLI	72	15,0	51	10,7	123	12,8
Ma ei julgenud partneriga kondoomi kasutamisest rääkida	1	0,2	-	-	1	0,1
Me kasutasime katkestatud seksuaalvahekorda	59	12,3	48	10,1	107	11,2
Me kasutasime muid rasestumisvastaseid vahendeid	132	27,5	157	32,6	288	30,1
Muu*	35	7,3	37	7,8	72	7,5
Kokku	480		479		959	

* Muud nimetatud põhjused olid järgmised: ealine iseärasus; ei karda rasestuda, olen 56; ei kasuta kunagi; ei ole vanainimese mure; ei rasestu; ei saa rasestuda, meest usaldan; ei taha; ei taha kondoomi kasutada; ei vaja enam (n=3); emakas on välja opeeritud (n=2); partneril on emakas eemaldatud (n=4); iga; kliimaks (n=3); kondoom oli liiga väike; kondoomid olid otsas; kondoomiga ei ole tunne hea; ma ei rasestu ja püsipartneriga niisama ei ole vajadust kasutada; me koos kontrollisime kõiki nakkuseid ja sealhulgas HIVi vastus oli negatiivne; me oleme juba vanemas eas, ei ole vaja kondoomi kasutada; mees on sigimisvõimetu; mehepoolne viljatuse; meil ei ole vaja kondoomi; mul on polütsüstilised munasarjad; munajuhad läbi lõigatud; mõlemad on arsti juures haigustele kontrollitud; naisel on munajuhad läbi lõigatud; oleme juba nii vanad, et lapse saamine ei tule kõne alla; oleme vanad ja pole enam midagi karta; olen naine ja partner on naine; olen steriliseeritud ja usaldan hetkel oma partnerit; oleme mõlemad kontrollitud (n=2); partner ei rasestu; partner ei saa loomulikult teel lapsi med. põhjustel väga suure tõenäosusega; partner ei saanud lapsi; partner on terve ja ei rasestu; partneri viljatuse; partneril polnud ohtu rasestuda; pole võimalik enam rasestuda; partner ei rasestu enam; rasestumise ohtu ei ole enam; seksuaalvahekorras kahe tüdruku vahel ei ole vaja kondoomi; vasektoomia (n=2); vanus (n=8); vanus 59 on usaldusväärne rasestumisvastane vahend; vanuse tõttu ei ole rasestumine võimalik, üleminekuiga ja pole enam vajadust.

Tabel 76. Püsipartneriga kondoomi kasutamata jätmise põhjused vanuserühma järgi
(% inimestest, kes viimase 12 kuu jooksul viimase püsipartneriga vahekorras olles ei kasutanud kondoomi)

Põhjus	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Planeerime rasedust / mina või minu partner on rase	32	17,5	55	24,8	20	8,0	3	1,5	-	-	1	2,7
Mul on kindel partner ja meil on vastastikune usaldus	106	58,2	121	54,8	161	64,8	136	72,6	72	82,9	28	83,1
Partner ei soovinud kondoomi kasutada	7	3,8	9	4,2	12	4,7	5	2,6	1	1,2	2	5,4
Ma ei mõelnud kondoomi peale	7	3,8	14	6,2	18	7,1	12	6,1	4	4,1	3	7,4
Ma ei usu, et mu partneril on HV või muu STLI	26	14,5	35	15,7	34	13,6	22	11,6	2	2,3	4	11,8
Ma ei julgenud partneriga kondoomi kasutamisest rääkida	1	0,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Me kasutasime katkestatud seksuaalvahekorda	43	23,9	33	14,8	19	7,5	12	6,1	1	1,2	-	-
Me kasutasime muid rasestumisvastaseid vahendeid	80	44,0	86	39,0	98	39,7	23	12,2	1	1,2	-	-
Muu	7	3,9	14	6,3	8	3,4	25	13,4	14	15,7	4	11,8
Kokku	182		220		248		188		87		34	

Tabel 77. Juhupartneriga kondoomi kasutamata jätmise põhjused soo järgi
(% inimestest, kes viimase 12 kuu jooksul viimase juhupartneriga vahekorras olles ei kasutanud kondoomi)

Põhjus	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Mina ei soovinud kondoomi kasutada	11	25,6	1	2,8	12	15,2
Partner ei soovinud kondoomi kasutada	7	16,3	1	2,8	8	10,1
Ma ei julgenud partneriga kondoomi kasutamisest rääkida	-	-	3	8,3	3	3,8
Ma ei usu, et mu partneril on HV või muu STLI	15	34,9	9	25,0	24	30,4
Kummalgi ei olnud kondoomi kaasas	11	25,6	7	19,4	18	22,8
Me kasutasime katkestatud seksuaalvahekorda	11	25,6	9	25,0	20	25,3
Me kasutasime muid rasestumisvastaseid vahendeid	5	11,6	8	22,2	13	16,5
Kondoom vähendab mõnutunnet	12	27,9	2	5,6	14	17,7
Kondoomi peale panemine vahekorra ajal on tülikas	8	18,6	3	8,3	11	13,9
Ma ei mõelnud kondoomi peale	8	18,3	15	41,7	23	29,1
Muu*	5	11,6	4	11,1	9	11,4
Kokku	43		36		79	

* Muud nimetatud põhjused olid järgmised: erutus võib kaduda; kondoom oli liiga väike; mina mainisin, et peaks kasutama, mees ei teinud väljagi; partneril vajus ära, kui kondoomist rääkis; usaldusväärne partner (n=2).

9. HIV-TESTIMINE

9.1 HIVi nakatumise riski tajumine

Et saada ülevaade, kuidas tajuvad inimesed ise oma riski nakatuda HIVi, kasutati neljal küsimusel põhinevat instrumenti [17]. Küsimused olid järgmised:

- 1) Kuivõrd tõenäoliseks Te peate, et Te olete praegu nakatunud HIVi?
- 2) Kuivõrd tõenäoliseks Te peate, et Te võite oma elu jooksul nakatuda HIVi?
- 3) Kuivõrd tõenäoliseks Te peate, et Teie seksuaalpartner võib nakatuda HIVi?
- 4) Kuivõrd tõenäoliseks Te peate, et tegevused, mida Te olete teinud, on suurendanud Teie võimalust nakatuda HIVi?

Küsimustele oli võimalik anda hinnangut 5-pallisel skaalal (1 – väga ebatõenäoline; ...; 5 – väga tõenäoline). Instrumendi sisemine reliaablus on 0,8 ning analüüsi on kaasatud 1697 inimese (91%) andmed. Kõikide puhul arvutati keskmine skoor, mis varieerub vahemikus üks kuni viis. Mida väiksem on keskmine skoor, seda vähem tajutakse enda riski nakatuda HIVi.

HIVI nakatumise riski tajumise keskmine skoor on 1,5 (SD=0,64) ning varieerub vahemikus 1–5. Vanuse kasvades peetakse vähem tõenäoliseks HIVi nakatumise võimalust. Suuremaks hindavad HIVi nakatumise riski muust rahvusest inimesed, linnaelanikud ja inimesed, kes ei ela püsipartneriga koos. Piirkondlikult paistavad silma Põhja- ja Kirde-Eesti, kus hinnatakse oma riski nakatuda HIVi suuremaks (vt tabel 78).

Riskeeriva seksuaalkäitumise ja sõltuvusainete tarvitamisega seotud näitajate puhul paistab silma, et **inimesed, kes käituvad riskeerivamalt, hindavad ka oma riski nakatuda HIVi suuremaks**. HIVi nakatumise riski hinnatakse mõnevõrra suuremaks, kui riskeeriv käitumine on aset leidnud hiljuti ehk küsitlusele eelnenud aasta jooksul. Inimesed, kes tunnevad või teavad mõnda HIVi nakatunud inimest, hindavad ka oma nakatumise tõenäosust suuremaks (vt tabel 79).

Tabel 78. HIVi nakatumise tajutud riski keskmine skoor sotsiaal-demograafiliste taustaandmete järgi

	Keskmine skoor	SD	p
Sugu			
Mees	1,6	0,68	0,092*
Naine	1,5	0,60	
Vanuserühm			
18–29	1,7	0,68	<0,00001**
30–39	1,6	0,74	
40–49	1,6	0,66	
50–59	1,5	0,58	
60–69	1,3	0,47	
70–79	1,3	0,64	
Rahvus			
Eestlane	1,5	0,57	<0,00001
Muu rahvus	1,8	0,78	
Asulatüüp			
Linn	1,6	0,67	<0,001
Maapiirkond	1,4	0,59	
Piirkond			
Põhja-Eesti	1,6		<0,00001
Lääne-Eesti	1,4		
Kesk-Eesti	1,4		
Kirde-Eesti	1,7		
Lõuna-Eesti	1,5		
Haridus			
Alg- või põhiharidus	1,6	0,84	0,433
Keskharidus	1,5	0,62	
Keskeriharidus	1,5	0,61	
Kõrgharidus	1,5	0,61	
Püsipartneriga kooselu			
Elab koos	1,5	0,59	<0,00001
Ei ela koos	1,7	0,74	

* T-testi on kasutatud kahe keskvaartuse võrdlemisel

** Welch'i testi on kasutatud rohkem kui kahe keskvaartuse võrdlemisel, gruppides hajuvused ei ole võrdsed

Tabel 79. HIVi nakatumise tajutud riski keskmine skoor erinevate käitumuslike näitajate järgi

	Keskmine skoor	SD	p*
Seksuaalpartnerite arv elu jooksul			
1 partner	1,4	0,54	<0,00001
2 ja rohkem partnereid	1,6	0,66	
Seksuaalpartnerite arv viimase 12 kuu jooksul			
1 partner	1,5	0,60	<0,00001
2 ja rohkem partnereid	1,9	0,75	
Seksuaalvahekord juhupartneriga viimase 12 kuu jooksul			
Jah	1,9	0,75	<0,00001
Ei	1,5	0,62	
Järjepidev kondoomi kasutamine juhupartneriga viimase 12 kuu jooksul			
Jah	1,8	0,61	0,236
Ei	2,0	0,84	
Seksuaalvahekord partneriga, kellele maksti tasu, elu jooksul			
Jah	1,8	0,79	<0,00001
Ei	1,5	0,62	
Seksuaalvahekord partneriga, kellele maksti tasu, viimase 12 kuu jooksul			
Jah	2,0	0,64	<0,0001**
Ei	1,5	0,64	
Grupiseksis osalemine elu jooksul			
Jah	1,9	0,74	<0,00001
Ei	1,5	0,62	
Grupiseksis osalemine viimase 12 kuu jooksul			
Jah	2,2	0,69	0,001**
Ei	1,5	0,64	
Probleemne alkoholi tarvitamine viimase 12 kuu jooksul			
Jah	1,6	0,68	<0,00001
Ei	1,5	0,61	
Narkootikumide tarvitamine elu jooksul			
Jah	1,7	0,72	<0,00001
Ei	1,5	0,59	
Narkootikumide tarvitamine viimase 12 kuu jooksul			
Jah	1,8	0,81	<0,0001
Ei	1,5	0,62	
Narkootikumide süstimine elu jooksul			
Jah	3,1	1,16	<0,00001**
Ei	1,5	0,62	
Kokkupuude HIVi nakatunud inimesega			
Jah	2,0	0,97	<0,00001
Ei	1,5	0,60	

* T-testi on kasutatud kahe keskväärtuse võrdlemisel

** Mann-Whitney test, ühe või mõlema grupi suurus väike

9.2 HIV-testimine (vt Lisa 2, tabel 88 kuni 92)

HIVi suhtes testitud inimeste hulka arvati need, kes märkisid ise, et nad on elu jooksul käinud testimas. Kuna Eestis hakati doonorverd HIVi suhtes uurima 1987. aastal, siis loeti testitud inimeste hulka ka need, kes märkisid doonorina vere loovutamist viimase viie aasta jooksul. Inimeste puhul, kes loovutasid verd rohkem kui viis aastat tagasi, võeti lisaks arvesse nende vanust. Kuna doonoriks saab olla vähemalt 18-aastane inimene, siis arvati testitud inimeste hulka need, kes loovutasid verd rohkem kui viis aastat tagasi ja kes uuringu toimumise ajal olid 48-aastased (olid 1987. aastal 18-aastased) või nooremad – nende vere loovutamine jääb igal juhul perioodi, mil Eestis on uuritud doonorverd HIVi suhtes. Vanemate inimeste puhul ei ole teada, millal vereloovutamine aset leidis, kas siis, kui juba doonorverd uuriti või mitte, seetõttu ei ole nemad arvatud HIVi suhtes testitud inimeste hulka.

Vastavalt sellele on **53% Eesti täiskasvanud rahvastikust testitud HIVi suhtes, sh 16% on testitud viimati küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul**. Esmakordselt testiti küsitlusele eelnenud aasta jooksul 3% (n=50) uuritavatest. Veidi rohkem kui pooled on testitud doonorina vere andmise käigus, veidi rohkem kui neljandik raseduse ajal ning alla poole (43%) muul põhjusel. Elu jooksul testitud inimestest rohkem kui pooled (55%) on teinud seda 2–5 korda.

Võrreldes meestega on naiste hulgas testitute tase kõrgem, elu jooksul on HIVi suhtes testitud vastavalt 49% ja 55% ning viimase 12 kuu jooksul 14% ja 18%. Umbes pooled naistest on testitud seoses rasedusega. Meeste hulgas on kõige rohkem (ligi 2/3) veredoonorina testitud. Muudel põhjustel on meestest testitud 53% ja naistest 35%.

Üldiselt võib öelda, et vanuse kasvades HIV-testimise tase langeb. Kõige rohkem on elu jooksul testitud inimesi 30–49-aastaste hulgas (üle 70%). Viimase 12 kuu jooksul testitute osakaal on suurim 18–39-aastaste seas – neljandik selles vanuses inimestest.

Testimise tase on kõrgem muust rahvusest inimeste ning linnaelanike hulgas. Piirkondlikult kerkivad esile Põhja- ja Kirde-Eesti, kus HIVi suhtes testitud inimeste osakaal on kõrgeim. Statistiliselt oluline erinevus tuleb esile vaid kogu elu puudutava näitaja puhul – Kirde-Eestis on elu jooksul testitud inimesi 61% ja Põhja-Eestis 60%, ülejäänud piirkondades on testimise tase alla 50%. Nendes piirkondades on suurim muul põhjusel (kui doonorina ja rasedana) testitud inimeste osakaal: Kirde-Eestis 59%, Põhja-Eestis 49%, teistes piirkondades veidi üle 30%.

Haridustaseme tõustes testimise tase tõuseb: kui alg- ja põhiharidusega inimestest on testitud HIVi suhtes 37% (sh viimase 12 kuu jooksul 13%), siis kõrgharidusega inimestest ligi kaks korda rohkem – 66% (sh viimase 12 kuu jooksul 22%).

Püsipartneriga koos elavatest inimestest on elu jooksul testitud 56% ja inimestest, kes püsipartneriga koos ei ela, oluliselt vähem – 44%. Küsitlusele eelnenud 12 kuu puhul erinevus puudub. Püsipartneriga koos elavatest inimestest on rohkem kui pooled testitud seetõttu, et on loovutanud doonorina verd, enam-vähem võrdsed grupid (üle 30%) moodustavad rasedana ja muul põhjusel testitud inimesed. Püsipartneriga mitte koos elavate inimeste hulgas on vähem neid, kes on testitud rasedana (alla viiendiku) ja rohkem neid, kes on testitud HIVi suhtes muul põhjusel (54%).

Inimesed, kes on testitud HIVi suhtes, hindavad ka oma võimalust nakatuda HIVi suuremaks. Tajutud riski keskmine skoor elu jooksul testitud inimeste puhul on 1,6 (SD=0,65), ülejäänud inimeste puhul 1,4 (SD=0,61) ($p<0,00001$). Sama trend tuleb esile ka viimase 12 kuu näitajates: küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul testitud inimeste tajutud riski keskmine skoor on 1,7 (SD=0,66), ülejäänud inimeste puhul 1,5 (SD=0,63) ($p<0,00001$). Testimise sagedusega tuleb esile nõrgem seos. Inimesed, keda on elu jooksul testitud ühel korral, tajuvad oma riski nakatuda HIVi mõnevõrra vähem, kui need, keda on testitud 2–5 korda. Tajutud riski keskmine skoor on vastavalt 1,6 (SD=0,63) ja 1,7 (SD=0,69) ($p=0,005$).

Lisaks vaadati **seoseid riskeeriva seksuaalkäitumise ja testimise vahel**. Elu jooksul on rohkem testimas käinud need, kellel on olnud kaks või rohkem seksuaalpartnerit (57% vs. 38% ülejäänud inimeste

hulgas, $p < 0,00001$). Testimise tase on kõrgem nende hulgas, kes on küsitlusele eelnenud aasta jooksul olnud vahekorras juhupartneriga (27% vs. 15% ülejäänud inimeste hulgas, $p < 0,001$), ja kellel on olnud mitu seksuaalpartnerit (29% vs. 18% ülejäänud inimeste hulgas, $p < 0,001$). Kondoomi kasutamisega seotud näitajates statistiliselt olulisi erinevusi esile ei tulnud.

Viimase testi tulemus

Testimas käinud inimestest märkis 1%, et nende viimase testi tulemus on positiivne (vt tabel 80). Kogu valimist moodustavad nad 0,4%. Kaheksast HIVi nakatunud uuringus osalenud inimesest kuus on vanuses 30–39, moodustades samas vanuses elu jooksul testitud inimestest 3% ja kogu samaealisest valimist 1,7% (vt tabel 81). Kaheksast HIViga inimesest kuus on mitte-eestlased (3% testitud mitte-eestlastest, 1,3% kogu muu rahvuse valimist) ja seitse elab linnas (1% testitud linnaelanikest, 0,5% linnaelanike valimist). Piirkondlik jagunemine on järgmine: viis elab Põhja-Eestis (1% testitud, 0,7% selle piirkonna valimist), kaks Kesk-Eestis ning üks Kirde-Eestis. Kaheksast viis on alg- või põhiharidusega (7% testitud ja 2% selle haridustasemega valimist), kaks keskeri- ning üks kõrgharidusega inimene. Sotsiaalse staatuse järgi on HIViga inimesed igast ühiskonnagrupist, sh kaks töötavat inimest, kolm töötut, üks õppiija, üks töövõimetoetust saav inimene ning üks viibib lapsehoolduspuhkusel.

Kaheksast inimesest kolm on enda ütluse järgi saanud nakkuse seksuaalvahekorras HIVi nakatunud naisega ning kaks HIVi nakatunud mehega. Kaks vastajat märkisid, et kõige tõenäolisemalt nakatusid nad narkootikumide süstimisel. Samas kuus positiivse testi tulemusega inimest on märkinud, et nad on elu jooksul süstinud narkootikume ning viis neist on süstinud ka viimase 12 kuu jooksul.

Kaheksast inimesest viiel diagnoositi HIV epideemia algusaastatel – 2000. aastate esimesel poolel, üks 2009. ja üks 2015. aastal.

Tabel 80. Viimase HIV-testi tulemus soo järgi (% elu jooksul HIVi suhtes testitud inimestest)

Testi tulemus	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Negatiivne	356	96,2	476	97,4	832	96,9
Positiivne	5	1,4	3	0,6	8	0,9
Muu	-	-	1	0,2	1	0,1
Ma ei saanud tulemust teada	9	2,4	9	1,8	18	2,1
Kokku	370	100	489	100	859	100

Tabel 81. Viimase HIV-testi tulemus vanuserühmade järgi (% elu jooksul HIVi suhtes testitud inimestest)

Haridus	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Negatiivne	183	98,4	222	96,1	207	96,7	123	96,8	68	95,8	29	96,7
Positiivne	1	0,5	6	2,6	-	-	1	0,8	-	-	-	-
Muu	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,4	-	-
Ma ei saanud tulemust teada	2	1,1	3	1,3	7	3,3	3	2,4	2	2,8	1	3,3
Kokku	186	100	231	100	214	100	127	100	71	100	30	100

2% (n=18) testitud inimestest märkis, et nad ei ole oma testi tulemust teada saanud. Neil paluti seda põhjendada. Viis inimest andsid doonorina verd ning ei teadnud, et peaksid oma testi tulemust küsima. Neli inimest märkisid, et unustasid vastusele järele minna, kaks nimetasid põhjusena raseduse ajal testi tegemist ning siis ei öeldud tulemust. Üks vastaja tõi põhjusena välja, et perearstiga ei tulnud see jutuks.

Testimise koht

Testimise kohtadest ülevaate saamiseks paluti vastajal nimetada koht, kus tehti viimane HIV-test. **Kõige rohkem** on uuringus osalenud inimeste hulgas **neid, keda testiti viimati eriarsti poolt polikliinikus või haiglas – 44% elu jooksul testitud inimestest.** Neljandik on testitud verekeskuses ning üle kümnenendiku perearsti juures. Naistest rohkem kui pooled ja meestest neljandik on testitud eriarsti juures (vt tabel 82). Eriarstidest nimetasid naised kõige sagedamini naistearsti ja ämmaemandat (273st 193, 71%), mehed aga meestearsti (98st 14, 14%).

Tabel 82. Viimase HIV-testi tegemise koht soo järgi
(% elu jooksul HIVi suhtes testitud inimestest)

Koht/arst	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
HIV nõustamis- ja testimiskabinet	39	10,6	21	4,4	60	7,1
Perearst	56	15,3	63	13,2	119	14,1
Eriarst polikliinikus või haiglas	98	26,7	273	57,1	371	43,9
Verekeskus	128	34,9	85	17,8	213	25,2
Noorte nõustamiskeskus	5	1,4	17	3,5	22	2,6
Testimistelgis, klubis/baaris/saunas	18	4,9	9	1,9	27	3,2
Sõjavägi, ajateenistus	7	1,9	-	-	7	0,8
Kinnipidamisasutus	4	1,1	-	-	4	0,5
Töökoht, kool	3	0,8	2	0,4	5	0,6
Muu	9	2,4	8	1,7	17	2,0
Kokku	367	100	478	100	845	100

Tabel 83. Viimase HIV-testi tegemise koht vanuserühmade järgi
(% elu jooksul HIVi suhtes testitud inimestest)

Koht/arst	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
HIV nõustamis- ja testimiskabinet	17	9,1	16	6,9	12	5,8	8	6,4	6	8,8	2	6,9
Perearst	12	6,4	14	6,0	33	15,9	39	31,2	15	22,1	6	20,7
Eriarst polikliinikus või haiglas	64	34,4	117	50,6	96	46,4	55	44,0	27	39,7	14	48,3
Verekeskus	53	28,5	67	29,0	54	26,1	16	12,8	16	23,6	5	17,3
Noorte nõustamiskeskus	21	11,3	2	0,9	-	-	-	-	-	-	-	-
Testimistelgis, klubis/baaris/saunas	12	6,5	5	2,2	4	1,9	3	2,4	2	2,9	1	3,4
Sõjavägi, ajateenistus	3	1,6	2	0,9	2	1,0	-	-	-	-	-	-
Kinnipidamisasutus	-	-	1	0,4	2	1,0	-	-	-	-	-	-
Töökoht, kool	2	1,1	2	0,9	-	-	1	0,8	-	-	-	-
Muu	2	1,1	5	2,2	4	1,9	3	2,4	2	2,9	1	3,4
Kokku	186	100	231	100	207	100	125	100	68	100	29	100

HIV-kiirtestimise üritus (vt Lisa 2 tabel 92)

5% uuringus osalenud inimestest on külastanud mõnda HIV-kiirtestimise üritust. Rohkem on neid noorte (11% 18–29-aastastest), mitte-estlaste (8%) ja linnas elavate inimeste hulgas (7%). Enamik neist (77%) on **teinud üritusel ka HIV-testi**, kogu valimist moodustavad nad **3,6%** (n=66). Kiirtestimise ürituse käigus on ühe inimese test osutunud ka positiivseks ning ta pöördus edasi arsti poole, et oma testi tulemusele kinnitust saada.

Soovitus teha HIV-testi

Kõikidelt vastajatelt uuriti, kas mõni arst on neile soovitanud teha HIV-testi. 9%-le (n=156) uuringus osalenud inimestest on arst soovitanud seda teha. Kõige sagedamini on soovitajaks olnud eriarst (60% juhtudest), sealhulgas kõige sagedasemaks naistearst ja/või ämmaemand. See lubab oletada, et kõikidel kordadel ei pruugi olla tegemist soovitusel mingi näidustuse tõttu, vaid standardina ette nähtud analüüsidega. Perearst andis soovitusel teha HIV-testi 35% (n=54) juhtudest. Perearsti poolt HIV-testi soovitusel saanud inimeste hulgas on rohkem mehi (62%), eestlaseid (70%) ja linnas elavaid inimesi (71%), pooled elavad Põhja-Eestis (52%) ning rohkem kui pooled (59%) on vanuses 18–49.

Testi tegemata jätmise põhjused

Inimestelt uuriti, kas neil on tekkinud olukordi, kui nad on soovinud teha HIV-testi, kuid see on jäänud mingil põhjusel tegemata.

75% vastanud inimestest leiavad, et neil ei ole vaja HIV-testi teha (vt tabel 84). Vanusega selliselt arvavate inimeste osakaal tõuseb – kui kahes nooremas vanuserühmas on see 60%, siis kolmes vanemas grupis üle 90% (vt tabel 85). Ligi pooled ei pea testi tegemist vajalikuks, sest neil ei ole riski nakatuda HIVi, vähem kui pooled toovad põhjuseks asjaolu, et nad usaldavad oma partnerit/partnereid ning kolmandikul ei ole vaja testi teha, sest neil ei ole kunagi juhupartnereid olnud. Võrreldes naistega on meeste hulgas rohkem neid, kes ei pea testi tegemist vajalikuks, kuna nad usaldavad oma partnerit või kuna nad teavad oma partnerite HIV-staatust, ning vähem neid, kes ei testi seetõttu, et neil ei ole kunagi olnud juhupartnereid (vt tabel 86). Vanusega väheneb nende osakaal, kes ei pea testi tegemist vajalikuks, sest nad teavad oma partneri HIV-staatust. Rohkem kui pooled 30–49-aastastest ei tee testi, sest nad usaldavad oma partnerit, vanuse kasvades sellist põhjust esile toonud inimeste osakaal väheneb (vt tabel 87). Rahvuse järgi andmeid vaadates võib esile tuua, et võrreldes eestlastega on muust rahvusest inimeste hulgas rohkem neid, kes ei pea testi tegemist vajalikuks, sest puudub risk HIVi nakatuda – vastavalt 45% ja 60%.

4% uuringus osalenud inimestest on olnud olukorras, kus nad on soovinud teha testi, kuid see on jäänud tegemata. Kõige sagedamini on nad toonud põhjuseks ajanappuse – pooled neist, kellel test on jäänud tegemata. Veidi rohkem kui neljandik ei tea, kus on võimalik testi teha ning ligi viiendik kardab testi tulemusi teada saada (vt tabel 88).

Tabel 84. Vastused küsimusele “Kas Teil on tulnud ette olukordi, kui olete soovinud teha HIV-testi, kuid see on jäänud mingil põhjusel tegemata?” soo järgi

Vastus	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Mul ei ole vaja testi teha	648	75,6	701	74,4	1349	75,0
Test ei ole jäänud tegemata	171	20,0	211	22,4	382	21,2
Jah, selline olukord on olnud	38	4,4	30	3,2	68	3,8
Kokku	857	100	942	100	1799	100

Tabel 85. Vastused küsimusele “Kas Teil on tulnud ette olukordi, kui olete soovinud teha HIV-testi, kuid see on jäänud mingil põhjusel tegemata?” vanuserühmade järgi

Vastus	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Mul ei ole vaja testi teha	212	59,7	202	59,2	234	70,9	265	95,0	267	95,0	168	93,9
Test ei ole jäänud tegemata	111	31,3	118	34,6	88	26,7	41	13,1	13	4,6	11	6,1
Jah, selline olukord on olnud	32	9,0	21	6,2	8	2,4	6	1,9	1	0,4	-	-
Kokku	355	100	341	100	330	100	312	100	281	100	179	100

Tabel 86. Põhjused, miks ei ole vaja teha HIV-testi, soo järgi (% inimestest, kelle arvamuse kohaselt ei ole neil vaja HIV-testi teha)

Põhjus	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Mul ei ole riski HIVi nakatuda	313	49,5	320	46,8	632	48,1
Ma tean oma partnerite HIV-staatust	163	25,8	111	16,3	274	20,9
Ma ei ole kunagi olnud kaitsmata seksuaalvahekorras	52	8,3	53	7,8	106	8,0
Mul ei ole kunagi olnud juhupartnerit	180	28,4	287	42,0	467	35,5
HIV ei ole Eestis nii laialt levinud	2	0,3	1	0,2	3	0,2
Ma usaldan oma partnerit/partnereid	287	45,5	257	37,6	544	41,4
Muu	16	2,6	32	4,8	49	3,7
Kokku	632		683		1315	

Tabel 87. Põhjused, miks ei ole vaja teha HIV-testi, vanuserühmade järgi (% inimestest, kelle arvamuse kohaselt ei ole neil vaja HIV-testi teha)

Põhjus	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Mul ei ole riski HIVi nakatuda	98	46,2	99	49,7	84	36,1	123	48,8	142	54,2	86	54,9
Ma tean oma partnerite HIV-staatust	85	40,0	66	32,8	51	22,0	40	15,6	22	8,4	11	7,2
Ma ei ole kunagi olnud kaitsmata seksuaalvahekorras	47	22,4	16	8,0	20	8,5	12	4,7	8	3,0	3	1,8
Mul ei ole kunagi olnud juhupartnerit	89	42,2	59	29,7	82	35,1	87	34,5	84	32,0	66	41,9
HIV ei ole Eestis nii laialt levinud	1	0,4	-	-	-	-	1	0,5	-	-	1	0,6
Ma usaldan oma partnerit/partnereid	87	41,0	105	52,6	134	57,5	100	39,6	88	33,4	30	19,5
Muu	12	5,7	3	1,5	7	3,0	6	2,5	12	4,7	8	5,4
Kokku	212		200		233		253		262		156	

Tabel 88. Põhjus, miks HIV-test on jäänud tegemata
 (% inimestest, kes on jäänud olukorras, kus test on jäänud tegemata)

Põhjus	n	%
Ma ei tea, kus on võimalik HIV-testi teha	19	28,0
Mul ei ole testimiseks raha	6	8,9
Mulle ei sobi HIV-testimise kabinettide lahtiolekuajad	10	14,3
Testimisvõimalus asub minu jaoks liiga kaugel	8	12,0
Kardan, et teised saavad teada minu testimas käimisest	7	10,3
Mul ei ole aega olnud	35	51,8
Kardan veenivere võtmist	4	6,3
Kardan teada saada testi tulemust	12	17,1
Kardan, et mul võib olla tõsine haigus	4	6,5
Muu	7	9,9
Kokku	68	

9.3 Kokkupuutejärgne profülaktika

Kokkupuutejärgne profülaktika on kuu aega kestev HIVi-vastaste ravimite kuur, millega püütakse peatada HI-viirusega nakatumist pärast kokkupuudet viirusega. Küsitletud inimestelt uuriti, kas nad on saanud kokkupuutejärgset profülaktikat. Viis valimis olnud inimest märkisid, et nad on saanud sellist ravimite kuuri: neli pärast tööalast kokkupuutejuhtumit ning üks muul põhjusel. Ülejäänud inimestest märkisid rohkem kui pooled (55%), et nad ei ole kokkupuutejärgsest profülaktikast midagi kuulnud.

10. TESTIMINE STLIde SUHTES (vt Lisa 2, tabel 93 ja 94)

Selles peatükis käsitletakse testimist seksuaalsel teel levivate infektsioonide (STLI) suhtes, välja arvatud HIV. HIVi suhtes testimise kohta annab ülevaate üheksas peatükk.

39% 18–70-aastastest inimestest on testitud elu jooksul mõne STLI suhtes, sh 8% on testitud küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul.

Võrreldes meestega on naiste hulgas STLIde suhtes testimine rohkem levinud: elu jooksul testitud vastavalt 31% ja 47%, viimase 12 kuu jooksul 4% ja 13%.

Vanusega väheneb testitud inimeste osakaal. Kogu elu puudutava näitaja puhul on testitute osakaal kõrgeim 30–49-aastaste hulgas – veidi rohkem kui pooled (52%). Sellest vanuserühmast alates langeb STLIde suhtes testitud inimeste osakaal igas grupis umbes kümnendiku võrra ning 70–79-aastaste hulgas on neid 18%. Küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul on testitud inimesi kõige rohkem 18–39-aastaste hulgas – ligi viiendik (16%), vanemates vanuserühmades mõne protsendi jagu.

Rahvuse järgi erinevusi esile ei tule. Rohkem on testitud inimesi linnas kui maal (elu jooksul 42% vs. 34%; viimase 12 kuu jooksul 10% vs. 6%). Piirkonniti paistab silma Põhja-Eesti, kus elu jooksul STLI suhtes testitud inimeste osakaal on 45%, ülejäänud piirkondades veidi üle kolmandiku. Piirkondlikud erinevused puuduvad küsitlusele eelnenud 12 kuu näitajates.

Hariduse järgi andmeid vaadates tuleb esile, et kõrgharidusega inimeste hulgas on elu jooksul testitud kümnendiku võrra rohkem kui madalama haridusega inimeste seas (48% vs. 31%–39%). Viimase 12 kuu jooksul testimas käinud inimeste osakaal alg- ja põhiharidusega ning kõrgharidusega inimeste hulgas on võrdväärne – vastavalt 11% ja 10%.

STLIde suhtes on rohkem testitud püsipartneriga koos elavad inimesed, neist on elu jooksul testimas käinud 42% (ülejäänud valimis on näitaja 34%). Viimase 12 kuu näitajates erinevus puudub.

Sarnaselt HIVile vaadati ka siin **seoseid seksuaalkäitumisega**. Testimise tase on kõrgem nende hulgas, kellel on elu jooksul olnud mitu seksuaalpartnerit, neist on STLIde suhtes testitud 45%. Ühe partneriga inimestest on elu jooksul testitud 19% ($p < 0,000001$). Uuritavate hulgas, kes küsitlusele eelnenud 12 kuu jooksul olid vahekorras juhupartneriga, on rohkem aasta jooksul STLIde suhtes testitud inimesi (18% vs. 7% ülejäänud vastajatest, $p < 0,0001$). Erinevus tuleb esile ka viimase aasta partnerite arvu alusel: kahe ja rohkem partneriga vastajatest on STLIde suhtes testitud 20%, ühe seksuaalpartneriga inimestest 9% ($p < 0,0001$). Sarnaselt HIV testimisele ei tulnud ka siin esile erinevusi kondoomi kasutamise näitajates.

Uuringus osalenud inimestelt küsiti, kas neil on elu jooksul diagnoositud mõni seksuaalsel teel leviv haigus. Vastata paluti kuue STLI kohta (vt tabel 89). **Kõige enam on diagnoositud klamüdioosi ja trihhomoniaasi.** Viiendik testimas käinud inimestest (8% kogu valimist) märkis, et neil on elu jooksul diagnoositud klamüdioos ning ligi viiendik (6% kogu valimist), et trihhomoniaas. Võrreldes naistega on meestel rohkem diagnoositud gonorröad (vastavalt 15% ja 5%) ning vähem anaal- või genitaalherpest (vastavalt 3% ja 9%). Vanuse järgi andmeid vaadates paistab silma, et gonorröad ja trihhomoniaasi on pigem diagnoositud vanemates gruppides ning klamüdioosi ja anaal- või genitaalherpest nooremates vanuserühmades (vt tabel 90). Muude sotsiaal-demograafi liste andmete järgi tulemusi võrreldes ilmnes vaid üks statistiliselt oluline erinevus: anaal- või genitaalherpest on rohkem diagnoositud muust rahvusest inimeste kui eestlaste hulgas (vastavalt 11% ja 5%). Testimise tase küsitlusele eelnenud 12 kuul on madal ja seetõttu ka diagnoositud haiguste levik väike, andmed soo ja vanuserühmade järgi on näidatud tabelis 91 ja 92.

Tabel 89. Elu jooksul diagnoositud STLIid soo järgi (% inimestest, keda on elu jooksul testitud)

STLI	Mees		Naine		Kokku		
	n	%	n	%	n	%	% valimist
Süüfilis	7	2,6	11	2,5	18	2,5	1,0
Gonorröa	41	15,2	21	4,7	62	8,7	3,3
Trihhomoniaas	35	13,0	78	17,6	113	15,8	6,1
Klamüdioos	47	17,4	104	23,4	151	21,1	8,1
Anaal- või genitaalherpes	9	3,3	40	9,0	49	6,9	2,6
Genitaaltüükad	10	3,7	14	3,1	24	3,4	1,3
Kokku	270		444		714		

Tabel 90. Elu jooksul diagnoositud STLIid vanuserühmade järgi (% inimestest, keda on elu jooksul testitud)

STLI	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Süüfilis	1	0,7	4	2,2	2	1,2	6	5,4	2	2,5	2	6,1
Gonorröa	4	2,9	6	3,3	14	8,2	22	19,6	10	12,7	6	18,2
Trihhomoniaas	2	1,5	7	3,9	24	14,0	42	37,2	29	36,3	9	27,3
Klamüdioos	20	14,6	48	26,7	45	26,2	21	18,8	11	13,8	6	18,2
Anaal- või genitaalherpes	3	2,2	18	10,0	17	9,9	7	6,3	1	1,3	3	8,8
Genitaaltüükad	5	3,7	6	3,3	5	2,9	6	5,4	-	-	1	3,0
Kokku	136		180		171		113		80		33	

Tabel 91. Viimase 12 kuu jooksul diagnoositud STLIid soo järgi (% inimestest, keda on viimase 12 kuu jooksul testitud)

STLI	Mees		Naine		Kokku		
	n	%	n	%	n	%	% valimist
Süüfilis	1	3,0	2	1,7	3	2,0	0,2
Gonorröa	-	-	2	1,7	2	1,4	0,1
Trihhomoniaas	-	-	2	1,7	2	1,4	0,1
Klamüdioos	1	3,0	5	4,3	6	4,0	0,3
Anaal- või genitaalherpes	-	-	11	9,4	11	7,4	0,6
Genitaaltüükad	4	12,5	1	0,9	5	3,4	0,3
Kokku	32		117		714		

Tabel 92. Viimase 12 kuu jooksul diagnoositud STLIid vanuserühmade järgi (% inimestest, keda on viimase 12 kuu jooksul testitud)

STLI	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Süüfilis	1	1,7	1	1,9	-	-	-	-	-	-	1	
Gonorröa	1	1,7	1	1,9	-	-	-	-	-	-	-	-
Trihhomoniaas	-	-	1	1,9	-	-	-	-	-	-	1	
Klamüdioos	3	5,2	1	1,9	-	-	-	-	1		1	
Anaal- või genitaalherpes	1	1,7	4	7,5	4	16,0	1		-	-	1	
Genitaaltüükad	1	1,7	4	7,7	-	-	-	-	-	-	-	-
Kokku	58		53		25		10		1		2	

10.1 Vaktsineerimine B-hepatiidi vastu (vt Lisa 2, tabel 95)

Uuritavate endi poolt raporteeritud andmete järgi on **24% täiskasvanud elanikkonnast vaktsineeritud B-hepatiidi vastu, sh 21% on läbinud kõik vaktsineerimise protseduurid**. Rohkem kui kolmandik ei ole vaktsineeritud, sh 6% põhjendab seda olemasoleva immuunsusega, sest on varem põdenud B-hepatiiti. Samasugusel määral (rohkem kui kolmandik) on ka neid, kes ei tea, kas nad on vaktsineeritud B-hepatiidi vastu või mitte (vt tabel 93 ja 94). Vanusega väheneb B-hepatiidi vastu vaktsineeritud inimeste hulk. Kui 18–29-aastaste hulgas on pooled vaktsineeritud, siis kahes vanemas vanuserühmas on neid viis korda vähem ehk ligikaudu kümnendik. Vähem on vaktsineeritud inimesi ka Kirde- ja Kesk-Eestis – rohkem kui kümnendik, ülejäänud piirkondades on B-hepatiidi vastu vaktsineeritud neljandik või veidi rohkem. Hariduse järgi andmeid analüüsid tuleb kõrgem vaktsineerimise tase esile kõrgharidusega inimeste hulgas, neist on vaktsineeritud ligi kolmandik. Oluliselt erinevad nad keskhariidusega inimestest, kelle hulgas on B-hepatiidi vastu ennast vaktsineerinud viiendik.

Tabel 93. Vaktsineerimine B-hepatiidi vastu soo järgi

	Mees		Naine		Kokku	
	n	%	n	%	n	%
Ei, mul on loomulik immuunsus	54	6,3	58	6,1	112	6,2
Ei ning ma ei tea, kas olen immuunne	276	32,0	328	34,6	604	33,4
Jah, ma olen läbinud vaktsineerimise	186	21,6	188	19,8	374	20,7
Jah, kuid ma ei ole saanud kõiki kolme süsti	21	2,4	35	3,7	56	3,1
Ei tea	320	37,2	336	35,4	656	36,2
Muu	4	0,5	4	0,4	8	0,4
Kokku	861	100	949	100	1810	100

Tabel 94. Vaktsineerimine B-hepatiidi vastu vanuserühmade järgi

	18–29		30–39		40–49		50–59		60–69		70–79	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Ei, mul on loomulik immuunsus	3	0,8	11	3,2	19	5,7	29	9,3	33	11,4	17	9,3
Ei ning ma ei tea, kas olen immuunne	46	13,0	97	28,5	119	35,7	106	34,2	146	50,5	89	48,6
Jah, ma olen läbinud vaktsineerimise	168	47,5	88	25,9	48	14,4	38	12,3	19	6,6	14	7,7
Jah, kuid ma ei ole saanud kõiki kolme süsti	6	1,7	10	3,0	16	4,8	16	5,2	3	1,0	4	2,2
Ei tea	129	36,4	134	39,4	130	39,1	120	38,7	86	29,8	57	31,1
Muu	2	0,6	-	-	1	0,3	1	0,3	2	0,7	2	1,1
Kokku	354	100	340	100	333	100	310	100	289	100	183	100

VIITED

1. Lõhmus L, Rüütel K, Lemsalu L. HIVi temaatikaga seotud teadmised, hoiakud ja käitumine Eesti noorte hulgas. Uuringuraport 2015. Tallinn: Tervise Arengu Instituut, 2016.
2. Themas A, Ainsaar M, Soo K, Sammul M, Uusküla A, Tarum H, Hendrikson R, Arak T, Espenberg K, Varblane U. Eesti meeste hoiakute ja käitumise uuring: tervis, haridus, tööhõive, ränne ja pereloom. Tartu: Tartu Ülikool, 2015.
3. Lippus H, Laanpere M, Part K, Ringmets I, Rahu M, Haldre K, Allvee K, Karro H. Eesti Naiste Tervis 2014: seksuaal- ja reproduktiivtervis, tervisekäitumine, hoiakud ja tervishoiuteenuste kasutamine. Uurimisaruanne. Tartu: Tartu Ülikooli Naistekliinik, 2015.
4. Tekkel M, Veideman T. Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2016. Tallinn: Tervise Arengu Instituut, 2017.
5. Sotsiaalministeerium, Statistikaamet, Tervise Arengu Instituut. Eesti terviseuuring 2014. (<http://www.tai.ee/et/tegevused/teadustoo/loppenud-uuringud/eesti-terviseuuring-2014>).
6. Statistikaamet. Statistika andmebaas. (<http://www.stat.ee>).
7. Vikipeedia. Statistiliste territoriaaljaotuste nomenklatuur. (http://et.wikipedia.org/wiki/Statistiliste_territoriaaljaotuste_nomenklatuur).
8. Tekkel M, Veidemann T. Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2014. Tallinn: Tervise Arengu Instituut, 2015.
9. British National Surveys of Sexual Attitudes and Lifestyles 3. Technical Report. Volume 2: Appendices. 2013. (<http://www.natsal.ac.uk/natsal-3/methodology.aspx>).
10. Centers for Disease Control and Prevention. National HIV Behavioral Surveillance System Round 4: Model Surveillance Protocol. December 12, 2013. (http://www.cdc.gov/hiv/pdf/statistics/systems/nhbs/nhbs_round4modelsurveillanceprotocol.pdf).
11. Global AIDS Response Progress Reporting. Geneva, Switzerland: UNAIDS, 2016. (https://aidsreportingtool.unaids.org/static/docs/GARPR_Guidelines_2016_EN.pdf).
12. Stangl A, Brady B, Fritz K. Technical brief: measuring HIV stigma and discrimination. Washington, DC: International Center for Research on Women; 2012.
13. Reece M, Herbenick D, Hollub AV, Hensel DJ, Middlestadt SE. A psychometric assessment of the Multi-Factor Attitude towards Condoms Scale (MFACS). *Int J Sex Health* 2010;22:119–129.
14. Hollub AV, Reece M, Herbenick D, Hensel DJ, Middlestadt SE. College students and condom attitude: validation of the Multi-Factor Attitude toward Condoms Scale (MFACS). *J Am Coll Health* 2011;59:708–714.
15. Berwick DM, Murphy JM, Goldman PA, Ware Jr JE, Barsky AJ, Weinstein MC. Performance of a five-item mental health screening test. *Med Care* 1991;29(2):169–176.
16. The Alcohol Use Disorders Identification Test: guidelines for use in primary care, AUDIT, second edition. Geneva, Switzerland: World Health Organization, 2000. (http://whqlibdoc.who.int/hq/2001/WHO_MSD_MSB_01.6a.pdf).
17. Lauby JL, Bond L, Eroglu D, Batson H. Decisional balance, perceived risk and HIV testing practice. *AIDS Behav* 2006;10:83–92.
18. Statistikaamet. Residentsuse indeksi rakendamine rahvastikustatistikas. (<https://www.stat.ee/dokumendid/399211>).
19. AUDIT – test alkoholi tarvitamise hindamiseks. (http://alkoinfo.ee/wp-content/uploads/2016/09/audit_EST.pdf).
20. WHO. Defining sexual health: report of a technical consultation on sexual health 28–31 January 2002, Geneva. Geneva, Switzerland: World Health Organization, 2006.

LISA 1. ANDMETE ESINDUSLIKKUSE ANALÜÜS

Sugu	Sagedus valimis, n	Suhteline sagedus valimis, %	Oodatav sagedus, n	Sagedus üldkogumis, n	Suhteline sagedus üldkogumis, %
Mehed	813	43,5	883,1	471664	47,3
Naised	1054	56,5	983,9	524902	52,7
Kokku	1867	100	1867	996566	100

$\chi^2=10,56; p=0,001$

Vanuse- rühm	Mees					Naine					Kokku				
	Sagedus valimis	Suhteline sagedus valimis	Oodatav sagedus	Sagedus üldkogumis	Suhteline sagedus üldkogumis	Sagedus valimis	Suhteline sagedus valimis	Oodatav sagedus	Sagedus üldkogumis	Suhteline sagedus üldkogumis	Sagedus valimis	Suhteline sagedus valimis	Oodatav sagedus	Sagedus üldkogumis	Suhteline sagedus üldkogumis
	n	%	n	n	%	n	%	n	n	%	n	%	n	n	%
18-29	215	26,4	169,9	98597	20,9	230	21,8	184,2	91743	17,5	445	23,8	356,6	190340	19,1
30-39	166	20,4	164,6	95525	20,2	177	16,8	180,3	89800	17,1	343	18,4	347,3	185325	18,6
40-49	138	17,0	154,2	89441	19,0	149	14,1	178,4	88846	16,9	287	15,4	334,2	178287	17,9
50-59	109	13,4	142,0	82335	17,5	146	13,9	183,6	91449	17,4	255	13,6	324,8	173784	17,4
60-69	107	13,2	116,5	67599	14,3	158	15,0	184,6	91897	17,5	265	14,2	298,7	159496	16,0
70-79	78	9,6	65,8	38167	8,1	194	18,4	142,9	71167	13,6	272	14,6	205,4	109334	11,0
Kokku	813	100	813	471664	100	1054	100	1054	524902	100	1867	100	1867	996566	100
$\chi^2; p$	$\chi^2=24,39; p<0,001$					$\chi^2=46,10; p<0,001$					$\chi^2=69,03; p<0,001$				

Rahvus	Mees					Naine					Kokku				
	Sagedus valimis	Suhteline sagedus valimis	Oodatav sagedus	Sagedus üldkogumis	Suhteline sagedus üldkogumis	Sagedus valimis	Suhteline sagedus valimis	Oodatav sagedus	Sagedus üldkogumis	Suhteline sagedus üldkogumis	Sagedus valimis	Suhteline sagedus valimis	Oodatav sagedus	Sagedus üldkogumis	Suhteline sagedus üldkogumis
	n	%	n	n	%	n	%	n	n	%	n	%	n	n	%
Eestlane, teadmata	632	77,7	564,1	327255	69,4	779	73,9	715,0	356093	67,8	1411	75,6	1280,8	683348	68,6
Muu rahvus	181	22,3	248,9	144409	30,6	275	26,1	339,0	168809	32,6	456	24,4	586,2	313218	31,4
Kokku	813	100	813	471664	100	1054	100	1054	524902	100	1867	100	1867	996566	100
$\chi^2; p$	$\chi^2=26,70; p<0,001$					$\chi^2=17,81; p<0,001$					$\chi^2=42,15; p<0,001$				

Asula- tüüp	Mees					Naine					Kokku				
	Sagedus valimis	Suhteline sagedus valimis	Oodatav sagedus	Sagedus üldkogu- mis	Suhteline sagedus üldkogumis	Sagedus valimis	Suhteline sagedus valimis	Oodatav sagedus	Sagedus üldkogumis	Suhteline sagedus üldkogumis	Sagedus valimis	Suhteline sagedus valimis	Oodatav sagedus	Sagedus üldkogumis	Suhteline sagedus üldkogumis
	n	%	n	n	%	n	%	n	n	%	n	%	n	n	%
Linn, teadmata	554	68,1	520,3	301912	64,0	734	69,6	777,6	367591	70,0	1288	69,0	1254,6	669503	67,2
Maa- piirkond	259	31,9	292,7	169752	36,0	320	30,4	316,2	157311	30,0	579	31,0	612,4	327063	32,8
Kokku	813	100	813	471664	100	1054	100	1054	524902	100	1867	100	1867	996566	100
$\chi^2; p$	$\chi^2=6,06; p=0,014$					$\chi^2=1,08; p=0,298$					$\chi^2=2,71; p=0,100$				

Piirkond	Mees					Naine					Kokku				
	Sagedus valimis	Suhteline sagedus valimis	Oodatav sagedus	Sagedus üldkogu- mis	Suhteline sagedus üldkogumis	Sagedus valimis	Suhteline sagedus valimis	Oodatav sagedus	Sagedus üldkogu- mis	Suhteline sagedus üldkogumis	Sagedus valimis	Suhteline sagedus valimis	Oodatav sagedus	Sagedus üldkogumis	Suhteline sagedus üldkogumis
	n	%	n	n	%	n	%	n	n	%	n	%	n	n	%
Põhja-Eesti	337	41,5	348,8	202514	42,9	428	40,6	478,5	238508	45,4	765	41,0	826,2	441022	44,2
Lääne-Eesti	87	10,7	96,8	55990	11,9	126	12,0	117,0	58266	11,1	213	11,4	214,0	114256	11,5
Kesk-Eesti	97	11,9	80,5	46620	9,9	102	9,7	94,9	47036	9,0	199	10,7	175,5	93656	9,4
Kirde-Eesti	58	7,1	89,4	51713	11,0	108	10,2	119,1	59218	11,3	166	8,9	207,8	110931	11,1
Lõuna-Eesti	234	28,8	197,6	114827	24,3	290	27,5	244,5	121874	23,2	524	28,1	443,5	236701	23,8
Kokku	813	100	813	471664	100	1054	100	1054	524902	100	1867	100	1867	996566	100
$\chi^2; p$	$\chi^2=22,51; p<0,001$					$\chi^2=16,06; p=0,003$					$\chi^2=30,71; p<0,001$				

LISA 2. TABELID

Tabel 1. Enesehinnang oma praegusele tervisele.....	84
Tabel 2. Igapäevaseid tegevusi piiravate pikaajaliste haiguste või terviseprobleemide olemasolu	85
Tabel 3. Terviseprobleemi mõju igapäevastele tegevustele viimase 12 kuu jooksul.....	86
Tabel 4. Aeg, millal külastati viimati perearsti või tema asendajat.....	87
Tabel 5. Vaimse tervise probleemi levimus.....	88
Tabel 6. Suitsetamine elu jooksul.....	89
Tabel 7. Suitsetamine käesoleval ajal.....	90
Tabel 8. Alkoholi tarvitamise sagedus viimase 12 kuu jooksul.....	91
Tabel 9. Hinnang alkoholi tarvitamisele viimase 12 kuu jooksul	92
Tabel 10. Alkoholi tarvitamine enne viimast seksuaalvahekorda.....	93
Tabel 11. Narkootikumide tarvitamine elu jooksul.....	94
Tabel 12. Narkootikumide tarvitamine viimase 12 kuu jooksul	95
Tabel 13. Narkootikumide tarvitamine viimase 4 nädala jooksul.....	96
Tabel 14. Kanepitoodete tarvitamine (põhineb viimase tarvitamise korra andmetel).....	97
Tabel 15. Teadmine, et HIVi nakatumise riski on võimalik vähendada, kasutades iga seksuaalvahekorra ajal kondoomi.....	98
Tabel 16. Teadmine, et HIVi nakatumise riski on võimalik vähendada, olles seksuaalvahekorras vaid ühe nakatumata ja sulle truu partneriga	99
Tabel 17. Teadmine, et inimene, kes näeb terve välja, võib olla nakatunud HIVi.....	100
Tabel 18. Teadmine, et inimene võib nakatuda HIVi, kui ta süstib süstlaga, mida keegi enne teda on kasutanud.....	101
Tabel 19. Korrektsed teadmised HIV-nakkuse levikuteedest.....	102
Tabel 20. Nõustumine väitega „Katkestatud seksuaalvahekord kaitseb seksuaalsel teel levivate nakkuste eest.“	103
Tabel 21. Nõustumine väitega „Rasestumisvastased tabletid kaitsevad seksuaalsel teel levivate nakkuste eest.“	104
Tabel 22. Nõustumine väitega „HIVi on võimalik nakatuda jagades toitu inimesega, kes on nakatunud HIVi.“	105
Tabel 23. Nõustumine väitega „HIV ja AIDS on ainult narkomaanide probleem.“	106
Tabel 24. Nõustumine väitega „HIV ja AIDS on ainult homoseksuaalide probleem.“	107
Tabel 25. Nõustumine väitega „Mul oleks häbi, kui keegi mu pereliikmetest oleks nakatunud HIVi.“	108
Tabel 26. Nõustumine väitega „Kui minu pereliige nakatuks HIVi, siis see võiks jääda saladuseks.“	109
Tabel 27. Nõustumine väitega „Inimestest, kellel on või arvatakse olevat HIV, peetakse vähem lugu või kaotavad staatuse ühiskonnas.“	110
Tabel 28. Nõustumine väitega „Inimesed räägivad halvasti HIViga elavate inimeste kohta või inimeste kohta, kellel nad arvavad HIV olevat.“	111
Tabel 29. Nõustumine väitega „Inimesed ei taha HIV-testi teha, sest kardavad teiste inimeste reaktsiooni, mis võib järgneda sellele, kui neil diagnoositakse HIV.“	112
Tabel 30. Nõustumine väitega „Oleksin nõus töötama ühes kollektiivis inimesega, kes on nakatunud HIVi.“	113
Tabel 31. Nõustumine väitega „Õpetaja, kellel on HIV, kuid ta pole haige, tohiks jätkata koolis õpetamist.“	114
Tabel 32. Nõustumine väitega „HIVi nakatunud lastel peaks olema õigus käia samas koolis lastega, kes ei ole nakatunud HIVi.“	115
Tabel 33. Nõustumine väitega „Ostaksin juurvilju müüjalt, kes on mulle teadaolevalt nakatunud HIVi.“	116
Tabel 34. Diskrimineeriv suhtumine HIVi nakatunud inimestesse.....	117
Tabel 35. Kokkupuude HIVi nakatunud inimesega.....	118
Tabel 36. Hinnang kondoomide tõhususele rasedusest hoidumisel.....	119
Tabel 37. Hinnang kondoomide tõhususele seksuaalsel teel levivate nakkuste ennetamisel	120
Tabel 38. Hinnang kondoomide tõhususele HIVi ennetamisel.....	121
Tabel 39. Hinnang kondoomide mugavusele.....	122
Tabel 40. Hinnang kondoomide käepärasusele.....	123
Tabel 41. Hinnang kondoomide mõjule seksuaalse naudinguga saavutamisel.....	124
Tabel 42. Hinnang kondoomide kättesaadavusele	125
Tabel 43. Hinnang kondoomidele, kuivõrd need sõpradele meeldivad.....	126
Tabel 44. Hinnang kondoomidele, kuivõrd need seksuaalpartneritele meeldivad	127
Tabel 45. Hinnang kondoomide põnevusele.....	128

Tabel 46. Hinnang kondoomidele, kui võrd need tekitavad piinlikkust	129
Tabel 47. Hinnang partneriga kondoomidest rääkimise lihtsusele	130
Tabel 48. Hinnang kondoomide kasutatavusele	131
Tabel 49. Hinnang kondoomide puhtusele	132
Tabel 50. Seksuaalvahekorra kogemus elu jooksul	133
Tabel 51. Seksuaalvahekorra kogemus viimase 12 kuu jooksul	134
Tabel 52. Seksuaalvahekorra kogemus viimase 4 nädala jooksul	135
Tabel 53. Vanus esimese seksuaalvahekorra ajal	136
Tabel 54. Vaginaalne vahekord viimase seksuaalvahekorra ajal	137
Tabel 55. Anaalne vahekord viimase seksuaalvahekorra ajal	138
Tabel 56. Oraalne vahekord viimase seksuaalvahekorra ajal	139
Tabel 57. Elu jooksul seksuaalpartneri otsimine interneti teel või mobiiliäpiga	140
Tabel 58. Enesehinnang oma praegusele seksuaalintervisele	141
Tabel 59. Seksuaalintervisega seotud küsimustes abi või nõuande saamiseks arsti, spetsialisti või muu inimese poole pöördumine viimase 12 kuu jooksul	142
Tabel 60. Rahulolu seksuaaleluga praegusel ajal	143
Tabel 61. Seksuaalpartnerite arv elu jooksul	144
Tabel 62. Seksuaalpartnerite arv viimase 12 kuu jooksul (% seksuaalvahekorras olnud inimestest)	145
Tabel 63. Seksuaalpartnerite arv viimase 12 kuu jooksul (% viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest)	146
Tabel 64. Seksuaalvahekord püsipartneriga viimase 12 kuu jooksul	147
Tabel 65. Püsipartnerite arv viimase 12 kuu jooksul	148
Tabel 66. Seksuaalvahekord juhupartneriga viimase 12 kuu jooksul	149
Tabel 67. Juhupartnerite arv viimase 12 kuu jooksul	150
Tabel 68. Elu jooksul seksuaalvahekord samast soost partneriga	151
Tabel 69. Seksuaalvahekord välismaal viimase 5 aasta jooksul partneriga, keda kohati seal esmakordselt	152
Tabel 70. Seksuaalvahekord Eestis viimase 5 aasta jooksul partneriga, kes elab välismaal ja keda kohati Eestis esmakordselt	153
Tabel 71. Elu jooksul seksuaalvahekord partneriga, kellele maksti seksi eest tasu	154
Tabel 72. Elu jooksul partnerite arv, kellele maksti seksi eest tasu	155
Tabel 73. Viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekord partneriga, kellele maksti seksi eest tasu	156
Tabel 74. Elu jooksul seksuaalvahekord partneriga, kes andis seksi eest tasu (seksuaalvahekord seksiootjaga)	157
Tabel 75. Elu jooksul seksuaalvahekord partneriga, kes süstib või on kunagi süstinud narkootikume	158
Tabel 76. Viimasel seksuaalpartneril paralleelsete seksuaalsuhete esinemine	159
Tabel 77. Paralleelsete seksuaalsuhete esinemine viimase seksuaalpartneriga seksuaalsuhte kestmise ajal	160
Tabel 78. Endal ja/või viimasel seksuaalpartneril paralleelsete seksuaalsuhete esinemine omavahelise seksuaalsuhte kestmise ajal	161
Tabel 79. Grupiseksis osalemine elu jooksul	162
Tabel 80. Kondoomi kasutamine esimese seksuaalvahekorra ajal	163
Tabel 81. Kondoomi kasutamine viimase püsipartneriga esmakordselt vahekorras olles	164
Tabel 82. Kondoomi kasutamine viimase 12 kuu jooksul püsipartneriga vahekorras	165
Tabel 83. Kondoomi kasutamine viimase 12 kuu jooksul juhupartneriga vahekorras	166
Tabel 84. Viimase 12 kuu jooksul ilma kondoomita seksuaalvahekord partneriga, kelle kohta oli teadmata, kas ta oli nakatunud HIVi või mitte	167
Tabel 85. Kondoomi kasutamine viimasel korral püsipartneriga vahekorras	168
Tabel 86. Kondoomi kasutamine viimasel korral juhupartneriga vahekorras	169
Tabel 87. Kondoomi kasutamine viimase vaginaalse vahekorra ajal	170
Tabel 88. HIVi suhtes testimine elu jooksul	171
Tabel 89. HIVi suhtes testimine viimase 12 kuu jooksul	172
Tabel 90. Põhjus HIV-testi tegemiseks	173
Tabel 91. HIV-testi tegemise sagedus elu jooksul	174
Tabel 92. HIV-kiirtestimise ürituse külastamine elu jooksul	175
Tabel 93. STLlde suhtes testimine elu jooksul	176
Tabel 94. STLlde suhtes testimine viimase 12 kuu jooksul	177
Tabel 95. B-hepatiidi vastu vaksineerimine	178

Tabel 1. Enesehinnang oma praegusele tervisele

	Mees							Naine							KOKKU						
	Väga hea + hea		Ei hea ega halb		Halb + väga halb		KOKKU	Väga hea + hea		Ei hea ega halb		Halb + väga halb		KOKKU	Väga hea + hea		Ei hea ega halb		Halb + väga halb		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	566	64,6	243	27,7	68	7,7	876	626	64,0	287	29,3	66	6,7	979	1192	64,2	530	28,6	133	7,2	1855
Vanuserühm																					
18–29	161	87,0	21	11,4	3	1,6	185	143	83,6	25	14,6	3	1,8	171	304	85,4	46	12,9	6	1,7	356
30–39	139	77,7	36	20,1	4	2,2	179	141	84,4	21	12,6	5	3,0	167	280	80,9	57	16,5	9	2,6	346
40–49	120	72,7	40	24,3	5	3,0	165	134	80,7	30	18,1	2	1,2	166	254	76,7	70	21,2	7	2,1	331
50–59	81	52,3	54	34,8	20	12,9	155	101	59,1	57	33,3	13	7,6	171	182	55,8	111	34,1	33	10,1	326
60–69	41	33,6	62	50,8	19	15,6	122	72	41,9	86	50,0	14	8,1	172	113	38,4	148	50,4	33	11,2	294
70–79	24	33,8	30	42,3	17	23,9	71	35	26,7	67	51,1	29	22,1	131	59	29,2	97	48,0	46	22,8	202
Rahvus																					
Eestlane	442	65,2	179	26,4	57	8,4	678	483	66,7	189	26,1	52	7,2	724	925	66,0	368	26,2	109	7,8	1402
Muu rahvus	123	62,4	64	32,5	10	5,1	197	143	56,1	98	38,4	14	5,5	255	266	58,8	162	35,9	24	5,3	452
Asulatüüp																					
Linn	398	67,1	151	25,5	44	7,4	593	437	64,9	197	29,2	40	5,9	674	835	65,9	348	27,5	84	6,6	1267
Maapiirkond	168	59,4	92	32,5	23	8,1	283	189	62,0	90	29,5	26	8,5	305	357	60,7	182	31,0	49	8,3	588
Piirkond																					
Põhja-Eesti	262	73,2	82	22,9	14	3,9	358	282	71,8	96	24,4	15	3,8	393	544	72,4	178	23,7	29	3,9	751
Lääne-Eesti	57	58,8	20	20,6	20	20,6	97	70	58,8	37	31,1	12	10,1	119	127	58,8	57	26,4	32	14,8	216
Kesk-Eesti	65	60,2	36	33,3	7	6,5	108	63	65,0	27	27,8	7	7,2	97	128	62,5	63	30,7	14	6,8	205
Kirde-Eesti	30	46,9	32	50,0	2	3,1	64	44	43,6	50	49,5	7	6,9	101	74	44,8	82	49,7	9	5,5	165
Lõuna-Eesti	153	60,9	73	29,1	25	10,0	251	165	62,4	76	28,6	24	9,0	266	319	61,7	149	28,8	49	9,5	517
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	80	58,8	39	28,7	17	12,5	136	50	47,2	44	41,5	12	11,3	106	130	53,7	83	34,3	29	12,0	242
Keskharidus	145	65,9	57	25,9	18	8,2	220	134	63,8	66	31,4	10	4,8	210	279	64,9	123	28,6	28	6,5	430
Keskeriharidus	173	60,1	91	31,6	24	8,3	288	170	55,2	106	34,4	32	10,4	308	343	57,5	197	33,1	56	9,4	596
Kõrgharidus	167	72,6	56	24,4	7	3,0	230	271	77,0	70	19,9	11	3,1	352	438	75,3	126	21,6	18	3,1	582
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	428	65,2	183	27,9	45	6,9	656	446	69,1	165	25,6	34	5,3	645	874	67,2	348	26,7	79	6,1	1301
Ei ela koos	138	62,7	60	27,3	22	10,0	220	180	54,2	121	36,5	31	9,3	332	318	57,6	181	32,8	53	9,6	552

Tabel 2. Igapäevaseid tegevusi piiravate pikaajaliste haiguste või terviseprobleemide olemasolu

	Mees					Naine					KOKKU				
	On haigus või terviseprobleem		Ei ole		KOKKU	On haigus või terviseprobleem		Ei ole		KOKKU	On haigus või terviseprobleem		Ei ole		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	260	29,7	616	70,3	876	302	31,0	673	69,0	975	562	30,4	1289	69,6	1851
Vanuserühm															
18–29	27	14,7	157	85,3	184	25	14,7	145	85,3	170	52	14,7	302	85,3	354
30–39	39	21,9	139	78,1	178	21	12,7	145	87,3	166	60	17,4	284	82,6	344
40–49	32	19,2	135	80,8	167	28	16,8	139	83,2	167	60	18,0	274	82,0	334
50–59	59	38,8	93	61,2	152	57	33,5	113	66,5	170	116	36,0	206	64,0	322
60–69	62	49,6	63	50,4	125	88	51,2	84	48,8	172	150	50,5	147	49,5	297
70–79	41	58,6	29	41,4	70	82	63,6	47	36,4	129	123	61,8	76	38,2	199
Rahvus															
Eestlane	197	29,0	482	71,0	679	211	29,2	511	70,8	722	408	29,1	993	70,9	1401
Muu rahvus	63	32,0	134	68,0	197	92	36,4	16	63,6	253	155	34,4	295	65,6	450
Asulatüüp															
Linn	163	27,6	427	72,4	590	199	29,7	472	70,3	671	362	28,7	899	71,3	1261
Maapiirkond	97	33,8	190	66,2	287	104	34,1	201	65,9	305	201	34,0	391	66,0	592
Piirkond															
Põhja-Eesti	83	23,4	272	76,6	355	85	21,6	309	78,4	394	168	22,4	581	77,6	749
Lääne-Eesti	33	34,4	63	65,6	96	48	40,7	70	59,3	118	81	37,9	133	62,1	214
Kesk-Eesti	32	29,4	77	70,6	109	30	30,6	68	69,4	98	62	30,0	145	70,0	207
Kirde-Eesti	29	44,6	36	55,4	65	47	47,5	52	52,5	99	76	46,3	88	53,7	164
Lõuna-Eesti	83	33,1	168	66,9	251	93	34,8	174	65,2	267	176	34,0	342	66,0	518
Haridus															
Alg- või põhiharidus	52	38,0	85	62,0	137	46	43,4	60	56,6	106	98	40,3	145	59,7	243
Keskharidus	66	30,0	154	70,0	220	62	30,0	145	70,0	207	128	30,0	299	70,0	427
Keskeriharidus	87	30,2	201	69,8	288	126	41,0	181	59,0	307	213	35,8	382	64,2	595
Kõrgharidus	54	23,5	176	76,5	230	66	18,8	286	81,3	352	120	20,6	462	79,4	582
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	184	28,0	474	72,0	658	175	27,2	468	72,8	643	359	27,6	942	72,4	1301
Ei ela koos	77	35,2	142	64,8	219	126	38,1	205	61,9	331	203	36,9	347	63,1	550

Tabel 3. Terviseprobleemi mõju igapäevastele tegevustele viimase 12 kuu jooksul

	Mees							Naine							KOKKU						
	Oluliselt piiranud		Piiranud, aga mitte oluliselt		Ei ole üldse piiranud		KOKKU	Oluliselt piiranud		Piiranud, aga mitte oluliselt		Ei ole üldse piiranud		KOKKU	Oluliselt piiranud		Piiranud, aga mitte oluliselt		Ei ole üldse piiranud		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	80	9,1	345	39,5	449	51,4	874	107	11,0	383	39,3	484	49,7	974	187	10,1	728	39,4	933	50,5	1848
Vanuserühm																					
18–29	8	4,3	67	36,2	110	59,5	185	9	5,3	56	32,9	105	61,8	170	17	4,8	123	34,6	215	60,6	355
30–39	3	1,7	65	36,7	109	61,6	177	7	4,2	45	26,9	115	68,9	167	10	2,9	110	32,0	224	65,1	344
40–49	6	3,6	57	34,6	102	61,8	165	4	2,4	60	36,1	102	61,5	166	10	3,0	117	35,4	204	61,6	331
50–59	21	13,6	64	41,6	69	44,8	154	26	15,2	72	42,1	73	42,7	171	47	14,5	136	41,8	142	43,7	325
60–69	20	16,1	63	50,8	41	33,1	124	23	13,4	86	50,0	63	36,6	172	43	14,5	149	50,3	104	35,2	296
70–79	22	16,1	30	43,5	17	24,6	69	38	29,5	65	50,4	26	20,1	129	60	30,3	95	48,0	43	21,7	198
Rahvus																					
Eestlane	70	10,3	273	40,3	335	49,4	678	85	11,8	283	39,3	352	48,9	720	155	11,1	556	39,8	687	49,1	1398
Muu rahvus	11	5,6	72	36,5	114	57,9	197	22	8,6	100	39,4	132	52,0	254	33	7,3	172	38,1	246	54,6	451
Asulatüüp																					
Linn	50	8,5	224	37,9	317	53,6	591	63	9,4	269	40,0	340	50,6	672	113	9,0	493	39,0	657	52,0	1263
Maapiirkond	30	10,6	121	42,8	132	46,6	283	44	14,6	114	37,7	144	47,7	302	74	12,6	235	40,2	276	47,2	585
Piirkond																					
Põhja-Eesti	19	5,3	128	35,8	211	58,9	358	26	6,6	141	35,9	226	57,5	393	45	6,0	269	35,8	437	58,2	751
Lääne-Eesti	16	16,7	34	35,4	46	47,9	96	20	16,8	44	37,0	55	46,2	119	36	16,7	78	36,3	101	47,0	215
Kesk-Eesti	9	8,3	49	45,4	50	46,3	108	12	12,6	46	48,4	37	39,0	95	21	10,3	95	46,8	87	42,9	203
Kirde-Eesti	5	7,7	33	50,8	27	41,5	65	11	10,9	47	46,5	43	42,6	101	16	9,6	80	48,2	70	42,2	166
Lõuna-Eesti	32	12,8	102	40,8	116	46,4	250	39	14,6	105	39,3	123	46,1	267	71	13,7	207	40,1	239	46,2	517
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	22	16,4	54	40,3	58	43,3	134	20	19,2	47	45,2	37	35,6	104	42	17,7	101	42,4	95	39,9	238
Keskharidus	17	7,7	95	43,2	108	49,1	220	20	9,6	85	40,9	103	49,5	208	37	8,6	180	42,1	211	49,3	428
Keskeriharidus	30	10,4	103	35,9	154	53,7	287	53	17,3	125	40,7	129	42,0	307	83	14,0	228	38,4	283	47,6	594
Kõrgharidus	9	3,9	344	39,5	449	51,5	871	13	3,7	124	35,3	214	61,0	351	22	3,8	216	37,2	343	59,0	581
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	52	7,9	257	39,1	348	53,0	657	54	8,4	244	38,0	344	53,6	642	106	8,2	501	38,6	692	53,3	1299
Ei ela koos	29	13,2	89	40,6	101	46,1	219	52	15,7	139	42,0	140	42,3	331	81	14,7	228	41,5	241	43,8	550

Tabel 4. Aeg, millal külastati viimati perearsti või tema asendajat

	Mees							Naine							KOKKU						
	Viimase 12 kuu jooksul		Rohkem kui aasta tagasi		Ei ole kunagi külastanud		KOKKU	Viimase 12 kuu jooksul		Rohkem kui aasta tagasi		Ei ole kunagi külastanud		KOKKU	Viimase 12 kuu jooksul		Rohkem kui aasta tagasi		Ei ole kunagi külastanud		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	638	72,5	235	26,7	7	0,8	880	823	84,2	150	15,4	4	0,4	977	1461	78,7	385	20,7	11	0,6	1857
Vanuserühm																					
18–29	133	71,9	50	27,0	2	1,1	185	140	81,9	31	18,1	-	-	171	273	76,7	81	22,7	2	0,6	356
30–39	124	69,3	55	30,7	-	-	179	130	78,3	34	20,5	2	1,2	166	254	73,6	89	25,8	2	0,6	345
40–49	106	63,9	59	35,5	1	0,6	166	139	83,2	28	16,8	-	-	167	245	73,6	87	26,1	1	0,3	333
50–59	113	73,4	40	26,0	1	0,6	154	144	84,2	26	15,2	1	0,6	171	257	79,1	66	20,3	2	0,6	325
60–69	105	84,0	18	14,4	2	1,6	125	150	87,2	22	12,8	-	-	172	255	85,8	40	13,5	2	0,7	297
70–79	57	81,4	13	18,6	-	-	70	120	91,6	10	7,6	1	0,8	131	177	88,1	23	11,4	1	0,5	201
Rahvus																					
Eestlane	495	72,8	183	26,9	2	0,3	680	608	84,2	111	15,4	3	0,4	722	1103	78,7	294	21,0	5	0,3	1402
Muu rahvus	143	72,2	51	25,8	4	2,0	198	215	84,0	39	15,2	2	0,8	256	358	78,9	90	19,8	6	1,3	454
Asulatüüp																					
Linn	423	71,4	162	27,4	7	1,2	592	556	82,7	112	16,7	4	0,6	672	979	77,4	274	21,7	11	0,9	1264
Maapiirkond	216	75,0	72	25,0	-	-	288	267	87,5	38	12,5	-	-	305	483	81,5	110	18,5	-	-	593
Piirkond																					
Põhja-Eesti	257	71,8	98	27,4	3	0,8	358	316	80,8	73	18,7	2	0,5	391	573	76,5	171	22,8	5	0,7	749
Lääne-Eesti	66	68,0	31	32,0	-	-	97	105	88,2	14	11,8	-	-	119	171	79,2	45	20,8	-	-	216
Kesk-Eesti	76	70,4	31	28,7	1	0,9	108	88	89,8	10	10,2	-	-	98	164	79,6	41	19,9	1	0,5	206
Kirde-Eesti	48	73,8	15	23,1	2	3,1	65	87	86,1	14	13,9	-	-	101	135	81,3	29	17,5	2	1,2	166
Lõuna-Eesti	192	76,5	59	23,5	-	-	251	226	84,6	39	14,6	2	0,8	267	418	80,7	98	18,9	2	0,4	518
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	108	79,4	26	19,1	2	1,5	136	97	92,4	8	7,6	-	-	105	205	85,1	34	14,1	2	0,8	241
Keskharidus	162	73,3	59	26,7	-	-	221	172	82,3	35	16,7	2	1,0	209	334	77,7	94	21,9	2	0,5	430
Keskeriharidus	208	72,0	79	27,3	2	0,7	289	267	86,7	39	12,7	2	0,6	308	475	79,5	118	19,8	4	0,7	597
Kõrgharidus	159	68,8	70	30,3	2	0,9	231	283	80,6	67	19,1	1	0,3	351	442	75,9	137	23,5	3	0,4	582
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	479	72,8	174	26,4	5	0,8	658	531	82,5	110	17,1	3	0,5	644	1010	77,6	284	21,8	8	0,6	1302
Ei ela koos	159	71,9	60	27,1	2	0,9	221	291	87,7	40	12,0	1	0,3	332	450	81,4	100	18,1	3	0,5	553

Tabel 5. Vaimse tervise probleemi levimus*

	Mees					Naine					KOKKU				
	Esineb vaimse tervise probleeme		Ei esine		KOKKU	Esineb vaimse tervise probleeme		Ei esine		KOKKU	Esineb vaimse tervise probleeme		Ei esine		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	109	13,1	722	86,9	831	148	16,2	766	83,6	914	257	14,7	1488	85,3	914
Vanuserühm															
18–29	27	14,8	155	85,2	182	34	20,2	134	79,8	168	61	17,4	289	82,6	350
30–39	25	14,2	151	85,8	176	21	12,8	143	87,2	164	46	13,5	294	86,5	340
40–49	18	11,1	144	88,9	162	25	15,2	139	84,8	164	43	13,2	283	86,8	326
50–59	17	11,4	132	88,6	149	29	17,9	133	82,1	162	46	14,8	265	85,2	311
60–69	14	12,7	96	87,3	110	24	15,2	134	84,8	158	38	14,2	230	85,8	268
70–79	7	13,7	44	86,3	51	15	15,2	84	84,8	99	22	14,7	128	85,3	150
Rahvus															
Eestlane	80	12,4	564	87,6	644	86	12,8	587	87,2	673	166	12,6	1151	87,4	1317
Muu rahvus	29	15,6	157	84,4	186	62	25,7	179	74,3	241	91	21,3	336	78,7	427
Asulatüüp															
Linn	75	13,3	487	86,7	562	116	18,3	517	81,7	633	191	16,0	1004	84,0	1195
Maapiirkond	34	12,7	234	87,3	268	32	11,4	249	88,6	281	66	12,0	483	88,0	549
Piirkond															
Põhja-Eesti	40	11,8	300	88,2	340	56	14,6	327	85,4	383	96	13,3	627	86,7	723
Lääne-Eesti	12	13,2	79	86,8	91	14	12,8	95	87,2	109	26	13,0	174	87,0	200
Kesk-Eesti	11	11,2	87	88,8	98	13	15,1	73	84,9	86	24	13,0	160	87,0	184
Kirde-Eesti	10	16,4	51	83,6	61	26	28,6	65	71,4	91	36	23,7	116	76,3	152
Lõuna-Eesti	35	14,6	204	85,4	239	40	16,3	205	83,7	245	75	15,5	409	84,5	484
Haridus															
Alg- või põhiharidus	16	13,1	106	86,9	122	21	24,4	65	75,6	86	37	17,8	171	82,2	208
Keskharidus	34	16,0	178	84,0	212	28	14,4	167	85,6	195	62	15,2	345	84,8	407
Keskeriharidus	38	13,9	236	86,1	274	65	22,6	222	77,4	287	103	18,4	458	81,6	561
Kõrgharidus	20	9,0	202	91,0	222	35	10,1	310	89,9	345	55	9,7	512	90,3	567
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	62	9,9	563	90,1	625	87	14,1	532	85,9	619	149	12,0	1095	88,0	1244
Ei ela koos	47	22,9	158	77,1	205	61	20,7	233	79,3	294	108	21,6	391	78,4	499

* Vaimse tervise hindamiseks kasutati instrumenti MHI-5, mille arvutamise ning tõlgendamise kohta vt lk 37

Tabel 6. Suitsetamine elu jooksul

	Mees					Naine					KOKKU				
	On elu jooksul suitsetanud		Ei ole elu jooksul suitsetanud		KOKKU	On elu jooksul suitsetanud		Ei ole elu jooksul suitsetanud		KOKKU	On elu jooksul suitsetanud		Ei ole elu jooksul suitsetanud		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	628	71,8	247	28,2	875	459	47,0	517	53,0	976	1087	58,7	764	41,3	1851
Vanuserühm															
18–29	116	63,0	68	37,0	184	93	54,7	77	45,3	170	209	59,0	145	41,0	354
30–39	128	72,3	49	27,7	177	77	46,7	88	53,3	165	205	59,9	137	40,1	342
40–49	113	68,9	51	31,1	164	83	50,0	83	50,0	166	196	59,4	137	40,1	342
50–59	127	82,5	27	17,5	154	99	57,6	73	42,4	172	226	69,3	100	30,7	326
60–69	94	74,6	32	25,4	126	80	46,2	93	53,8	173	174	58,2	125	41,8	299
70–79	50	70,4	21	29,3	71	28	21,2	104	78,8	132	78	38,4	125	61,6	203
Rahvus															
Eestlane	474	70,0	203	30,0	677	316	43,9	404	56,1	720	790	56,5	607	43,5	1397
Muu rahvus	153	77,7	44	22,3	197	143	55,9	113	44,1	256	296	65,3	157	34,7	453
Asulatüüp															
Linn	420	71,1	171	28,9	591	329	49,2	340	50,8	669	749	59,4	511	40,6	1260
Maapiirkond	208	73,0	77	27,0	285	129	42,2	177	57,8	306	337	57,0	254	43,0	591
Piirkond															
Põhja-Eesti	251	70,5	105	29,5	356	206	52,7	185	47,3	391	457	61,2	290	38,8	747
Lääne-Eesti	75	78,1	21	21,9	96	57	48,3	61	51,7	118	132	61,7	82	38,3	214
Kesk-Eesti	85	78,7	23	21,3	108	45	45,9	53	54,1	98	130	63,1	76	36,9	206
Kirde-Eesti	53	82,8	11	17,2	64	53	52,0	49	48,0	102	106	63,9	60	36,1	166
Lõuna-Eesti	164	65,6	86	34,4	250	98	36,7	169	63,3	267	262	50,7	255	49,3	517
Haridus															
Alg- või põhiharidus	107	78,7	29	21,3	136	47	45,2	57	54,8	104	154	64,2	86	35,8	240
Keskharidus	164	74,2	57	25,8	221	107	51,0	103	49,0	210	271	62,9	160	37,1	431
Keskeriharidus	219	76,6	67	23,4	286	166	53,9	142	46,1	308	385	64,8	209	35,2	594
Kõrgharidus	136	58,9	95	41,1	231	137	39,0	214	61,0	351	273	46,9	309	53,1	582
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	485	73,9	171	26,1	656	310	48,3	332	51,7	642	795	61,2	503	38,8	1298
Ei ela koos	142	65,1	76	34,9	218	149	44,7	184	55,3	333	291	52,8	260	47,2	551

Tabel 7. Suitsetamine käesoleval ajal

	Mees							Naine							KOKKU						
	Iga päev		Juhuslikult		Ei ole kunagi suitsetanud, ei suitseta käesoleval		KOKKU	Iga päev		Juhuslikult		Ei ole kunagi suitsetanud, ei suitseta käesoleval		KOKKU	Iga päev		Juhuslikult		Ei ole kunagi suitsetanud, ei suitseta käesoleval		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	251	28,7	63	7,2	561	64,1	875	128	13,1	60	6,2	788	80,7	976	379	20,5	123	6,6	1349	72,9	1851
Vanuserühm																					
18–29	50	27,2	21	11,4	113	61,4	184	25	14,7	28	16,5	117	68,8	170	75	21,2	49	13,8	230	65,0	354
30–39	58	32,8	14	7,9	105	59,3	177	20	12,1	7	4,2	139	83,7	166	78	22,8	21	6,1	244	71,1	343
40–49	46	28,2	13	8,0	104	63,8	163	20	12,1	12	7,3	133	80,6	165	66	20,1	25	7,6	237	72,3	328
50–59	57	37,0	8	5,2	89	57,8	154	34	19,9	9	5,3	128	74,8	171	91	28,0	17	5,2	217	66,8	325
60–69	31	24,6	6	4,8	89	70,6	126	26	15,1	2	1,2	144	83,7	172	57	19,1	8	2,7	233	78,2	298
70–79	9	12,9	-	-	61	87,1	70	3	2,3	1	0,8	127	96,9	131	12	6,0	1	0,5	188	93,5	201
Rahvus																					
Eestlane	183	27,0	46	6,8	448	66,2	677	81	11,3	42	5,8	596	82,6	719	264	18,9	88	6,3	1044	74,8	1396
Muu rahvus	67	34,0	17	8,6	113	57,4	197	47	18,4	17	6,7	191	74,9	255	114	25,2	34	7,5	304	67,3	452
Asulatüüp																					
Linn	167	28,3	48	8,1	375	63,6	590	94	14,0	42	6,3	533	79,7	669	261	20,7	90	7,1	908	72,1	1259
Maapiirkond	83	29,2	15	5,3	186	65,5	284	34	11,1	17	5,6	255	83,3	306	117	19,8	32	5,4	441	74,7	590
Piirkond																					
Põhja-Eesti	102	28,6	22	6,2	232	65,2	356	56	14,3	28	7,2	307	78,5	391	158	21,2	50	6,7	539	72,1	747
Lääne-Eesti	27	28,4	9	9,5	59	62,1	95	18	15,2	6	5,1	94	79,7	118	45	21,1	15	7,1	153	71,8	213
Kesk-Eesti	34	31,5	5	4,6	69	63,9	108	14	14,3	5	5,1	79	80,6	98	48	23,3	10	4,9	148	71,8	206
Kirde-Eesti	19	29,7	8	12,5	37	57,8	64	19	18,6	6	5,9	77	75,5	102	38	22,9	14	8,4	114	68,7	166
Lõuna-Eesti	69	27,6	18	7,2	163	65,2	250	22	8,2	14	5,3	231	86,5	267	91	17,6	32	6,2	394	76,2	517
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	59	43,4	8	5,9	69	50,7	136	27	26,0	5	4,8	72	69,2	104	86	35,8	13	5,4	141	58,8	240
Keskharidus	66	29,9	17	7,7	138	62,4	221	33	15,8	13	6,2	163	78,0	209	99	23,0	30	7,0	301	70,0	430
Keskeriharidus	89	31,2	24	8,4	172	60,4	285	50	16,2	15	4,9	243	78,9	308	139	23,4	39	6,6	415	70,0	593
Kõrgharidus	36	15,6	14	6,1	181	78,3	231	19	5,4	26	7,4	306	87,2	351	55	9,4	40	6,9	487	83,7	582
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	174	26,5	42	6,4	440	67,1	656	82	12,8	38	5,9	521	81,3	641	256	19,7	80	6,2	961	74,1	1297
Ei ela koos	77	35,0	22	10,0	121	55,0	220	46	13,8	22	6,6	265	79,6	333	123	22,2	44	8,0	386	69,8	553

Tabel 8. Alkoholi tarvitamise sagedus viimase 12 kuu jooksul

	Mees							Naine							KOKKU						
	2–3 korda nädalas või sagedamini		2–4 korda kuus või harvem		Mitte kordagi		KOKKU	2–3 korda nädalas või sagedamini		2–4 korda kuus või harvem		Mitte kordagi		KOKKU	2–3 korda nädalas või sagedamini		2–4 korda kuus või harvem		Mitte kordagi		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	229	26,3	537	61,6	106	12,1	872	102	10,5	718	73,9	152	15,6	972	331	18,0	1255	68,1	258	14,0	1844
Vanuserühm																					
18–29	27	14,7	135	73,8	21	11,5	183	19	11,3	130	77,4	19	11,3	168	46	13,1	265	75,5	40	11,4	351
30–39	51	28,6	111	62,4	16	9,0	178	23	13,8	122	73,5	21	12,7	166	74	21,5	233	67,7	37	10,8	344
40–49	51	31,3	100	61,3	12	7,4	163	34	20,6	109	66,1	22	13,3	165	85	25,9	209	63,7	34	10,4	328
50–59	51	33,3	79	51,7	23	15,0	153	14	8,2	135	78,9	22	12,9	171	65	20,1	214	66,0	45	13,9	324
60–69	38	30,4	70	56,0	17	13,6	125	8	4,6	141	81,5	24	13,9	173	46	15,4	211	70,8	41	13,8	298
70–79	11	15,7	42	60,0	17	24,3	70	4	3,1	82	63,6	43	33,3	129	15	7,5	124	62,3	60	30,2	199
Rahvus																					
Eestlane	186	27,5	415	61,5	74	11,0	675	75	10,4	536	74,7	107	14,9	718	261	18,7	951	68,3	181	13,0	1393
Muu rahvus	43	21,9	122	62,3	31	15,8	196	26	10,2	182	71,7	46	18,1	254	69	15,3	304	67,6	77	17,1	450
Asulatüüp																					
Linn	146	24,8	375	63,7	68	11,5	589	71	10,7	495	74,3	100	15,0	666	217	17,3	870	69,3	168	13,4	1255
Maapiirkond	83	29,3	162	57,3	38	13,4	283	30	9,8	224	73,2	52	17,0	306	113	19,2	386	65,5	90	15,3	589
Piirkond																					
Põhja-Eesti	94	26,4	224	62,9	38	10,7	356	54	13,9	283	72,7	52	13,4	389	148	19,9	507	68,0	90	12,1	745
Lääne-Eesti	29	30,5	54	56,9	12	12,6	95	10	8,5	85	72,7	22	18,8	117	39	18,4	139	65,6	34	16,0	212
Kesk-Eesti	31	28,7	70	64,8	7	6,5	108	6	6,2	75	77,3	16	16,5	97	37	18,1	145	70,7	23	11,2	205
Kirde-Eesti	14	21,9	42	65,6	8	12,5	64	9	8,8	73	71,6	20	19,6	102	23	13,8	115	69,3	28	16,9	166
Lõuna-Eesti	61	24,5	147	59,0	41	16,5	249	23	8,6	203	75,7	42	15,7	268	84	16,2	350	67,7	83	16,1	517
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	30	22,5	80	60,2	23	17,3	133	4	3,8	73	70,2	27	26,0	104	34	14,3	153	64,6	50	21,1	237
Keskharidus	60	27,3	136	61,8	24	10,9	220	23	11,0	153	73,2	33	15,8	209	83	19,3	289	67,4	57	13,3	429
Keskeriharidus	78	27,5	171	60,2	35	12,3	284	31	10,1	223	72,9	52	17,0	306	109	18,5	394	66,8	87	14,7	590
Kõrgharidus	60	25,9	149	64,2	23	9,9	232	44	12,5	268	76,4	39	11,1	351	104	17,9	417	71,5	62	10,6	583
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	19	29,2	401	61,2	63	9,6	655	69	10,8	479	75,1	90	14,1	638	260	20,1	880	68,1	153	11,8	1293
Ei ela koos	38	17,6	135	62,5	43	19,9	216	32	9,6	239	72,0	61	18,4	332	70	12,8	374	68,2	104	19,0	548

Tabel 9. Hinnang alkoholi tarvitamisele viimase 12 kuu jooksul*

	Mees					Naine					KOKKU				
	Probleemne alkoholi tarvitamine		Ei esine probleemset alkoholi tarvitamist		KOKKU	Probleemne alkoholi tarvitamine		Ei esine probleemset alkoholi tarvitamist		KOKKU	Probleemne alkoholi tarvitamine		Ei esine probleemset alkoholi tarvitamist		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	380	44,5	476	55,5	853	216	23,1	721	76,9	937	596	33,3	1194	66,7	1790
Vanuserühm															
18–29	83	45,6	99	54,4	182	70	41,7	98	58,3	168	153	43,7	197	56,3	350
30–39	93	52,2	84	47,5	177	48	30,0	112	70,0	160	141	41,8	196	58,2	337
40–49	76	47,2	85	52,8	161	44	27,2	118	72,8	162	120	37,2	203	62,8	323
50–59	65	43,9	83	56,1	148	29	17,6	136	82,4	165	94	30,0	219	70,0	313
60–69	50	42,0	69	58,0	119	20	12,0	146	88,0	166	70	24,6	215	75,4	285
70–79	13	19,7	53	80,3	66	5	4,3	111	95,7	116	18	9,9	164	90,1	182
Rahvus															
Eestlane	294	44,5	366	55,5	660	160	23,1	533	76,9	693	454	33,6	899	66,4	1353
Muu rahvus	86	44,6	107	55,4	193	56	23,0	188	77,0	244	142	32,5	295	67,5	437
Asulatüüp															
Linn	257	44,4	322	55,6	579	160	24,7	487	75,3	647	417	34,0	809	66,0	1226
Maapiirkond	123	44,7	152	55,3	275	56	19,3	234	80,7	290	179	31,7	386	68,3	565
Piirkond															
Põhja-Eesti	159	45,4	191	54,6	350	107	28,2	272	71,8	379	266	36,5	463	63,5	729
Lääne-Eesti	45	48,4	48	51,6	93	18	16,1	94	83,9	112	63	30,7	142	69,3	205
Kesk-Eesti	48	46,2	56	53,8	104	10	10,6	84	89,4	94	58	29,3	140	70,7	198
Kirde-Eesti	29	46,0	34	54,0	63	18	18,8	78	81,3	96	47	29,6	112	70,4	159
Lõuna-Eesti	100	41,0	144	59,0	244	64	24,9	193	75,1	257	164	32,7	337	67,3	501
Haridus															
Alg- või põhiharidus	56	44,1	71	55,9	127	16	17,4	76	82,6	92	72	32,9	147	67,1	219
Keskharidus	103	47,2	115	52,8	218	48	24,0	152	76,0	200	151	36,1	267	63,9	418
Keskeriharidus	133	47,7	146	52,3	279	67	22,6	230	77,4	297	200	34,7	376	65,3	576
Kõrgharidus	88	38,8	139	61,2	227	85	24,6	261	75,4	346	173	30,2	400	69,8	573
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	284	44,4	356	55,6	640	142	22,9	479	77,1	621	426	33,8	835	66,2	1261
Ei ela koos	96	45,1	117	54,9	213	74	23,4	242	76,6	316	170	32,1	359	67,9	529

* Alkoholi tarvitamise hindamiseks kasutati instrumenti AUDIT C, mille arvutamise ja tõlgendamise kohta vt lk 39

Tabel 10. Alkoholi tarvitamine enne viimast seksuaalvahekorda (% viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest)

	Mees					Naine					KOKKU				
	Probleemne alkoholi tarvitamine		Ei esine probleemset alkoholi tarvitamist		KOKKU	Probleemne alkoholi tarvitamine		Ei esine probleemset alkoholi tarvitamist		KOKKU	Probleemne alkoholi tarvitamine		Ei esine probleemset alkoholi tarvitamist		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	380	44,5	476	55,5	853	216	23,1	721	76,9	937	596	33,3	1194	66,7	1790
Vanuserühm															
18-29	83	45,6	99	54,4	182	70	41,7	98	58,3	168	153	43,7	197	56,3	350
30-39	93	52,2	84	47,5	177	48	30,0	112	70,0	160	141	41,8	196	58,2	337
40-49	76	47,2	85	52,8	161	44	27,2	118	72,8	162	120	37,2	203	62,8	323
50-59	65	43,9	83	56,1	148	29	17,6	136	82,4	165	94	30,0	219	70,0	313
60-69	50	42,0	69	58,0	119	20	12,0	146	88,0	166	70	24,6	215	75,4	285
70-79	13	19,7	53	80,3	66	5	4,3	111	95,7	116	18	9,9	164	90,1	182
Rahvus															
Eestlane	294	44,5	366	55,5	660	160	23,1	533	76,9	693	454	33,6	899	66,4	1353
Muu rahvus	86	44,6	107	55,4	193	56	23,0	188	77,0	244	142	32,5	295	67,5	437
Asulatüüp															
Linn	257	44,4	322	55,6	579	160	24,7	487	75,3	647	417	34,0	809	66,0	1226
Maapiirkond	123	44,7	152	55,3	275	56	19,3	234	80,7	290	179	31,7	386	68,3	565
Piirkond															
Põhja-Eesti	159	45,4	191	54,6	350	107	28,2	272	71,8	379	266	36,5	463	63,5	729
Lääne-Eesti	45	48,4	48	51,6	93	18	16,1	94	83,9	112	63	30,7	142	69,3	205
Kesk-Eesti	48	46,2	56	53,8	104	10	10,6	84	89,4	94	58	29,3	140	70,7	198
Kirde-Eesti	29	46,0	34	54,0	63	18	18,8	78	81,3	96	47	29,6	112	70,4	159
Lõuna-Eesti	100	41,0	144	59,0	244	64	24,9	193	75,1	257	164	32,7	337	67,3	501
Haridus															
Alg- või põhiharidus	56	44,1	71	55,9	127	16	17,4	76	82,6	92	72	32,9	147	67,1	219
Keskharidus	103	47,2	115	52,8	218	48	24,0	152	76,0	200	151	36,1	267	63,9	418
Keskeriharidus	133	47,7	146	52,3	279	67	22,6	230	77,4	297	200	34,7	376	65,3	576
Kõrgharidus	88	38,8	139	61,2	227	85	24,6	261	75,4	346	173	30,2	400	69,8	573
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	284	44,4	356	55,6	640	142	22,9	479	77,1	621	426	33,8	835	66,2	1261
Ei ela koos	96	45,1	117	54,9	213	74	23,4	242	76,6	316	170	32,1	359	67,9	529

Tabel 11. Narkootikumide tarvitamine elu jooksul

	Mees					Naine					KOKKU				
	On tarvitanud narkootikume		Ei ole tarvitanud		KOKKU	On tarvitanud narkootikume		Ei ole tarvitanud		KOKKU	On tarvitanud narkootikume		Ei ole tarvitanud		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	287	32,9	586	67,1	873	179	18,4	794	81,6	973	466	25,2	1380	74,8	1846
Vanuserühm															
18–29	101	54,9	83	45,1	184	80	47,1	90	52,9	170	181	51,1	173	48,9	354
30–39	106	59,6	72	40,4	178	62	37,3	104	62,7	166	168	48,8	176	51,2	344
40–49	56	34,1	108	65,9	164	29	17,5	137	82,5	166	85	25,8	245	74,2	330
50–59	17	11,3	134	88,7	151	6	3,5	165	96,5	171	23	7,1	299	92,9	322
60–69	6	4,8	120	95,2	126	-	-	171	100,0	171	6	2,0	291	98,0	297
70–79	2	2,8	69	97,2	71	2	1,6	127	98,4	129	4	2,0	196	98,0	200
Rahvus															
Eestlane	224	33,0	454	67,0	678	135	18,8	583	81,2	718	359	25,7	1037	74,3	1396
Muu rahvus	63	32,1	133	67,9	196	43	16,9	211	83,1	254	106	23,6	344	76,4	450
Asulatüüp															
Linn	212	36,0	377	64,0	589	140	20,9	529	79,1	669	352	28,0	906	72,0	1258
Maapiirkond	75	26,3	210	73,7	285	38	12,5	265	87,5	303	113	19,2	475	80,8	588
Piirkond															
Põhja-Eesti	152	42,6	205	57,4	357	104	26,7	286	73,3	390	256	34,3	491	65,7	747
Lääne-Eesti	28	29,2	68	70,8	96	15	12,8	105	87,2	117	43	20,2	170	79,8	213
Kesk-Eesti	27	25,0	81	75,0	108	2	2,1	95	97,9	97	29	14,1	176	85,9	205
Kirde-Eesti	11	17,5	52	82,5	63	12	11,8	90	88,2	102	23	13,9	142	86,1	165
Lõuna-Eesti	69	27,7	180	72,3	249	45	16,9	221	83,1	266	114	22,1	401	77,9	515
Haridus															
Alg- või põhiharidus	40	29,6	95	70,4	135	20	19,2	84	80,8	104	60	25,1	179	74,9	239
Keskharidus	95	43,0	126	57,0	221	42	20,0	168	80,0	210	137	31,8	294	68,2	431
Keskeriharidus	70	24,7	213	75,3	283	34	11,1	271	88,9	305	104	17,7	484	82,3	588
Kõrgharidus	80	34,6	151	65,4	231	83	23,6	269	76,4	352	163	28,0	420	72,0	583
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	209	31,9	447	68,1	656	116	18,1	525	81,9	641	325	25,1	972	74,9	1297
Ei ela koos	78	35,8	140	64,2	218	63	19,0	268	81,0	331	141	25,7	408	74,3	549

Tabel 12. Narkootikumide tarvitamine viimase 12 kuu jooksul

	Mees					Naine					KOKKU				
	On tarvitanud narkootikume		Ei ole tarvitanud		KOKKU	On tarvitanud narkootikume		Ei ole tarvitanud		KOKKU	On tarvitanud narkootikume		Ei ole tarvitanud		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	81	9,3	792	90,7	873	48	4,9	924	95,1	972	129	7,0	1716	93,0	1845
Vanuserühm															
18–29	41	22,3	143	77,7	184	34	20,1	135	79,9	169	75	21,2	278	78,8	353
30–39	32	18,0	146	82,0	178	8	4,8	158	95,2	166	40	11,6	304	88,4	344
40–49	6	3,7	158	96,3	164	4	2,4	162	97,6	166	10	3,0	320	97,0	330
50–59	1	0,7	150	99,3	151	1	0,6	170	99,4	171	2	0,6	320	99,4	322
60–69	-	-	126	100,0	126	-	-	171	100,0	171	-	-	297	100,0	297
70–79	-	-	71	100,0	71	-	-	128	100,0	128	-	-	199	100,0	199
Rahvus															
Eestlane	66	9,7	611	90,3	677	42	5,9	675	94,1	717	108	7,7	1286	92,3	1394
Muu rahvus	15	7,7	181	92,3	196	6	2,4	249	97,6	255	21	4,7	430	95,3	451
Asulatüüp															
Linn	64	10,9	525	89,1	589	37	5,5	632	94,5	669	101	8,0	1157	92,0	1258
Maapiirkond	17	6,0	267	94,0	284	11	3,6	292	96,4	303	28	4,8	559	95,2	587
Piirkond															
Põhja-Eesti	41	11,5	316	88,5	357	25	6,4	365	93,6	390	66	8,8	681	91,2	747
Lääne-Eesti	10	10,4	86	89,6	96	2	1,7	115	98,3	117	12	5,6	201	94,4	213
Kesk-Eesti	7	6,5	101	93,5	108	1	1,0	96	99,0	97	8	3,9	197	96,1	205
Kirde-Eesti	4	6,3	59	93,7	63	1	1,0	101	99,0	102	5	3,0	160	97,0	165
Lõuna-Eesti	19	7,6	230	92,4	249	17	6,4	248	93,6	265	36	7,0	478	93,0	514
Haridus															
Alg- või põhiharidus	17	12,5	119	87,5	136	8	7,8	95	92,2	103	25	10,5	214	89,5	239
Keskharidus	28	12,7	193	87,3	221	13	6,2	196	93,8	209	41	9,5	389	90,5	430
Keskeriharidus	15	5,3	269	94,7	284	9	3,0	296	97,0	305	24	4,1	565	95,9	589
Kõrgharidus	21	9,1	210	90,9	231	17	4,8	334	95,2	351	38	6,5	544	93,5	582
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	47	7,2	609	92,8	656	21	3,3	619	96,7	640	68	5,2	1228	94,8	1296
Ei ela koos	34	15,7	183	84,3	217	26	7,9	304	92,1	330	60	11,0	487	89,0	547

Tabel 13. Narkootikumide tarvitamine viimase 4 nädala jooksul

	Mees					Naine					KOKKU				
	On tarvitanud narkootikume		Ei ole tarvitanud		KOKKU	On tarvitanud narkootikume		Ei ole tarvitanud		KOKKU	On tarvitanud narkootikume		Ei ole tarvitanud		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	40	4,6	834	95,4	874	15	1,5	956	98,5	971	55	3,0	1790	97,0	1845
Vanuserühm															
18–29	20	10,9	164	89,1	184	14	8,3	155	91,7	169	34	9,6	319	90,4	353
30–39	16	9,0	162	91,0	178	1	0,6	164	99,4	165	17	5,0	326	95,0	343
40–49	4	2,4	160	97,6	164	-	-	166	100,0	166	4	1,2	326	98,8	330
50–59	-	-	151	100,0	151	-	-	171	100,0	171	-	-	322	100,0	322
60–69	-	-	126	100,0	125	-	-	171	100,0	171	-	-	297	100,0	297
70–79	-	-	71	100,0	71	-	-	128	100,0	128	-	-	199	100,0	199
Rahvus															
Eestlane	29	4,3	648	95,7	677	14	2,0	703	98,0	717	43	3,1	1351	96,9	1394
Muu rahvus	10	5,1	186	94,9	196	1	0,4	253	99,6	254	11	2,4	439	97,6	450
Asulatüüp															
Linn	31	5,3	557	94,7	588	12	1,8	657	98,2	669	43	3,4	1214	96,6	1257
Maapiirkond	8	2,8	276	97,2	284	3	1,0	300	99,0	303	11	1,9	576	98,1	587
Piirkond															
Põhja-Eesti	20	5,6	337	94,4	357	7	1,8	383	98,2	390	27	3,6	720	96,4	747
Lääne-Eesti	2	2,1	94	97,9	96	1	0,9	116	99,1	117	3	1,4	210	98,6	213
Kesk-Eesti	4	3,7	105	96,3	109	1	1,0	96	99,0	97	5	2,4	201	97,6	206
Kirde-Eesti	2	3,2	61	96,8	63	-	-	102	100,0	102	2	1,2	163	98,8	165
Lõuna-Eesti	12	4,8	237	95,2	249	7	2,6	259	97,4	266	19	3,7	496	96,3	515
Haridus															
Alg- või põhiharidus	9	6,7	126	93,3	135	5	4,9	98	95,1	103	14	5,9	224	94,1	238
Keskharidus	11	5,0	210	95,0	221	3	1,4	206	98,6	209	14	3,3	416	96,7	430
Keskeriharidus	8	2,8	276	97,2	284	3	1,0	302	99,0	305	11	1,9	578	98,1	589
Kõrgharidus	11	4,7	221	95,3	232	4	1,1	347	98,9	351	15	2,6	568	97,4	583
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	22	3,4	634	96,6	656	8	1,2	633	98,8	641	30	2,3	1267	97,7	1297
Ei ela koos	18	8,3	200	91,7	218	7	2,1	322	97,9	329	25	4,6	522	95,4	547

Tabel 14. Kanepitoodete tarvitamine (põhineb viimase tarvitamise korra andmetel)

	Mees					Naine					KOKKU				
	Tarvitas kanepitooteid		Tarvitas muid narkootikumede või ei tarvita üldse narkootikumede		KOKKU	Tarvitas kanepitooteid		Tarvitas muid narkootikumede või ei tarvita üldse narkootikumede		KOKKU	Tarvitas kanepitooteid		Tarvitas muid narkootikumede või ei tarvita üldse narkootikumede		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	246	28,2	627	71,8	873	151	15,5	821	84,5	972	397	21,5	1448	78,5	1845
Vanuserühm															
18-29	94	51,4	89	48,6	183	69	40,8	100	59,2	169	163	46,3	189	53,7	352
30-39	85	47,8	93	52,2	178	51	30,9	114	69,1	165	136	39,7	207	60,3	343
40-49	45	27,4	119	72,6	164	25	15,0	142	85,0	167	70	21,1	261	78,9	331
50-59	14	9,3	137	90,7	151	5	2,9	167	97,1	172	19	5,9	304	94,1	323
60-69	6	4,8	120	95,2	126	-	-	171	100,0	171	6	2,0	291	98,0	297
70-79	2	2,8	69	97,2	71	1	0,8	128	99,2	128	3	1,5	196	98,5	199
Rahvus															
Eestlane	199	29,4	478	70,6	677	119	16,6	599	83,4	718	318	22,8	1077	77,2	1395
Muu rahvus	48	24,5	148	75,5	196	32	12,6	222	87,4	254	80	17,8	370	82,2	450
Asulatüüp															
Linn	175	29,8	413	70,2	588	118	17,6	552	82,4	670	293	23,3	965	76,7	1258
Maapiirkond	71	25,0	213	75,0	284	34	11,2	269	88,8	303	105	17,9	482	82,1	587
Piirkond															
Põhja-Eesti	129	36,1	228	63,9	357	91	23,3	299	76,7	390	220	29,5	527	70,5	747
Lääne-Eesti	27	28,1	69	71,9	96	14	12,0	103	88,0	117	41	19,2	172	80,8	213
Kesk-Eesti	24	22,2	84	77,8	108	1	1,0	96	99,0	97	25	12,2	180	87,8	205
Kirde-Eesti	6	9,5	57	90,5	63	6	5,9	96	94,1	102	12	7,3	153	92,7	165
Lõuna-Eesti	60	24,1	189	75,9	249	38	14,3	227	85,7	265	98	19,1	416	80,9	514
Haridus															
Alg- või põhiharidus	29	21,3	107	78,7	136	14	13,5	90	86,5	104	43	17,9	197	82,1	240
Keskharidus	87	39,4	134	60,6	221	37	17,7	172	82,3	209	124	28,8	306	71,2	430
Keskeriharidus	59	20,8	224	79,2	283	26	8,5	279	91,5	305	85	14,5	503	85,5	588
Kõrgharidus	70	30,3	161	69,7	231	74	21,1	277	78,9	351	144	24,7	438	75,3	582
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	181	27,6	475	72,4	656	99	15,4	542	84,6	641	280	21,6	1017	78,4	1297
Ei ela koos	66	30,3	152	69,7	218	53	16,0	278	84,0	331	119	21,7	430	78,3	549

Tabel 15. Teadmine, et HIVi nakatumise riski on võimalik vähendada, kasutades iga seksuaalvahekorra ajal kondoomi

	Mees							Naine							KOKKU						
	Jah, on võimalik		Ei		Ei oska öelda		KOKKU	Jah, on võimalik		Ei		Ei oska öelda		KOKKU	Jah, on võimalik		Ei		Ei oska öelda		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	756	89,9	9	1,1	76	9,0	841	795	85,2	17	1,8	121	13,0	933	1551	87,4	26	1,5	197	11,1	1774
Vanuserühm																					
18–29	174	94,6	3	1,6	7	3,8	184	155	92,3	3	1,8	10	5,9	168	329	93,5	6	1,7	17	4,8	352
30–39	166	93,2	1	0,6	11	6,2	178	156	94,0	1	0,6	9	5,4	166	322	93,6	2	0,6	20	5,8	344
40–49	151	95,0	1	0,6	7	4,4	159	143	88,3	2	1,2	17	10,5	162	294	91,6	3	0,9	24	7,5	321
50–59	130	89,6	1	0,7	14	9,7	145	143	89,9	2	1,3	14	8,8	159	273	89,8	3	1,0	28	9,2	304
60–69	88	77,2	2	1,8	24	21,0	114	121	76,6	5	3,2	32	20,2	158	209	76,8	7	2,6	56	20,6	272
70–79	48	78,7	-	-	13	21,3	61	76	63,9	3	2,5	40	33,6	119	124	68,9	3	1,7	53	29,4	180
Rahvus																					
Eestlane	588	91,4	7	1,1	48	7,5	643	596	87,9	10	1,5	72	10,6	678	1184	89,6	17	1,3	120	12,9	1321
Muu rahvus	167	85,2	1	0,5	28	14,3	196	198	78,3	7	2,8	48	19,0	253	365	81,3	8	1,8	76	16,9	449
Asulatüüp																					
Linn	515	90,7	4	0,7	49	8,6	568	550	85,0	12	1,9	85	13,1	647	1065	87,7	16	1,3	134	11,0	1215
Maapiirkond	240	88,6	4	1,5	27	10,0	271	244	85,9	4	1,4	36	12,7	284	484	87,2	8	1,4	63	11,4	555
Piirkond																					
Põhja-Eesti	322	93,3	1	0,3	22	6,4	345	328	86,5	6	1,6	45	11,9	379	650	89,8	7	1,0	67	9,2	724
Lääne-Eesti	80	87,9	-	-	11	12,1	91	95	84,8	3	2,7	14	12,5	112	175	86,2	3	1,5	25	12,3	203
Kesk-Eesti	89	88,1	1	1,0	11	10,9	101	82	88,2	2	2,1	9	9,7	93	171	88,1	3	1,6	20	10,3	194
Kirde-Eesti	52	81,2	1	1,6	11	17,2	64	77	78,6	2	2,0	19	19,4	98	129	79,6	3	1,9	30	18,5	162
Lõuna-Eesti	213	89,5	5	2,1	20	8,4	238	213	85,2	4	1,6	33	13,2	250	426	87,3	9	1,8	53	10,9	488
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	104	81,2	2	1,6	22	17,2	128	69	69,7	3	3,0	27	27,3	99	173	76,2	5	2,2	49	21,6	227
Keskharidus	192	90,1	3	1,4	18	8,5	213	166	84,3	7	3,5	24	12,2	197	358	87,3	10	2,4	42	10,3	410
Keskeriharidus	245	90,7	3	1,1	22	8,2	270	242	82,6	6	2,0	45	15,4	293	487	86,5	9	1,6	67	11,9	563
Kõrgharidus	214	94,3	-	-	13	5,7	227	315	92,1	2	0,6	25	7,3	342	529	93,0	2	0,3	38	6,7	569
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	571	90,8	7	1,1	51	8,1	629	549	88,8	6	1,0	63	10,2	618	1120	89,8	13	1,0	114	9,2	1247
Ei ela koos	184	87,2	2	1,0	25	11,8	211	245	78,0	11	3,5	58	18,5	314	429	81,7	13	2,5	83	15,8	525

Tabel 16. Teadmine, et HIVi nakatumise riski on võimalik vähendada, olles seksuaalvahekorras vaid ühe nakatumata ja sulle truu partneriga

	Mees							Naine							KOKKU						
	Jah, on võimalik		Ei		Ei oska öelda		KOKKU	Jah, on võimalik		Ei		Ei oska öelda		KOKKU	Jah, on võimalik		Ei		Ei oska öelda		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	793	91,4	20	2,3	55	6,3	868	872	89,8	21	2,2	78	8,0	971	1665	90,5	41	2,2	133	7,2	1839
Vanuserühm																					
18–29	168	91,8	6	3,3	9	4,9	183	153	90,0	4	2,4	13	7,6	170	321	91,0	10	2,8	22	6,2	353
30–39	162	90,5	8	4,5	9	5,0	179	156	94,0	2	1,2	8	4,8	166	318	92,2	10	2,9	17	4,9	345
40–49	155	95,1	2	1,2	6	3,7	163	152	91,6	3	1,8	11	6,6	166	307	93,3	5	1,5	17	5,2	329
50–59	144	95,4	-	-	7	4,6	151	151	88,8	5	3,0	14	8,2	170	295	91,9	5	1,6	21	6,5	321
60–69	102	81,6	4	3,2	19	15,2	125	156	91,2	4	2,4	11	6,4	171	258	87,2	8	2,7	30	10,1	296
70–79	61	89,7	1	1,5	6	8,8	68	104	80,6	3	2,3	22	17,1	129	165	83,8	4	2,0	28	14,2	197
Rahvus																					
Eestlane	618	92,0	16	2,4	38	5,6	672	648	90,4	15	2,1	54	7,5	717	1266	91,2	31	2,2	92	6,6	1389
Muu rahvus	175	89,3	5	2,5	16	8,2	196	225	87,9	6	2,3	25	9,8	256	400	88,5	11	2,4	41	9,1	452
Asulatüüp																					
Linn	536	91,6	13	2,2	36	6,2	585	603	90,0	15	2,2	52	7,8	670	1139	90,8	28	2,2	88	7,0	1255
Maapiirkond	257	90,5	8	2,8	19	6,7	284	270	89,1	6	2,0	27	8,9	303	527	89,8	14	2,4	46	7,8	587
Piirkond																					
Põhja-Eesti	323	91,8	6	1,7	23	6,5	352	359	91,6	7	1,8	26	6,6	392	682	91,7	13	1,7	49	6,6	744
Lääne-Eesti	87	91,6	2	2,1	6	6,3	95	107	90,7	-	-	11	9,3	118	194	91,1	2	0,9	17	8,0	213
Kesk-Eesti	100	92,6	3	2,8	5	4,6	108	82	86,3	4	4,2	9	9,5	95	182	89,7	7	3,4	14	6,9	203
Kirde-Eesti	59	92,2	-	-	5	7,8	64	88	86,3	3	2,9	11	10,8	102	147	88,6	3	1,8	16	9,6	166
Lõuna-Eesti	224	89,6	9	3,6	17	6,8	250	237	89,1	7	2,6	22	8,3	266	461	89,3	16	3,1	39	7,6	516
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	117	88,6	5	3,8	10	7,6	132	81	78,6	3	2,9	19	18,5	103	198	84,3	8	3,4	29	12,3	235
Keskharidus	196	89,5	8	3,7	15	6,8	219	187	89,5	5	2,4	17	8,1	209	383	89,5	13	3,0	32	7,5	428
Keskeriharidus	252	89,4	7	2,5	23	8,1	282	265	86,6	12	3,9	29	9,5	306	517	87,9	19	3,2	52	8,9	588
Kõrgharidus	226	97,4	-	-	6	2,6	232	337	95,7	2	0,6	13	3,7	352	563	96,4	2	0,3	19	3,3	584
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	608	93,0	11	1,7	35	5,3	654	578	90,4	10	1,6	51	8,0	639	1186	91,7	21	1,6	86	6,7	1293
Ei ela koos	185	86,5	9	4,2	20	9,3	214	293	88,3	11	3,3	28	8,4	332	478	87,5	20	3,7	48	8,8	546

Tabel 17. Teadmine, et inimene, kes näeb terve välja, võib olla nakatunud HIVi

	Mees							Naine							KOKKU						
	Jah, on võimalik		Ei		Ei oska öelda		KOKKU	Jah, on võimalik		Ei		Ei oska öelda		KOKKU	Jah, on võimalik		Ei		Ei oska öelda		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	744	85,6	3	0,4	122	14,0	869	773	79,4	9	0,9	192	19,7	974	1517	82,3	12	0,7	314	17,0	1843
Vanuserühm																					
18–29	169	92,4	1	0,5	13	7,1	183	156	91,8	1	0,6	13	7,6	170	325	92,1	2	0,6	26	7,3	353
30–39	160	89,4	-	-	19	10,6	179	154	93,3	1	0,6	10	6,1	165	314	91,3	1	0,3	29	8,4	344
40–49	152	92,7	-	-	12	7,3	164	147	88,6	-	-	19	11,1	166	299	90,6	-	-	31	9,4	330
50–59	132	86,8	-	-	20	13,2	152	129	75,4	2	1,2	40	23,4	171	261	80,8	2	0,6	60	18,6	323
60–69	90	72,6	1	0,8	33	26,6	124	122	71,3	3	1,8	46	26,9	171	212	71,9	4	1,4	79	26,8	295
70–79	42	61,7	1	1,5	25	36,8	68	65	49,6	1	0,8	193	19,8	974	107	53,8	2	1,0	90	45,2	199
Rahvus																					
Eestlane	576	85,6	2	0,3	95	14,1	673	573	79,6	7	1,0	140	19,4	720	1149	82,5	9	0,6	235	16,9	1393
Muu rahvus	168	85,7	1	0,5	27	13,8	196	200	78,4	2	0,8	53	20,8	255	368	81,6	3	0,7	80	17,7	451
Asulatüüp																					
Linn	503	86,0	3	0,5	79	13,5	585	547	81,6	5	0,8	118	17,6	670	1050	83,7	8	0,6	197	15,7	1255
Maapiirkond	241	84,9	-	-	43	15,1	284	226	74,1	4	1,3	75	24,6	305	467	79,3	4	0,7	118	20,0	589
Piirkond																					
Põhja-Eesti	309	87,8	1	0,3	42	11,9	352	329	84,1	3	0,8	59	15,1	391	638	85,9	4	0,5	101	13,6	743
Lääne-Eesti	79	82,3	-	-	17	17,7	96	84	71,2	1	0,8	33	28,0	118	163	76,1	1	0,5	50	23,4	214
Kesk-Eesti	85	78,0	-	-	24	22,0	109	79	81,5	1	1,0	17	17,5	97	164	79,6	1	0,5	41	19,9	206
Kirde-Eesti	52	81,2	-	-	12	18,8	64	79	78,2	2	2,0	20	19,8	101	131	79,4	2	1,2	32	19,4	165
Lõuna-Eesti	220	88,4	2	0,8	27	10,8	249	202	75,7	2	0,7	63	23,6	267	422	81,8	4	0,8	90	17,4	516
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	104	77,6	-	-	30	22,4	134	64	60,4	-	-	42	39,6	106	168	70,0	-	-	72	30,0	240
Keskharidus	190	86,4	-	-	30	13,6	220	161	77,0	5	2,4	43	20,6	209	351	81,8	5	1,2	73	17,0	429
Keskeriharidus	240	84,6	3	1,1	40	14,1	283	234	76,5	3	1,0	69	22,5	306	474	80,5	6	1,0	109	18,5	589
Kõrgharidus	209	90,1	-	-	23	9,9	232	313	89,2	1	0,3	37	10,5	351	522	89,5	1	0,2	60	10,3	583
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	559	85,5	1	0,1	94	14,4	654	525	82,0	6	0,9	109	17,0	640	1084	83,8	7	0,5	203	15,7	1294
Ei ela koos	185	86,0	2	0,9	28	13,0	215	248	74,5	3	0,9	82	24,6	333	433	79,0	5	0,9	110	20,1	548

Tabel 18. Teadmine, et inimene võib nakatuda HIVi, kui ta süstib süstlaga, mida keegi enne teda on kasutanud

	Mees							Naine							KOKKU						
	Jah, on võimalik		Ei		Ei oska öelda		KOKKU	Jah, on võimalik		Ei		Ei oska öelda		KOKKU	Jah, on võimalik		Ei		Ei oska öelda		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	831	95,6	6	0,7	32	3,7	869	927	95,2	10	1,0	37	3,8	974	1758	95,4	16	0,9	69	3,7	1843
Vanuserühm																					
18–29	175	95,6	2	1,1	6	3,3	183	161	95,3	2	1,2	6	3,5	169	336	95,5	4	1,1	12	3,4	352
30–39	174	97,2	3	1,7	2	1,1	179	162	97,6	2	1,2	2	1,2	166	336	97,4	5	1,4	4	1,2	345
40–49	160	97,6	-	-	4	2,4	164	164	98,8	1	0,6	1	0,6	166	324	98,2	1	0,3	5	1,5	330
50–59	146	96,1	-	-	6	3,9	152	160	93,6	2	1,2	9	5,2	171	306	94,7	2	0,6	15	4,6	323
60–69	115	92,7	1	0,8	8	6,5	124	162	94,8	2	1,2	7	4,1	171	277	93,9	3	1,0	15	5,1	295
70–79	61	91,0	-	-	6	9,0	67	118	90,8	-	-	12	9,2	130	179	90,9	-	-	18	9,1	197
Rahvus																					
Eestlane	643	95,4	5	0,7	26	3,9	674	685	95,3	8	1,1	26	3,6	719	1328	95,4	13	0,9	52	3,7	1393
Muu rahvus	188	95,9	1	0,5	7	3,6	196	242	94,9	2	0,8	11	4,3	255	430	95,3	3	0,7	18	4,0	451
Asulatüüp																					
Linn	558	95,6	3	0,5	23	3,9	584	639	95,5	5	0,8	25	3,7	669	1197	95,5	8	0,7	48	3,8	1253
Maapiirkond	273	95,8	3	1,0	9	3,2	285	288	94,7	5	1,7	11	3,6	304	561	95,2	8	1,4	20	3,4	589
Piirkond																					
Põhja-Eesti	334	94,9	6	1,7	12	3,4	352	380	96,9	3	0,8	9	2,3	392	714	96,0	9	1,2	21	2,8	744
Lääne-Eesti	92	95,8	-	-	4	4,2	96	110	93,2	3	2,6	5	4,2	118	202	94,4	3	1,4	9	4,2	214
Kesk-Eesti	106	98,1	-	-	2	1,9	108	92	94,9	1	1,0	4	4,1	97	198	96,6	1	0,5	6	2,9	205
Kirde-Eesti	62	96,9	-	-	2	3,1	64	93	92,1	-	-	8	7,9	101	155	93,9	-	-	10	6,1	165
Lõuna-Eesti	237	95,2	-	-	12	4,8	249	251	94,7	3	1,1	11	4,2	265	488	94,9	3	0,6	23	4,5	514
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	126	94,7	2	1,5	5	3,8	133	95	89,6	1	0,9	10	9,5	106	221	92,5	3	1,2	15	6,3	239
Keskharidus	207	94,1	1	0,5	12	5,4	220	196	94,2	2	1,0	10	4,8	208	403	94,2	3	0,7	22	5,1	428
Keskeriharidus	271	95,8	2	0,7	10	3,5	283	289	94,7	2	0,7	14	4,6	305	560	95,2	4	0,7	24	4,1	588
Kõrgharidus	225	97,0	1	0,4	6	2,6	232	343	97,5	5	1,4	4	1,1	352	568	97,3	6	1,0	10	1,7	584
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	628	96,2	4	0,6	21	3,1	653	612	95,6	7	1,1	21	3,3	640	1240	95,9	11	0,9	42	3,2	1293
Ei ela koos	203	94,0	2	0,9	11	5,1	216	314	94,6	3	0,9	15	4,5	332	517	94,3	5	0,9	26	4,8	548

Tabel 19. Korrektsed teadmised HIV-nakkuse levikuteedest*

	Mees					Naine					KOKKU				
	On korrektsed teadmised		Ei ole korrektsed teadmised		KOKKU	On korrektsed teadmised		Ei ole korrektsed teadmised		KOKKU	On korrektsed teadmised		Ei ole korrektsed teadmised		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	638	72,3	245	27,7	883	630	64,1	353	35,9	983	1268	68,0	598	32,0	1866
Vanuserühm															
18–29	152	82,2	33	17,8	185	131	76,2	41	23,8	172	283	79,3	74	20,7	357
30–39	139	77,7	40	22,3	179	140	82,8	29	17,2	169	279	80,2	69	19,8	348
40–49	137	82,0	30	18,0	167	126	75,9	40	24,1	166	263	79,0	70	21,0	333
50–59	115	74,2	40	25,8	155	104	60,8	67	39,2	171	219	67,2	107	32,8	326
60–69	62	48,8	65	51,2	127	88	51,2	84	48,8	172	150	50,2	149	49,8	299
70–79	34	47,2	38	52,8	72	41	30,6	93	69,4	134	75	36,4	131	63,6	206
Rahvus															
Eestlane	499	73,0	185	27,0	684	467	64,3	259	35,7	726	966	68,5	444	31,5	1410
Muu rahvus	139	69,8	60	30,2	199	163	63,2	95	36,8	258	302	66,1	155	33,9	457
Asulatüüp															
Linn	435	73,2	15	26,8	594	457	67,6	219	32,4	676	892	70,2	378	29,8	1270
Maapiirkond	20	70,2	86	29,8	289	172	56,2	134	43,8	306	375	63,0	220	37,0	595
Piirkond															
Põhja-Eesti	276	76,7	84	23,3	360	282	71,4	113	28,6	395	558	73,9	197	26,1	755
Lääne-Eesti	71	73,2	26	26,8	97	67	56,8	51	43,2	118	138	64,2	77	35,8	215
Kesk-Eesti	71	65,1	38	34,9	109	60	60,6	39	39,4	99	131	63,0	77	37,0	208
Kirde-Eesti	41	62,1	25	37,9	66	60	57,7	44	42,3	104	101	59,4	69	40,6	170
Lõuna-Eesti	180	71,4	72	28,6	252	161	60,3	106	39,7	267	341	65,7	178	34,3	519
Haridus															
Alg- või põhiharidus	83	60,1	55	39,9	138	39	36,1	69	63,9	108	122	49,6	124	50,4	246
Keskharidus	157	71,0	64	29,0	221	128	61,0	82	39,0	210	285	66,1	146	33,9	431
Keskeriharidus	201	69,6	88	30,4	289	180	58,3	129	41,7	307	381	63,7	217	36,3	598
Kõrgharidus	195	83,3	39	16,7	234	281	79,4	73	20,6	354	476	81,0	112	19,0	588
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	487	73,6	175	26,4	662	442	68,3	205	31,7	647	929	71,0	380	29,0	1309
Ei ela koos	151	68,0	71	32,0	222	188	56,1	147	43,9	335	339	60,9	218	39,1	557

* Korreksete teadmiste hindamiseks kasutatud indikaatori arvutamise kohta vt lk 42

Tabel 20. Nõustumine väitega „Katkestatud seksuaalvahekord kaitseb seksuaalsel teel levivate nakkuste eest.“

	Mees							Naine							KOKKU									
	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	n	%	N	
KOKKU	37	4,3	733	84,9	93	10,8	863	22	2,3	820	84,6	127	13,1	969	59	3,2	1553	84,8	220	12,0	1832			
Vanuserühm																								
18–29	4	2,2	165	90,2	14	7,6	183	1	0,6	161	95,3	7	4,1	169	5	1,4	326	92,6	21	6,0	352			
30–39	4	2,3	164	92,6	9	5,1	177	3	1,8	154	92,8	8	4,8	166	7	2,0	319	93,0	17	5,0	343			
40–49	4	2,5	140	85,9	19	11,6	163	3	1,8	154	92,8	9	5,4	166	7	2,1	294	89,4	28	8,5	329			
50–59	6	3,9	133	87,5	13	8,6	152	2	1,2	140	82,3	28	16,5	170	8	2,5	273	84,8	41	12,7	322			
60–69	13	10,5	89	71,8	22	17,7	124	4	2,3	138	81,2	28	16,5	170	17	5,8	227	77,2	50	17,0	294			
70–79	6	9,2	43	66,2	16	24,6	65	8	6,3	73	57,0	47	36,7	128	14	7,3	116	60,1	63	32,6	193			
Rahvus																								
Eestlane	27	4,1	571	85,6	69	10,3	667	15	2,1	625	87,4	75	10,5	715	42	3,0	1196	86,6	144	10,4	1382			
Muu rahvus	10	5,1	163	83,2	23	11,7	196	7	2,7	195	76,8	52	20,5	254	17	3,8	358	79,5	75	16,7	450			
Asulatüüp																								
Linn	25	4,3	498	85,4	60	10,3	583	11	1,6	564	84,7	91	13,7	666	36	2,9	1062	85,0	151	12,1	1249			
Maapiirkond	13	4,6	236	84,0	32	11,4	281	11	3,6	256	84,5	36	11,9	303	24	4,1	492	84,3	68	11,6	584			
Piirkond																								
Põhja-Eesti	16	4,6	300	85,7	34	9,7	350	5	1,3	338	86,4	48	12,3	391	21	2,8	638	86,1	82	11,1	741			
Lääne-Eesti	2	2,1	80	85,1	12	12,8	94	4	3,4	97	82,9	16	13,7	117	6	2,8	177	83,9	28	13,3	211			
Kesk-Eesti	7	6,4	90	82,6	12	11,0	109	3	3,1	81	85,3	11	11,6	95	10	4,9	171	83,9	23	11,3	204			
Kirde-Eesti	4	6,3	55	87,4	4	6,3	63	4	4,0	72	71,3	25	24,7	101	8	4,9	127	77,4	29	17,7	164			
Lõuna-Eesti	8	3,3	208	84,5	30	12,2	246	7	2,6	231	87,2	27	10,2	265	15	2,9	439	85,9	87	11,2	511			
Haridus																								
Alg- või põhiharidus	9	6,9	92	70,8	29	22,3	130	6	5,7	64	61,0	35	33,3	105	15	6,4	156	66,4	64	27,2	235			
Keskharidus	9	4,1	192	87,3	19	8,6	220	7	3,4	170	82,5	29	14,1	206	16	3,7	352	85,0	48	11,3	426			
Keskeriharidus	15	5,3	234	83,3	32	11,4	281	4	1,3	257	84,8	42	13,9	303	19	3,2	491	84,1	74	12,7	584			
Kõrgharidus	4	1,7	214	93,1	12	5,2	230	4	1,1	328	93,2	20	5,7	352	8	1,4	542	93,1	32	5,5	582			
Püsipartneriga kooselu																								
Elab koos	26	4,0	564	86,6	61	9,4	651	14	2,2	552	86,5	72	11,3	638	40	3,1	1116	86,6	133	10,3	1289			
Ei ela koos	12	5,6	170	79,4	32	15,0	214	8	2,4	267	80,7	56	16,9	331	20	3,7	437	80,2	88	16,1	545			

Tabel 21. Nõustumine väitega „Rasestumisvastased tabletid kaitsevad seksuaalsel teel levivate nakkuste eest.“

	Mees							Naine							KOKKU									
	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N		n	%	n	%	n	%	N		n	%	n	%	n	%	N	
KOKKU	13	1,5	768	88,9	83	9,6	864	18	1,9	846	87,2	106	10,9	970	31	1,7	1614	88,0	189	10,3	1834			
Vanuserühm																								
18–29	2	1,1	169	92,3	12	6,6	183	-	-	164	97,0	5	3,0	169	2	0,6	333	94,6	17	4,8	352			
30–39	2	1,1	168	94,4	8	4,5	178	2	1,2	160	96,4	4	2,4	166	4	1,2	328	95,3	12	3,5	344			
40–49	1	0,6	151	92,6	11	6,8	163	2	1,2	159	95,2	6	3,6	167	3	0,9	310	93,9	17	5,2	330			
50–59	3	2,0	136	89,5	13	8,5	152	4	2,4	144	84,7	22	12,9	170	7	2,2	280	86,9	35	10,9	322			
60–69	2	1,6	98	79,0	24	19,4	124	3	1,8	144	84,2	24	14,0	171	5	1,7	242	82,0	48	16,3	295			
70–79	3	4,5	46	69,7	17	25,8	66	7	5,5	75	59,1	45	35,4	127	10	5,2	121	62,7	62	32,1	193			
Rahvus																								
Eestlane	11	1,6	601	90,0	56	8,4	668	14	2,0	640	89,5	61	8,5	715	25	1,8	1241	89,7	107	11,0	969			
Muu rahvus	2	1,0	167	84,8	28	14,2	197	3	1,2	205	80,7	46	18,1	254	5	1,1	372	82,5	74	16,4	451			
Asulatüüp																								
Linn	9	1,6	519	89,0	55	9,4	583	9	1,4	583	87,5	74	11,1	666	18	1,5	1102	88,2	129	10,3	1249			
Maapiirkond	4	1,4	249	88,3	29	10,3	282	9	3,0	263	86,5	32	10,5	304	13	2,2	512	87,4	61	10,4	586			
Piirkond																								
Põhja-Eesti	7	2,0	318	90,3	27	7,7	352	10	2,6	343	87,5	39	9,9	392	17	2,3	661	88,8	66	8,9	744			
Lääne-Eesti	-	-	83	88,3	11	11,7	94	1	0,9	103	88,0	13	11,1	117	1	0,5	186	88,1	24	11,4	211			
Kesk-Eesti	2	1,9	96	88,9	10	9,2	108	3	3,2	86	90,5	6	6,3	95	5	2,5	182	89,6	16	7,9	203			
Kirde-Eesti	1	1,6	55	85,9	8	12,5	64	2	2,0	75	73,5	25	24,5	102	3	1,8	130	78,3	33	19,9	166			
Lõuna-Eesti	3	1,2	216	87,5	28	11,3	247	3	1,1	239	90,2	23	8,7	265	6	1,2	455	88,8	51	10,0	512			
Haridus																								
Alg- või põhiharidus	5	3,8	103	78,6	23	17,6	131	4	3,8	73	70,2	27	26,0	104	9	3,8	176	74,9	50	21,3	235			
Keskharidus	2	0,9	204	92,7	14	6,4	220	3	1,5	176	85,0	28	13,5	207	5	1,2	380	89,0	42	9,8	427			
Keskeriharidus	5	1,8	241	85,8	35	12,4	281	5	1,6	262	86,5	36	11,9	303	10	1,7	503	86,1	71	12,2	584			
Kõrgharidus	1	0,4	219	94,8	11	4,8	231	4	1,1	333	94,6	15	4,3	352	5	0,9	552	94,7	26	4,4	583			
Püsipartneriga kooselu																								
Elab koos	8	1,2	589	90,5	54	8,3	651	6	0,9	574	90,0	58	9,1	638	14	1,1	1163	90,2	112	8,7	1289			
Ei ela koos	5	2,3	179	83,7	30	14,0	214	12	3,6	271	81,9	48	14,5	331	17	3,1	450	82,6	78	14,3	545			

Tabel 22. Nõustumine väitega „HIVI on võimalik nakatuda jagades toitu inimesega, kes on nakatunud HIVi.“

	Mees							Naine							KOKKU									
	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	n	%	N	
KOKKU	62	7,2	545	63,2	255	29,6	862	39	4,0	659	68,1	270	27,9	968	101	5,5	1204	65,8	525	28,7	1830			
Vanuserühm																								
18–29	10	5,5	114	62,6	58	31,9	182	6	3,6	118	69,8	45	26,6	169	16	4,6	232	66,1	103	29,3	351			
30–39	16	9,0	134	75,3	28	15,7	178	7	4,2	124	75,2	34	20,6	165	23	6,7	258	75,2	62	18,1	343			
40–49	8	4,9	114	70,4	40	24,7	162	3	1,8	132	79,5	31	18,7	166	11	3,4	246	75,0	71	21,6	328			
50–59	7	4,6	91	59,9	54	35,5	152	2	1,2	122	71,8	46	27,0	170	9	2,8	213	66,1	100	31,1	322			
60–69	14	11,4	66	53,6	43	35,0	123	12	7,0	105	61,0	55	32,0	172	26	8,8	171	58,0	98	33,2	295			
70–79	6	9,2	27	41,6	32	49,2	65	9	7,1	58	45,7	60	47,2	127	15	7,8	85	44,3	92	47,9	192			
Rahvus																								
Eestlane	47	7,0	420	63,1	199	29,9	666	30	4,2	488	68,2	197	27,6	715	77	5,6	908	65,7	396	28,7	1381			
Muu rahvus	14	7,2	125	64,1	56	28,7	195	9	3,6	171	67,6	73	28,8	253	23	5,1	296	66,1	129	28,8	448			
Asulatüüp																								
Linn	40	6,9	375	64,7	165	28,4	580	29	4,4	447	67,2	189	28,4	665	69	5,6	822	66,0	354	28,4	1245			
Maapiirkond	22	7,8	170	60,3	90	31,9	282	11	3,6	211	69,7	81	26,7	303	33	5,7	381	65,1	171	29,2	585			
Piirkond																								
Põhja-Eesti	21	6,0	236	67,4	93	26,6	350	15	3,8	278	71,3	97	24,9	390	36	4,9	514	69,4	190	25,7	740			
Lääne-Eesti	5	5,3	59	62,8	30	31,9	94	6	5,1	80	68,4	31	26,5	117	11	5,2	139	65,9	61	28,9	211			
Kesk-Eesti	7	6,5	63	58,9	37	34,6	107	3	3,1	68	70,8	25	26,1	96	10	4,9	131	64,5	62	30,6	203			
Kirde-Eesti	6	9,4	37	57,8	21	32,8	64	7	6,9	61	60,4	33	32,7	101	13	7,9	98	59,4	54	32,7	165			
Lõuna-Eesti	23	9,3	151	60,9	74	29,8	248	9	3,4	171	64,8	84	31,8	264	32	6,2	322	62,9	158	30,9	512			
Haridus																								
Alg- või põhiharidus	11	8,4	66	50,8	53	40,8	130	7	6,7	53	50,5	45	42,8	105	18	7,7	119	50,6	98	41,7	235			
Keskharidus	10	4,6	148	67,6	61	27,8	219	9	4,4	141	68,1	57	27,5	207	19	4,5	289	67,8	118	27,7	426			
Keskeriharidus	27	9,6	167	59,4	87	31,0	281	16	5,3	184	60,5	104	34,2	304	43	7,4	351	60,0	191	32,6	585			
Kõrgharidus	13	5,6	163	70,9	54	23,5	230	7	2,0	280	79,8	64	18,2	351	20	3,4	443	76,3	118	20,6	581			
Püsipartneriga kooselu																								
Elab koos	39	6,0	422	65,1	187	28,9	648	19	3,0	458	71,9	160	25,1	637	58	4,5	880	68,5	347	27,0	1285			
Ei ela koos	22	10,3	123	57,8	68	31,9	213	20	6,1	199	60,3	111	33,6	330	42	7,7	322	59,3	179	33,0	543			

Tabel 23. Nõustumine väitega „HIV ja AIDS on ainult narkomaanide probleem.“

	Mees							Naine							KOKKU									
	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N		n	%	n	%	n	%	N		n	%	n	%	n	%	N	
KOKKU	50	5,8	686	79,4	128	14,8	864	45	4,7	758	78,4	164	16,9	967	95	5,2	1444	78,9	292	15,9	1831			
Vanuserühm																								
18–29	2	1,1	163	89,1	18	9,8	183	1	0,6	157	92,9	11	6,5	169	3	0,9	320	90,9	29	8,2	352			
30–39	6	3,4	153	85,9	19	10,7	178	4	2,4	150	90,9	11	6,7	165	10	2,9	303	88,3	30	8,8	343			
40–49	5	3,1	143	87,7	15	9,2	163	-	-	151	90,4	16	9,6	167	5	1,5	294	89,1	31	9,4	330			
50–59	10	6,6	115	75,6	27	17,8	152	9	5,4	124	73,8	35	20,8	168	19	5,9	239	74,7	62	19,4	320			
60–69	19	15,3	78	62,9	27	21,8	124	12	7,0	114	66,7	45	26,3	171	31	10,5	192	65,1	72	24,4	295			
70–79	8	12,5	34	53,1	22	34,4	64	19	15,0	62	48,8	46	36,2	127	27	14,1	96	50,3	68	35,6	191			
Rahvus																								
Eestlane	41	6,1	537	80,2	92	13,7	670	33	4,6	566	79,3	115	16,1	714	74	5,3	1103	79,7	207	15,0	1384			
Muu rahvus	9	4,6	149	76,8	36	18,6	194	12	4,7	192	75,9	49	19,4	253	21	4,7	341	76,3	85	19,0	447			
Asulatüüp																								
Linn	38	6,5	470	80,8	74	12,7	582	24	3,6	535	80,3	107	16,1	666	62	5,0	1005	80,5	181	14,5	1248			
Maapiirkond	13	4,6	216	76,3	54	19,1	283	22	7,3	223	73,8	57	18,9	302	35	6,0	439	75,0	111	19,0	585			
Piirkond																								
Põhja-Eesti	18	5,1	294	84,0	38	10,9	350	11	2,8	322	82,1	59	15,1	392	29	3,9	616	83,0	97	13,1	742			
Lääne-Eesti	6	6,3	74	77,9	15	15,8	95	7	6,0	93	79,5	17	14,5	117	13	6,1	167	78,8	32	15,1	212			
Kesk-Eesti	8	7,5	81	75,7	18	16,8	107	5	5,3	73	76,8	17	17,9	95	13	6,5	154	76,2	35	17,3	202			
Kirde-Eesti	3	4,7	48	75,0	13	20,3	64	10	10,0	72	72,0	18	18,0	100	13	7,9	120	73,2	31	18,8	164			
Lõuna-Eesti	14	5,6	190	76,3	45	18,1	249	12	4,6	199	75,7	52	19,8	263	26	5,1	389	76,0	97	18,9	512			
Haridus																								
Alg- või põhiharidus	10	7,6	84	64,1	37	28,2	131	13	12,4	62	59,0	30	28,6	105	23	9,7	146	61,9	67	28,4	236			
Keskharidus	13	5,9	176	80,0	31	14,1	220	11	5,3	170	82,1	26	12,6	207	24	5,6	346	81,0	57	13,4	427			
Keskeriharidus	20	7,1	222	78,4	41	14,5	283	16	5,3	219	72,8	66	21,9	301	36	6,2	441	75,5	107	18,3	584			
Kõrgharidus	8	3,5	203	88,3	19	8,2	230	4	1,1	307	87,5	40	11,4	351	12	2,1	510	87,8	59	10,1	581			
Püsipartneriga kooselu																								
Elab koos	37	5,7	516	79,3	98	15,0	651	28	4,4	522	81,8	88	13,8	638	65	5,0	1038	80,5	186	14,4	1289			
Ei ela koos	13	6,1	170	79,8	30	14,1	213	17	5,1	235	71,6	76	23,2	328	30	5,5	405	74,9	106	19,6	541			

Tabel 24. Nõustumine väitega „HIV ja AIDS on ainult homoseksuaalide probleem.“

	Mees							Naine							KOKKU									
	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N		n	%	n	%	n	%	N		n	%	n	%	n	%	N	
KOKKU	37	4,3	705	81,4	124	14,3	866	26	2,7	784	81,3	154	16,0	964	63	3,4	1489	81,4	278	15,2	1830			
Vanuserühm																								
18–29	3	1,6	169	92,4	11	6,0	183	-	-	160	94,7	9	5,3	169	3	0,8	329	93,5	20	5,7	352			
30–39	4	2,2	158	88,8	16	9,0	178	3	1,8	155	93,4	8	4,8	166	7	2,0	313	91,0	24	7,0	344			
40–49	5	3,0	142	86,6	17	10,4	164	-	-	157	94,6	9	5,4	166	5	1,5	299	90,6	26	7,9	330			
50–59	6	4,0	125	82,2	21	13,8	152	5	2,9	134	78,4	32	18,7	171	11	3,4	259	80,2	53	16,4	323			
60–69	13	10,4	76	60,8	36	28,8	125	4	2,3	121	71,2	45	26,5	170	17	5,8	197	66,8	81	27,4	295			
70–79	6	9,4	35	54,7	23	35,9	64	14	11,4	57	46,3	52	42,3	123	20	10,7	92	49,2	75	40,1	187			
Rahvus																								
Eestlane	28	4,2	550	82,0	93	13,8	671	17	2,4	586	82,5	107	15,1	710	45	3,3	1136	82,2	200	14,5	1381			
Muu rahvus	9	4,6	155	79,5	31	15,9	195	8	3,2	197	78,2	47	18,6	252	17	3,8	352	78,8	78	17,4	447			
Asulatüüp																								
Linn	26	4,5	487	83,7	69	11,8	582	14	2,1	554	83,3	97	14,6	665	40	3,2	1041	83,5	166	13,3	1247			
Maapiirkond	11	3,9	218	76,7	55	19,4	284	12	4,0	230	76,9	57	19,1	299	23	4,0	448	76,8	112	19,2	583			
Piirkond																								
Põhja-Eesti	12	3,4	300	86,0	37	10,6	349	10	2,5	335	85,7	46	11,8	391	22	3,0	635	85,8	83	11,2	740			
Lääne-Eesti	3	3,2	77	81,9	14	14,9	94	3	2,6	96	83,5	16	13,9	115	6	2,9	173	82,8	30	14,3	209			
Kesk-Eesti	9	8,3	86	78,9	14	12,8	109	2	2,1	74	77,9	19	20,0	95	11	5,4	130	78,4	33	16,2	204			
Kirde-Eesti	4	6,4	46	73,0	13	20,6	63	3	3,1	75	76,5	20	20,4	98	7	4,3	121	75,2	33	20,5	161			
Lõuna-Eesti	8	3,2	195	78,3	46	18,5	249	6	2,3	204	77,6	53	20,1	263	14	2,7	399	77,9	99	19,4	512			
Haridus																								
Alg- või põhiharidus	10	7,6	87	65,9	35	26,5	132	7	6,9	64	62,7	31	30,4	102	17	7,3	151	64,5	66	28,2	234			
Keskharidus	5	2,3	188	85,4	27	12,3	220	7	3,4	169	82,4	29	14,2	205	12	2,8	357	84,0	56	13,2	425			
Keskeriharidus	18	6,4	221	78,1	44	15,5	283	10	3,3	230	76,4	61	20,3	301	28	4,8	451	77,2	105	18,0	584			
Kõrgharidus	4	1,8	208	90,4	18	7,8	230	2	0,5	319	90,4	32	9,1	353	6	1,0	527	90,4	50	8,6	583			
Püsipartneriga kooselu																								
Elab koos	23	3,5	532	81,7	96	14,8	651	15	2,4	535	84,5	83	13,1	633	38	3,0	1067	83,1	179	13,9	1284			
Ei ela koos	14	6,5	173	80,5	28	13,0	215	10	3,0	248	75,4	71	21,6	329	24	4,4	421	77,4	99	18,2	544			

Tabel 25. Nõustumine väitega „Mul oleks häbi, kui keegi mu pereliikmetest oleks nakatunud HIVi.“

	Mees							Naine							KOKKU						
	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	201	23,4	305	35,5	354	41,1	860	222	23,0	327	33,9	416	43,1	965	423	23,2	632	34,6	770	42,2	1825
Vanuserühm																					
18–29	24	13,2	88	48,3	70	38,5	182	16	9,5	93	55,4	59	35,1	168	40	11,4	181	51,7	129	36,9	350
30–39	22	12,2	80	44,5	78	43,3	180	18	10,9	79	47,9	68	41,2	165	40	11,6	159	46,1	146	42,3	345
40–49	27	16,6	62	38,0	74	45,4	163	22	13,2	68	41,0	76	45,8	166	49	14,9	130	36,5	150	45,6	329
50–59	48	32,4	38	25,7	62	41,9	148	34	20,0	43	25,3	93	54,7	170	82	25,8	81	25,5	155	48,7	318
60–69	46	37,4	26	21,1	51	41,5	123	63	37,5	29	17,3	76	45,2	168	109	37,5	55	18,9	127	43,6	291
70–79	35	53,9	11	16,9	19	29,2	65	68	54,0	14	11,1	44	34,9	126	103	53,9	25	13,1	63	33,0	191
Rahvus																					
Eestlane	166	24,9	231	34,7	269	40,4	666	156	21,9	257	36,0	300	42,1	713	322	23,3	488	35,4	569	41,3	1379
Muu rahvus	35	17,9	75	38,5	85	43,6	195	66	26,2	70	27,8	116	46,0	252	101	22,6	145	32,4	201	45,0	447
Asulatüüp																					
Linn	121	20,9	219	37,8	239	41,3	579	151	22,8	233	35,1	279	42,1	663	272	21,9	452	36,4	518	41,7	1242
Maapiirkond	81	28,6	87	30,8	115	40,6	283	71	23,5	93	30,8	138	45,7	302	152	26,0	180	30,8	253	43,2	585
Piirkond																					
Põhja-Eesti	64	18,3	144	41,1	142	40,6	350	79	20,2	152	39,0	159	40,8	390	143	19,3	296	40,0	301	40,7	740
Lääne-Eesti	23	25,0	30	32,6	39	42,4	92	26	22,4	38	32,8	52	44,8	116	49	23,5	68	32,7	91	43,8	208
Kesk-Eesti	32	29,9	34	31,8	41	38,3	107	22	22,9	31	32,3	43	44,8	96	54	26,6	65	32,0	84	41,4	203
Kirde-Eesti	15	23,1	15	23,1	35	53,8	65	33	33,0	24	24,0	43	43,0	100	48	29,1	39	23,6	78	47,3	165
Lõuna-Eesti	67	27,0	84	33,9	97	39,1	248	63	23,8	83	31,3	119	44,9	265	130	25,3	167	32,6	216	42,1	513
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	33	25,0	47	35,6	52	39,4	132	31	30,1	26	25,2	46	44,7	103	64	27,2	73	31,1	98	41,7	235
Keskharidus	44	20,1	95	43,4	80	36,5	219	51	24,6	83	40,1	73	35,3	207	95	22,3	178	41,8	153	35,9	426
Keskeriharidus	80	28,5	76	27,0	125	44,5	281	86	28,6	73	24,2	142	47,2	301	166	28,5	149	25,6	267	45,9	582
Kõrgharidus	45	19,7	87	38,2	96	42,1	228	50	14,3	145	41,4	155	44,3	350	95	16,4	232	40,2	251	43,4	578
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	158	24,5	210	32,5	278	43,0	646	130	20,4	233	36,6	274	43,0	637	288	22,5	443	34,5	552	43,0	1283
Ei ela koos	44	20,6	95	44,4	75	35,0	214	92	28,1	94	28,8	141	43,1	327	136	25,2	189	34,9	216	39,9	541

Tabel 26. Nõustumine väitega „Kui minu pereliige nakatuks HIVi, siis see võiks jääda saladuseks.“

	Mees							Naine							KOKKU									
	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel			KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	n	%	N	
KOKKU	427	49,7	110	12,8	322	37,5	859	480	49,7	94	9,7	392	40,6	966	907	49,7	204	11,2	714	39,1	1825			
Vanuserühm																								
18–29	79	43,2	23	12,6	81	44,2	183	67	39,9	20	11,9	81	48,2	168	146	41,6	43	12,3	162	46,1	351			
30–39	79	44,4	20	11,2	79	44,4	178	81	48,8	20	12,0	65	39,2	166	160	46,5	40	11,6	144	41,9	344			
40–49	76	47,2	18	11,2	67	41,6	161	76	45,5	16	9,6	75	44,9	167	152	46,3	34	10,4	142	43,3	328			
50–59	88	59,1	17	11,4	44	29,5	149	79	46,2	12	7,0	80	46,8	171	167	52,2	29	9,1	124	38,7	320			
60–69	63	51,2	21	17,1	39	31,7	123	104	60,8	14	8,2	53	31,0	171	167	56,8	35	11,9	92	31,3	294			
70–79	42	64,6	10	15,4	13	20,0	65	74	59,7	12	9,7	38	30,6	124	116	61,4	22	11,6	51	27,0	189			
Rahvus																								
Eestlane	326	49,2	80	12,0	257	38,8	663	346	48,5	77	10,8	291	40,7	714	672	48,8	157	11,4	548	39,8	1377			
Muu rahvus	100	51,3	30	15,4	65	33,3	195	134	53,2	17	6,7	101	40,6	252	234	52,4	47	10,5	166	37,1	447			
Asulatüüp																								
Linn	286	49,4	75	13,0	218	37,6	579	332	50,2	61	9,2	269	40,6	662	618	49,8	136	11,0	487	39,2	1241			
Maapiirkond	141	50,2	36	12,8	104	37,0	281	147	48,5	33	10,9	123	40,6	303	288	49,3	69	11,8	227	38,9	584			
Piirkond																								
Põhja-Eesti	166	47,4	34	9,7	150	42,9	350	183	46,9	40	10,3	167	42,8	390	349	47,2	74	10,0	317	42,8	740			
Lääne-Eesti	51	55,4	9	9,8	32	34,8	92	65	56,0	9	7,8	42	36,2	116	116	55,8	18	8,6	74	35,6	208			
Kesk-Eesti	60	55,5	15	13,9	33	30,6	108	43	44,8	11	11,5	42	43,7	96	103	50,5	26	12,7	75	36,8	204			
Kirde-Eesti	29	46,0	13	20,7	21	33,3	63	54	53,5	7	6,9	40	39,6	101	83	50,6	20	12,2	61	37,2	164			
Lõuna-Eesti	121	49,2	39	15,8	86	35,0	246	135	51,1	28	10,6	101	38,3	264	256	50,2	67	13,1	187	36,7	510			
Haridus																								
Alg- või põhiharidus	58	44,3	29	22,1	44	33,6	131	55	52,9	9	8,6	40	38,5	104	113	48,1	38	16,2	84	35,7	235			
Keskharidus	110	50,0	18	8,2	92	41,8	220	107	52,0	26	12,6	73	35,4	206	217	51,0	44	10,3	165	38,7	426			
Keskeriharidus	144	52,0	37	13,4	96	34,6	277	154	51,0	26	8,6	122	40,4	302	298	51,5	63	10,9	218	37,6	579			
Kõrgharidus	113	48,9	27	11,7	91	39,4	231	163	46,4	32	9,1	156	44,5	351	276	47,4	59	10,1	247	42,5	582			
Püsipartneriga kooselu																								
Elab koos	321	49,6	83	12,8	243	37,6	647	312	49,1	53	8,3	271	42,6	636	633	49,3	136	10,6	514	40,1	1283			
Ei ela koos	106	50,0	27	12,7	79	37,3	212	168	51,2	41	12,5	119	36,3	328	274	50,7	68	12,6	198	36,7	540			

Tabel 27. Nõustumine väitega „Inimestest, kellel on või arvatakse olevat HIV, peetakse vähem lugu või kaotavad staatuse ühiskonnas.“

	Mees							Naine							KOKKU						
	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	291	33,7	128	14,8	444	51,5	863	327	33,8	105	10,8	536	55,4	968	618	33,8	233	12,7	980	53,5	1831
Vanuserühm																					
18–29	61	33,3	40	21,9	82	44,8	183	53	31,4	26	15,4	90	53,2	169	114	32,4	66	18,7	172	48,9	352
30–39	67	37,6	27	15,2	84	47,2	178	54	32,9	20	12,2	90	54,9	164	121	35,4	47	13,7	174	50,9	342
40–49	46	28,4	19	11,7	97	59,9	162	54	32,3	17	10,2	96	57,5	167	100	30,4	36	10,9	193	58,7	329
50–59	50	32,9	14	9,2	88	57,9	152	57	33,5	18	10,6	95	55,9	170	107	33,2	32	10,0	183	56,8	322
60–69	43	34,4	20	16,0	62	49,6	125	64	37,4	13	7,6	94	55,0	171	107	36,2	33	11,1	156	52,7	293
70–79	25	39,1	7	10,9	32	50,0	64	44	34,9	12	9,5	70	55,6	126	69	36,3	19	10,0	102	53,7	190
Rahvus																					
Eestlane	224	33,5	92	13,8	352	52,7	668	212	29,7	78	10,9	425	59,4	715	436	31,5	170	12,3	777	56,2	1383
Muu rahvus	67	34,2	37	18,9	92	46,9	196	115	45,4	27	10,7	111	43,9	253	182	40,5	64	14,3	203	45,2	449
Asulatüüp																					
Linn	200	34,4	92	15,8	289	49,8	581	233	35,1	70	10,5	362	54,4	665	433	34,8	162	13,0	651	52,2	1246
Maapiirkond	91	32,3	36	12,7	155	55,0	282	94	31,0	35	11,6	174	57,4	303	185	31,6	71	12,2	329	56,2	585
Piirkond																					
Põhja-Eesti	117	33,4	64	18,3	169	48,3	350	126	32,4	42	10,8	221	56,8	389	243	32,9	106	14,3	390	52,8	739
Lääne-Eesti	33	35,5	7	7,5	53	57,0	93	34	29,0	14	12,0	69	59,0	117	67	31,9	21	10,0	122	58,1	210
Kesk-Eesti	28	25,7	17	15,6	64	58,7	109	29	30,5	12	12,5	55	57,3	96	57	27,8	29	14,2	119	58,0	205
Kirde-Eesti	24	37,5	5	7,8	35	54,7	64	51	50,5	9	8,9	41	40,6	101	75	45,6	14	8,5	76	46,1	165
Lõuna-Eesti	89	35,7	36	14,5	124	49,8	249	87	33,0	28	10,6	149	56,4	264	176	34,3	64	12,5	273	53,2	513
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	42	32,1	26	19,8	63	48,1	131	29	28,4	13	12,8	60	58,8	102	71	30,5	39	16,7	123	52,8	233
Keskharidus	77	35,3	40	18,4	101	46,3	218	62	29,9	31	15,0	114	55,1	207	139	32,7	71	16,7	215	50,6	425
Keskeriharidus	87	30,9	37	13,1	158	56,0	282	122	40,4	24	7,9	156	51,7	302	209	35,8	61	10,4	314	53,8	584
Kõrgharidus	85	36,9	25	10,9	120	52,2	230	112	31,8	37	10,5	203	57,7	352	197	33,8	62	10,7	323	55,5	582
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	218	33,5	90	13,9	342	52,6	650	211	33,1	68	10,7	358	56,2	637	429	33,3	158	12,3	700	54,4	1287
Ei ela koos	73	34,1	39	18,2	102	47,7	214	116	35,3	37	11,2	176	53,5	329	189	34,8	76	14,0	278	51,2	543

Tabel 28. Nõustumine väitega „Inimesed räägivad halvasti HIViga elavate inimeste kohta või inimeste kohta, kellel nad arvavad HIV olevat.“

	Mees							Naine							KOKKU						
	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	298	34,5	82	9,5	483	56,0	863	380	39,3	72	7,4	516	53,3	968	678	37,0	154	8,4	999	54,6	1831
Vanuserühm																					
18–29	70	38,5	23	12,6	89	48,9	182	79	46,7	14	8,3	76	45,0	169	149	42,5	37	10,5	165	47,0	351
30–39	58	32,6	11	6,2	109	61,2	178	65	39,4	11	6,7	89	53,9	165	123	35,9	22	6,4	198	57,7	343
40–49	42	25,8	18	11,0	103	63,2	163	61	36,8	13	7,8	92	55,4	166	103	31,3	31	9,4	195	59,3	329
50–59	55	36,7	16	10,7	79	52,6	150	60	35,3	16	9,4	94	55,3	170	115	35,9	32	10,0	173	54,1	320
60–69	49	39,2	11	8,8	65	52,0	125	64	37,4	12	7,0	95	55,6	171	113	38,2	23	7,8	160	54,0	296
70–79	24	26,4	4	6,0	38	57,6	66	51	40,5	5	4,0	70	55,5	126	75	39,1	9	4,7	108	56,2	192
Rahvus																					
Eestlane	217	32,5	61	9,2	389	58,3	667	255	35,7	58	8,1	401	56,2	714	472	34,2	119	8,6	790	57,2	1381
Muu rahvus	81	41,3	21	10,7	94	48,0	196	125	49,2	14	5,5	115	45,3	254	206	45,8	35	7,8	209	46,4	450
Asulatüüp																					
Linn	208	35,9	56	9,6	316	54,5	580	259	38,9	54	8,1	353	53,0	666	467	37,5	110	8,8	669	53,7	1246
Maapiirkond	90	31,8	26	9,2	167	59,0	283	122	40,3	18	5,9	163	53,8	303	212	36,2	44	7,5	330	56,3	586
Piirkond																					
Põhja-Eesti	113	32,2	41	11,7	197	56,1	351	137	35,0	31	7,9	224	57,1	392	250	33,6	72	9,7	421	56,7	743
Lääne-Eesti	32	34,4	13	14,0	48	51,6	93	44	37,6	12	10,3	61	52,1	117	76	36,2	25	11,9	109	51,9	210
Kesk-Eesti	46	42,2	10	9,2	53	48,6	109	32	33,7	9	9,5	54	56,8	95	78	38,2	19	9,3	107	52,5	204
Kirde-Eesti	24	37,5	2	3,1	38	59,4	64	53	52,5	5	4,9	43	42,6	101	77	46,7	7	4,2	81	49,1	165
Lõuna-Eesti	83	33,3	17	6,8	149	59,9	249	115	43,6	15	5,7	134	50,7	264	198	38,6	32	6,2	283	55,2	513
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	53	41,1	14	10,8	62	48,1	129	43	40,9	5	4,8	57	54,3	105	96	41,0	19	8,1	119	50,9	234
Keskharidus	78	35,6	20	9,1	121	55,3	219	84	40,8	17	8,2	105	51,0	206	162	38,1	37	8,7	226	53,2	425
Keskeriharidus	94	33,3	25	8,9	163	57,8	282	135	44,7	17	5,6	150	49,7	302	229	39,2	42	7,2	313	53,6	584
Kõrgharidus	72	31,3	22	9,6	136	59,1	230	115	32,8	33	9,4	203	57,8	351	187	32,2	55	9,5	339	58,3	581
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	220	33,8	58	8,9	373	57,3	651	247	38,8	42	6,6	348	54,6	637	467	36,2	100	7,8	721	56,0	1288
Ei ela koos	78	36,8	24	11,3	110	51,9	212	133	40,3	30	9,1	167	50,6	330	211	38,9	54	10,0	277	51,1	542

Tabel 29. Nõustumine väitega „Inimesed ei taha HIV-testi teha, sest kardavad teiste inimeste reaktsiooni, mis võib järgneda sellele, kui neil diagnoositakse HIV.“

	Mees							Naine							KOKKU						
	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	297	34,4	111	12,9	455	52,7	863	360	37,2	92	9,5	515	53,3	967	657	35,9	203	11,1	970	53,0	1830
Vanuserühm																					
18–29	90	49,2	23	12,6	70	38,2	183	84	49,7	16	9,5	69	40,8	169	174	49,4	39	11,1	139	39,5	352
30–39	61	34,5	24	13,5	92	52,0	177	61	36,7	22	13,3	83	50,0	166	122	35,6	46	13,4	175	51,0	343
40–49	38	23,0	32	19,4	95	57,6	165	57	34,4	12	7,2	97	58,4	166	95	28,7	44	13,3	192	58,0	331
50–59	50	33,1	18	11,9	83	55,0	151	50	29,4	21	12,4	99	58,2	170	100	31,2	39	12,1	182	56,7	321
60–69	40	32,5	13	10,6	70	56,9	123	61	36,1	14	8,3	94	55,6	169	101	34,6	27	9,2	164	56,2	292
70–79	18	27,7	1	1,5	46	70,8	65	47	37,0	6	4,7	74	58,3	127	65	33,9	7	3,6	120	62,5	192
Rahvus																					
Eestlane	229	34,3	88	13,2	350	52,5	667	256	35,8	67	9,4	391	54,8	714	485	35,1	155	11,2	741	53,7	1381
Muu rahvus	68	34,7	23	11,7	105	53,6	196	104	41,0	25	9,8	125	49,2	254	172	38,2	48	10,7	230	51,1	450
Asulatüüp																					
Linn	210	36,1	77	13,3	294	50,6	581	243	36,6	70	10,5	351	52,9	664	453	36,4	147	11,8	645	51,8	1245
Maapiirkond	87	30,8	34	12,1	161	57,1	282	117	38,6	22	7,3	164	54,1	303	204	34,9	56	9,6	325	55,5	585
Piirkond																					
Põhja-Eesti	111	31,7	59	16,9	180	51,4	350	136	34,8	48	12,3	207	52,9	391	247	33,3	107	14,5	387	52,2	741
Lääne-Eesti	33	35,1	9	9,6	52	55,3	94	48	41,0	7	6,0	62	53,0	117	81	38,4	16	7,6	114	54,0	211
Kesk-Eesti	39	36,1	12	11,1	57	52,8	108	36	37,5	9	9,4	51	53,1	96	75	36,8	21	10,3	108	52,9	204
Kirde-Eesti	17	26,6	6	9,4	41	64,0	64	42	42,4	6	6,1	51	51,5	99	59	36,2	12	7,4	92	56,4	163
Lõuna-Eesti	98	39,4	26	10,4	125	50,2	249	99	37,2	22	8,3	145	54,5	266	197	38,3	48	9,3	270	52,4	515
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	45	34,9	11	8,5	73	56,6	129	56	53,8	8	7,7	40	38,5	104	101	43,3	19	8,2	113	48,5	233
Keskharidus	82	37,3	34	15,4	104	47,3	220	71	34,5	21	10,2	114	55,3	206	153	35,9	55	12,9	218	51,2	426
Keskeriharidus	94	33,3	33	11,7	155	55,0	282	117	38,6	25	8,3	161	53,1	303	211	36,1	58	9,9	316	54,0	585
Kõrgharidus	77	33,3	33	14,3	121	52,4	231	114	32,5	38	10,8	199	56,7	351	191	32,8	71	12,2	320	55,0	582
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	212	32,6	87	13,4	351	54,0	650	236	37,1	64	10,1	336	52,8	636	448	34,8	151	11,8	687	53,4	1286
Ei ela koos	86	40,2	24	11,2	104	48,6	214	122	37,1	28	8,5	179	54,4	329	208	38,3	52	9,6	283	52,1	543

Tabel 30. Nõustumine väitega „Oleksin nõus töötama ühes kollektiivis inimesega, kes on nakatunud HIVi.“

	Mees							Naine							KOKKU						
	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	558	65,0	62	7,2	238	27,8	858	552	57,1	84	8,7	330	34,2	966	1110	60,9	146	8,0	568	31,1	1824
Vanuserühm																					
18–29	128	70,0	9	4,9	46	25,1	183	118	69,8	8	4,7	43	25,5	169	246	69,9	17	4,8	89	25,3	352
30–39	125	70,2	12	6,8	41	23,0	178	104	62,7	10	6,0	52	31,3	166	229	66,6	22	6,4	93	27,0	344
40–49	104	64,6	7	4,3	50	31,1	161	107	64,8	10	6,1	48	29,1	165	211	64,7	17	5,2	98	30,1	326
50–59	89	59,7	16	10,8	44	29,5	149	89	53,0	9	5,3	70	41,7	168	178	56,1	25	7,9	114	36,0	317
60–69	78	63,9	11	9,0	33	27,1	122	80	47,1	25	14,7	65	38,2	170	158	56,2	25	7,9	114	36,0	317
70–79	33	50,8	8	12,3	24	36,9	65	54	43,2	21	16,8	50	40,0	125	87	45,8	29	15,3	74	38,9	190
Rahvus																					
Eestlane	457	68,9	43	6,5	163	24,6	663	432	60,5	57	8,0	225	31,5	714	889	64,5	100	7,3	388	28,2	1377
Muu rahvus	101	51,8	19	9,7	75	38,5	195	120	47,8	26	10,4	105	41,8	251	221	49,5	45	10,1	180	40,4	446
Asulatüüp																					
Linn	378	65,3	40	6,9	161	27,8	579	383	57,8	52	7,8	228	34,4	663	761	61,3	92	7,4	389	31,3	1242
Maapiirkond	180	64,5	22	7,9	77	27,6	279	168	55,8	31	10,3	102	33,9	301	348	60,0	53	9,1	179	30,9	580
Piirkond																					
Põhja-Eesti	237	67,9	23	6,6	89	26,5	349	240	61,4	28	7,2	123	31,4	391	477	64,5	51	6,9	212	28,6	740
Lääne-Eesti	58	63,1	6	6,5	28	30,4	92	60	51,3	13	11,1	44	37,6	117	118	56,5	19	9,1	72	34,4	209
Kesk-Eesti	77	72,0	8	7,5	22	20,5	107	54	56,9	10	10,5	31	32,6	95	131	64,9	18	8,9	53	26,2	202
Kirde-Eesti	27	42,2	4	6,2	33	51,6	64	48	48,0	12	12,0	40	40,0	100	75	45,7	16	9,8	73	44,5	164
Lõuna-Eesti	159	64,6	21	8,6	66	26,8	246	151	57,4	21	8,0	91	34,6	263	310	60,9	42	8,3	157	30,8	509
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	73	55,7	13	9,9	45	34,4	131	38	36,6	20	19,2	46	44,2	104	111	47,2	33	14,1	91	38,7	235
Keskharidus	146	66,4	18	8,2	56	25,4	220	116	56,6	18	8,8	71	34,6	205	262	61,6	36	8,5	127	29,9	425
Keskeriharidus	171	62,2	18	9,6	86	31,3	275	150	49,7	29	9,6	123	40,7	302	321	55,6	47	8,2	209	36,2	577
Kõrgharidus	166	71,9	14	6,0	51	22,1	231	245	69,6	16	4,5	91	25,9	352	411	70,5	30	5,1	142	24,4	583
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	415	64,3	48	7,4	183	28,3	646	367	57,9	46	7,3	221	34,8	634	782	61,1	94	7,3	404	31,6	1280
Ei ela koos	143	67,5	14	6,6	55	25,9	212	185	56,2	37	11,3	107	32,5	329	328	60,6	51	9,4	162	30,0	541

Tabel 31. Nõustumine väitega „Õpetaja, kellel on HIV, kuid ta pole haige, tohiks jätkata koolis õpetamist.“

	Mees							Naine							KOKKU						
	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	501	58,0	99	11,4	264	30,6	864	532	55,0	111	11,5	324	33,5	967	1033	56,4	210	11,5	588	32,1	1831
Vanuserühm																					
18–29	119	65,0	23	12,6	41	22,4	183	119	70,0	13	7,6	38	22,4	170	238	67,4	36	10,2	79	22,4	353
30–39	98	55,4	20	11,3	59	33,3	177	104	62,7	18	10,8	44	26,5	166	202	58,9	38	11,1	103	30,0	343
40–49	100	61,7	10	6,2	52	32,1	162	101	60,5	19	11,4	47	28,1	167	201	61,1	29	8,8	99	30,1	329
50–59	92	60,5	20	13,2	40	26,3	152	81	47,9	26	15,4	62	36,7	169	173	53,9	46	14,3	102	31,8	321
60–69	62	50,0	15	12,1	47	37,9	124	78	45,6	22	12,9	71	41,5	171	140	47,5	37	12,5	118	40,0	295
70–79	31	47,7	10	15,4	24	36,9	65	50	39,4	14	11,0	63	49,6	127	81	42,2	24	12,5	87	45,3	192
Rahvus																					
Eestlane	389	58,3	76	11,4	202	30,3	667	415	58,2	79	11,1	219	30,7	713	804	58,3	155	11,2	421	30,5	1380
Muu rahvus	111	56,6	23	11,8	62	31,6	196	117	46,1	32	12,6	105	41,3	254	228	50,7	55	12,2	167	37,1	450
Asulatüüp																					
Linn	350	60,3	67	11,5	164	28,2	581	363	54,6	79	11,9	223	33,5	665	713	57,2	146	11,7	387	31,1	1246
Maapiirkond	151	53,5	31	11,0	100	35,5	282	169	56,0	32	10,6	101	33,4	302	320	54,8	63	10,8	201	34,4	584
Piirkond																					
Põhja-Eesti	219	62,2	34	9,7	99	28,1	352	226	57,8	46	11,8	119	30,4	391	445	59,9	80	10,8	218	29,3	743
Lääne-Eesti	49	52,7	12	12,9	32	34,4	93	63	53,8	12	10,3	42	35,9	117	112	53,3	24	11,4	74	35,3	210
Kesk-Eesti	62	57,4	15	13,9	31	28,7	108	53	55,8	10	10,5	32	33,7	95	115	56,7	25	12,3	63	31,0	203
Kirde-Eesti	30	46,9	5	7,8	29	45,3	64	49	48,0	15	14,7	38	37,3	102	79	47,6	20	12,0	67	40,4	166
Lõuna-Eesti	142	57,3	33	13,3	73	29,4	248	141	53,4	29	11,0	94	35,6	264	283	55,3	62	12,1	167	32,6	512
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	68	51,9	22	16,8	41	31,3	131	44	42,7	15	14,6	44	42,7	103	112	47,9	37	15,8	85	36,3	234
Keskharidus	132	60,0	26	11,8	62	28,2	220	117	56,5	16	7,7	74	35,8	207	249	58,3	42	9,8	136	31,9	427
Keskeriharidus	155	55,2	29	10,3	97	34,5	281	146	48,0	37	12,2	121	39,8	304	301	51,4	66	11,3	218	37,3	585
Kõrgharidus	145	63,1	21	9,1	64	27,8	230	225	64,1	42	12,0	84	23,9	351	370	63,7	63	10,8	148	25,5	581
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	374	57,5	70	10,8	206	31,7	650	355	55,8	74	11,6	207	32,6	636	729	56,7	144	11,2	413	32,1	1286
Ei ela koos	127	59,6	29	13,6	57	26,8	213	176	53,3	37	11,2	117	35,5	330	303	55,8	66	12,2	174	32,0	543

Tabel 32. Nõustumine väitega „HIVI nakatunud lastel peaks olema õigus käia samas koolis lastega, kes ei ole nakatunud HIVi.“

	Mees							Naine							KOKKU						
	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	446	51,6	96	11,1	322	37,3	864	504	52,1	74	7,7	389	40,2	967	950	51,9	170	9,3	711	38,8	1831
Vanuserühm																					
18–29	104	56,8	17	9,3	62	33,9	183	96	56,8	15	8,9	58	34,3	169	200	56,8	32	9,1	120	34,1	352
30–39	77	43,0	23	12,9	79	44,1	179	71	43,0	20	12,1	74	44,9	165	148	43,0	43	12,5	153	44,5	344
40–49	91	56,2	19	11,7	52	32,1	162	94	56,3	8	4,8	65	38,9	167	185	56,2	27	8,2	117	35,6	329
50–59	82	54,3	7	4,6	62	41,1	151	88	51,8	8	4,7	74	43,5	170	170	52,9	15	4,7	136	42,4	321
60–69	62	50,0	21	16,9	41	33,1	124	87	50,9	15	8,8	69	40,3	171	149	50,5	36	12,2	110	37,3	295
70–79	31	47,7	8	12,3	26	40,0	65	68	54,4	8	6,4	49	39,2	125	99	52,1	16	8,4	75	39,5	190
Rahvus																					
Eestlane	359	53,7	66	9,9	244	36,4	669	406	56,8	43	6,0	266	37,2	715	765	55,3	109	7,9	510	36,8	1384
Muu rahvus	87	44,4	30	15,3	79	40,3	196	98	38,7	31	12,3	124	49,0	253	185	41,2	61	13,6	203	45,2	449
Asulatüüp																					
Linn	304	52,3	74	12,7	203	35,0	581	336	50,7	51	7,7	276	41,6	663	640	51,4	125	10,1	479	38,5	1244
Maapiirkond	142	50,2	22	7,8	119	42,0	283	168	55,4	22	7,3	113	37,3	303	310	52,9	44	7,5	232	39,6	586
Piirkond																					
Põhja-Eesti	173	49,3	41	11,7	137	39,0	351	199	51,2	37	9,5	153	39,3	389	372	50,3	78	10,5	290	39,2	740
Lääne-Eesti	40	43,5	10	10,9	42	45,6	92	68	57,6	5	4,2	45	38,2	118	108	51,4	15	7,1	87	41,5	210
Kesk-Eesti	63	57,8	8	7,3	38	34,9	109	56	58,3	9	9,4	31	32,3	96	119	58,0	17	8,3	69	33,7	205
Kirde-Eesti	27	42,2	9	14,1	28	43,7	64	43	43,0	9	9,0	48	48,0	100	70	42,7	18	11,0	76	46,3	164
Lõuna-Eesti	143	57,7	28	11,3	77	31,0	248	138	52,3	13	4,9	113	42,8	264	281	54,9	41	8,0	190	37,1	512
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	63	48,1	21	16,0	47	35,9	131	48	46,2	12	11,5	44	42,3	104	111	47,2	33	14,1	91	38,7	235
Keskharidus	118	53,6	23	10,5	79	35,9	220	101	49,0	15	7,3	90	43,7	206	219	51,4	38	8,9	169	39,7	426
Keskeriharidus	127	45,2	32	11,4	122	43,4	281	147	48,7	24	7,9	131	43,4	302	274	47,0	56	9,6	253	43,4	583
Kõrgharidus	136	59,1	20	8,7	74	32,2	230	207	59,0	23	6,5	121	34,5	351	343	59,0	43	7,4	195	33,6	581
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	332	51,0	72	11,1	247	37,9	651	328	51,5	49	7,7	260	40,8	637	660	51,2	121	9,4	507	39,4	1288
Ei ela koos	115	54,0	23	10,8	75	35,2	213	176	53,5	25	7,6	128	38,9	329	291	53,7	48	8,9	203	37,4	542

Tabel 33. Nõustumine väitega „Ostaksin juurvilju müüjalt, kes on mulle teadaolevalt nakatunud HIVi.“

	Mees							Naine							KOKKU						
	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU	Jah, nõus		Ei		Ei tea; oleneb; ei ole kindel		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	278	32,2	279	32,3	307	35,5	864	264	27,5	333	34,6	365	37,9	962	542	29,7	612	33,5	672	36,8	1826
Vanuserühm																					
18–29	80	43,7	36	19,7	67	36,6	183	63	37,3	39	23,1	67	39,6	169	143	40,6	75	21,3	134	38,1	352
30–39	71	39,7	44	24,6	64	35,8	179	57	34,6	41	24,8	67	40,6	165	128	37,2	85	24,7	131	38,1	344
40–49	56	34,1	40	24,4	68	41,5	164	61	36,7	32	19,3	73	44,0	166	117	35,5	72	21,8	141	42,7	330
50–59	38	25,1	59	39,1	54	35,8	151	38	22,5	68	40,2	63	37,3	169	76	23,7	127	39,7	117	36,6	320
60–69	26	21,3	62	50,8	34	27,9	122	28	16,7	82	48,8	58	34,5	168	54	18,6	144	49,7	92	31,7	290
70–79	7	10,8	38	58,4	20	30,8	65	16	12,9	71	57,3	37	29,8	124	23	12,2	109	57,7	57	30,1	189
Rahvus																					
Eestlane	217	32,5	211	31,6	240	35,9	668	211	29,5	237	33,2	266	37,3	714	428	31,0	448	32,4	506	36,6	1382
Muu rahvus	61	31,1	68	34,7	67	34,2	196	54	21,6	97	38,8	99	39,6	250	115	25,8	165	37,0	166	37,2	446
Asulatüüp																					
Linn	207	35,7	186	32,1	187	32,2	580	190	28,8	225	34,0	246	37,2	661	397	32,0	411	33,1	433	34,9	1241
Maapiirkond	72	25,3	93	32,6	120	42,1	285	74	24,7	108	36,0	118	39,3	300	146	24,9	201	34,4	239	40,7	585
Piirkond																					
Põhja-Eesti	132	37,5	98	27,8	122	34,7	352	122	31,4	122	31,4	145	37,2	389	254	34,3	220	29,7	267	36,0	741
Lääne-Eesti	23	24,5	33	35,1	38	40,4	94	26	22,4	41	35,4	49	42,2	116	49	23,3	74	35,3	87	41,4	210
Kesk-Eesti	33	31,1	33	31,1	40	37,8	106	25	26,1	32	33,3	39	40,6	96	58	28,7	65	32,2	79	39,1	202
Kirde-Eesti	12	18,5	32	49,2	21	32,3	65	21	21,0	44	44,0	35	35,0	100	33	20,0	76	46,1	56	33,9	165
Lõuna-Eesti	79	31,8	83	33,5	86	34,7	248	69	26,5	93	35,8	98	37,7	260	148	29,1	176	34,7	184	36,2	508
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	31	23,8	49	37,7	50	38,5	130	18	17,5	46	44,7	39	37,8	103	49	21,0	95	40,8	89	38,2	233
Keskharidus	81	36,8	65	29,6	74	33,6	220	54	26,3	74	36,1	77	37,6	205	135	31,8	139	32,7	151	35,5	425
Keskeriharidus	82	29,2	94	33,4	105	37,4	281	51	16,9	135	44,9	115	38,2	301	133	22,9	229	39,3	220	37,8	582
Kõrgharidus	83	35,9	71	30,8	77	33,3	231	141	40,3	75	21,4	134	38,3	350	224	38,6	146	25,1	211	36,3	581
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	193	29,7	220	33,9	236	36,4	649	182	28,8	198	31,4	251	39,8	631	375	29,3	418	32,7	487	38,0	1280
Ei ela koos	85	39,7	58	27,1	71	33,2	214	82	24,9	135	41,0	112	34,1	329	167	30,8	193	35,5	183	33,7	543

Tabel 34. Diskrimineeriv suhtumine HIVi nakatunud inimestesse*

	Mees					Naine					KOKKU				
	Diskrimineeriv suhtumine		Ei esine diskrimineerivat suhtumist		KOKKU	Diskrimineeriv suhtumine		Ei esine diskrimineerivat suhtumist		KOKKU	Diskrimineeriv suhtumine		Ei esine diskrimineerivat suhtumist		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	173	44,0	220	56,0	393	177	44,7	219	55,3	396	350	44,7	439	55,6	789
Vanuserühm															
18–29	21	25,3	62	74,7	83	26	33,8	51	66,2	77	47	29,4	113	70,6	160
30–39	28	35,4	51	64,6	79	20	31,3	44	68,8	64	48	33,6	95	66,4	143
40–49	28	38,4	45	61,6	73	16	23,9	51	76,1	67	44	31,4	96	68,6	140
50–59	34	50,0	34	50,0	68	34	50,7	33	49,3	67	68	50,4	67	49,6	135
60–69	38	63,3	22	36,7	60	45	63,4	26	36,6	71	83	63,4	48	36,6	131
70–79	25	80,6	6	19,4	31	36	72,0	14	28,0	50	61	75,3	20	24,7	81
Rahvus															
Eestlane	128	42,1	176	57,9	304	120	39,9	181	60,1	301	248	41,0	357	59,0	605
Muu rahvus	46	50,5	45	49,5	91	57	59,4	39	40,6	96	103	55,1	84	44,9	187
Asulatüüp															
Linn	118	42,1	162	57,9	280	113	41,4	160	58,6	273	231	41,8	322	58,2	553
Maapiirkond	55	48,7	58	51,3	113	64	52,0	59	48,0	123	119	50,4	117	49,6	236
Piirkond															
Põhja-Eesti	66	40,7	96	59,3	162	67	40,1	100	59,9	167	133	40,4	196	59,6	329
Lääne-Eesti	16	45,7	19	54,3	35	21	46,7	24	53,3	45	37	46,3	43	53,8	80
Kesk-Eesti	20	42,6	27	57,4	47	22	51,2	21	48,8	43	42	46,7	48	53,3	90
Kirde-Eesti	19	67,9	9	32,1	28	23	59,0	16	41,0	39	42	62,7	25	37,3	67
Lõuna-Eesti	52	42,6	70	57,4	122	44	42,7	59	57,3	103	96	42,7	129	57,3	225
Haridus															
Alg- või põhiharidus	34	58,6	24	41,4	58	28	65,1	15	34,9	43	62	61,4	39	38,6	101
Keskharidus	38	36,2	67	63,8	105	36	45,0	44	55,0	80	74	40,0	111	60,0	185
Keskeriharidus	56	47,5	62	52,5	118	70	64,2	39	35,8	109	126	55,5	101	44,5	227
Kõrgharidus	45	40,5	66	59,5	111	41	25,2	122	74,8	163	86	31,4	188	68,6	274
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	141	48,3	151	51,7	292	107	41,6	150	58,4	257	248	45,2	301	54,8	549
Ei ela koos	32	31,4	70	68,6	102	70	50,4	69	49,6	139	102	42,3	139	57,7	241

* Diskrimineeriva suhtumise hindamiseks kasutatud indikaatori arvutamise kohta vt lk 43

Tabel 35. Kokkupuude HIVi nakatunud inimesega

	Mees							Naine							KOKKU						
	Tuttavate, sõprade, sugulaste seas HIVi nakatunud inimene		Ei tunne kedagi		Kahtlustan, kuid ei tea täpselt; ei oska öelda		KOKKU	Tuttavate, sõprade, sugulaste seas HIVi nakatunud inimene		Ei tunne kedagi		Kahtlustan, kuid ei tea täpselt; ei oska öelda		KOKKU	Tuttavate, sõprade, sugulaste seas HIVi nakatunud inimene		Ei tunne kedagi		Kahtlustan, kuid ei tea täpselt; ei oska öelda		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	33	3,8	684	78,2	157	18,0	874	52	5,4	790	82,6	115	12,0	957	85	4,6	1474	80,5	115	12,0	1831
Vanuserühm																					
18–29	8	4,3	124	67,4	52	28,3	184	6	3,5	128	74,9	37	21,6	171	14	3,9	252	71,0	89	25,1	355
30–39	12	6,7	136	76,0	31	17,3	179	14	8,4	137	82,5	15	9,1	166	26	7,6	273	79,1	46	13,3	345
40–49	8	4,8	129	77,2	30	18,0	167	16	9,8	127	77,4	21	12,8	164	24	7,3	256	77,3	51	15,4	331
50–59	3	2,0	129	84,3	21	13,7	153	9	5,4	143	85,6	15	9,0	167	12	3,7	272	85,0	36	11,3	320
60–69	2	1,6	107	86,3	15	12,1	124	5	3,1	143	87,7	15	9,2	163	7	2,4	250	87,1	30	10,5	287
70–79	-	-	61	89,7	7	10,3	68	1	0,8	112	90,3	11	8,9	124	1	0,5	173	90,1	18	9,4	192
Rahvus																					
Eestlane	11	1,6	538	79,6	127	18,8	676	19	2,7	604	84,8	89	12,5	712	30	2,1	1142	82,3	216	15,6	1388
Muu rahvus	22	11,1	146	73,7	30	15,2	198	33	13,5	187	76,3	25	10,2	245	55	12,4	333	75,2	55	12,4	443
Asulatüüp																					
Linn	29	4,9	450	76,5	109	18,6	588	41	6,2	534	81,3	82	12,5	657	70	5,6	984	79,0	191	15,4	1245
Maapiirkond	4	1,4	234	81,8	48	16,8	286	11	3,7	256	85,6	32	10,7	299	15	2,5	490	83,8	80	13,7	585
Piirkond																					
Põhja-Eesti	16	4,5	279	77,9	63	17,6	358	18	4,7	321	83,4	46	11,9	385	34	4,6	600	80,7	109	14,7	743
Lääne-Eesti	-	-	89	91,8	8	8,2	97	3	2,6	102	89,5	9	7,9	114	3	1,4	191	90,5	17	8,1	211
Kesk-Eesti	4	3,7	84	78,5	19	17,8	107	6	6,2	77	79,4	14	14,4	97	10	4,9	161	78,9	33	16,2	204
Kirde-Eesti	12	18,8	36	56,2	16	25,0	64	19	19,6	62	63,9	16	16,5	97	31	19,2	98	60,9	32	19,9	161
Lõuna-Eesti	1	0,4	195	79,0	51	20,6	247	6	2,3	229	86,7	29	11,0	264	7	1,4	424	83,0	80	15,6	511
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	10	7,4	101	74,8	24	17,8	135	5	4,9	81	79,4	16	15,7	102	15	6,3	182	76,8	40	16,9	237
Keskharidus	5	2,3	170	77,6	44	20,1	219	8	4,0	173	86,1	20	9,9	201	13	3,1	343	81,7	64	15,2	420
Keskeriharidus	14	4,9	220	76,4	54	18,7	288	18	6,0	250	82,8	34	11,2	302	32	5,4	470	79,7	88	14,9	590
Kõrgharidus	5	2,2	191	82,7	35	15,1	231	22	6,3	283	81,3	43	12,4	348	27	4,6	474	81,9	78	13,5	579
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	21	3,2	521	79,5	113	17,3	655	39	6,2	523	82,6	71	11,2	633	60	4,6	1044	81,1	184	14,3	1288
Ei ela koos	12	5,5	163	74,4	44	20,1	219	13	4,0	267	82,4	44	13,6	324	25	4,6	430	79,2	88	16,2	543

Tabel 36. Hinnang kondoomide tõhususele rasedusest hoidumisel*

	Mees							Naine							KOKKU						
	Pigem tõhusad		Ei tõhusad ega ebatõhusad		Pigem ebatõhusad		KOKKU	Pigem tõhusad		Ei tõhusad ega ebatõhusad		Pigem ebatõhusad		KOKKU	Pigem tõhusad		Ei tõhusad ega ebatõhusad		Pigem ebatõhusad		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	687	82,1	86	10,3	64	7,6	837	667	72,3	158	17,1	98	10,6	923	1354	76,9	244	13,9	162	9,2	1760
Vanuserühm																					
18–29	167	91,2	8	4,4	8	4,4	183	142	84,5	15	8,9	11	6,6	168	309	88,0	23	6,6	19	5,4	351
30–39	157	88,2	8	4,5	13	7,3	178	137	84,6	14	8,6	11	6,8	162	294	86,5	22	6,5	24	7,0	340
40–49	136	84,5	13	8,1	12	7,4	161	115	69,7	30	18,2	20	12,1	165	251	77,0	43	13,2	32	9,8	326
50–59	109	75,2	23	15,8	13	9,0	145	109	67,3	33	20,4	20	12,3	162	218	71,0	56	18,2	33	10,8	307
60–69	82	71,3	18	15,7	15	13,0	115	97	60,3	39	24,2	25	15,5	161	179	64,8	57	20,7	40	14,5	276
70–79	37	64,9	17	29,8	3	5,3	57	67	64,4	27	26,0	10	9,6	104	104	64,6	44	27,3	13	8,1	161
Rahvus																					
Eestlane	546	84,4	61	9,4	40	6,2	647	516	75,3	97	14,2	72	10,5	685	1062	79,7	158	11,9	112	8,4	1332
Muu rahvus	141	74,2	25	13,2	24	12,6	190	151	63,5	61	25,6	26	10,9	238	292	68,2	86	20,1	50	11,7	428
Asulatüüp																					
Linn	472	83,4	47	8,3	47	8,3	566	465	73,0	113	17,7	59	9,3	637	937	77,9	160	13,3	106	8,8	1203
Maapiirkond	215	79,3	39	14,4	17	6,3	271	203	70,7	45	15,7	39	13,6	287	418	74,9	84	15,1	56	10,0	558
Piirkond																					
Põhja-Eesti	300	86,7	25	7,2	21	6,1	346	281	74,9	60	16,0	34	9,1	375	581	80,6	85	11,8	55	7,6	721
Lääne-Eesti	68	77,3	9	10,2	11	12,5	88	75	67,0	22	19,6	15	13,4	112	143	71,5	31	15,5	26	13,0	200
Kesk-Eesti	86	81,9	13	12,4	6	5,7	105	60	69,8	10	11,6	16	18,6	86	146	76,5	23	12,0	22	11,5	191
Kirde-Eesti	41	65,1	10	15,9	12	19,0	63	62	64,6	28	29,2	6	6,2	96	103	64,8	38	23,9	18	11,3	159
Lõuna-Eesti	193	81,5	29	12,2	15	6,3	237	189	75,0	37	14,7	26	10,3	252	382	78,1	66	13,5	41	8,4	489
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	91	76,5	15	12,6	13	10,9	119	56	63,7	20	22,7	12	13,6	88	147	71,0	35	16,9	25	12,1	207
Keskharidus	177	82,7	22	10,3	15	7,0	214	129	65,2	41	20,7	28	14,1	198	306	74,3	63	15,3	43	10,4	412
Keskeriharidus	218	79,3	33	12,0	24	8,7	275	205	70,9	56	19,4	28	9,7	289	423	75,0	89	15,8	52	9,2	564
Kõrgharidus	201	87,8	16	7,0	12	5,2	229	275	79,5	41	11,8	30	8,7	346	476	82,8	57	9,9	42	7,3	575
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	512	81,5	67	10,7	49	7,8	628	443	71,6	107	17,3	69	11,1	619	955	76,6	174	13,9	118	9,5	1247
Ei ela koos	176	83,4	20	9,5	15	7,1	211	223	73,6	51	16,8	29	9,6	303	399	77,6	71	13,8	44	8,6	514

* Kondoomiga seotud hinnangute aluseks on MFACS, milles sisalduvatele väidetele antud hinnangute skaala nominaalseks muutmise kohta vt lk 44

Tabel 37. Hinnang kondoomide tõhususele seksuaalsel teel levivate nakkuste ennetamisel*

	Mees							Naine							KOKKU						
	Pigem tõhusad		Ei tõhusad ega ebatõhusad		Pigem ebatõhusad		KOKKU	Pigem tõhusad		Ei tõhusad ega ebatõhusad		Pigem ebatõhusad		KOKKU	Pigem tõhusad		Ei tõhusad ega ebatõhusad		Pigem ebatõhusad		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	680	81,3	92	11,0	64	7,7	836	705	76,2	119	12,9	101	10,9	925	1385	78,6	211	12,0	165	9,4	1761
Vanuserühm																					
18–29	160	87,4	15	8,2	8	4,4	183	144	86,2	10	6,0	13	7,8	167	304	86,9	25	7,1	21	6,0	350
30–39	156	87,6	11	6,2	11	6,2	178	142	87,1	11	6,8	10	6,1	163	298	87,4	22	6,4	21	6,2	341
40–49	137	85,1	13	8,1	11	6,8	161	134	80,7	17	10,3	15	9,0	166	271	82,9	30	9,2	26	7,9	327
50–59	109	75,2	20	13,8	16	11,0	145	116	71,1	20	12,3	27	16,6	163	225	73,0	40	13,0	43	14,0	308
60–69	82	71,9	19	16,7	13	11,4	114	101	62,7	35	21,8	25	15,5	161	183	66,6	54	19,6	38	13,8	275
70–79	36	63,2	15	26,3	6	10,5	57	68	65,4	25	24,0	11	10,6	104	104	64,6	40	24,8	17	10,6	161
Rahvus																					
Eestlane	543	83,9	63	9,8	41	6,3	647	536	78,0	79	11,5	72	10,5	687	1079	80,9	142	10,6	113	8,5	1334
Muu rahvus	137	72,5	29	15,3	23	12,2	189	170	70,8	40	16,7	30	12,5	240	307	71,6	69	16,1	53	12,3	429
Asulatüüp																					
Linn	465	82,3	52	9,2	48	8,5	565	490	76,8	86	13,5	62	9,7	638	955	79,4	138	11,5	110	9,1	1203
Maapiirkond	215	79,3	40	14,8	16	5,9	271	215	74,9	33	11,5	39	13,6	287	430	77,1	73	13,1	55	9,8	558
Piirkond																					
Põhja-Eesti	295	85,5	30	8,7	20	5,8	345	287	76,1	50	13,3	40	10,6	377	582	80,6	80	11,1	60	8,3	722
Lääne-Eesti	69	79,3	10	11,5	8	9,2	87	72	63,1	27	23,7	15	13,2	114	141	70,2	37	18,4	23	11,4	201
Kesk-Eesti	83	79,0	15	14,3	7	6,7	105	71	82,5	4	4,7	11	12,8	86	154	80,6	19	10,0	18	9,4	191
Kirde-Eesti	40	64,5	8	12,9	14	22,6	62	75	78,1	11	11,5	10	10,4	96	115	72,8	19	12,0	24	15,2	158
Lõuna-Eesti	192	81,0	30	12,7	15	6,3	237	200	79,4	26	10,3	26	10,3	252	392	80,2	56	11,4	41	8,4	489
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	87	72,5	22	18,3	11	9,2	120	61	69,3	13	14,8	14	15,9	88	148	71,2	35	16,8	25	12,0	208
Keskharidus	175	81,8	23	10,7	16	7,5	214	138	69,7	36	18,2	24	12,1	198	313	76,0	59	14,3	40	9,7	412
Keskeriharidus	215	78,7	33	12,1	25	9,2	273	207	71,6	41	14,2	41	14,2	289	422	75,1	74	13,2	66	11,7	562
Kõrgharidus	202	88,2	14	6,1	13	5,7	229	297	85,4	29	8,3	22	6,3	348	499	86,5	43	7,4	35	6,1	577
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	512	81,8	62	9,9	52	8,3	626	469	75,6	81	13,1	70	11,3	620	981	78,7	143	11,5	122	9,8	1246
Ei ela koos	167	79,9	30	14,4	12	5,7	209	235	77,3	38	12,5	31	10,2	304	402	78,4	68	13,2	43	8,4	513

* Kondoomiga seotud hinnangute aluseks on MFACS, milles sisalduvatele väidetele antud hinnangute skaala nominaalseks muutmise kohta vt lk 44

Tabel 38. Hinnang kondoomide tõhususele HIVi ennetamisel*

	Mees							Naine							KOKKU						
	Pigem tõhusad		Ei tõhusad ega ebatõhusad		Pigem ebatõhusad		KOKKU	Pigem tõhusad		Ei tõhusad ega ebatõhusad		Pigem ebatõhusad		KOKKU	Pigem tõhusad		Ei tõhusad ega ebatõhusad		Pigem ebatõhusad		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	660	79,1	99	11,9	75	9,0	834	673	72,9	136	14,7	114	12,4	923	1333	75,9	235	13,4	189	10,7	1757
Vanuserühm																					
18–29	157	86,7	15	8,3	9	5,0	181	137	81,6	14	8,3	17	10,1	168	294	84,2	29	8,3	26	7,5	349
30–39	155	88,1	11	6,2	10	5,7	176	137	84,6	11	6,8	14	8,6	162	292	86,4	22	6,5	24	7,1	338
40–49	135	83,3	12	7,4	15	9,3	162	132	79,5	19	11,5	15	9,0	166	267	81,4	31	9,5	30	9,1	328
50–59	100	69,9	25	17,5	18	12,6	143	110	67,5	28	17,2	25	15,3	163	210	68,6	53	17,3	43	14,1	306
60–69	77	68,1	21	18,6	15	13,3	113	94	58,7	38	23,8	28	17,5	160	171	62,6	59	21,6	43	15,8	273
70–79	36	63,1	14	24,6	7	12,3	57	63	61,1	25	24,3	15	14,6	103	99	61,9	39	24,4	22	13,8	160
Rahvus																					
Eestlane	535	82,8	67	10,4	44	6,8	646	520	76,0	88	12,9	76	11,1	684	1055	79,3	155	11,7	120	9,0	1330
Muu rahvus	125	66,5	32	17,0	31	16,5	188	152	63,8	48	20,2	38	16,0	238	277	65,0	80	18,8	69	16,2	426
Asulatüüp																					
Linn	451	79,7	57	10,1	58	10,2	566	459	72,2	103	16,2	74	11,6	636	910	75,7	160	13,3	132	11,0	1202
Maapiirkond	209	78,0	42	15,7	17	6,3	268	213	74,5	33	11,5	40	14,0	286	422	76,2	75	13,5	57	10,3	554
Piirkond																					
Põhja-Eesti	286	83,1	32	9,3	26	7,6	344	271	72,2	55	14,7	49	13,1	375	557	77,5	87	12,1	75	10,4	719
Lääne-Eesti	68	78,2	9	10,3	10	11,5	87	77	67,6	25	21,9	12	10,5	114	145	72,1	34	16,9	22	11,0	201
Kesk-Eesti	84	80,0	12	11,4	9	8,6	105	71	80,7	8	9,1	9	10,2	88	155	80,3	20	10,4	18	9,3	193
Kirde-Eesti	32	52,4	14	23,0	15	24,6	61	67	69,0	15	15,5	15	15,5	97	99	62,7	29	18,3	30	19,0	158
Lõuna-Eesti	190	79,5	33	13,8	16	6,7	239	186	74,7	33	13,3	30	12,0	249	376	77,1	66	13,5	46	9,4	488
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	86	73,5	19	16,2	12	10,3	117	57	66,3	17	19,8	12	13,9	86	143	70,5	36	17,7	24	11,8	203
Keskharidus	175	81,8	26	12,1	13	6,1	214	124	63,0	43	21,8	30	15,2	197	299	72,7	69	16,8	43	10,5	411
Keskeriharidus	201	73,9	38	14,0	33	12,1	272	200	69,0	47	16,2	43	14,8	290	401	71,4	85	15,1	76	13,5	562
Kõrgharidus	197	86,0	16	7,0	16	7,0	229	289	83,2	29	8,4	29	8,4	347	486	84,4	45	7,8	45	7,8	576
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	500	79,9	69	11,0	57	9,1	626	457	73,8	81	13,1	81	13,1	619	957	76,9	150	12,0	138	11,1	1245
Ei ela koos	160	76,9	30	14,4	18	8,7	208	215	71,0	55	18,1	33	10,9	303	375	73,4	85	16,6	51	10,0	511

* Kondoomiga seotud hinnangute aluseks on MFACS, milles sisalduvatele väidetele antud hinnangute skaala nominaalseks muutmise kohta vt lk 44

Tabel 39. Hinnang kondoomide mugavusele*

	Mees							Naine							KOKKU						
	Pigem mugavad		Ei mugavad ega ebamugavad		Pigem ebamugavad		KOKKU	Pigem mugavad		Ei mugavad ega ebamugavad		Pigem ebamugavad		KOKKU	Pigem mugavad		Ei mugavad ega ebamugavad		Pigem ebamugavad		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	251	30,1	234	28,1	349	41,8	834	263	29,1	287	31,7	354	39,2	904	514	29,6	521	30,0	703	40,4	1739
Vanuserühm																					
18–29	57	31,2	46	25,1	80	43,7	183	52	31,0	38	22,6	78	46,4	168	109	31,1	84	23,9	158	45,0	351
30–39	55	31,2	44	25,0	77	43,8	176	58	36,0	32	19,9	71	44,1	161	113	33,5	76	22,6	148	43,9	337
40–49	49	30,2	44	27,2	69	42,6	162	52	31,7	52	31,7	60	36,6	164	101	31,0	96	29,4	129	39,6	326
50–59	40	27,6	48	33,1	57	39,3	145	45	28,3	62	39,0	52	32,7	159	85	28,0	110	36,2	109	35,8	304
60–69	34	30,1	33	29,2	46	40,7	113	36	23,5	58	37,9	59	38,6	153	70	26,3	91	34,2	105	39,5	266
70–79	17	29,8	19	33,3	21	36,9	57	19	19,6	44	45,4	34	35,0	97	36	23,4	63	40,9	55	35,7	154
Rahvus																					
Eestlane	174	27,0	202	31,4	268	41,6	644	194	28,7	212	31,4	270	39,9	676	368	27,9	414	31,4	538	40,8	1320
Muu rahvus	76	40,2	32	16,9	81	42,9	189	69	30,1	75	32,8	85	37,1	229	145	34,7	107	25,6	166	39,7	418
Asulatüüp																					
Linn	181	32,0	132	23,3	253	44,7	566	182	29,2	192	30,8	249	40,0	623	363	30,5	324	27,3	502	42,2	1189
Maapiirkond	70	26,1	102	38,1	96	35,8	268	81	28,9	94	33,6	105	37,5	280	151	27,5	196	35,8	201	36,7	548
Piirkond																					
Põhja-Eesti	110	31,9	87	25,2	148	42,9	345	109	29,5	106	28,6	155	41,9	370	219	30,6	193	27,0	303	42,4	715
Lääne-Eesti	23	26,4	24	27,6	40	46,0	87	25	23,4	37	34,6	45	42,0	107	48	24,7	61	31,5	85	43,8	194
Kesk-Eesti	33	31,7	38	36,6	33	31,7	104	24	28,2	32	37,7	29	34,1	85	57	30,2	70	37,0	62	32,8	189
Kirde-Eesti	24	38,7	9	14,5	29	46,8	62	26	28,0	34	36,5	33	35,5	93	50	32,3	43	27,7	62	40,0	155
Lõuna-Eesti	60	25,4	76	32,2	100	42,4	236	78	31,6	77	31,2	92	37,2	247	138	28,6	153	31,7	192	39,7	483
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	40	33,9	36	30,5	42	35,6	118	24	28,2	31	36,5	30	35,3	85	64	31,5	67	33,0	72	35,5	203
Keskharidus	56	26,2	63	29,4	95	44,4	214	51	26,4	67	34,7	75	38,9	193	107	26,3	130	31,9	170	41,8	407
Keskeriharidus	73	26,8	79	29,1	120	44,1	272	88	31,3	89	31,7	104	37,0	281	161	29,1	168	30,4	224	40,5	553
Kõrgharidus	81	35,2	56	24,4	93	40,4	230	99	28,9	99	28,9	145	42,2	343	180	31,4	155	27,1	238	41,5	573
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	200	31,9	159	25,4	267	42,7	626	185	30,5	177	29,2	244	40,3	606	385	31,2	336	27,3	511	41,5	1232
Ei ela koos	50	24,2	75	36,2	82	39,6	207	78	26,3	109	36,7	110	37,0	297	128	25,4	184	36,5	192	38,1	504

* Kondoomiga seotud hinnangute aluseks on MFACS, milles sisalduvatele väidetele antud hinnangute skaala nominaalseks muutmise kohta vt lk 44

Tabel 40. Hinnang kondoomide käepärasusele*

	Mees							Naine							KOKKU						
	Pigem käepärased kasutada		Ei käepärased ega tülikad		Pigem tülikad kasutada		KOKKU	Pigem käepärased kasutada		Ei käepärased ega tülikad		Pigem tülikad kasutada		KOKKU	Pigem käepärased kasutada		Ei käepärased ega tülikad		Pigem tülikad kasutada		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	430	51,5	203	24,3	202	24,2	835	467	51,8	203	22,5	232	25,7	902	897	51,6	406	23,4	434	25,0	1737
Vanuserühm																					
18–29	110	60,5	31	17,0	41	22,5	182	87	52,1	30	18,0	50	29,9	167	197	56,4	61	17,5	91	26,1	349
30–39	107	59,8	36	20,1	36	20,1	179	99	60,4	25	15,2	40	24,4	164	206	60,1	61	17,8	76	22,1	343
40–49	74	46,3	41	25,6	45	28,1	160	101	61,6	31	18,9	32	19,5	164	175	54,0	72	22,2	77	23,8	324
50–59	68	46,9	42	29,0	35	24,1	145	77	49,4	40	25,6	39	25,0	156	145	48,2	82	27,2	74	24,6	301
60–69	51	45,1	34	30,1	28	24,8	113	64	41,6	43	27,9	47	30,5	154	115	43,1	77	28,8	75	28,1	267
70–79	20	36,4	18	32,7	17	30,9	55	38	39,6	34	35,4	24	25,0	96	58	38,4	52	34,4	41	27,2	151
Rahvus																					
Eestlane	285	44,2	182	28,2	178	27,6	645	282	42,0	180	26,8	209	31,2	671	567	43,1	362	27,5	387	29,4	1316
Muu rahvus	144	76,2	21	11,1	24	12,7	189	185	80,0	23	10,0	23	10,0	231	329	78,3	44	10,5	47	11,2	420
Asulatüüp																					
Linn	320	56,4	112	19,8	135	23,8	567	330	52,8	138	22,1	157	25,1	625	650	54,5	250	21,0	292	24,5	1192
Maapiirkond	110	41,0	91	34,0	67	25,0	268	137	49,4	65	23,5	75	27,1	277	247	45,3	156	28,6	142	26,1	545
Piirkond																					
Põhja-Eesti	204	59,0	69	19,9	73	21,1	346	196	52,6	78	20,9	99	26,5	373	400	55,6	147	20,5	172	23,9	719
Lääne-Eesti	36	41,8	25	29,1	25	29,1	86	48	43,6	28	25,5	34	30,9	110	84	42,9	53	27,0	59	30,1	196
Kesk-Eesti	46	43,8	30	28,6	29	27,6	105	44	52,4	21	25,0	19	22,6	84	90	47,6	51	27,0	48	25,4	189
Kirde-Eesti	42	67,7	6	9,7	14	22,6	62	68	73,1	18	19,4	7	7,5	93	110	71,0	24	15,5	21	13,5	155
Lõuna-Eesti	102	43,0	73	30,8	62	26,2	237	112	46,1	58	23,9	73	30,0	243	214	44,6	131	27,3	135	28,1	480
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	67	57,3	27	23,1	23	19,6	117	36	43,4	23	27,7	24	28,9	83	103	51,5	50	25,0	47	23,5	200
Keskharidus	103	48,4	55	25,8	55	25,8	213	94	48,2	51	26,2	50	25,6	195	197	48,3	106	26,0	105	25,7	408
Keskeriharidus	135	49,5	71	26,0	67	24,5	273	156	55,9	57	20,4	66	23,7	279	291	52,7	128	23,2	133	24,1	552
Kõrgharidus	123	53,7	49	21,4	57	24,9	229	179	52,3	71	20,8	92	26,9	342	302	52,9	120	21,0	149	26,1	571
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	324	51,8	143	22,8	159	25,4	626	321	53,0	122	20,2	162	26,8	604	645	52,4	265	21,5	321	26,1	1231
Ei ela koos	105	50,5	60	28,8	43	20,7	208	146	49,3	81	27,4	69	23,3	296	251	49,8	141	28,0	112	22,2	504

* Kondoomiga seotud hinnangute aluseks on MFACS, milles sisalduvatele väidetele antud hinnangute skaala nominaalseks muutmise kohta vt lk 44

Tabel 41. Hinnang kondoomide mõjule seksuaalse naudinguga saavutamisel*

	Mees							Naine							KOKKU						
	Pigem suurendavad seksuaalset naudingut		Ei suurenda ega vähenda		Pigem vähendavad seksuaalset naudingut		KOKKU	Pigem suurendavad seksuaalset naudingut		Ei suurenda ega vähenda		Pigem vähendavad seksuaalset naudingut		KOKKU	Pigem suurendavad seksuaalset naudingut		Ei suurenda ega vähenda		Pigem vähendavad seksuaalset naudingut		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	128	15,4	178	21,4	526	63,2	832	122	13,6	283	31,5	493	54,9	989	250	14,5	461	26,6	1019	58,9	1730
Vanuserühm																					
18–29	15	8,2	48	26,4	119	65,4	182	22	13,1	45	26,8	101	60,1	168	37	10,6	93	26,6	220	62,8	350
30–39	32	18,0	25	14,0	121	68,0	178	22	13,7	50	31,0	89	55,3	161	54	15,9	75	22,1	210	62,0	339
40–49	27	16,7	33	20,4	102	62,9	162	29	17,6	44	26,7	92	55,7	165	56	17,1	77	23,6	194	59,3	327
50–59	21	14,6	35	24,3	88	61,1	144	18	11,5	61	39,1	77	49,4	153	39	13,0	96	32,0	165	55,0	300
60–69	20	18,0	24	21,6	67	60,4	111	24	15,8	52	34,2	76	50,0	152	44	16,7	76	28,9	143	54,4	263
70–79	12	21,8	14	25,5	29	52,7	55	8	8,2	31	32,0	58	59,8	97	20	13,2	45	29,6	87	57,2	152
Rahvus																					
Eestlane	95	14,8	138	21,4	410	63,8	643	88	13,2	209	31,3	371	55,5	668	183	13,9	347	26,5	781	59,6	1311
Muu rahvus	33	17,4	41	21,6	116	61,0	190	34	14,8	74	32,2	122	53,0	230	67	15,9	115	27,4	238	56,7	420
Asulatüüp																					
Linn	83	14,7	113	20,0	368	65,3	564	78	12,6	190	30,6	353	56,8	621	161	13,6	303	25,6	721	60,8	1185
Maapiirkond	45	16,7	66	24,5	158	58,8	269	44	15,9	93	33,6	140	50,5	277	89	16,3	159	29,1	298	54,6	546
Piirkond																					
Põhja-Eesti	45	13,0	74	21,5	226	65,5	345	45	12,1	105	28,2	222	59,7	372	90	12,5	179	25,0	448	62,5	717
Lääne-Eesti	17	19,8	12	13,9	57	66,3	86	9	8,5	33	31,1	64	60,4	106	26	13,6	45	23,4	121	63,0	192
Kesk-Eesti	22	21,8	24	23,8	55	54,4	101	10	12,0	38	45,8	35	42,2	83	32	17,4	62	33,7	90	48,9	184
Kirde-Eesti	15	24,2	9	14,5	38	61,3	62	16	17,4	30	32,6	46	50,0	92	31	20,1	39	25,3	84	54,6	154
Lõuna-Eesti	28	11,9	59	25,0	149	63,1	236	42	17,1	78	31,7	126	51,2	246	70	14,5	137	28,4	275	57,1	482
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	32	26,9	26	21,8	61	51,3	119	10	12,2	29	35,4	43	52,4	82	42	20,9	55	27,4	104	51,7	201
Keskharidus	19	8,9	51	23,8	144	67,3	214	25	13,2	59	31,2	105	55,6	189	44	10,9	110	27,3	249	61,8	403
Keskeriharidus	49	18,2	53	19,6	168	62,2	270	50	17,9	91	32,5	139	49,6	280	99	18,0	144	26,2	307	55,8	550
Kõrgharidus	28	12,3	49	21,5	151	66,2	228	37	10,7	102	29,7	205	59,6	344	65	11,4	151	26,4	356	62,2	572
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	97	15,5	123	19,7	405	64,8	625	89	14,8	182	30,1	333	55,1	604	186	15,1	305	24,8	738	60,1	1229
Ei ela koos	31	15,0	55	26,6	121	58,4	207	34	11,6	101	34,3	159	54,1	294	65	13,0	156	31,1	280	55,9	501

* Kondoomiga seotud hinnangute aluseks on MFACS, milles sisalduvatele väidetele antud hinnangute skaala nominaalseks muutmise kohta vt lk 44

Tabel 42. Hinnang kondoomide kättesaadavusele*

	Mees							Naine							KOKKU						
	Pigem kergesti kättesaadavad		Ei kergesti ega raskesti		Pigem raskesti kättesaadavad		KOKKU	Pigem kergesti kättesaadavad		Ei kergesti ega raskesti		Pigem raskesti kättesaadavad		KOKKU	Pigem kergesti kättesaadavad		Ei kergesti ega raskesti		Pigem raskesti kättesaadavad		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	671	80,5	103	12,4	59	7,1	833	735	80,9	109	12,0	64	7,1	908	1406	80,7	212	12,2	123	7,1	1741
Vanuserühm																					
18–29	157	86,3	11	6,0	14	7,7	182	151	89,9	5	3,0	12	7,1	168	308	88,0	16	4,6	26	7,4	350
30–39	154	86,5	11	6,2	13	7,3	178	144	88,3	9	5,5	10	6,1	163	298	87,4	20	5,9	23	6,7	341
40–49	134	83,2	17	10,6	10	6,2	161	150	90,9	9	5,5	6	3,6	165	284	87,1	26	8,0	16	4,9	326
50–59	108	74,5	27	18,6	10	6,9	145	121	76,1	20	12,6	18	11,3	159	229	75,3	47	15,5	28	9,2	304
60–69	83	74,1	21	18,8	8	7,1	112	105	67,3	38	24,4	13	8,3	156	188	70,1	59	22,0	21	7,8	268
70–79	36	63,2	16	28,1	5	8,8	57	65	65,7	28	28,3	6	6,1	99	101	64,7	44	28,2	11	7,1	156
Rahvus																					
Eestlane	520	80,7	77	12,0	47	7,3	644	547	80,9	83	12,3	46	6,8	676	1067	80,8	160	12,1	93	7,1	1320
Muu rahvus	152	80,0	25	13,2	13	6,8	190	188	81,0	26	11,2	18	7,8	232	340	80,6	51	12,1	31	7,3	422
Asulatüüp																					
Linn	463	82,0	65	11,5	37	6,5	565	513	81,5	74	11,8	42	6,7	629	976	81,8	139	11,6	79	6,6	1194
Maapiirkond	208	77,3	38	14,1	23	8,6	269	222	79,6	35	12,5	22	7,9	279	430	78,5	73	13,3	45	8,2	548
Piirkond																					
Põhja-Eesti	290	84,1	38	11,0	17	4,9	345	304	82,2	37	10,0	29	7,8	370	594	83,1	75	10,5	46	6,4	715
Lääne-Eesti	62	72,1	15	17,4	9	10,5	86	83	76,2	20	18,3	6	5,5	109	145	74,4	35	17,9	15	7,7	195
Kesk-Eesti	77	76,2	12	11,9	12	11,9	101	70	83,3	8	9,5	6	7,2	84	147	79,5	20	10,8	18	9,7	185
Kirde-Eesti	46	73,0	12	19,1	5	7,9	63	76	80,9	11	11,7	7	7,4	94	122	77,7	23	14,7	12	7,6	157
Lõuna-Eesti	196	82,7	25	10,5	16	6,8	237	202	80,8	32	12,8	16	6,4	250	398	81,7	57	11,7	32	6,6	487
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	91	77,1	15	12,7	12	10,2	118	60	69,8	21	24,4	5	5,8	86	151	74,0	36	17,7	17	8,3	204
Keskharidus	171	79,9	26	12,2	17	7,9	214	145	74,7	31	16,0	18	9,3	194	316	77,4	57	14,0	35	8,6	408
Keskeriharidus	215	79,6	39	14,5	16	5,9	270	219	77,9	37	13,2	25	8,9	281	434	78,8	76	13,8	41	7,4	551
Kõrgharidus	192	84,2	23	10,1	13	5,7	228	308	89,5	21	6,1	15	4,4	344	500	87,4	44	7,7	28	4,9	572
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	510	81,3	72	11,5	45	7,2	627	499	82,1	64	10,5	45	7,4	608	1009	81,7	136	11,0	90	7,3	1235
Ei ela koos	161	78,2	31	15,0	14	6,8	206	236	78,9	45	15,1	18	6,0	299	397	78,6	76	15,0	32	6,3	505

* Kondoomiga seotud hinnangute aluseks on MFACS, milles sisalduvatele väidetele antud hinnangute skaala nominaalseks muutmise kohta vt lk 44

Tabel 43. Hinnang kondoomidele, kuivõrd need sõpradele meeldivad*

	Mees							Naine							KOKKU						
	Pigem meeldivad		Ei nii ega naa		Pigem ei meeldi		KOKKU	Pigem meeldivad		Ei nii ega naa		Pigem ei meeldi		KOKKU	Pigem meeldivad		Ei nii ega naa		Pigem ei meeldi		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	138	16,7	515	62,2	175	21,1	828	131	14,8	582	65,8	172	19,4	885	269	15,7	1097	64,0	347	20,3	1713
Vanuserühm																					
18–29	40	22,0	113	62,1	29	15,9	182	37	21,9	99	58,6	33	19,5	169	77	21,9	212	60,4	62	17,7	351
30–39	30	16,9	110	62,2	37	20,9	177	28	17,3	107	66,0	27	16,7	162	58	17,1	217	64,0	64	18,9	339
40–49	28	17,5	98	61,2	34	21,3	160	18	10,9	112	67,9	35	21,2	165	46	14,2	210	64,6	69	21,2	325
50–59	14	9,8	95	66,4	34	23,8	143	20	12,9	109	70,3	26	16,8	155	34	11,4	204	68,5	60	20,1	298
60–69	13	11,8	71	64,6	26	23,6	110	19	12,8	98	66,2	31	21,0	148	32	12,4	169	65,5	57	22,1	258
70–79	13	23,2	28	50,0	15	26,8	56	11	12,2	57	63,3	22	24,5	90	24	16,4	85	58,2	37	25,4	146
Rahvus																					
Eestlane	110	17,2	398	62,4	130	20,4	638	97	14,7	438	66,4	125	18,9	660	207	15,9	836	64,4	255	19,7	1298
Muu rahvus	28	14,7	117	61,6	45	23,7	190	34	15,1	144	64,0	47	20,9	225	62	14,9	261	62,9	92	22,2	415
Asulatüüp																					
Linn	99	17,7	343	61,5	116	20,8	558	90	14,7	395	64,7	126	20,6	611	189	16,2	738	63,1	242	20,7	1169
Maapiirkond	38	14,1	172	64,0	59	21,9	269	42	15,2	187	67,8	47	17,0	276	80	14,7	359	65,9	106	19,4	545
Piirkond																					
Põhja-Eesti	52	15,2	215	62,9	75	21,9	342	52	14,2	236	64,5	78	21,3	366	104	14,7	451	63,7	153	21,6	708
Lääne-Eesti	17	20,5	47	56,6	19	22,9	83	11	10,5	71	67,6	23	21,9	105	28	14,9	118	62,8	42	22,3	188
Kesk-Eesti	23	22,6	59	57,8	20	19,6	102	11	13,4	61	74,4	10	12,2	82	34	18,5	120	65,2	30	16,3	184
Kirde-Eesti	14	21,9	34	53,1	16	25,0	64	13	14,6	53	59,6	23	25,8	89	27	17,6	87	56,9	39	25,5	153
Lõuna-Eesti	32	13,5	161	67,9	44	18,6	237	44	18,1	161	66,3	38	15,6	243	76	15,8	322	67,1	82	17,1	480
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	33	28,0	56	47,4	29	24,6	118	16	19,5	49	59,8	17	20,7	82	49	24,5	105	52,5	46	23,0	200
Keskharidus	29	13,7	142	67,0	41	19,3	212	29	15,3	132	69,9	28	14,8	189	58	14,5	274	68,3	69	17,2	401
Keskeriharidus	50	18,7	166	61,9	52	19,4	268	40	14,7	172	63,5	59	21,8	271	90	16,7	338	62,7	111	20,6	539
Kõrgharidus	26	11,4	149	65,4	53	23,2	228	45	13,2	228	66,9	68	19,9	341	71	12,5	377	66,2	121	21,3	569
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	94	15,1	396	63,6	133	21,3	623	86	14,4	402	67,3	109	18,3	567	180	14,8	798	65,4	242	19,8	1220
Ei ela koos	44	21,6	119	58,3	41	20,1	204	46	15,9	179	61,9	64	22,2	289	90	18,3	298	60,4	105	21,3	493

* Kondoomiga seotud hinnangute aluseks on MFACS, milles sisalduvatele väidetele antud hinnangute skaala nominaalseks muutmise kohta vt lk 44

Tabel 44. Hinnang kondoomidele, kuivõrd need seksuaalpartneritele meeldivad*

	Mees							Naine							KOKKU						
	Pigem meeldivad		Ei nii ega naa		Pigem ei meeldi		KOKKU	Pigem meeldivad		Ei nii ega naa		Pigem ei meeldi		KOKKU	Pigem meeldivad		Ei nii ega naa		Pigem ei meeldi		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	159	19,1	357	42,9	316	38,0	832	117	13,2	352	39,7	417	47,1	886	276	16,0	709	41,3	733	42,7	1718
Vanuserühm																					
18–29	39	21,6	71	39,2	71	39,2	181	31	18,6	52	31,1	84	50,3	167	70	20,1	123	35,3	155	44,6	348
30–39	41	23,3	72	40,9	63	35,8	176	27	16,8	55	34,1	79	49,1	161	68	20,2	127	37,7	142	42,1	337
40–49	32	19,7	61	37,7	69	42,6	162	16	9,7	70	42,7	78	47,6	164	48	14,7	131	40,2	147	45,1	326
50–59	18	12,5	71	49,3	55	38,2	144	16	10,3	67	43,2	72	46,5	155	34	11,4	138	46,1	127	42,5	299
60–69	19	17,0	53	47,3	40	35,7	112	19	12,7	61	40,7	70	46,6	150	38	14,5	114	43,5	110	42,0	262
70–79	10	18,2	28	50,9	17	30,9	55	9	10,0	47	52,2	34	37,8	90	19	13,1	75	51,7	51	35,2	145
Rahvus																					
Eestlane	126	19,7	266	41,5	249	38,8	641	81	12,3	263	39,8	316	47,9	660	207	15,9	529	40,7	565	43,4	1301
Muu rahvus	32	16,8	91	47,9	67	35,3	190	36	15,9	90	39,6	101	44,5	227	68	16,3	181	43,4	168	40,3	417
Asulatüüp																					
Linn	113	20,1	235	41,7	215	38,2	563	83	13,6	243	39,7	286	46,7	612	196	16,7	478	40,7	501	42,6	1175
Maapiirkond	46	17,2	122	45,5	100	37,3	268	34	12,4	109	39,8	131	47,8	274	80	14,8	231	42,6	231	42,6	542
Piirkond																					
Põhja-Eesti	64	18,7	158	46,2	120	35,1	342	46	12,5	145	39,4	177	48,1	368	110	15,5	303	42,7	297	41,8	710
Lääne-Eesti	25	29,1	29	33,7	32	37,2	86	8	7,6	35	33,0	63	59,4	106	33	17,2	64	33,3	95	49,5	192
Kesk-Eesti	19	18,6	43	42,2	40	39,2	102	9	11,1	38	46,9	34	42,0	81	28	15,3	81	44,3	74	40,4	183
Kirde-Eesti	15	23,8	25	39,7	23	36,5	63	11	12,6	36	41,4	40	46,0	87	26	17,3	61	40,7	63	42,0	150
Lõuna-Eesti	35	14,7	103	43,3	100	42,0	238	44	18,0	98	40,2	102	41,8	244	79	16,4	201	41,7	202	41,9	482
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	43	36,8	31	26,4	43	36,8	117	10	12,5	37	46,3	33	41,2	80	53	26,9	68	34,5	76	38,6	197
Keskharidus	29	13,5	98	45,8	87	40,7	214	27	14,3	83	43,9	79	41,8	189	56	13,9	181	44,9	166	41,2	403
Keskeriharidus	55	20,4	116	42,9	99	36,7	270	37	13,4	116	42,2	122	44,4	275	92	16,9	232	42,6	221	40,5	545
Kõrgharidus	31	13,6	110	48,0	88	39,4	229	42	12,3	116	34,0	183	53,7	341	73	12,8	226	39,7	271	47,5	570
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	107	17,1	257	41,0	262	41,9	626	84	14,1	226	37,8	287	48,1	597	191	15,6	483	39,5	549	44,9	1223
Ei ela koos	51	24,9	100	48,8	54	26,3	205	33	11,4	126	43,4	131	45,2	290	84	17,0	226	45,6	185	37,4	494

* Kondoomiga seotud hinnangute aluseks on MFACS, milles sisalduvatele väidetele antud hinnangute skaala nominaalseks muutmise kohta vt lk 44

Tabel 45. Hinnang kondoomide põnevusele*

	Mees							Naine							KOKKU						
	Pigem põnevad		Ei põnevad ega igavad		Pigem igavad		KOKKU	Pigem põnevad		Ei põnevad ega igavad		Pigem igavad		KOKKU	Pigem põnevad		Ei põnevad ega igavad		Pigem igavad		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	171	20,7	333	40,2	324	39,1	828	143	16,1	431	48,4	316	35,5	890	314	18,3	764	44,5	640	37,2	1718
Vanuserühm																					
18–29	35	19,2	68	37,4	79	43,4	182	28	16,6	66	39,0	75	44,4	169	63	17,9	134	38,2	154	43,9	351
30–39	32	18,4	67	38,5	75	43,1	174	24	15,0	78	48,7	58	36,3	130	56	16,8	145	43,4	133	39,8	334
40–49	35	21,7	64	39,8	62	38,5	161	21	12,8	83	50,6	60	36,6	164	56	17,2	147	45,2	122	37,6	325
50–59	31	21,5	62	43,1	51	35,4	144	30	19,2	84	53,9	42	26,9	156	61	20,3	146	48,7	93	31,0	300
60–69	22	19,6	49	43,8	41	36,6	112	23	15,5	75	50,3	51	34,2	149	45	17,2	124	47,5	92	35,3	261
70–79	15	27,8	23	42,6	16	29,6	54	17	18,5	45	48,9	30	32,6	92	32	21,9	68	46,6	46	31,5	146
Rahvus																					
Eestlane	123	19,2	245	38,2	273	42,6	641	96	14,4	319	47,9	251	37,7	666	219	16,7	564	43,2	524	40,1	1307
Muu rahvus	48	25,5	88	46,8	52	27,7	188	47	21,0	112	50,0	65	29,0	224	95	23,1	200	48,5	117	28,4	412
Asulatüüp																					
Linn	125	22,2	217	38,6	220	39,2	562	87	14,2	299	48,9	226	36,9	612	212	18,1	516	43,9	446	38,0	1174
Maapiirkond	46	17,2	116	43,5	105	39,3	267	56	20,2	131	47,3	90	32,5	277	102	18,8	247	45,4	195	35,8	544
Piirkond																					
Põhja-Eesti	70	20,5	131	38,4	140	41,1	341	50	13,6	175	47,7	142	38,7	367	120	17,0	306	43,2	282	39,8	708
Lääne-Eesti	17	19,8	32	37,2	37	43,0	86	13	12,1	51	47,7	43	40,2	107	30	15,5	83	43,0	80	41,5	193
Kesk-Eesti	19	18,8	48	47,5	34	33,7	101	15	18,1	45	54,2	23	27,7	83	34	18,5	93	50,5	57	31,0	184
Kirde-Eesti	18	29,0	23	37,1	21	33,9	62	17	19,6	43	49,4	27	31,0	87	35	23,5	66	44,3	48	32,2	149
Lõuna-Eesti	47	19,7	98	41,2	93	39,1	238	48	19,8	115	47,3	80	32,9	243	95	19,7	213	44,3	173	36,0	481
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	31	26,7	44	37,9	41	35,4	116	14	17,1	37	45,1	31	37,8	82	45	22,7	81	40,9	72	36,4	198
Keskharidus	39	18,2	87	40,7	88	41,1	214	34	17,7	92	47,9	66	34,4	192	73	18,0	179	44,1	154	37,9	406
Keskeriharidus	63	23,4	103	38,3	103	38,3	269	56	20,2	136	49,1	85	30,7	277	119	21,8	239	43,8	188	34,4	546
Kõrgharidus	37	16,2	99	43,2	93	40,6	229	40	11,8	166	48,8	134	39,4	340	77	13,5	265	46,6	227	39,9	569
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	125	20,1	253	40,6	245	39,3	623	99	16,5	285	47,4	217	36,1	601	224	18,3	538	44,0	462	37,7	1224
Ei ela koos	46	22,6	80	38,8	80	38,8	206	43	14,9	146	50,7	99	34,4	288	89	18,0	226	45,8	179	36,2	494

* Kondoomiga seotud hinnangute aluseks on MFACS, milles sisalduvatele väidetele antud hinnangute skaala nominaalseks muutmise kohta vt lk 44

Tabel 46. Hinnang kondoomidele, kuivõrd need tekitavad piinlikkust*

	Mees							Naine							KOKKU						
	Pigem ei tekitata piinlikkust		Ei nii ega naa		Pigem tekitavad piinlikkust		KOKKU	Pigem ei tekitata piinlikkust		Ei nii ega naa		Pigem tekitavad piinlikkust		KOKKU	Pigem ei tekitata piinlikkust		Ei nii ega naa		Pigem tekitavad piinlikkust		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	478	57,4	247	29,7	107	12,9	832	469	52,4	287	32,0	140	15,6	896	947	54,8	534	30,9	247	14,3	1728
Vanuserühm																					
18–29	119	65,4	40	22,0	23	12,6	182	110	65,9	37	22,1	20	12,0	167	229	65,6	77	22,1	43	12,3	349
30–39	118	66,3	37	20,8	23	12,9	178	103	63,2	43	26,4	17	10,4	163	221	64,8	80	23,5	40	11,7	341
40–49	98	60,9	47	29,2	16	9,9	161	108	65,9	34	20,7	22	13,4	164	206	63,4	81	24,9	38	11,7	325
50–59	71	49,0	50	34,5	24	16,5	145	75	47,5	62	39,2	21	13,3	158	146	48,2	112	37,0	45	14,8	303
60–69	52	46,4	45	40,2	15	13,4	112	48	31,8	68	45,0	35	23,2	151	100	38,0	113	43,0	50	19,0	263
70–79	21	38,2	28	50,9	6	10,9	55	25	26,9	43	46,2	25	26,9	93	46	31,1	71	48,0	31	20,9	148
Rahvus																					
Eestlane	375	58,3	187	29,1	81	12,6	643	350	52,5	216	32,4	101	15,1	667	725	55,3	403	30,8	182	13,9	1310
Muu rahvus	104	54,5	61	31,9	26	13,6	191	119	52,2	70	30,7	39	17,1	228	223	53,2	131	31,3	65	15,5	419
Asulatüüp																					
Linn	339	60,0	158	28,0	68	12,0	565	335	54,0	187	30,1	99	15,9	621	674	56,8	345	29,1	167	14,1	1186
Maapiirkond	139	51,9	90	33,6	39	14,5	268	135	48,9	100	36,2	41	14,9	276	274	50,4	190	34,9	80	14,7	544
Piirkond																					
Põhja-Eesti	213	61,6	93	26,9	40	11,5	346	207	56,1	118	32,0	44	11,9	369	420	58,7	211	29,5	84	11,8	715
Lääne-Eesti	45	51,7	33	37,9	9	10,4	87	51	47,2	37	34,3	20	18,5	108	96	49,2	70	35,9	29	14,9	195
Kesk-Eesti	55	55,0	30	30,0	15	15,0	100	43	50,6	31	36,5	11	12,9	85	98	53,0	61	33,0	26	14,0	185
Kirde-Eesti	31	50,0	20	32,3	11	17,7	62	42	46,7	25	27,8	23	25,5	90	73	48,0	45	29,6	34	22,4	152
Lõuna-Eesti	134	56,5	71	30,0	32	13,5	237	126	51,6	76	31,2	42	17,2	244	260	54,0	147	30,6	74	15,4	481
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	59	50,9	32	27,6	25	21,5	116	34	41,0	33	39,7	16	19,3	83	93	46,7	65	32,7	41	20,6	199
Keskharidus	126	58,9	63	29,4	25	11,7	214	100	52,4	64	33,5	27	14,1	191	226	55,8	127	31,4	52	12,8	405
Keskeriharidus	152	55,9	91	33,4	29	10,7	272	138	49,6	84	30,2	56	20,2	278	290	52,7	175	31,8	85	15,5	550
Kõrgharidus	140	61,1	62	27,1	27	11,8	229	196	57,5	105	30,8	40	11,7	341	336	58,9	167	29,3	67	11,8	570
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	368	58,8	183	29,2	75	12,0	626	333	55,1	179	29,7	92	15,2	604	701	57,0	362	29,4	167	13,6	1230
Ei ela koos	110	53,4	65	31,6	31	15,0	206	137	46,8	107	36,5	49	16,7	293	247	49,5	172	34,5	80	16,0	499

* Kondoomiga seotud hinnangute aluseks on MFACS, milles sisalduvatele väidetele antud hinnangute skaala nominaalseks muutmise kohta vt lk 44

Tabel 47. Hinnang partneriga kondoomidest rääkimise lihtsusele*

	Mees							Naine							KOKKU						
	Pigem on lihtne rääkida		Ei lihtne ega keeruline		Pigem on keeruline rääkida		KOKKU	Pigem on lihtne rääkida		Ei lihtne ega keeruline		Pigem on keeruline rääkida		KOKKU	Pigem on lihtne rääkida		Ei lihtne ega keeruline		Pigem on keeruline rääkida		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	519	62,4	232	27,9	81	9,7	832	515	57,4	255	28,4	127	14,2	897	1034	59,8	487	28,2	208	12,0	1729
Vanuserühm																					
18–29	139	76,4	32	17,6	11	6,0	182	129	77,2	25	15,0	13	7,8	167	268	76,8	57	16,3	24	6,9	349
30–39	127	71,4	38	21,3	13	7,3	178	121	74,2	27	16,6	15	9,2	163	248	72,7	65	19,1	28	8,2	341
40–49	108	66,7	44	27,1	10	6,2	162	112	68,7	31	19,0	20	12,3	163	220	67,7	75	23,1	30	9,2	325
50–59	72	49,6	50	34,5	23	15,9	145	77	48,4	60	37,7	22	13,9	159	149	49,0	110	36,2	45	14,8	304
60–69	53	48,2	45	40,9	12	10,9	110	48	31,8	68	45,0	35	23,2	151	101	38,7	113	43,3	47	18,0	261
70–79	19	33,9	24	42,9	13	23,2	56	28	29,8	45	47,9	21	22,3	94	47	31,3	69	46,0	34	22,7	150
Rahvus																					
Eestlane	401	62,4	178	27,7	64	9,9	643	383	57,3	199	29,7	87	13,0	669	784	59,8	377	28,7	151	11,5	1312
Muu rahvus	119	62,6	54	28,4	17	9,0	190	132	57,9	56	24,6	40	17,5	228	251	60,1	110	26,3	57	13,6	418
Asulatüüp																					
Linn	370	65,5	142	25,1	53	9,4	565	363	58,6	170	27,5	86	13,9	619	733	61,9	312	26,4	139	11,7	1184
Maapiirkond	149	55,8	90	33,7	28	10,5	267	152	54,7	85	30,6	41	14,7	278	301	55,2	175	32,1	69	12,7	545
Piirkond																					
Põhja-Eesti	229	66,2	93	26,9	24	6,9	346	228	61,6	105	28,4	37	10,0	370	457	63,8	198	27,7	61	8,5	716
Lääne-Eesti	54	62,8	25	29,1	7	8,1	86	54	50,0	38	35,2	16	14,8	108	108	55,7	63	32,5	23	11,8	194
Kesk-Eesti	64	62,7	26	25,5	12	11,8	102	46	54,1	26	30,6	13	15,3	85	110	58,8	52	27,8	25	13,4	187
Kirde-Eesti	38	60,3	13	20,6	12	19,1	63	45	50,5	20	22,5	24	27,0	89	83	54,6	33	21,7	36	23,7	152
Lõuna-Eesti	135	56,7	76	31,9	27	11,4	238	142	58,0	66	26,9	37	15,1	245	277	57,3	142	29,4	64	13,3	483
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	71	59,1	35	29,2	14	11,7	120	43	51,2	28	33,3	13	15,5	84	114	55,9	63	30,9	27	13,2	204
Keskharidus	136	64,2	53	25,0	23	10,8	212	111	58,1	54	28,3	26	13,6	191	247	61,3	107	26,5	49	12,2	403
Keskeriharidus	159	58,7	88	32,5	24	8,8	271	143	51,4	83	29,9	52	18,7	278	302	55,0	171	31,2	76	13,8	549
Kõrgharidus	153	67,1	55	24,1	20	8,8	228	217	63,5	88	25,7	37	10,8	342	370	64,9	143	25,1	57	10,0	570
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	395	63,2	170	27,2	60	9,6	625	368	60,8	155	25,6	82	13,6	605	763	62,0	325	26,4	142	11,6	1230
Ei ela koos	124	59,9	62	30,0	21	10,1	207	146	50,0	101	34,6	45	15,4	292	270	54,1	163	32,7	66	13,2	499

* Kondoomiga seotud hinnangute aluseks on MFACS, milles sisalduvatele väidetele antud hinnangute skaala nominaalseks muutmise kohta vt lk 44

Tabel 48. Hinnang kondoomide kasutatavusele*

	Mees							Naine							KOKKU						
	Pigem lihtne kasutada		Ei lihtne ega keeruline		Pigem keeruline kasutada		KOKKU	Pigem lihtne kasutada		Ei lihtne ega keeruline		Pigem keeruline kasutada		KOKKU	Pigem lihtne kasutada		Ei lihtne ega keeruline		Pigem keeruline kasutada		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	562	67,5	174	20,9	97	11,6	833	565	62,7	238	26,4	98	10,9	901	1127	65,0	412	23,8	195	11,2	1734
Vanuserühm																					
18–29	151	83,0	19	10,4	12	6,6	182	127	75,6	22	13,1	19	11,3	168	278	79,4	41	11,7	31	8,9	350
30–39	133	75,1	25	14,1	19	10,8	177	118	72,8	32	19,8	12	7,4	162	251	74,0	57	16,8	31	9,2	339
40–49	96	60,0	41	25,6	23	14,4	160	116	71,2	34	20,8	13	8,0	163	212	65,6	75	23,2	36	11,2	323
50–59	93	64,1	34	23,5	18	12,4	145	93	58,5	48	30,2	18	11,3	159	186	61,2	82	27,0	36	11,8	304
60–69	64	56,1	32	28,1	18	15,8	114	64	41,5	62	40,3	28	18,2	154	128	47,7	94	35,1	46	17,2	268
70–79	25	46,3	23	42,6	6	11,1	54	47	49,5	40	42,1	8	8,4	95	72	48,3	63	42,3	14	9,4	149
Rahvus																					
Eestlane	428	66,4	140	21,7	77	11,9	645	401	59,8	190	28,4	79	11,8	670	829	63,0	330	25,1	156	11,9	1315
Muu rahvus	134	70,9	34	18,0	21	11,1	189	164	70,7	49	21,1	19	8,2	232	298	70,8	83	19,7	40	9,5	421
Asulatüüp																					
Linn	396	69,9	104	18,4	66	11,7	566	393	63,0	162	26,0	69	11,0	624	789	66,3	266	22,4	135	11,3	1190
Maapiirkond	166	62,2	70	26,2	31	11,6	267	173	62,2	76	27,4	29	10,4	278	339	62,2	146	26,8	60	11,0	545
Piirkond																					
Põhja-Eesti	249	72,4	60	17,4	35	10,2	344	244	65,9	83	22,4	43	11,6	370	493	69,1	143	20,0	78	10,9	714
Lääne-Eesti	52	60,5	24	27,9	10	11,6	86	59	53,7	37	33,6	14	12,7	110	111	56,6	61	31,1	24	12,3	196
Kesk-Eesti	65	62,5	27	26,0	12	11,5	104	52	60,5	28	32,5	6	7,0	86	117	61,6	55	28,9	18	9,5	190
Kirde-Eesti	38	62,3	10	16,4	13	21,3	61	62	68,1	20	22,0	9	9,9	91	100	65,8	30	19,7	22	14,5	152
Lõuna-Eesti	157	66,2	53	22,4	27	11,4	237	149	60,8	70	28,6	26	10,6	245	306	63,5	123	25,5	53	11,0	482
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	71	60,7	28	23,9	18	15,4	117	43	50,0	29	33,7	14	16,3	86	114	56,1	57	28,1	32	15,8	203
Keskharidus	150	70,4	41	19,3	22	10,3	213	120	61,5	59	30,3	16	8,2	195	270	66,2	100	24,5	38	9,3	408
Keskeriharidus	176	64,7	69	25,4	27	9,9	272	167	60,1	77	27,7	34	12,2	278	343	62,4	146	26,5	61	11,1	550
Kõrgharidus	163	71,2	36	15,7	30	13,1	229	234	68,8	72	21,2	34	10,0	340	397	69,8	108	19,0	64	11,2	569
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	416	66,7	131	21,0	77	12,3	624	390	64,4	154	25,4	62	10,2	606	806	65,5	285	23,2	139	11,3	1230
Ei ela koos	146	69,8	43	20,6	20	9,6	209	175	59,7	84	28,7	34	11,6	293	321	63,9	127	25,3	54	10,8	502

* Kondoomiga seotud hinnangute aluseks on MFACS, milles sisalduvatele väidetele antud hinnangute skaala nominaalseks muutmise kohta vt lk 44

Tabel 49. Hinnang kondoomide puhtusele*

	Mees							Naine							KOKKU						
	Pigem puhtad		Ei puhtad ega rāpakad		Pigem rāpakad		KOKKU	Pigem puhtad		Ei puhtad ega rāpakad		Pigem rāpakad		KOKKU	Pigem puhtad		Ei puhtad ega rāpakad		Pigem rāpakad		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	631	75,7	156	18,7	47	5,6	834	674	74,3	182	20,1	51	5,6	907	1305	75,0	338	19,4	98	5,6	1741
Vanuserühm																					
18–29	151	83,4	21	11,6	9	5,0	181	134	80,2	22	13,2	11	6,6	167	285	81,9	43	12,4	20	5,7	348
30–39	144	81,8	20	11,4	12	6,8	176	140	85,9	15	9,2	8	4,9	163	284	83,8	35	10,3	20	5,9	339
40–49	126	78,2	27	16,8	8	5,0	161	135	82,5	21	12,9	7	4,3	163	261	80,6	48	14,8	15	4,6	324
50–59	109	74,7	30	20,5	7	4,8	146	113	70,6	38	23,8	9	5,6	160	222	72,6	68	22,2	16	5,2	306
60–69	71	63,4	33	29,5	8	7,1	112	95	60,9	50	32,0	11	7,1	156	166	61,9	83	31,0	19	7,1	268
70–79	29	51,8	25	44,6	2	3,6	56	57	58,2	36	36,7	5	5,1	98	86	55,8	61	39,6	7	4,6	154
Rahvus																					
Eestlane	486	75,5	119	18,5	39	6,0	644	497	73,8	137	20,3	40	5,9	674	983	74,6	256	19,4	79	6,0	1318
Muu rahvus	145	76,3	37	19,5	8	4,2	190	177	76,0	45	19,3	11	4,7	233	322	76,1	82	19,4	19	4,5	423
Asulatüüp																					
Linn	429	75,9	103	18,2	33	5,9	565	464	73,9	125	19,9	39	6,2	628	893	74,9	228	19,1	72	6,0	1193
Maapiirkond	202	75,1	53	19,7	14	5,2	269	210	75,3	57	20,4	12	4,3	279	412	75,2	110	20,1	26	4,7	548
Piirkond																					
Põhja-Eesti	281	81,4	50	14,5	14	4,1	345	279	75,0	72	19,4	21	5,6	372	560	78,1	122	17,0	35	4,9	717
Lääne-Eesti	58	66,7	21	24,1	8	9,2	87	78	70,3	27	24,3	6	5,4	111	136	68,7	48	24,2	14	7,1	198
Kesk-Eesti	77	74,8	19	18,4	7	6,8	103	63	73,2	20	23,3	3	3,5	86	140	74,1	39	20,6	10	5,3	189
Kirde-Eesti	42	67,7	16	25,8	4	6,5	62	71	76,3	16	17,2	6	6,5	93	113	72,9	32	20,6	10	6,5	155
Lõuna-Eesti	174	73,1	50	21,0	14	5,9	238	183	74,4	48	19,5	15	6,1	246	357	73,8	98	20,2	29	6,0	484
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	76	65,5	31	26,7	9	7,8	116	53	60,9	32	36,8	2	2,3	87	129	63,6	63	31,0	11	5,4	203
Keskharidus	164	76,6	34	15,9	16	7,5	214	136	69,7	46	23,6	13	6,7	195	300	73,3	80	19,6	29	7,1	409
Keskeriharidus	202	74,0	58	21,2	13	4,5	273	209	74,4	54	19,2	18	6,4	281	411	74,2	112	20,2	31	5,6	554
Kõrgharidus	187	81,7	33	14,4	9	3,9	229	275	80,4	49	14,3	18	5,3	342	462	80,9	82	14,4	27	4,7	571
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	471	75,2	120	19,2	35	5,6	626	469	77,0	106	17,4	34	5,6	609	940	76,1	226	18,3	69	5,6	1235
Ei ela koos	160	76,6	37	17,7	12	5,7	209	204	68,5	77	25,8	17	5,7	298	364	71,8	114	22,5	29	5,7	507

* Kondoomiga seotud hinnangute aluseks on MFACS, milles sisalduvatele väidetele antud hinnangute skaala nominaalseks muutmise kohta vt lk 44

Tabel 50. Seksuaalvahekorra kogemus elu jooksul

	Mees					Naine					KOKKU				
	On seksuaalvahekorras olnud		Ei ole seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On seksuaalvahekorras olnud		Ei ole seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On seksuaalvahekorras olnud		Ei ole seksuaalvahekorras olnud		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	844	95,6	39	4,4	883	962	97,9	21	2,1	983	1806	96,8	60	3,2	1866
Vanuserühm															
18–29	154	83,2	31	16,8	185	157	91,3	15	8,7	172	311	87,1	46	12,9	357
30–39	177	98,9	2	1,1	179	164	97,6	4	2,4	168	341	98,3	6	1,7	347
40–49	166	99,4	1	0,6	167	166	100,0	-	-	166	332	99,7	1	0,3	333
50–59	153	99,4	1	0,6	154	171	100,0	-	-	171	324	99,7	1	0,3	325
60–69	123	96,9	4	3,1	127	171	99,4	1	0,6	172	294	98,3	5	1,7	299
70–79	72	100,0	-	-	72	132	99,2	1	0,8	133	204	99,5	1	0,5	205
Rahvus															
Eestlane	650	95,2	33	4,8	683	711	97,9	15	2,1	726	1361	96,6	48	3,4	1409
Muu rahvus	194	97,0	6	3,0	200	251	97,7	6	2,3	257	445	97,4	12	2,6	457
Asulatüüp															
Linn	568	95,5	27	4,5	595	660	97,5	17	2,5	677	1228	96,5	44	3,5	1272
Maapiirkond	276	95,5	13	4,5	289	302	98,7	4	1,3	306	578	97,1	17	2,9	595
Piirkond															
Põhja-Eesti	345	95,8	15	4,2	360	386	97,7	9	2,3	395	731	96,8	24	3,2	755
Lääne-Eesti	94	96,9	3	3,1	97	116	97,5	3	2,5	119	210	97,2	6	2,8	216
Kesk-Eesti	109	99,1	1	0,9	110	96	98,0	2	2,0	98	205	98,6	3	1,4	208
Kirde-Eesti	65	98,5	1	1,5	66	102	99,0	1	1,0	103	167	98,8	2	1,2	169
Lõuna-Eesti	233	92,5	19	7,5	252	261	97,8	6	2,2	267	494	95,2	25	4,8	519
Haridus															
Alg- või põhiharidus	126	91,3	12	8,7	138	99	92,5	8	7,5	107	225	91,8	20	8,2	245
Keskharidus	206	92,8	16	7,2	222	205	98,1	4	1,9	209	411	95,4	20	4,6	431
Keskeriharidus	283	97,9	6	2,1	289	306	99,0	3	1,0	309	589	98,5	9	1,5	598
Kõrgharidus	229	97,9	5	2,1	234	349	98,6	5	1,4	354	578	98,3	10	1,7	588
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	660	99,8	1	0,2	661	646	99,8	1	0,2	647	1306	99,8	2	0,2	1308
Ei ela koos	184	82,9	38	17,1	222	314	93,7	21	6,3	335	498	89,4	59	10,6	557

Tabel 51. Seksuaalvahekorra kogemus viimase 12 kuu jooksul

	Mees					Naine					KOKKU				
	On seksuaalvahekorras olnud		Ei ole seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On seksuaalvahekorras olnud		Ei ole seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On seksuaalvahekorras olnud		Ei ole seksuaalvahekorras olnud		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	670	76,8	202	23,2	872	650	66,6	326	33,4	976	1320	71,4	528	28,6	1848
Vanuserühm															
18–29	144	78,3	40	21,7	184	149	87,1	22	12,9	171	293	82,5	62	17,5	355
30–39	164	93,7	11	6,3	175	157	94,0	10	6,0	167	321	93,9	21	6,1	342
40–49	154	93,9	10	6,1	164	146	88,5	19	11,5	165	300	91,2	29	8,8	329
50–59	112	72,7	42	27,3	154	127	75,6	41	24,4	168	239	74,2	83	25,8	322
60–69	71	57,7	52	42,3	123	51	29,8	120	70,2	171	122	41,5	172	58,5	294
70–79	25	34,7	47	65,3	72	20	15,0	113	85,0	133	45	22,0	160	78,0	205
Rahvus															
Eestlane	514	76,1	161	23,9	675	490	68,2	229	31,8	719	1004	72,0	390	28,0	1394
Muu rahvus	156	79,2	41	20,8	197	160	62,3	97	37,7	257	316	69,6	138	30,4	454
Asulatüüp															
Linn	459	78,2	128	21,8	587	451	66,7	225	33,3	676	910	72,1	353	27,9	1263
Maapiirkond	211	74,0	74	26,0	285	199	66,3	101	33,7	300	410	70,1	175	29,9	585
Piirkond															
Põhja-Eesti	298	83,0	61	17,0	359	283	72,4	108	27,6	391	581	77,5	169	22,5	750
Lääne-Eesti	64	68,1	30	31,9	94	72	60,5	47	39,5	119	136	63,8	77	36,2	213
Kesk-Eesti	89	82,4	19	17,6	108	68	70,1	29	29,9	97	157	76,6	48	23,4	205
Kirde-Eesti	47	75,8	15	24,2	62	55	52,9	49	47,1	104	102	61,4	64	38,6	166
Lõuna-Eesti	172	69,1	77	30,9	249	172	64,9	93	35,1	265	344	66,9	170	33,1	514
Haridus															
Alg- või põhiharidus	91	67,4	44	32,6	135	51	47,7	56	52,3	107	142	58,7	100	41,3	242
Keskharidus	166	76,9	50	23,1	216	131	64,2	73	35,8	204	297	70,7	123	29,3	420
Keskeriharidus	222	77,9	63	22,1	285	190	61,5	119	38,5	309	412	69,4	182	30,6	594
Kõrgharidus	189	80,8	45	19,2	234	277	78,5	76	21,5	353	466	79,4	121	20,6	587
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	552	84,5	101	15,5	653	526	81,9	116	18,1	642	1078	83,2	217	16,8	1295
Ei ela koos	118	53,9	101	46,1	219	124	37,2	209	62,8	333	242	43,8	310	56,2	552

Tabel 52. Seksuaalvahekorra kogemus viimase 4 nädala jooksul

	Mees					Naine					KOKKU				
	On seksuaalvahekorras olnud		Ei ole seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On seksuaalvahekorras olnud		Ei ole seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On seksuaalvahekorras olnud		Ei ole seksuaalvahekorras olnud		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	543	62,4	327	37,6	870	536	55,1	437	44,9	973	1079	58,5	764	41,5	1843
Vanuserühm															
18–29	111	60,0	74	40,0	185	123	71,9	48	28,1	171	234	65,7	122	34,3	356
30–39	143	82,2	31	17,8	174	141	83,9	27	16,1	168	284	83,0	58	17,0	342
40–49	132	80,5	32	19,5	164	126	76,8	38	23,2	164	258	78,7	70	21,3	328
50–59	83	53,9	71	46,1	154	100	59,9	67	40,1	167	183	57,0	138	43,0	321
60–69	54	43,9	69	56,1	123	33	19,3	138	80,7	171	87	29,6	207	70,4	294
70–79	18	26,1	51	73,9	69	14	10,5	119	89,5	133	32	15,8	170	84,2	202
Rahvus															
Eestlane	415	61,7	258	38,3	673	403	56,4	312	43,6	715	818	58,9	570	41,1	1388
Muu rahvus	127	64,8	69	35,2	196	133	51,8	124	48,2	257	260	57,4	193	42,6	453
Asulatüüp															
Linn	374	63,8	212	36,2	586	371	55,0	303	45,0	674	745	59,1	515	40,9	1260
Maapiirkond	169	59,3	116	40,7	285	165	55,4	133	44,6	298	334	57,3	249	42,7	583
Piirkond															
Põhja-Eesti	248	69,3	110	30,7	358	233	59,6	158	40,4	391	481	64,2	268	35,8	749
Lääne-Eesti	53	56,4	41	43,6	94	67	56,8	51	43,2	118	120	56,6	92	43,4	212
Kesk-Eesti	69	64,5	38	35,5	107	52	54,7	43	45,3	95	121	59,9	81	40,1	202
Kirde-Eesti	36	58,1	26	41,9	62	45	43,7	58	56,3	103	81	49,1	84	50,9	165
Lõuna-Eesti	137	55,0	112	45,0	249	139	52,3	127	47,7	266	276	53,6	239	46,4	515
Haridus															
Alg- või põhiharidus	77	57,5	57	42,5	134	41	39,4	63	60,6	104	118	49,6	120	50,4	238
Keskharidus	131	60,4	86	39,6	217	109	53,7	94	46,3	203	240	57,1	180	42,9	420
Keskeriharidus	178	62,5	107	37,5	285	155	50,5	154	49,8	309	333	56,1	261	43,9	594
Kõrgharidus	156	67,0	77	33,0	233	229	65,1	123	34,9	352	385	65,8	200	34,2	585
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	483	74,2	168	25,8	651	454	71,0	185	29,0	639	937	72,6	353	27,4	1290
Ei ela koos	60	27,3	160	72,7	220	82	24,7	250	75,3	332	142	25,7	410	74,3	552

Tabel 53. Vanus esimese seksuaalvahekorra ajal (% seksuaalvahekorras olnud inimestest)

	Mees							Naine							KOKKU						
	<15		15-17		≥18		KOKKU	<15		15-17		≥18		KOKKU	<15		15-17		≥18		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	65	8,0	320	39,2	431	52,8	816	25	2,6	313	33,1	608	64,3	946	90	5,1	633	35,9	1039	59,0	1762
Vanuserühm																					
18-29	17	11,0	69	44,8	68	44,2	154	14	9,0	80	51,6	61	39,4	155	31	10,0	149	48,2	129	41,8	309
30-39	14	8,3	70	41,4	85	50,3	169	9	5,5	84	51,2	71	43,3	164	23	6,9	154	46,2	156	46,9	333
40-49	11	7,0	63	39,9	84	53,1	158	1	0,6	66	40,8	95	58,6	162	12	3,8	129	40,3	179	55,9	320
50-59	10	6,7	51	34,0	89	59,3	150	-	-	45	26,8	123	73,2	168	10	3,1	96	30,2	212	66,7	318
60-69	9	7,6	45	38,2	64	54,2	118	1	0,6	25	14,8	143	84,6	169	10	3,5	70	24,4	207	72,1	287
70-79	4	6,0	22	32,8	41	61,2	67	-	-	14	10,9	115	89,1	129	4	2,0	36	18,4	156	79,6	196
Rahvus																					
Eestlane	48	7,6	246	39,1	336	53,3	630	20	2,9	236	33,9	440	63,2	696	68	5,1	482	36,4	776	58,5	1326
Muu rahvus	17	9,1	74	39,8	95	51,1	186	5	2,0	77	30,8	168	67,2	250	22	5,1	151	34,6	263	60,3	436
Asulatüüp																					
Linn	41	7,5	205	37,3	303	55,2	549	17	2,6	218	33,4	417	64,0	652	58	4,8	423	35,2	720	60,0	1201
Maapiirkond	24	9,0	115	43,1	128	47,9	267	8	2,7	95	32,3	191	65,0	294	32	5,7	210	37,4	319	56,9	561
Piirkond																					
Põhja-Eesti	27	8,1	129	38,5	179	53,4	335	14	3,7	132	34,7	234	61,6	380	41	5,7	261	36,5	413	57,8	715
Lääne-Eesti	9	10,0	28	31,1	53	58,9	90	5	4,4	37	32,4	72	63,2	114	14	6,9	65	31,8	125	61,3	204
Kesk-Eesti	7	6,5	46	43,0	54	50,5	107	1	1,1	26	27,6	67	71,3	94	8	4,0	72	35,8	121	60,2	201
Kirde-Eesti	4	6,9	23	39,7	31	53,4	58	3	3,0	31	30,7	67	66,3	101	7	4,4	54	34,0	98	61,6	159
Lõuna-Eesti	19	8,4	93	41,2	114	50,4	226	3	1,2	87	33,7	168	65,1	258	22	4,5	180	37,2	282	58,3	484
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	19	15,7	61	50,4	41	33,9	121	4	4,2	40	42,1	51	53,7	95	23	10,6	101	46,8	92	42,6	216
Keskharidus	18	9,1	80	40,6	99	50,3	197	7	3,5	65	32,7	127	63,8	199	25	6,3	145	36,6	226	57,1	396
Keskeriharidus	22	8,1	107	39,3	143	52,6	272	3	1,0	98	32,2	203	66,8	304	25	4,3	205	35,6	346	60,1	576
Kõrgharidus	6	2,7	70	31,3	148	66,1	224	11	3,2	109	31,6	225	65,2	345	17	3,0	179	31,5	373	65,5	569
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	48	7,5	247	38,8	342	53,7	637	17	2,7	228	35,9	390	61,4	635	65	5,1	475	37,3	732	57,6	1272
Ei ela koos	18	10,0	73	40,3	90	49,7	181	8	2,6	84	27,2	217	70,2	309	26	5,3	157	32,0	307	62,7	490

Tabel 54. Vaginaalne vahekord viimase seksuaalvahekorra ajal (% viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest)

	Mees					Naine					KOKKU				
	Oli vaginaalne vahekord		Ei olnud vaginaalne vahekord		KOKKU	Oli vaginaalne vahekord		Ei olnud vaginaalne vahekord		KOKKU	Oli vaginaalne vahekord		Ei olnud vaginaalne vahekord		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	633	95,2	32	4,8	665	624	96,7	21	3,3	645	1257	96,0	53	4,0	1310
Vanuserühm															
18–29	135	93,8	9	6,3	144	146	98,6	2	1,4	148	281	96,2	11	3,8	292
30–39	161	98,2	3	1,8	164	151	96,2	6	3,8	157	312	97,2	9	2,8	321
40–49	148	96,1	6	3,9	154	142	98,6	2	1,4	144	290	97,3	8	2,7	298
50–59	100	92,6	8	7,4	108	120	95,2	6	4,8	126	220	94,0	14	6,0	234
60–69	66	93,0	5	7,0	71	47	94,0	3	6,0	50	113	93,4	8	6,6	121
70–79	23	95,8	1	4,2	24	19	95,0	1	5,0	20	42	95,5	2	4,5	44
Rahvus															
Eestlane	487	95,1	25	4,9	512	474	97,5	12	2,5	486	961	96,3	37	3,7	998
Muu rahvus	147	95,5	7	4,5	154	151	94,4	9	5,6	160	298	94,9	16	5,1	314
Asulatüüp															
Linn	433	95,4	21	4,6	454	434	96,9	14	3,1	448	867	96,1	35	3,9	902
Maapiirkond	200	94,8	11	5,2	211	190	96,9	6	3,1	196	390	95,8	17	4,2	407
Piirkond															
Põhja-Eesti	286	96,6	10	3,4	296	273	96,5	10	3,5	283	559	96,5	20	3,5	579
Lääne-Eesti	59	90,8	6	9,2	65	68	97,1	2	2,9	70	127	94,1	8	5,9	135
Kesk-Eesti	84	95,5	4	4,5	88	66	98,5	1	1,5	67	150	96,8	5	3,2	155
Kirde-Eesti	43	93,5	3	6,5	46	50	90,9	5	9,1	55	93	92,1	8	7,9	101
Lõuna-Eesti	162	94,7	9	5,3	171	168	98,2	3	1,8	171	330	96,5	12	3,5	342
Haridus															
Alg- või põhiharidus	83	92,2	7	7,8	90	47	95,9	2	4,1	49	130	93,5	9	6,5	139
Keskharidus	163	98,2	3	1,8	166	126	96,9	4	3,1	130	289	97,6	7	2,4	296
Keskeriharidus	208	95,0	11	5,0	219	182	95,8	8	4,2	190	390	95,4	19	4,6	409
Kõrgharidus	178	94,2	11	5,8	189	268	97,5	7	2,5	275	446	96,1	18	3,9	464
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	526	96,0	22	4,0	548	501	96,0	21	4,0	522	1027	96,0	43	4,0	1070
Ei ela koos	107	92,5	10	8,5	117	124	100,0	-	-	124	231	95,9	10	4,1	241

Tabel 55. Anaalne vahekord viimase seksuaalvahekorra ajal (% viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest)

	Mees					Naine					KOKKU				
	Oli anaalne vahekord		Ei olnud anaalne vahekord		KOKKU	Oli anaalne vahekord		Ei olnud anaalne vahekord		KOKKU	Oli anaalne vahekord		Ei olnud anaalne vahekord		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	35	5,3	624	94,7	659	20	3,1	621	96,9	641	55	4,2	1245	95,8	1300
Vanuserühm															
18–29	9	6,3	135	93,8	144	5	3,4	143	96,6	148	14	4,8	278	95,2	292
30–39	6	3,7	155	96,3	161	6	3,8	151	96,2	157	12	3,8	306	96,2	318
40–49	11	7,1	143	92,9	154	3	2,1	143	97,9	146	14	4,7	286	95,3	300
50–59	6	5,4	105	94,6	111	4	3,3	118	96,7	122	10	4,3	223	95,3	233
60–69	4	5,9	64	94,1	68	1	2,0	49	98,0	50	5	4,2	113	95,8	118
70–79	-	-	22	100,0	22	1		17		18	1	2,5	39	97,5	40
Rahvus															
Eestlane	30	5,9	478	94,1	508	13	2,7	470	97,3	483	43	4,3	948	95,7	991
Muu rahvus	5	3,3	146	96,7	151	7	4,4	152	95,6	159	12	3,9	298	96,1	310
Asulatüüp															
Linn	21	4,7	430	95,3	451	13	2,9	431	97,1	444	34	3,8	861	96,2	895
Maapiirkond	14	6,7	194	93,3	208	6	3,1	190	96,9	196	20	5,0	384	95,0	404
Piirkond															
Põhja-Eesti	19	6,5	275	93,5	294	8	2,8	273	97,2	281	27	4,7	548	95,3	575
Lääne-Eesti	1	1,6	63	98,4	64	6	8,6	64	91,4	70	7	5,2	127	94,8	134
Kesk-Eesti	5	5,8	81	94,2	86	1	1,5	66	98,5	67	6	3,9	147	96,1	153
Kirde-Eesti	-	-	45	100,0	45	2	3,7	52	96,3	54	2	2,0	97	98,0	99
Lõuna-Eesti	10	5,9	160	94,1	170	3	1,8	167	98,2	170	13	3,8	327	96,2	340
Haridus															
Alg- või põhiharidus	10	11,5	77	88,5	87	6	12,5	42	87,5	48	16	11,9	119	88,1	135
Keskharidus	9	5,5	156	94,5	165	4	3,1	126	96,9	130	13	4,4	282	95,6	295
Keskeriharidus	8	3,7	210	96,3	218	3	1,6	184	98,4	187	11	2,7	394	97,3	405
Kõrgharidus	8	4,3	180	95,7	188	7	2,5	268	97,5	275	15	3,2	448	96,8	463
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	21	3,9	522	96,1	543	17	3,3	501	96,7	518	38	3,6	1023	96,4	1061
Ei ela koos	14	12,1	102	87,9	116	3	2,4	121	97,6	124	17	7,1	223	92,9	240

Tabel 56. Oraalne vahekord viimase seksuaalvahekorra ajal (% viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest)

	Mees					Naine					KOKKU				
	Oli oraalne vahekord		Ei olnud oraalne vahekord		KOKKU	Oli oraalne vahekord		Ei olnud oraalne vahekord		KOKKU	Oli oraalne vahekord		Ei olnud oraalne vahekord		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	237	35,6	428	64,4	665	184	28,6	460	71,4	644	421	32,2	888	67,8	1309
Vanuserühm															
18–29	70	49,3	72	50,7	142	58	39,2	90	60,8	148	128	44,1	162	55,9	290
30–39	64	39,3	99	60,7	163	51	32,7	105	67,3	156	115	36,1	204	63,9	319
40–49	56	36,6	97	63,4	153	49	33,6	97	66,4	146	105	35,1	194	64,9	299
50–59	30	26,8	82	73,2	112	22	17,9	101	82,1	123	52	22,1	183	77,9	235
60–69	14	19,7	57	80,3	71	2	4,0	48	96,0	50	16	13,2	105	86,8	121
70–79	4	16,7	20	83,3	24	1		18		19	5	11,6	38	88,4	43
Rahvus															
Eestlane	181	35,5	329	64,5	510	131	27,1	353	72,9	484	312	31,4	682	68,6	994
Muu rahvus	57	36,8	98	63,2	155	53	33,3	106	66,7	159	110	35,0	204	65,0	314
Asulatüüp															
Linn	170	37,2	287	62,8	457	132	29,5	315	70,5	447	302	33,4	602	66,6	904
Maapiirkond	68	32,5	141	67,5	209	52	26,5	144	73,5	196	120	29,6	285	70,4	405
Piirkond															
Põhja-Eesti	130	44,2	164	55,8	294	95	33,7	187	66,3	282	225	39,1	351	60,9	576
Lääne-Eesti	13	20,3	51	79,7	64	17	23,9	54	76,1	71	30	22,2	105	77,8	135
Kesk-Eesti	27	30,7	61	69,3	88	11	16,7	55	83,3	66	38	24,7	116	75,3	154
Kirde-Eesti	6	12,8	41	87,2	47	12	22,2	42	77,8	54	18	17,8	83	82,2	101
Lõuna-Eesti	61	35,7	110	64,3	171	49	28,7	122	71,3	171	110	32,2	232	67,8	342
Haridus															
Alg- või põhiharidus	30	33,7	59	66,3	89	12	25,0	36	75,0	48	42	30,7	95	69,3	137
Keskharidus	72	43,6	93	56,4	165	44	33,8	86	66,2	130	116	39,3	179	60,7	295
Keskeriharidus	66	29,9	155	70,1	221	44	23,4	144	76,6	188	110	26,9	299	73,1	409
Kõrgharidus	68	36,2	120	63,8	188	84	30,4	192	69,6	276	152	32,8	312	67,2	464
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	174	31,8	374	68,2	548	135	26,0	385	74,0	520	309	28,9	759	71,1	1068
Ei ela koos	63	53,8	54	46,2	117	49	39,5	75	60,5	124	112	46,5	129	53,5	241

Tabel 57. Elu jooksul seksuaalpartneri otsimine interneti teel või mobiiliäpiga

	Mees					Naine					KOKKU				
	On otsinud seksuaalpartnerit		Ei ole otsinud seksuaalpartnerit		KOKKU	On otsinud seksuaalpartnerit		Ei ole otsinud seksuaalpartnerit		KOKKU	On otsinud seksuaalpartnerit		Ei ole otsinud seksuaalpartnerit		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	196	22,6	673	77,4	869	76	7,9	882	92,1	958	272	14,9	1555	85,1	1827
Vanuserühm															
18–29	55	29,9	129	70,	184	22	12,9	149	87,1	171	77	21,7	278	78,3	355
30–39	68	38,0	111	62,0	179	20	12,0	147	88,0	167	88	25,4	258	74,6	346
40–49	52	31,1	115	68,9	167	16	9,6	150	90,4	166	68	20,4	265	79,6	333
50–59	13	8,6	139	91,4	152	15	9,0	152	91,0	167	28	8,8	291	91,2	319
60–69	6	4,9	117	95,1	123	3	1,8	164	98,2	167	9	3,1	281	96,9	290
70–79	3	4,6	62	95,4	65	1	0,8	120	99,2	121	4	2,2	182	97,8	186
Rahvus															
Eestlane	149	22,1	524	77,9	673	52	7,4	655	92,6	707	201	14,6	1179	85,4	1380
Muu rahvus	47	24,0	149	76,0	196	25	9,9	227	90,1	252	72	16,1	376	83,9	448
Asulatüüp															
Linn	149	25,4	437	74,6	586	61	9,2	600	90,8	661	210	16,8	1037	83,2	1247
Maapiirkond	47	16,6	236	83,4	283	15	5,1	281	94,9	296	62	10,7	517	89,3	579
Piirkond															
Põhja-Eesti	97	27,2	260	72,8	357	42	10,7	350	89,3	392	139	18,6	610	81,4	749
Lääne-Eesti	9	9,6	85	90,4	94	4	3,5	111	96,5	115	13	6,2	196	93,8	209
Kesk-Eesti	23	21,7	83	78,3	106	1	1,0	96	99,0	97	24	11,8	179	88,2	203
Kirde-Eesti	13	20,3	51	79,7	249	3	3,0	96	97,0	99	16	9,8	147	90,2	163
Lõuna-Eesti	54	21,7	195	78,3	249	27	10,5	229	89,5	256	81	16,0	424	84,0	505
Haridus															
Alg- või põhiharidus	28	21,2	104	78,8	132	3	3,0	96	97,0	99	31	13,4	200	86,6	231
Keskharidus	46	21,0	173	79,0	219	16	7,8	188	92,2	204	62	14,7	361	85,3	423
Keskeriharidus	64	22,5	221	77,5	285	23	7,6	278	92,4	301	87	14,8	499	85,2	586
Kõrgharidus	59	25,3	174	74,7	233	34	9,7	317	90,3	351	93	15,9	491	84,1	584
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	125	19,1	529	80,9	654	39	6,1	597	93,9	636	164	12,7	1126	87,3	1290
Ei ela koos	72	33,2	145	66,8	217	36	11,2	285	88,8	321	108	20,1	430	79,9	538

Tabel 58. Enesehinnang oma praegusele seksuaaltervisele

	Mees							Naine							KOKKU						
	Väga hea + hea		Ei hea ega halb		Halb + väga halb		KOKKU	Väga hea + hea		Ei hea ega halb		Halb + väga halb		KOKKU	Väga hea + hea		Ei hea ega halb		Halb + väga halb		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	534	61,3	226	26,0	111	12,7	871	574	60,8	298	31,6	72	7,6	944	1108	61,0	524	28,9	183	10,1	1815
Vanuserühm																					
18–29	143	77,7	34	18,5	7	3,8	184	143	84,6	22	13,0	4	2,4	139	286	81,0	56	15,9	11	3,1	353
30–39	142	80,2	31	17,5	4	2,3	177	135	82,3	22	13,4	7	4,3	164	277	81,2	53	15,6	11	3,2	341
40–49	125	75,8	28	17,0	12	7,3	165	118	71,5	38	23,0	9	5,5	165	243	73,6	66	20,0	21	6,4	330
50–59	74	47,7	28	17,0	12	7,3	155	99	58,6	54	31,9	16	9,5	169	173	53,4	111	34,3	40	12,3	324
60–69	34	27,2	53	42,4	38	30,4	125	50	58,6	95	56,5	23	13,7	168	84	28,7	148	50,5	61	20,8	293
70–79	17	25,8	23	34,8	26	39,1	66	20	27,5	67	61,5	12	11,0	109	47	26,9	90	51,4	38	21,7	175
Rahvus																					
Eestlane	415	61,5	174	25,8	86	12,7	675	444	63,8	199	28,6	53	7,6	696	859	62,7	373	27,2	139	10,1	1371
Muu rahvus	119	60,4	53	26,9	25	12,7	197	130	52,6	98	39,7	19	7,7	247	249	56,1	151	34,0	44	9,9	444
Asulatüüp																					
Linn	372	63,4	145	24,7	70	11,9	587	389	59,9	210	32,3	51	7,8	650	761	61,5	355	28,7	121	9,8	1237
Maapiirkond	162	57,1	81	28,5	41	14,4	284	185	63,2	88	30,0	20	6,8	293	347	60,1	169	29,3	61	10,6	577
Piirkond																					
Põhja-Eesti	249	69,9	70	19,7	37	10,4	356	244	63,7	117	30,6	22	5,7	383	493	66,7	187	25,3	59	8,0	739
Lääne-Eesti	56	59,0	27	28,4	12	12,6	95	63	56,8	37	33,3	11	9,7	111	119	57,7	64	31,1	23	11,2	206
Kesk-Eesti	52	47,7	43	39,5	14	12,8	109	62	66,0	24	25,5	8	8,5	94	114	56,2	67	33,0	22	10,8	203
Kirde-Eesti	32	49,2	28	43,1	5	7,7	65	47	47,0	44	44,0	9	9,0	100	79	47,9	72	43,6	14	8,5	165
Lõuna-Eesti	146	58,9	60	24,2	42	16,9	248	159	61,9	76	29,6	22	8,5	257	305	60,4	136	26,9	64	12,7	505
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	81	61,8	31	23,7	19	14,5	131	62	64,6	30	31,2	4	4,2	96	143	63,0	61	26,9	23	10,1	227
Keskharidus	143	64,4	52	23,4	27	12,2	222	125	61,9	64	31,7	13	6,4	202	268	63,2	116	27,4	40	9,4	424
Keskeriharidus	166	57,7	81	28,1	41	14,2	288	148	50,0	115	38,9	33	11,1	296	314	53,8	196	33,5	74	12,7	584
Kõrgharidus	145	62,8	63	27,3	23	9,9	231	239	69,1	86	24,8	21	6,1	346	384	66,6	149	25,8	44	7,6	577
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	417	63,7	154	23,5	84	12,8	655	416	65,8	179	28,3	37	5,9	632	833	64,7	333	25,9	121	9,4	1287
Ei ela koos	117	54,2	72	33,3	27	12,5	216	157	50,6	118	38,1	35	11,3	310	274	52,1	190	36,1	62	11,8	526

Tabel 59. Seksuaaltervisega seotud küsimustes abi või nõuande saamiseks arsti, spetsialisti või muu inimese poole pöördumine viimase 12 kuu jooksul

	Mees					Naine					KOKKU				
	On pöördunud		Ei ole pöördunud		KOKKU	On pöördunud		Ei ole pöördunud		KOKKU	On pöördunud		Ei ole pöördunud		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	56	6,4	822	93,6	878	129	13,2	845	86,8	974	185	10,0	1667	90,0	1852
Vanuserühm															
18–29	13	7,1	171	92,9	184	48	28,2	122	71,8	170	61	17,2	293	82,8	354
30–39	11	6,1	168	93,9	179	35	21,2	130	78,8	165	46	13,4	298	86,6	344
40–49	8	4,8	157	95,2	165	21	12,7	144	87,3	165	29	8,8	301	91,2	330
50–59	7	4,5	147	95,5	154	15	8,8	156	91,2	171	22	6,8	303	93,2	325
60–69	8	6,4	117	93,6	125	3	1,7	169	98,3	172	11	3,7	286	96,3	297
70–79	8	11,6	61	88,4	69	6	4,6	124	95,4	130	14	7,0	185	93,0	199
Rahvus															
Eestlane	41	6,0	639	94,0	680	94	13,1	624	86,9	718	135	9,7	1263	90,3	1398
Muu rahvus	15	7,6	182	92,4	197	35	13,7	221	86,3	256	50	11,0	403	89,0	453
Asulatüüp															
Linn	38	6,4	554	93,6	592	92	13,8	576	86,2	668	130	10,3	1130	89,7	1260
Maapiirkond	18	6,3	268	93,7	286	37	12,1	268	87,9	305	55	9,3	536	90,7	591
Piirkond															
Põhja-Eesti	19	5,3	338	94,7	357	61	15,6	329	84,4	390	80	10,7	667	89,3	747
Lääne-Eesti	6	6,2	91	93,8	97	11	9,5	105	90,5	116	17	8,0	196	92,0	213
Kesk-Eesti	8	7,3	102	92,7	110	10	10,2	88	89,8	98	18	8,7	190	91,3	208
Kirde-Eesti	7	10,8	58	89,2	65	10	9,8	92	90,2	102	17	10,2	150	89,8	167
Lõuna-Eesti	16	6,4	233	93,6	249	36	13,5	231	86,5	267	52	10,1	464	89,9	516
Haridus															
Alg- või põhiharidus	10	7,4	126	92,6	136	19	18,4	84	81,6	103	29	12,1	210	87,9	239
Keskharidus	17	7,7	205	92,3	222	29	13,9	180	86,1	209	46	10,7	385	89,3	431
Keskeriharidus	18	6,3	269	93,7	287	22	7,2	285	92,8	307	40	6,7	554	93,3	594
Kõrgharidus	11	4,7	221	95,3	232	59	16,8	292	83,2	351	70	12,0	513	88,0	583
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	48	7,3	611	92,7	659	86	13,4	555	86,6	641	134	10,3	1166	89,7	1300
Ei ela koos	8	3,7	211	96,3	219	43	13,0	289	87,0	332	51	9,3	500	90,7	551

Tabel 60. Rahulolu seksuaaleluga praegusel ajal

	Mees					Naine					KOKKU				
	Väga rahul + pigem rahul		Üldse ei ole rahul + pigem ei ole rahul		KOKKU	Väga rahul + pigem rahul		Üldse ei ole rahul + pigem ei ole rahul		KOKKU	Väga rahul + pigem rahul		Üldse ei ole rahul + pigem ei ole rahul		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	575	66,3	292	33,7	867	647	71,3	261	28,7	908	1222	68,8	553	31,2	1775
Vanuserühm															
18–29	129	69,7	56	30,3	185	132	78,1	37	21,9	169	261	73,7	93	26,3	354
30–39	130	73,4	47	26,6	177	139	82,7	29	17,3	168	269	78,0	76	22,0	345
40–49	127	76,0	40	24,0	167	131	78,4	36	21,6	167	258	77,2	76	22,8	334
50–59	89	58,9	62	41,1	151	120	71,9	47	28,1	167	209	65,7	109	34,3	318
60–69	64	52,9	57	47,1	121	75	48,1	81	51,9	156	139	50,2	138	49,8	277
70–79	35	54,7	29	45,3	64	51	61,4	32	38,6	83	86	58,5	61	41,5	147
Rahvus															
Eestlane	440	65,5	232	34,5	672	488	72,3	187	27,7	675	928	68,9	419	31,1	1347
Muu rahvus	134	69,1	60	30,9	194	159	68,2	74	31,8	233	293	68,9	134	31,4	427
Asulatüüp															
Linn	394	67,6	189	32,4	583	442	70,5	185	29,5	627	836	69,1	374	30,9	1210
Maapiirkond	180	63,6	103	36,4	283	205	73,0	76	27,0	281	385	68,3	179	31,7	564
Piirkond															
Põhja-Eesti	251	70,3	106	29,7	357	273	72,6	103	27,4	376	524	71,5	209	28,5	733
Lääne-Eesti	58	61,7	35	38,3	94	74	67,9	35	32,1	109	132	65,0	71	35,0	203
Kesk-Eesti	77	71,3	31	28,7	108	71	78,0	20	22,0	91	148	74,4	51	25,6	199
Kirde-Eesti	45	73,8	16	26,2	61	54	60,0	36	40,0	90	99	65,6	52	34,4	151
Lõuna-Eesti	145	58,5	103	41,5	248	176	71,8	69	28,2	245	321	65,1	172	34,9	493
Haridus															
Alg- või põhiharidus	90	67,7	43	32,3	133	63	71,6	25	28,4	88	153	69,2	68	30,8	221
Keskharidus	142	65,1	76	34,9	218	135	69,9	58	30,1	193	277	67,4	134	32,6	411
Keskeriharidus	190	67,4	92	32,6	282	192	67,8	91	32,2	283	382	67,6	183	32,4	565
Kõrgharidus	153	65,7	80	34,3	233	258	75,2	85	24,8	343	411	71,4	165	28,6	576
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	483	74,2	168	25,8	651	493	78,9	132	21,1	625	976	76,5	300	23,5	1276
Ei ela koos	91	42,3	124	57,7	215	154	54,2	130	45,8	284	245	49,1	254	50,9	499

Tabel 61. Seksuaalpartnerite arv elu jooksul (% seksuaalvahekorras olnud inimestest)

	Mees							Naine							KOKKU						
	1		2-4		≥5		KOKKU	1		2-4		≥5		KOKKU	1		2-4		≥5		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	104	12,8	220	27,2	486	60,0	810	187	19,8	349	36,9	409	43,3	945	291	16,6	569	32,4	895	51,0	1755
Vanuserühm																					
18-29	32	20,8	58	37,7	64	41,5	154	31	19,9	54	34,6	71	45,5	156	63	20,3	112	36,1	135	43,6	310
30-39	14	8,3	41	24,3	114	67,4	169	14	8,7	48	29,6	100	61,7	162	28	8,5	89	26,9	214	64,6	331
40-49	18	11,1	36	22,2	108	66,7	162	29	17,8	55	33,7	79	48,5	163	47	14,5	91	28,0	187	57,5	325
50-59	14	9,3	38	25,2	99	65,5	151	29	17,5	57	34,3	80	48,2	166	43	13,6	95	30,0	179	56,5	317
60-69	13	11,9	30	27,5	66	60,6	109	39	23,2	71	42,3	58	34,5	168	52	18,8	101	36,5	124	44,7	277
70-79	13	20,0	17	26,2	35	53,8	65	45	34,6	64	49,2	21	16,2	130	58	29,8	81	41,5	56	28,7	195
Rahvus																					
Eestlane	84	13,4	166	26,5	376	60,1	626	127	18,1	266	38,0	307	43,9	700	211	15,9	432	32,6	683	51,5	1326
Muu rahvus	20	10,8	54	29,2	111	60,0	185	60	24,4	84	34,1	102	41,5	246	80	18,6	138	32,0	213	49,4	431
Asulatüüp																					
Linn	69	12,7	145	26,6	331	60,7	545	119	18,3	228	35,0	304	46,7	651	188	15,7	373	31,2	635	53,1	1196
Maapiirkond	35	13,1	76	28,6	155	58,3	266	68	23,1	121	41,2	105	35,7	294	103	18,4	197	35,2	260	46,4	560
Piirkond																					
Põhja-Eesti	30	8,9	84	25,0	222	66,1	336	45	11,9	131	34,7	202	53,4	378	75	10,5	215	30,1	424	59,4	714
Lääne-Eesti	15	17,0	29	33,0	44	50,0	88	28	24,8	43	38,0	42	37,2	113	43	21,4	72	35,8	86	42,8	201
Kesk-Eesti	18	17,2	29	27,6	58	55,2	105	24	25,8	36	38,7	33	35,5	93	42	21,2	65	32,8	91	46,0	198
Kirde-Eesti	7	11,9	18	30,5	34	57,6	59	33	32,6	34	33,7	34	33,7	101	40	25,0	52	32,5	68	42,5	160
Lõuna-Eesti	34	15,3	60	26,9	129	57,8	223	56	21,6	106	40,9	97	37,5	259	90	18,7	166	34,4	226	46,9	482
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	16	14,0	37	32,5	61	53,5	114	23	23,7	36	37,1	38	39,2	97	39	18,5	73	34,6	99	46,9	211
Keskharidus	31	15,8	49	25,0	116	59,2	196	41	20,8	84	42,6	72	36,6	197	72	18,3	133	33,9	188	47,8	393
Keskeriharidus	26	9,5	71	26,0	176	64,5	273	64	21,1	117	38,6	122	40,3	303	90	15,6	188	32,6	298	51,8	576
Kõrgharidus	31	13,7	63	27,9	132	58,4	226	58	16,8	110	31,9	177	51,3	345	89	15,6	173	30,3	309	54,1	571
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	91	14,4	170	26,9	372	63,3	633	135	21,3	234	36,9	265	41,8	634	226	17,8	404	31,9	637	50,3	1267
Ei ela koos	13	7,3	50	28,2	114	64,4	177	52	16,8	114	36,8	144	46,5	310	65	13,3	164	33,7	258	53,0	487

Tabel 62. Seksuaalpartnerite arv viimase 12 kuu jooksul (% seksuaalvahekorras olnud inimestest)

	Mees							Naine							KOKKU						
	0		1		≥2		KOKKU	0		1		≥2		KOKKU	0		1		≥2		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	163	19,7	531	64,3	132	16,0	826	305	32,2	563	59,4	80	8,4	948	468	26,4	1094	61,7	212	12,0	1774
Vanuserühm																					
18–29	9	5,9	106	68,8	39	25,3	154	7	4,5	114	73,5	34	21,9	155	16	5,2	220	71,2	73	23,6	309
30–39	9	5,3	127	74,7	34	20,0	170	7	4,3	131	80,4	25	15,3	163	16	4,8	258	77,5	59	17,7	333
40–49	8	5,0	126	79,3	25	15,7	159	19	11,5	139	83,7	8	4,8	166	27	8,3	265	81,5	33	10,2	325
50–59	41	27,2	89	58,9	21	13,9	151	41	24,4	116	69,1	11	6,5	168	82	25,7	205	64,3	32	10,0	319
60–69	49	40,8	63	52,5	8	6,7	120	119	70,4	48	28,4	2	1,2	169	168	58,1	111	38,4	10	3,5	289
70–79	47	66,2	20	28,2	4	5,6	71	112	86,8	16	12,4	1	0,8	129	159	79,5	36	18,0	5	2,5	200
Rahvus																					
Eestlane	128	20,1	413	64,8	96	15,1	637	214	30,5	427	60,9	60	8,6	701	342	25,6	840	62,8	156	11,6	1338
Muu rahvus	35	18,5	118	62,4	36	19,1	189	91	36,7	136	54,8	21	8,5	248	126	28,8	254	58,1	57	13,1	437
Asulatüüp																					
Linn	101	18,2	351	63,1	104	18,7	556	208	31,9	381	58,3	64	9,8	653	309	25,6	732	60,5	168	13,9	1209
Maapiirkond	62	22,9	180	66,7	28	10,4	270	97	32,9	182	61,7	16	5,4	295	159	28,1	362	64,1	44	7,8	565
Piirkond																					
Põhja-Eesti	46	13,5	216	63,3	79	23,2	341	99	26,3	236	62,6	42	11,1	377	145	20,2	452	63,0	121	16,8	718
Lääne-Eesti	27	29,7	59	64,8	5	5,5	91	44	37,9	68	58,6	4	3,5	116	71	34,3	127	61,4	9	4,3	207
Kesk-Eesti	18	17,0	71	67,0	17	16,0	106	27	28,4	63	66,3	5	5,3	95	45	22,4	134	66,7	22	10,9	201
Kirde-Eesti	14	23,0	43	70,5	4	6,5	61	47	46,5	49	48,5	5	5,0	101	61	37,7	92	56,8	9	5,5	162
Lõuna-Eesti	58	25,6	142	62,5	27	11,9	227	87	33,9	147	57,2	23	8,9	257	145	30,0	289	59,7	50	10,3	484
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	32	26,9	72	60,5	15	12,6	119	47	49,5	40	42,1	8	8,4	95	79	36,9	112	52,3	23	10,8	214
Keskharidus	35	17,5	136	68,0	29	14,5	200	69	34,5	108	54,0	23	11,5	200	104	26,0	244	61,0	52	13,0	400
Keskeriharidus	57	20,5	176	63,3	45	16,2	278	116	38,0	170	55,8	19	6,2	305	173	29,7	346	59,3	64	11,0	583
Kõrgharidus	39	17,0	146	63,8	44	19,2	229	71	20,6	244	70,7	30	8,7	345	110	19,2	390	67,9	74	12,9	574
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	99	15,3	488	75,4	60	9,3	647	115	18,1	490	77,0	31	4,9	636	214	16,7	978	76,2	91	7,1	1283
Ei ela koos	64	35,8	43	24,0	72	40,2	179	189	60,8	73	23,5	49	15,8	311	253	51,6	116	23,7	121	24,7	490

Tabel 63. Seksuaalpartnerite arv viimase 12 kuu jooksul (% viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest)

	Mees					Naine					KOKKU				
	1		≥2		KOKKU	1		≥2		KOKKU	1		≥2		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	531	80,1	132	19,9	663	563	87,6	80	12,4	643	1094	83,8	212	16,2	1306
Vanuserühm															
18–29	106	73,1	39	26,9	145	114	77,0	34	23,0	148	220	75,1	73	24,9	293
30–39	127	78,9	34	21,1	161	131	84,0	25	16,0	156	258	81,4	59	18,6	317
40–49	126	83,4	25	16,6	151	139	94,6	8	5,4	147	265	88,9	33	11,1	298
50–59	89	80,9	21	19,1	110	116	91,3	11	8,7	127	205	86,5	32	13,5	237
60–69	63	88,7	8	11,3	71	48	96,0	2	4,0	50	111	91,7	10	8,3	121
70–79	20	83,3	4	16,7	24	16		1		17	36	87,8	5	12,2	41
Rahvus															
Eestlane	413	81,1	96	18,9	509	427	87,7	60	12,3	487	840	84,3	156	15,7	996
Muu rahvus	118	76,6	36	23,4	154	136	86,6	21	13,4	157	254	81,7	57	18,3	311
Asulatüüp															
Linn	351	77,1	104	22,9	455	381	85,6	64	14,4	445	732	81,3	168	18,7	900
Maapiirkond	180	86,5	28	13,5	208	182	91,9	16	8,1	198	362	89,2	44	10,8	406
Piirkond															
Põhja-Eesti	216	73,2	79	26,8	295	236	84,9	42	15,1	278	452	78,9	121	21,1	573
Lääne-Eesti	59	92,2	5	7,8	64	68	94,4	4	5,6	72	127	93,4	9	6,6	136
Kesk-Eesti	71	80,7	17	19,3	88	63	92,6	5	7,7	68	134	85,9	22	14,1	156
Kirde-Eesti	43	91,5	4	8,5	47	49	90,7	5	9,3	54	92	91,1	9	8,9	101
Lõuna-Eesti	142	84,0	27	16,0	169	147	86,5	23	13,5	170	289	85,3	50	14,7	339
Haridus															
Alg- või põhiharidus	72	82,8	15	17,2	87	40	83,3	8	16,7	48	112	83,0	23	17,0	135
Keskharidus	136	82,4	29	17,6	165	108	82,4	23	17,6	131	244	82,4	52	17,6	296
Keskeriharidus	176	79,6	45	20,4	221	170	89,9	19	10,1	189	346	84,4	64	15,6	410
Kõrgharidus	146	76,8	44	23,2	190	244	89,1	30	10,9	274	390	84,1	74	15,9	464
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	488	89,1	60	10,9	548	490	94,0	31	6,0	521	978	91,5	91	8,5	1069
Ei ela koos	43	37,4	72	62,6	115	73	59,8	49	40,2	122	116	48,9	121	51,1	237

Tabel 64. Seksuaalvahekord püsipartneriga viimase 12 kuu jooksul (% viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest)

	Mees					Naine					KOKKU				
	On püsipartneriga seksuaalvahekorras olnud		Ei ole püsipartneriga seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On püsipartneriga seksuaalvahekorras olnud		Ei ole püsipartneriga seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On püsipartneriga seksuaalvahekorras olnud		Ei ole püsipartneriga seksuaalvahekorras olnud		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	620	92,7	49	7,3	669	622	95,7	28	4,3	650	1242	94,2	77	5,8	1319
Vanuserühm															
18–29	128	88,9	16	11,1	144	137	91,9	12	8,1	149	265	90,4	28	9,6	293
30–39	149	90,9	15	9,1	164	151	96,2	6	3,8	157	300	93,5	21	6,5	321
40–49	149	96,8	5	3,2	754	143	97,9	3	2,1	146	292	97,3	8	2,7	300
50–59	103	92,8	8	7,2	111	126	99,2	1	0,8	127	229	96,2	9	3,8	238
60–69	66	93,0	5	7,0	71	47	92,2	4	7,8	51	113	92,6	9	7,4	122
70–79	25	100,0	-	-	25	19		1		20	44	97,8	1	2,2	45
Rahvus															
Eestlane	474	92,2	40	7,8	514	465	94,9	25	5,1	490	939	93,5	65	6,5	1004
Muu rahvus	146	93,6	10	6,4	156	157	98,1	3	1,9	160	303	95,9	13	4,1	316
Asulatüüp															
Linn	424	92,6	34	7,4	458	429	95,3	21	4,7	450	853	93,9	55	6,1	908
Maapiirkond	196	92,9	15	7,1	211	192	96,5	7	3,5	199	388	94,6	22	5,4	410
Piirkond															
Põhja-Eesti	272	91,3	26	8,7	298	269	95,1	14	4,9	283	541	93,1	40	6,9	581
Lääne-Eesti	61	95,3	3	4,7	64	71	98,6	1	1,4	72	132	97,1	4	2,9	136
Kesk-Eesti	81	90,0	9	10,0	90	64	94,1	4	5,9	68	145	91,8	13	8,2	158
Kirde-Eesti	46	97,9	1	2,1	47	54	98,2	1	1,8	55	100	98,0	2	2,0	102
Lõuna-Eesti	161	93,6	11	6,4	172	163	94,8	9	5,2	172	324	94,2	20	5,8	344
Haridus															
Alg- või põhiharidus	81	92,3	7	7,7	91	49	96,1	2	3,9	51	133	93,7	9	6,3	142
Keskharidus	152	91,0	15	9,0	167	120	91,6	11	8,4	131	272	91,3	26	8,7	298
Keskeriharidus	203	91,4	19	8,6	222	182	95,8	8	4,2	190	385	93,4	27	6,6	412
Kõrgharidus	180	95,2	9	4,8	189	270	97,5	7	2,5	277	450	96,6	16	3,4	466
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	547	99,1	5	0,9	552	523	99,6	2	0,4	525	1070	99,4	7	0,6	1077
Ei ela koos	74	62,7	44	37,3	118	98	79,7	25	20,3	123	172	71,4	69	28,6	241

Tabel 65. Püsipartnerite arv viimase 12 kuu jooksul (% viimase 12 kuu jooksul püsipartneriga seksuaalvahekorras olnud inimestest)

	Mees					Naine					KOKKU				
	1		≥2		KOKKU	1		≥2		KOKKU	1		≥2		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	545	91,1	53	8,9	598	553	93,3	40	6,7	593	1098	92,2	93	7,8	1191
Vanuserühm															
18–29	112	88,2	15	11,8	127	120	90,2	13	9,3	133	232	89,2	28	10,8	260
30–39	138	93,9	9	6,1	147	136	91,3	13	8,7	149	274	92,6	22	7,4	296
40–49	130	91,5	12	8,5	142	132	95,7	6	4,3	138	262	93,6	18	6,4	280
50–59	85	86,7	13	13,3	98	113	93,4	8	6,6	121	198	90,4	21	9,6	219
60–69	60	98,4	1	1,6	61	40	100,0	-	-	40	100	99,0	1	1,0	101
70–79	20	83,3	4	16,7	24	12		-	-	12	32	88,9	4	11,1	36
Rahvus															
Eestlane	424	92,8	33	7,2	457	416	94,1	26	5,9	442	840	93,4	59	6,6	899
Muu rahvus	121	85,8	20	14,2	141	137	90,7	14	9,3	151	258	88,4	34	11,6	292
Asulatüüp															
Linn	367	89,3	44	10,7	411	371	91,6	34	8,4	405	738	90,4	78	9,6	816
Maapiirkond	178	95,2	9	4,8	187	182	96,8	6	3,2	188	360	96,0	15	4,0	375
Piirkond															
Põhja-Eesti	234	87,3	34	12,7	268	237	92,6	19	7,4	256	471	89,9	53	10,1	524
Lääne-Eesti	60	98,4	1	1,6	61	64	97,0	2	3,0	66	124	97,6	3	2,4	127
Kesk-Eesti	70	93,3	5	6,7	75	61	96,8	2	3,2	63	131	94,9	7	5,1	138
Kirde-Eesti	40	90,9	4	9,1	44	47	92,2	4	7,8	51	87	91,6	8	8,4	95
Lõuna-Eesti	141	93,4	10	6,6	151	145	91,8	13	8,2	158	286	92,6	23	7,4	309
Haridus															
Alg- või põhiharidus	72	91,1	7	8,9	79	35	87,5	5	12,5	40	107	89,9	12	10,1	119
Keskharidus	140	93,3	10	6,7	150	105	92,1	9	7,9	114	245	92,8	19	7,2	264
Keskeriharidus	174	91,1	17	8,9	191	165	94,8	9	5,2	174	339	92,9	26	7,1	365
Kõrgharidus	158	89,3	19	10,7	177	246	93,9	16	6,1	262	404	92,0	35	8,0	439
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	499	94,5	29	5,5	528	487	95,9	21	4,1	508	986	95,2	50	4,8	1036
Ei ela koos	46	65,7	24	34,3	70	66	77,6	19	22,4	85	112	72,3	43	27,7	155

Tabel 66. Seksuaalvahekord juhupartneriga viimase 12 kuu jooksul (% viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest)

	Mees					Naine					KOKKU				
	On juhupartneriga seksuaalvahekorras olnud		Ei ole juhupartneriga seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On juhupartneriga seksuaalvahekorras olnud		Ei ole juhupartneriga seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On juhupartneriga seksuaalvahekorras olnud		Ei ole juhupartneriga seksuaalvahekorras olnud		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	107	16,0	562	84,0	669	61	9,4	588	90,6	649	168	12,7	1150	87,3	1318
Vanuserühm															
18–29	32	22,1	113	77,9	145	28	18,9	120	81,1	148	60	20,5	233	79,5	293
30–39	33	20,2	130	79,8	163	17	10,8	140	89,2	157	50	15,6	270	84,4	320
40–49	18	11,7	136	88,3	154	7	4,8	140	89,2	157	25	8,3	276	91,7	301
50–59	14	12,5	98	87,5	112	5	3,9	122	96,1	127	19	7,9	220	92,1	239
60–69	8	11,4	62	88,6	70	2	3,9	49	96,1	51	10	8,3	111	91,7	121
70–79	1	4,0	24	96,0	25	2		17		19	3	6,8	41	93,2	44
Rahvus															
Eestlane	87	17,0	425	83,0	512	48	9,8	441	90,2	489	135	13,5	866	86,5	1001
Muu rahvus	20	12,7	137	87,3	157	13	8,1	147	91,9	160	33	10,4	284	89,6	317
Asulatüüp															
Linn	82	17,9	377	82,1	459	49	10,9	401	89,1	450	131	14,4	778	85,6	909
Maapiirkond	25	11,9	185	88,1	210	13	6,5	186	93,5	199	38	9,3	371	90,7	409
Piirkond															
Põhja-Eesti	55	18,5	242	81,5	297	36	12,8	246	87,2	282	91	15,7	488	84,3	579
Lääne-Eesti	6	9,4	58	90,6	64	3	4,2	69	95,8	72	9	6,6	127	93,4	136
Kesk-Eesti	16	18,2	72	81,8	88	3	4,3	66	95,7	69	19	12,1	138	87,9	157
Kirde-Eesti	4	8,5	43	91,5	47	2	3,6	53	96,4	55	6	5,9	96	94,1	102
Lõuna-Eesti	26	15,1	146	84,9	172	17	9,9	155	90,1	172	43	12,5	301	87,5	344
Haridus															
Alg- või põhiharidus	14	15,6	76	84,4	90	7	14,0	43	86,0	50	21	15,0	119	85,0	140
Keskharidus	27	16,3	139	83,7	166	22	16,8	109	83,2	131	49	16,5	248	83,5	297
Keskeriharidus	36	16,2	186	83,8	222	13	6,9	176	93,1	189	49	11,9	362	88,1	411
Kõrgharidus	30	15,8	160	84,2	190	19	6,9	258	93,1	277	49	10,5	418	89,5	467
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	40	7,3	510	92,7	550	19	3,6	507	96,4	526	59	5,5	1017	94,5	1076
Ei ela koos	67	56,3	52	43,7	119	42	34,1	81	65,9	123	109	45,0	133	55,0	242

Tabel 67. Juhupartnerite arv viimase 12 kuu jooksul (% viimase 12 kuu jooksul juhupartneriga seksuaalvahekorras olnud inimestest)

	Mees					Naine					KOKKU				
	1		≥2		KOKKU	1		≥2		KOKKU	1		≥2		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	39	38,2	63	61,8	102	26	43,3	34	56,7	60	65	40,1	97	59,9	162
Vanuserühm															
18–29	11	35,5	20	64,5	31	11	40,7	16	59,3	27	22	37,9	36	62,1	58
30–39	11	33,3	22	66,7	33	9		9		18	20	39,2	31	60,8	51
40–49	11		6		17	2		4		6	13	56,5	10	43,5	23
50–59	4		8		12	1		4		5	5		12		17
60–69	2		6		8	1		1		2	3		7		10
70–79	-	-	1		1	1		-	-	1	1		1		2
Rahvus															
Eestlane	34	40,5	50	59,5	84	20	42,6	27	57,4	47	54	41,2	77	58,8	131
Muu rahvus	5		13		18	6		7		13	11	35,5	20	64,5	31
Asulatüüp															
Linn	33	41,3	47	58,8	80	18	38,3	29	61,7	47	51	40,2	76	59,8	127
Maapiirkond	7	30,4	16	69,6	23	8		5		13	15	41,7	21	58,3	36
Piirkond															
Põhja-Eesti	19	34,5	36	65,5	55	14	40,0	21	60,0	35	33	36,7	57	63,3	90
Lääne-Eesti	4		2		6	2		1		3	6		3		9
Kesk-Eesti	6		9		15	2		1		3	8		10		18
Kirde-Eesti	2		1		3	1		1		2	3		2		5
Lõuna-Eesti	8	34,8	15	65,2	23	7		10		17	15	37,5	25	62,5	40
Haridus															
Alg- või põhiharidus	1		9		10	3		3		6	4		12		16
Keskharidus	13	48,1	14	51,9	27	7	33,3	14	66,7	21	20	41,7	28	58,3	48
Keskeriharidus	13	37,1	22	62,9	35	6		8		14	19	38,8	30	61,2	49
Kõrgharidus	12	40,0	18	60,0	30	10		9		19	22	44,9	27	55,1	49
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	21	55,3	17	44,7	38	12		6		18	33	58,9	23	41,1	56
Ei ela koos	18	28,6	45	71,4	63	13	31,7	28	68,3	41	31	29,8	73	70,2	104

Tabel 68. Elu jooksul seksuaalvahekord samast soost partneriga

	Mees					Naine					KOKKU				
	On olnud samast soost partneriga seksuaalvahekorras		Ei ole olnud samast soost partneriga seksuaalvahekorras		KOKKU	On olnud samast soost partneriga seksuaalvahekorras		Ei ole olnud samast soost partneriga seksuaalvahekorras		KOKKU	On olnud samast soost partneriga seksuaalvahekorras		Ei ole olnud samast soost partneriga seksuaalvahekorras		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	29	3,3	843	96,7	872	32	3,3	943	96,7	975	61	3,3	1786	96,7	1847
Vanuserühm															
18–29	7	3,8	178	96,2	185	11	6,4	160	93,6	171	18	5,1	338	94,9	356
30–39	5	2,9	169	97,1	174	13	7,8	154	92,2	167	18	5,3	323	94,7	341
40–49	11	6,7	153	93,3	164	6	3,6	160	96,4	166	17	5,2	313	94,8	330
50–59	4	2,6	150	97,4	154	2	1,2	165	98,8	167	6	1,9	315	98,1	321
60–69	1	0,8	122	99,2	123	-	-	171	100,0	171	1	0,3	293	99,7	294
70–79	-	-	72	100,0	72	-	-	133	100,0	133	-	-	205	100,0	205
Rahvus															
Eestlane	24	3,6	651	96,4	675	21	2,9	697	97,1	718	45	3,2	1348	96,8	1393
Muu rahvus	5	2,5	192	97,5	197	11	4,3	246	95,7	257	16	3,5	438	96,5	454
Asulatüüp															
Linn	20	3,4	566	96,6	586	28	4,1	648	95,9	676	48	3,8	1214	96,2	1262
Maapiirkond	8	2,8	277	97,2	285	5	1,7	295	98,3	300	13	2,2	572	97,8	585
Piirkond															
Põhja-Eesti	18	5,0	340	95,0	358	22	5,6	368	94,4	390	40	5,3	708	94,7	748
Lääne-Eesti	1	1,1	94	98,9	95	2	1,7	117	98,3	119	3	1,4	211	98,6	214
Kesk-Eesti	4	3,7	104	96,3	108	1	1,0	97	99,0	98	5	2,4	201	97,6	206
Kirde-Eesti	-	-	62	100,0	62	-	-	103	100,0	103	-	-	165	100,0	165
Lõuna-Eesti	6	2,4	243	97,6	249	7	2,6	258	97,4	265	13	2,5	501	97,5	514
Haridus															
Alg- või põhiharidus	9	6,7	126	93,3	135	2	1,9	105	98,1	107	11	4,5	231	95,5	242
Keskharidus	8	3,7	209	96,3	217	8	3,9	196	96,1	204	16	3,8	405	96,2	421
Keskeriharidus	6	2,1	279	97,9	285	6	1,9	303	98,1	309	12	2,0	582	98,0	594
Kõrgharidus	6	2,6	228	97,4	234	16	4,5	336	95,5	352	22	3,8	564	96,2	586
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	11	1,7	641	98,3	652	19	3,0	622	97,0	641	30	2,3	1263	97,7	1293
Ei ela koos	17	7,8	202	92,2	219	13	3,9	320	96,1	333	30	5,4	522	94,6	552

Tabel 69. Seksuaalvahekord välismaal viimase 5 aasta jooksul partneriga, keda kohati seal esmakordselt

	Mees					Naine					KOKKU				
	On välismaal seksuaalvahekorras olnud		Ei ole välismaal seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On välismaal seksuaalvahekorras olnud		Ei ole välismaal seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On välismaal seksuaalvahekorras olnud		Ei ole välismaal seksuaalvahekorras olnud		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	56	6,5	799	93,5	855	38	4,0	911	96,0	949	94	5,2	1710	94,8	1804
Vanuserühm															
18–29	17	9,2	167	90,8	184	15	8,8	155	91,2	170	32	9,0	322	91,0	354
30–39	18	10,3	156	89,7	174	10	6,1	154	93,9	164	28	8,3	310	91,7	338
40–49	10	6,1	154	93,9	164	8	4,9	156	95,1	164	18	5,5	310	94,5	328
50–59	7	4,6	144	95,4	151	2	1,2	164	98,8	166	9	2,8	308	97,2	317
60–69	2	1,7	114	98,3	116	2	1,2	164	98,8	166	4	1,4	278	98,6	282
70–79	1	1,5	64	98,5	65	1	0,8	119	99,2	120	2	1,1	183	98,9	185
Rahvus															
Eestlane	45	6,8	615	93,2	660	34	4,8	668	95,2	702	79	5,8	1283	94,2	1362
Muu rahvus	10	5,2	184	94,8	194	5	2,0	243	98,0	248	15	3,4	427	96,6	442
Asulatüüp															
Linn	45	7,8	534	92,2	579	28	4,3	629	95,7	657	73	5,9	1163	94,1	1236
Maapiirkond	11	4,0	266	96,0	277	11	3,7	283	96,3	294	22	3,9	549	96,1	571
Piirkond															
Põhja-Eesti	35	9,9	320	90,1	355	22	5,8	359	94,2	381	57	7,7	679	92,3	736
Lääne-Eesti	1	1,1	91	98,9	92	4	3,4	112	96,6	116	5	2,4	203	97,6	208
Kesk-Eesti	7	6,9	95	93,1	102	3	3,2	92	96,8	95	10	5,1	187	94,9	197
Kirde-Eesti	-	-	61	100,0	61	-	-	98	100,0	98	-	-	159	100,0	159
Lõuna-Eesti	13	5,3	233	94,7	246	9	3,5	250	96,5	259	22	4,4	483	95,6	505
Haridus															
Alg- või põhiharidus	3	2,3	125	97,7	128	7	6,9	95	93,1	102	10	4,3	220	95,7	230
Keskharidus	17	7,9	199	92,1	216	7	3,5	191	96,5	198	24	5,8	390	94,2	414
Keskeriharidus	11	4,0	267	96,0	278	3	1,0	297	99,0	300	14	2,4	564	97,6	578
Kõrgharidus	25	10,7	208	89,3	233	21	6,1	326	93,6	347	46	7,9	534	92,1	580
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	34	5,3	606	94,7	640	22	3,5	605	96,5	627	56	4,4	1211	95,6	1267
Ei ela koos	22	10,2	193	89,9	215	16	5,0	305	95,0	321	38	7,1	498	92,9	536

Tabel 70. Seksuaalvahekord Eestis viimase 5 aasta jooksul partneriga, kes elab välismaal ja keda kohati Eestis esmakordselt

	Mees					Naine					KOKKU				
	On välismaalasega seksuaalvahekorras olnud		Ei ole välismaalasega seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On välismaalasega seksuaalvahekorras olnud		Ei ole välismaalasega seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On välismaalasega seksuaalvahekorras olnud		Ei ole välismaalasega seksuaalvahekorras olnud		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	29	3,4	823	96,6	852	33	3,5	909	96,5	942	62	3,5	1732	96,5	1794
Vanuserühm															
18–29	11	5,9	174	94,1	185	16	9,4	154	90,6	170	27	7,6	328	92,4	355
30–39	8	4,6	167	95,4	175	7	4,2	161	95,8	168	15	4,4	328	95,6	343
40–49	5	3,1	157	96,9	162	4	2,5	159	97,5	163	9	2,8	316	97,2	325
50–59	3	2,0	147	98,0	150	4	2,4	160	97,6	164	7	2,2	307	97,8	314
60–69	1	0,8	118	99,2	119	1	0,6	164	99,4	165	2	0,7	282	99,3	284
70–79	1	1,6	61	98,4	62	1	0,9	113	99,1	114	2	1,1	174	98,9	176
Rahvus															
Eestlane	22	3,4	634	96,6	656	27	3,9	666	96,1	693	49	3,6	1300	96,4	1349
Muu rahvus	6	3,1	190	96,9	196	5	2,0	243	98,0	248	11	2,5	433	97,5	444
Asulatüüp															
Linn	23	4,0	554	96,0	577	29	4,4	627	95,6	656	52	4,2	1181	95,8	1233
Maapiirkond	6	2,2	269	97,8	275	4	1,4	282	98,6	286	10	1,8	551	98,2	561
Piirkond															
Põhja-Eesti	17	4,8	337	95,2	654	23	6,0	359	94,0	382	40	5,4	696	94,6	736
Lääne-Eesti	-	-	92	100,0	92	2	1,8	112	98,2	114	2	1,0	204	99,0	206
Kesk-Eesti	-	-	100	100,0	100	-	-	94	100,0	94	-	-	194	100,0	194
Kirde-Eesti	2	3,3	59	96,7	61	-	-	97	100,0	97	2	1,3	156	98,7	158
Lõuna-Eesti	10	4,1	235	95,9	245	8	3,1	247	96,9	255	18	3,6	482	96,4	500
Haridus															
Alg- või põhiharidus	6	4,7	121	95,3	127	3	3,1	95	96,9	98	9	4,0	216	96,0	225
Keskharidus	6	2,8	209	97,2	215	7	3,6	188	96,4	195	13	3,2	397	96,8	410
Keskeriharidus	9	3,2	272	96,8	281	6	2,0	290	98,0	296	15	2,6	562	97,4	577
Kõrgharidus	8	3,5	221	96,5	229	16	4,6	332	95,4	348	24	4,2	553	95,8	577
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	15	2,3	624	97,7	639	12	1,9	610	98,1	622	27	2,1	1234	97,9	1261
Ei ela koos	13	6,1	200	93,9	213	21	6,6	297	93,4	318	34	6,4	497	93,6	531

Tabel 71. Elu jooksul seksuaalvahekord partneriga, kellele maksti seksi eest tasu

	Mees					Naine					KOKKU				
	On tasu eest seksuaalvahekorras olnud		Ei ole tasu eest seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On tasu eest seksuaalvahekorras olnud		Ei ole tasu eest seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On tasu eest seksuaalvahekorras olnud		Ei ole tasu eest seksuaalvahekorras olnud		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	149	17,2	715	82,8	864	3	0,3	949	99,7	952	152	8,4	1664	91,6	1816
Vanuserühm															
18–29	11	5,9	174	94,1	185	1	0,6	170	99,4	171	12	3,4	344	96,6	356
30–39	45	25,9	129	74,1	174	1	0,6	166	99,4	167	46	13,5	295	86,5	341
40–49	42	25,9	120	74,1	162	-	-	164	100,0	164	42	12,9	284	87,1	326
50–59	30	19,6	123	80,4	153	1	0,6	162	99,4	163	31	9,8	285	90,2	316
60–69	18	14,8	104	85,2	122	-	-	168	100,0	168	18	6,2	272	93,8	290
70–79	3	4,5	104	85,2	64	-	-	119	100,0	119	3	1,6	183	98,4	186
Rahvus															
Eestlane	118	17,7	549	82,3	667	-	-	699	100,0	699	118	8,6	1248	91,4	1366
Muu rahvus	31	15,8	165	84,2	196	3	1,2	250	98,8	253	34	7,6	415	92,4	449
Asulatüüp															
Linn	107	18,4	476	81,6	583	2	0,3	663	99,7	665	109	8,7	1139	91,3	1248
Maapiirkond	42	14,9	239	85,1	281	1	0,3	287	99,7	288	43	7,6	526	92,4	569
Piirkond															
Põhja-Eesti	87	24,4	270	75,6	357	1	0,3	387	99,7	388	88	11,8	657	88,2	745
Lääne-Eesti	11	11,7	83	88,3	94	-	-	114	100,0	114	11	5,3	197	94,7	208
Kesk-Eesti	18	17,3	86	82,7	104	1	1,1	94	98,9	95	19	9,5	180	90,5	199
Kirde-Eesti	3	4,9	58	95,1	61	1	1,0	99	99,0	100	4	2,5	157	97,5	161
Lõuna-Eesti	31	12,5	217	87,5	248	-	-	256	100,0	256	31	6,2	473	93,8	504
Haridus															
Alg- või põhiharidus	16	12,5	112	87,5	128	1	1,0	99	99,0	100	17	7,5	211	92,5	228
Keskharidus	30	13,8	187	86,2	217	1	0,5	195	99,5	196	31	7,5	382	92,5	413
Keskeriharidus	57	20,1	227	79,9	284	-	-	302	100,0	302	57	9,7	529	90,3	586
Kõrgharidus	46	19,7	188	80,3	234	1	0,3	349	99,7	350	47	8,0	537	92,0	584
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	109	16,8	538	83,2	647	2	0,3	623	99,7	625	111	8,7	1161	91,3	1272
Ei ela koos	40	18,5	176	81,5	216	1	0,3	325	99,7	326	41	7,6	501	92,4	542

Tabel 72. Elu jooksul partnerite arv, kellele maksti seksi eest tasu (% elu jooksul tasu eest seksuaalvahekorras olnud inimestest)

	Mees					Naine					KOKKU				
	1		≥2		KOKKU	1		≥2		KOKKU	1		≥2		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	41	29,1	100	70,9	141	1		2		3	42	29,2	102	70,8	144
Vanuserühm															
18–29	7		7		11	-	-	1		1	7		5		12
30–39	12	26,7	33	73,3	45	1		-	-	1	13	28,3	33	71,7	46
40–49	16	40,0	24	60,0	40	-	-	-	-	-	16	40,0	24	60,0	40
50–59	4	16,0	21	84,0	25	-	-	1		1	4	15,4	22	84,6	26
60–69	2		14		16	-	-	-	-	-	2		14		16
70–79	-	-	3		3	-	-	-	-	-	-		3		3
Rahvus															
Eestlane	31	27,7	81	72,3	112	-	-	-	-	-	31	27,7	81	72,3	112
Muu rahvus	10	34,5	19	65,5	29	1		2		3	11	34,4	21	65,6	32
Asulatüüp															
Linn	30	30,0	70	70,0	100	1		1		2	31	30,4	71	69,6	102
Maapiirkond	11	26,8	30	73,2	41	-	-	1		1	11	26,2	31	73,8	42
Piirkond															
Põhja-Eesti	24	28,2	61	71,8	85	1		-	-	1	25	29,1	61	70,9	86
Lääne-Eesti	-	-	8		8	-	-	-	-	-	-	-	8		8
Kesk-Eesti	8		10		18	-	-	1		1	8		11		19
Kirde-Eesti	-	-	3		3	-	-	1		1	-		4		4
Lõuna-Eesti	9	33,3	18	66,7	27	-	-	-	-	-	9	33,3	18	66,7	27
Haridus															
Alg- või põhiharidus	9		8		17	-	-	1		1	9		9		18
Keskharidus	9	32,1	19	67,9	28	-	-	1		1	9	31,0	20	69,0	29
Keskeriharidus	9	17,0	44	83,0	53	-	-	-	-	-	9	17,0	44	83,0	53
Kõrgharidus	14	31,8	30	68,2	44	1		-	-	1	15	33,3	30	66,7	45
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	32	30,8	72	69,2	104	1		1		2	33	31,1	73	68,9	106
Ei ela koos	9	24,3	28	75,7	37	-	-	1		1	9	23,7	29	76,3	38

**Tabel 73. Viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekord partneriga, kellele maksti seksi eest tasu
(% viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest)**

	Mees					Naine					KOKKU				
	On tasu eest seksuaalvahekorras olnud		Ei ole tasu eest seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On tasu eest seksuaalvahekorras olnud		Ei ole tasu eest seksuaalvahekorras olnud		KOKKU	On tasu eest seksuaalvahekorras olnud		Ei ole tasu eest seksuaalvahekorras olnud		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	29	4,4	636	95,6	665	1	0,2	642	99,8	643	30	2,3	1278	97,7	1308
Vanuserühm															
18–29	3	2,1	142	97,9	145	-	-	149	100,0	149	3	1,0	291	99,0	294
30–39	12	7,3	152	92,7	164	1	0,6	156	99,4	157	13	4,0	308	96,0	321
40–49	5	3,3	148	96,7	153	-	-	145	100,0	145	5	1,7	293	98,3	298
50–59	6	5,4	105	94,6	111	-	-	123	100,0	123	6	2,6	228	97,4	234
60–69	4	5,7	66	94,3	70	-	-	49	100,0	49	4	3,4	115	96,6	119
70–79	1	4,2	23	95,8	24	-	-	20		20	1	2,3	43	97,7	44
Rahvus															
Eestlane	23	4,5	487	95,5	510	-	-	483	100,0	483	23	2,3	970	97,7	993
Muu rahvus	6	3,9	148	96,1	154	1	0,6	159	99,4	160	7	2,2	307	97,8	314
Asulatüüp															
Linn	22	4,8	434	95,2	456	1	0,2	447	99,8	448	23	2,5	881	97,5	904
Maapiirkond	7	3,4	201	96,6	208	-	-	194	100,0	194	7	1,7	395	98,3	402
Piirkond															
Põhja-Eesti	17	5,7	280	94,3	297	1	0,4	280	99,6	281	18	3,1	560	96,9	578
Lääne-Eesti	1	1,6	63	98,4	64	-	-	70	100,0	70	1	0,7	133	99,3	134
Kesk-Eesti	4	4,7	82	95,3	86	-	-	67	100,0	67	4	2,6	149	97,4	153
Kirde-Eesti	-	-	46	100,0	46	-	-	55	100,0	55	-	-	101	100,0	101
Lõuna-Eesti	7	4,1	165	95,9	172	-	-	170	100,0	170	7	2,0	335	98,0	342
Haridus															
Alg- või põhiharidus	2	2,3	86	97,7	88	-	-	50	100,0	50	2	1,4	136	98,6	138
Keskharidus	7	4,2	159	95,8	166	-	-	128	100,0	128	7	2,4	287	97,6	294
Keskeriharidus	15	6,8	205	93,2	220	-	-	188	100,0	188	15	3,7	393	96,3	408
Kõrgharidus	5	2,6	185	97,4	190	1	0,4	276	99,6	277	6	1,3	461	98,7	467
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	12	2,2	538	97,8	550	1	0,2	518	99,8	519	13	1,2	1056	98,8	1069
Ei ela koos	18	15,5	98	84,5	116	-	-	124	100,0	124	18	7,5	222	92,5	240

Tabel 74. Elu jooksul seksuaalvahekord partneriga, kes andis seksi eest tasu (seksuaalvahekord seksiostjaga)

	Mees					Naine					KOKKU				
	On saanud tasu seksuaalvahekorra eest		Ei ole saanud tasu seksuaalvahekorra eest		KOKKU	On saanud tasu seksuaalvahekorra eest		Ei ole saanud tasu seksuaalvahekorra eest		KOKKU	On saanud tasu seksuaalvahekorra eest		Ei ole saanud tasu seksuaalvahekorra eest		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	22	2,5	842	97,5	864	32	3,4	921	96,6	953	54	3,0	1763	97,0	1817
Vanuserühm															
18–29	2	1,1	183	98,9	185	4	2,3	167	97,7	171	6	1,7	350	98,3	356
30–39	3	1,7	172	98,3	175	9	5,4	159	94,6	168	12	3,5	331	96,5	343
40–49	6	3,7	158	96,3	164	7	4,2	159	95,8	166	13	3,9	317	96,1	330
50–59	4	2,6	149	97,4	153	7	4,3	156	95,7	163	11	3,5	305	96,5	316
60–69	7	5,8	114	94,2	121	4	2,4	161	97,6	165	11	3,8	275	96,2	286
70–79	-	-	67	100,0	67	1	0,8	120	99,2	121	1	0,5	187	99,5	188
Rahvus															
Eestlane	20	3,0	647	97,0	667	22	3,1	682	96,9	704	42	3,1	1329	96,9	1371
Muu rahvus	2	1,0	195	99,0	197	10	4,0	239	96,0	249	12	2,7	434	97,3	446
Asulatüüp															
Linn	17	2,9	565	97,1	582	25	3,8	637	96,2	662	42	3,4	1202	96,6	1244
Maapiirkond	5	1,8	277	98,2	282	7	2,4	285	97,6	292	12	2,1	562	97,9	574
Piirkond															
Põhja-Eesti	7	2,0	349	98,0	356	20	5,1	369	94,9	389	27	3,6	718	96,4	745
Lääne-Eesti	-	-	94	100,0	94	2	1,7	113	98,3	115	2	1,0	207	99,0	209
Kesk-Eesti	6	5,8	98	94,2	104	2	2,1	92	97,9	94	8	4,0	190	96,0	198
Kirde-Eesti	2	3,2	60	96,8	62	3	3,1	95	96,9	98	5	3,1	155	96,9	160
Lõuna-Eesti	7	2,8	241	97,2	248	5	1,9	254	98,1	259	12	2,4	495	97,6	507
Haridus															
Alg- või põhiharidus	4	3,1	127	96,9	131	4	4,0	97	96,0	101	8	3,4	224	96,6	232
Keskharidus	5	2,3	212	97,7	217	5	2,5	193	97,5	198	10	2,4	405	97,6	415
Keskeriharidus	11	3,9	272	96,1	283	14	4,7	287	95,3	301	25	4,3	559	95,7	584
Kõrgharidus	2	0,9	230	99,1	232	9	2,6	341	97,4	350	11	1,9	571	98,1	582
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	13	2,0	634	98,0	647	16	2,5	612	97,5	628	29	2,3	1246	97,7	1275
Ei ela koos	10	4,6	208	95,4	218	16	4,9	308	95,1	324	26	4,8	516	95,2	542

Tabel 75. Elu jooksul seksuaalvahekord partneriga, kes süstib või on kunagi süstinud narkootikume

	Mees					Naine					KOKKU				
	On olnud NSIga* seksuaalvahekorras		Ei ole olnud NSIga seksuaalvahekorras		KOKKU	On olnud NSIga* seksuaalvahekorras		Ei ole olnud NSIga seksuaalvahekorras		KOKKU	On olnud NSIga* seksuaalvahekorras		Ei ole olnud NSIga seksuaalvahekorras		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	23	2,7	841	97,3	864	21	2,2	931	97,8	952	44	2,4	1772	97,6	1816
Vanuserühm															
18–29	1	0,5	183	99,5	184	5	2,9	166	97,1	171	6	1,7	349	98,3	355
30–39	11	6,3	165	93,8	176	10	6,0	158	94,0	168	21	6,1	323	93,9	344
40–49	6	3,7	158	96,3	164	6	3,6	159	96,4	165	12	3,6	317	96,4	329
50–59	3	2,0	150	98,0	153	1	0,6	163	99,4	164	4	1,3	313	98,7	317
60–69	2	1,7	117	98,3	119	-	-	166	100,0	166	2	0,7	283	99,3	285
70–79	-	-	68	100,0	68	-	-	120	100,0	120	-	-	188	100,0	188
Rahvus															
Eestlane	15	2,2	653	97,8	668	10	1,4	693	98,6	703	25	1,8	1346	98,2	1371
Muu rahvus	8	4,1	188	95,9	196	11	4,4	238	95,6	249	19	4,3	426	95,7	445
Asulatüüp															
Linn	20	3,4	561	96,6	581	16	2,4	644	97,6	660	36	2,9	1205	97,1	1241
Maapiirkond	2	0,7	279	99,3	281	5	1,7	287	98,3	292	7	1,2	566	98,8	573
Piirkond															
Põhja-Eesti	12	3,4	344	96,6	356	8	2,1	380	97,9	388	20	2,7	724	97,3	744
Lääne-Eesti	-	-	94	100,0	94	1	0,9	114	99,1	115	1	0,5	208	99,5	209
Kesk-Eesti	3	2,9	102	97,1	105	1	1,0	95	99,0	96	4	2,0	197	98,0	201
Kirde-Eesti	4	6,5	58	93,5	62	6	6,1	92	93,9	98	10	6,3	150	93,8	160
Lõuna-Eesti	4	1,6	242	98,4	246	7	2,7	251	97,3	258	11	2,2	493	97,8	504
Haridus															
Alg- või põhiharidus	6	4,5	127	95,5	133	5	5,0	95	95,0	100	11	4,7	222	95,3	233
Keskharidus	5	2,3	211	97,7	216	2	1,0	196	99,0	198	7	1,7	407	98,3	414
Keskeriharidus	7	2,5	275	97,5	282	7	2,3	295	97,7	302	14	2,4	570	97,6	584
Kõrgharidus	6	2,6	227	97,4	233	7	2,0	342	98,0	349	13	2,2	569	97,8	582
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	12	1,9	633	98,1	645	9	1,4	618	98,6	627	21	1,7	1251	98,3	1272
Ei ela koos	11	5,0	207	95,0	218	12	3,7	312	96,3	324	23	4,2	519	95,8	542

* NSI – narkootikume süstiv inimene

Tabel 76. Viimasel seksuaalpartneril paralleelsete seksuaalsuhete esinemine (% inimestest, kes on elu jooksul olnud seksuaalvahekorras ja kelle viimane partner oli püsipartner või partner, kellega ei olnud „üheösuhe“)

	Mees							Naine							KOKKU						
	On olnud paralleel-suhteid		Ei ole olnud paralleel-suhteid		Ei tea		KOKKU	On olnud paralleel-suhteid		Ei ole olnud paralleel-suhteid		Ei tea		KOKKU	On olnud paralleel-suhteid		Ei ole olnud paralleel-suhteid		Ei tea		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	97	13,0	586	78,3	65	8,7	748	141	15,6	663	73,2	102	11,2	906	238	14,4	1249	75,5	167	10,1	1654
Vanuserühm																					
18–29	19	14,3	108	81,2	6	4,5	133	13	8,9	124	84,9	9	6,2	146	32	11,5	232	83,1	15	5,4	279
30–39	14	9,0	128	82,0	14	9,0	156	13	8,3	132	84,1	12	7,6	157	27	8,6	260	83,1	26	8,3	313
40–49	19	12,6	120	79,5	12	7,9	151	34	20,9	114	69,9	15	9,2	163	53	16,9	234	74,5	27	8,6	314
50–59	23	17,0	106	78,5	6	4,5	135	28	17,5	114	71,2	18	11,3	160	51	17,3	220	74,6	24	8,1	295
60–69	14	12,8	81	74,4	14	12,8	109	34	20,7	107	65,3	23	14,0	164	48	17,6	188	68,9	37	13,5	273
70–79	8	12,5	43	67,2	13	20,3	64	19	16,4	72	62,1	25	21,5	116	27	15,0	115	63,9	38	21,1	180
Rahvus																					
Eestlane	82	14,1	447	77,1	51	8,8	580	106	15,7	493	73,2	75	11,1	674	188	15,0	940	75,0	126	10,0	1254
Muu rahvus	16	9,5	139	82,2	14	8,3	169	35	15,2	170	73,6	26	11,2	231	51	12,8	309	77,2	40	10,0	400
Asulatüüp																					
Linn	63	12,4	401	79,1	43	8,5	507	100	16,1	456	73,3	66	10,6	622	163	14,4	857	75,9	109	9,7	1129
Maapiirkond	35	14,5	185	76,4	22	9,1	242	41	14,4	207	72,9	36	12,7	284	76	14,5	392	74,5	58	11,0	526
Piirkond																					
Põhja-Eesti	35	11,3	250	80,9	24	7,8	309	52	14,4	272	75,1	38	10,5	362	87	13,0	522	77,8	62	9,2	671
Lääne-Eesti	10	12,2	60	73,2	12	14,6	82	20	18,2	81	73,6	9	8,2	110	30	15,6	141	73,5	21	10,9	192
Kesk-Eesti	13	14,1	70	76,1	9	9,8	92	13	14,4	70	77,8	7	7,8	90	26	14,3	140	76,9	16	8,8	182
Kirde-Eesti	6	11,1	44	81,5	4	7,4	54	17	18,3	67	72,0	9	9,7	93	23	15,7	111	75,5	13	8,8	147
Lõuna-Eesti	33	15,6	163	77,3	15	7,1	211	38	15,3	172	69,4	38	15,3	248	71	15,5	335	73,0	53	11,5	459
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	10	9,8	82	80,4	10	9,8	102	10	12,0	58	69,9	15	18,1	83	20	10,8	140	75,7	25	13,5	185
Keskharidus	25	13,5	151	81,6	9	4,9	185	25	13,2	141	74,6	23	12,2	189	50	13,4	292	78,1	32	8,5	374
Keskeriharidus	36	14,5	188	75,5	25	10,0	249	57	19,5	196	66,9	40	13,6	293	93	17,2	384	70,8	65	12,0	542
Kõrgharidus	26	12,3	165	77,8	21	9,9	212	48	14,3	267	79,2	22	6,5	337	74	13,5	432	78,7	43	7,8	549
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	57	9,2	516	83,0	49	7,9	622	68	10,9	507	81,0	51	8,1	626	125	10,0	1023	82,0	100	8,0	1248
Ei ela koos	41	32,0	71	55,5	16	12,5	128	73	26,4	155	56,0	49	17,7	277	114	28,1	226	55,8	65	16,0	405

Tabel 77. Paralleelsete seksuaalsuhete esinemine viimase seksuaalpartneriga seksuaalsuhte kestmise ajal (% inimestest, kes on elu jooksul olnud seksuaalvahekorras ja kelle viimane partner oli püsipartner või partner, kellega ei olnud „üheöösuhet“)

	Mees					Naine					KOKKU				
	On olnud paralleelsuhteid		Ei ole olnud paralleelsuhteid		KOKKU	On olnud paralleelsuhteid		Ei ole olnud paralleelsuhteid		KOKKU	On olnud paralleelsuhteid		Ei ole olnud paralleelsuhteid		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	186	24,8	563	75,2	749	107	11,8	799	88,2	906	293	17,7	1362	82,3	1655
Vanuserühm															
18–29	14	10,3	122	89,7	136	20	13,8	125	86,2	145	34	12,1	247	87,9	281
30–39	33	21,0	124	79,0	157	27	17,2	130	82,8	157	60	19,1	254	80,9	314
40–49	47	31,3	103	68,7	150	20	12,3	142	87,7	162	67	21,5	245	78,5	312
50–59	47	34,8	88	65,2	135	20	12,4	141	87,6	161	67	22,6	229	77,4	296
60–69	27	25,0	81	75,0	108	16	9,8	147	90,2	163	43	15,9	228	84,1	271
70–79	17	27,0	46	73,0	63	3	2,6	113	97,4	116	20	11,2	159	88,8	179
Rahvus															
Eestlane	158	27,2	422	72,8	580	82	12,1	594	87,9	676	240	19,1	1016	80,9	1256
Muu rahvus	28	16,5	142	83,5	170	25	10,9	205	89,1	230	53	13,3	347	86,8	400
Asulatüüp															
Linn	112	22,2	393	77,8	505	68	10,9	554	89,1	622	180	16,0	947	84,0	1127
Maapiirkond	74	30,3	170	69,7	244	38	13,4	245	86,6	283	112	21,3	415	78,7	527
Piirkond															
Põhja-Eesti	74	23,9	235	76,1	309	50	13,7	314	86,3	364	124	18,4	549	81,6	673
Lääne-Eesti	22	26,5	61	73,5	83	6	5,4	105	94,6	111	28	14,4	166	85,6	194
Kesk-Eesti	24	26,1	68	73,9	92	14	15,6	76	84,4	90	38	20,9	144	79,1	182
Kirde-Eesti	10	18,5	44	81,5	54	7	7,6	85	92,4	92	17	11,6	129	88,4	146
Lõuna-Eesti	55	26,3	154	73,7	209	29	11,7	219	88,3	248	84	18,4	373	81,6	457
Haridus															
Alg- või põhiharidus	21	20,2	83	79,8	104	7	8,4	76	91,6	83	28	15,0	159	85,0	187
Keskharidus	42	22,8	142	77,2	184	14	7,4	175	92,6	189	56	15,0	317	85,0	373
Keskeriharidus	69	27,7	180	72,3	249	33	11,3	260	88,7	293	102	18,8	440	81,2	542
Kõrgharidus	54	25,6	157	74,4	211	52	15,4	285	84,6	337	106	19,3	442	80,7	548
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	155	24,9	467	75,1	622	73	11,6	554	88,4	627	228	18,3	1021	81,7	1249
Ei ela koos	31	24,4	96	75,6	127	34	12,2	244	87,8	278	65	16,0	340	84,0	405

Tabel 78. Endal ja/või viimasel seksuaalpartneril paralleelsete seksuaalsuhete esinemine omavahelise seksuaalsuhte kestmise ajal (% inimestest, kes on elu jooksul olnud seksuaalvahekorras ja kelle viimane partner oli püsipartner või partner, kellega ei olnud „üheöösuhe“)

	Mees					Naine					KOKKU				
	On olnud paralleel- suhted endal ja/või viimasel partneril		Ei ole olnud paralleelsuhteid endal ja/või viimasel partneril		KOKKU	On olnud paralleel- suhted endal ja/või viimasel partneril		Ei ole olnud paralleelsuhteid endal ja/või viimasel partneril		KOKKU	On olnud paralleel- suhted endal ja/või viimasel partneril		Ei ole olnud paralleelsuhteid endal ja/või viimasel partneril		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	239	32,0	508	68,0	747	198	21,9	705	78,1	903	437	26,5	1213	73,5	1650
Vanuserühm															
18–29	27	20,1	107	79,9	134	27	18,5	119	81,5	146	54	19,3	226	80,7	280
30–39	40	25,6	116	74,4	156	31	19,9	125	80,1	156	71	22,8	241	77,2	312
40–49	56	37,1	95	62,9	151	41	25,3	121	74,7	162	97	31,0	216	69,0	313
50–59	58	43,3	76	56,7	134	38	23,8	122	74,8	163	96	32,7	198	67,3	294
60–69	39	36,1	69	63,9	108	41	25,2	122	74,8	163	80	29,5	191	70,5	271
70–79	18	28,6	45	71,4	63	20	17,2	96	82,8	116	38	21,2	141	78,8	179
Rahvus															
Eestlane	201	34,8	376	65,2	577	151	22,4	523	77,6	674	352	28,1	899	71,9	1251
Muu rahvus	37	21,9	132	78,1	169	47	20,5	182	79,5	229	84	21,1	314	78,9	398
Asulatüüp															
Linn	145	28,8	358	71,2	503	134	21,6	486	78,4	620	279	24,8	844	75,2	1123
Maapiirkond	94	38,5	150	61,5	244	65	22,9	219	77,1	284	159	30,1	369	69,9	528
Piirkond															
Põhja-Eesti	88	28,6	220	71,4	308	81	22,4	281	77,6	362	169	25,2	501	74,8	670
Lääne-Eesti	29	34,9	54	69,1	83	21	18,9	90	81,1	111	50	25,8	144	74,2	194
Kesk-Eesti	33	35,9	59	64,1	92	22	24,4	68	75,6	90	55	30,2	127	69,8	182
Kirde-Eesti	16	29,6	38	70,4	54	19	20,9	72	79,1	91	35	24,1	110	75,9	145
Lõuna-Eesti	72	34,4	137	65,6	209	55	22,1	194	77,9	249	127	27,7	331	72,3	458
Haridus															
Alg- või põhiharidus	24	23,5	78	76,5	102	15	18,3	67	81,7	82	39	21,2	145	78,8	184
Keskharidus	55	29,9	129	70,1	184	32	16,9	157	83,1	189	87	23,3	286	76,7	373
Keskeriharidus	89	35,9	159	64,1	248	68	23,2	225	76,8	293	157	29,0	384	71,0	541
Kõrgharidus	70	33,3	140	66,7	210	84	24,9	253	75,1	337	154	28,2	393	71,8	547
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	184	29,7	436	70,3	620	109	17,4	516	82,6	625	293	23,5	952	76,5	1245
Ei ela koos	55	43,3	72	56,7	127	89	32,1	188	67,9	277	144	35,6	260	64,4	404

Tabel 79. Grupiseksis osalemine elu jooksul (% seksuaalvahekorras olnud inimestest)

	Mees					Naine					KOKKU				
	On osalenud grupiseksis		Ei ole osalenud grupiseksis		KOKKU	On osalenud grupiseksis		Ei ole osalenud grupiseksis		KOKKU	On osalenud grupiseksis		Ei ole osalenud grupiseksis		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	100	12,2	719	87,8	819	49	5,3	884	94,7	933	149	8,5	1603	91,5	1752
Vanuserühm															
18–29	17	11,1	136	88,9	153	12	7,6	145	92,4	157	29	9,4	281	90,6	310
30–39	26	14,9	148	85,1	174	16	9,8	147	90,2	163	42	12,5	295	87,5	337
40–49	35	21,7	126	78,3	161	11	6,7	154	93,3	165	46	14,1	280	85,9	326
50–59	10	6,7	140	93,3	150	8	4,9	156	95,1	164	18	5,7	296	94,3	314
60–69	8	6,9	108	93,1	116	1	0,6	165	99,4	166	9	3,2	273	96,8	282
70–79	4	6,2	61	93,8	65	-	-	117	100,0	117	4	2,2	178	97,8	182
Rahvus															
Eestlane	78	12,4	553	87,6	631	31	4,5	657	95,5	688	109	8,3	1210	91,7	1319
Muu rahvus	22	11,7	166	88,3	188	17	7,0	227	93,0	244	39	9,0	393	91,0	432
Asulatüüp															
Linn	73	13,2	480	86,8	553	43	6,7	602	93,3	645	116	9,7	1082	90,3	1198
Maapiirkond	28	10,5	239	89,5	267	5	1,7	282	98,3	287	33	6,0	521	94,0	554
Piirkond															
Põhja-Eesti	58	17,0	283	83,0	341	32	8,4	348	91,6	380	90	12,5	631	87,5	721
Lääne-Eesti	7	7,7	84	92,3	91	1	0,9	110	99,1	111	8	4,0	194	96,0	202
Kesk-Eesti	7	6,9	95	93,1	102	4	4,3	89	95,7	93	11	5,6	184	94,4	195
Kirde-Eesti	1	1,8	56	98,2	57	3	3,1	94	96,9	97	4	2,6	150	97,4	154
Lõuna-Eesti	27	11,8	201	88,2	228	8	3,2	242	96,8	250	35	7,3	443	92,7	478
Haridus															
Alg- või põhiharidus	10	8,5	108	91,5	118	5	5,4	87	94,6	92	15	7,1	195	92,9	210
Keskharidus	28	14,0	172	86,0	200	15	7,7	181	92,3	196	43	10,9	353	89,1	396
Keskeriharidus	35	12,8	239	87,2	274	13	4,3	286	95,7	299	48	8,4	525	91,6	573
Kõrgharidus	27	11,9	199	88,1	226	16	4,7	327	95,3	343	43	7,6	526	92,4	569
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	66	10,3	576	89,7	642	31	4,9	597	95,1	628	97	7,6	1173	92,4	1270
Ei ela koos	34	19,2	143	80,8	177	17	5,6	285	94,4	302	51	10,6	428	89,4	479

Tabel 80. Kondoomi kasutamine esimese seksuaalvahekorra ajal (% seksuaalvahekorras olnud inimestest)

	Mees							Naine							KOKKU						
	Kasutas kondoomi		Ei kasutanud kondoomi		Ei mäleta		KOKKU	Kasutas kondoomi		Ei kasutanud kondoomi		Ei mäleta		KOKKU	Kasutas kondoomi		Ei kasutanud kondoomi		Ei mäleta		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	262	31,5	536	64,5	33	4,0	831	295	31,0	605	63,5	52	5,5	952	557	31,2	1141	64,0	85	4,8	1783
Vanuserühm																					
18–29	113	73,8	35	22,9	5	3,3	153	123	78,8	26	16,7	7	4,5	156	236	76,4	61	19,7	12	3,9	309
30–39	93	54,1	68	39,5	11	6,4	172	98	60,1	52	31,9	13	8,0	163	191	57,0	120	35,8	24	7,2	335
40–49	32	19,6	124	76,1	7	4,3	163	45	27,3	105	63,6	15	9,1	165	77	23,5	229	69,8	22	6,7	328
50–59	11	7,2	140	92,1	1	0,7	152	15	9,0	144	86,2	8	4,8	167	26	8,2	284	89,0	9	2,8	319
60–69	44	9,2	105	87,5	4	3,3	120	11	6,5	155	91,7	3	1,8	169	22	7,6	260	90,0	7	2,4	289
70–79	3	4,2	63	88,7	5	7,1	71	4	3,0	123	93,2	5	3,8	132	7	3,5	186	91,6	10	4,9	203
Rahvus																					
Eestlane	200	31,2	410	64,0	31	4,8	641	232	33,1	428	61,1	41	5,8	701	432	32,2	838	62,4	72	5,4	1342
Muu rahvus	63	33,0	126	66,0	2	1,0	191	63	25,1	177	70,5	11	4,4	251	126	28,5	303	68,6	13	2,9	442
Asulatüüp																					
Linn	191	34,1	348	62,1	21	3,8	560	222	33,8	398	60,7	36	5,5	656	413	34,0	746	61,3	57	4,7	1216
Maapiirkond	72	26,5	188	69,1	12	4,4	272	73	24,7	207	70,2	15	5,1	295	145	25,6	395	69,7	27	4,7	567
Piirkond																					
Põhja-Eesti	134	39,1	199	58,0	10	2,9	343	146	38,2	217	56,8	19	5,0	382	280	38,6	416	57,4	29	4,0	725
Lääne-Eesti	29	32,2	58	64,5	3	3,3	90	23	20,2	82	71,9	9	7,9	114	52	25,5	140	68,6	12	5,9	204
Kesk-Eesti	21	19,6	81	75,7	5	4,7	107	25	26,3	64	67,4	6	6,3	95	46	22,8	145	71,8	11	5,4	202
Kirde-Eesti	10	16,1	51	82,3	1	1,6	62	18	17,6	82	80,4	2	2,0	102	28	17,1	133	81,1	3	1,8	164
Lõuna-Eesti	69	30,1	146	63,8	14	6,1	229	84	32,4	160	61,8	15	5,8	259	153	31,4	306	62,7	29	5,9	488
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	30	24,4	81	65,9	12	9,7	123	20	20,8	67	69,8	9	9,4	96	50	22,8	148	67,6	21	9,6	219
Keskharidus	73	36,1	118	58,4	11	5,5	202	70	35,2	116	58,3	13	6,5	199	143	35,7	234	58,3	24	6,0	401
Keskeriharidus	85	30,6	187	67,3	6	2,1	278	58	19,0	233	76,4	14	4,6	305	143	24,5	420	72,1	20	3,4	583
Kõrgharidus	74	32,5	149	65,3	5	2,2	228	147	42,2	186	53,5	15	4,3	348	221	38,4	335	58,1	20	3,5	576
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	185	28,4	441	67,7	25	3,9	651	222	34,7	382	59,8	35	5,5	639	407	31,5	823	63,8	60	4,7	1290
Ei ela koos	77	42,8	95	52,8	8	4,4	180	73	23,5	223	71,7	15	4,8	311	150	30,5	318	64,8	23	4,7	491

**Tabel 81. Kondoomi kasutamine viimase püsipartneriga esmakordselt vahekorras olles
(% inimestest, kes viimasel korral olid vahekorras püsipartneriga)**

	Mees							Naine							KOKKU						
	Kasutas kondoomi		Ei kasutanud kondoomi		Ei mäleta		KOKKU	Kasutas kondoomi		Ei kasutanud kondoomi		Ei mäleta		KOKKU	Kasutas kondoomi		Ei kasutanud kondoomi		Ei mäleta		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	218	30,4	468	65,3	31	4,3	717	258	30,0	548	63,7	54	6,3	860	476	30,2	1016	64,4	85	5,4	1577
Vanuserühm																					
18–29	84	67,8	34	27,4	6	4,8	124	86	64,6	40	30,1	7	5,3	133	170	66,1	74	28,8	13	5,1	257
30–39	71	46,7	75	49,3	6	4,0	152	82	54,3	55	36,4	14	9,3	151	153	50,5	130	42,9	20	6,6	303
40–49	34	23,6	102	70,8	8	5,6	144	55	35,3	90	57,7	11	7,0	156	89	29,7	192	64,0	19	6,3	300
50–59	13	10,1	110	85,3	6	4,6	129	18	11,7	127	82,5	9	5,8	154	31	11,0	237	83,7	15	5,3	283
60–69	15	14,0	88	82,2	4	3,8	107	11	7,1	135	87,1	9	5,8	155	26	9,9	223	85,1	13	5,0	262
70–79	1	1,7	58	96,6	1	1,7	60	7	6,4	100	90,9	3	2,7	110	8	4,7	158	92,9	4	2,4	170
Rahvus																					
Eestlane	160	29,2	360	65,7	28	5,1	548	199	31,4	390	61,5	45	7,1	634	359	30,4	750	63,4	73	6,2	1182
Muu rahvus	58	34,5	107	63,7	3	1,8	168	59	26,1	158	69,9	9	4,0	226	117	29,7	265	67,3	12	3,0	394
Asulatüüp																					
Linn	166	34,5	300	62,4	15	3,1	481	191	32,1	368	61,8	36	6,1	595	357	33,2	668	62,1	51	4,7	1076
Maapiirkond	52	22,0	168	71,2	16	6,8	236	67	25,2	180	67,7	19	7,1	266	119	23,7	348	69,3	35	7,0	502
Piirkond																					
Põhja-Eesti	105	35,5	178	60,1	13	4,4	296	133	38,3	194	55,9	20	5,8	347	238	37,0	372	57,9	33	5,1	643
Lääne-Eesti	23	28,4	53	65,4	5	6,2	81	18	17,8	76	75,3	7	6,9	101	41	22,5	129	70,9	12	6,6	182
Kesk-Eesti	20	22,2	65	72,2	5	5,6	90	20	24,1	57	68,7	6	7,2	83	40	23,1	122	70,5	11	6,4	173
Kirde-Eesti	11	20,0	43	78,2	1	1,8	55	15	16,1	74	79,6	4	4,3	93	26	17,6	117	79,0	5	3,4	148
Lõuna-Eesti	59	30,3	129	66,1	7	3,6	195	72	30,5	146	61,9	18	7,6	236	131	30,4	275	63,8	25	5,8	431
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	23	23,0	69	69,0	8	8,0	100	22	27,9	52	65,8	5	6,3	79	45	25,1	121	67,6	13	7,3	179
Keskharidus	64	36,8	105	60,3	5	2,9	174	58	32,1	113	62,4	10	5,5	181	122	34,4	218	61,4	15	4,2	355
Keskeriharidus	68	28,7	161	67,9	8	3,4	237	56	20,3	200	72,5	20	7,2	276	124	24,2	361	70,4	28	5,4	513
Kõrgharidus	64	31,1	131	63,6	11	5,3	206	123	38,2	179	55,6	20	6,2	322	187	35,4	310	58,7	31	5,9	528
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	178	28,7	414	66,8	28	4,5	620	200	32,5	371	60,3	44	7,2	615	378	30,6	785	63,6	72	5,8	1235
Ei ela koos	40	41,7	53	55,2	3	3,1	96	58	23,7	176	71,8	11	4,5	245	98	28,7	229	67,2	14	4,1	341

**Tabel 82. Kondoomi kasutamine viimase 12 kuu jooksul püsipartneriga vahekorras
(% viimase 12 kuu jooksul püsipartneriga vahekorras olnud inimestest)**

	Mees					Naine					KOKKU				
	Kasutas kondoomi iga kord		Ei kasutanud kondoomi iga kord		KOKKU	Kasutas kondoomi iga kord		Ei kasutanud kondoomi iga kord		KOKKU	Kasutas kondoomi iga kord		Ei kasutanud kondoomi iga kord		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	45	7,5	554	92,5	599	40	6,7	553	93,3	593	85	7,1	1107	92,9	1192
Vanuserühm															
18–29	21	16,7	105	83,3	126	18	13,5	115	86,5	133	39	15,1	220	84,9	259
30–39	13	8,9	133	91,1	146	13	8,8	135	91,2	148	26	8,8	268	91,2	294
40–49	2	1,4	141	98,6	143	8	5,8	130	94,2	138	10	3,6	271	96,4	281
50–59	6	6,1	92	93,9	98	1	0,8	118	99,2	119	7	3,2	210	96,8	217
60–69	2	3,3	59	96,7	61	-	-	41	100,0	41	2	2,0	100	98,0	102
70–79	-	-	25	100,0	25	-	-	14		14	-	-	39	100,0	39
Rahvus															
Eestlane	33	7,2	426	92,8	459	33	7,5	409	92,5	442	66	7,3	835	92,7	901
Muu rahvus	12	8,5	129	91,5	141	7	4,6	144	95,4	151	19	6,5	273	93,5	292
Asulatüüp															
Linn	35	8,5	376	91,5	411	29	7,2	376	92,8	405	64	7,8	752	92,2	816
Maapiirkond	10	5,3	178	94,7	188	11	5,9	177	94,1	188	21	5,6	355	94,4	376
Piirkond															
Põhja-Eesti	24	9,0	242	91,0	266	17	6,6	239	93,4	256	41	7,9	481	92,1	522
Lääne-Eesti	5	8,1	57	91,9	62	3	4,5	64	95,5	67	8	6,2	121	93,8	129
Kesk-Eesti	4	5,3	72	94,7	76	4	6,3	59	93,7	63	8	5,8	131	94,2	139
Kirde-Eesti	1	2,2	44	97,8	45	3	5,8	49	94,2	52	4	4,1	93	95,9	97
Lõuna-Eesti	11	7,3	140	92,7	151	14	9,0	142	91,0	156	25	8,1	282	91,9	307
Haridus															
Alg- või põhiharidus	7	8,9	72	91,1	79	3	7,3	38	92,7	41	10	8,3	110	91,7	120
Keskharidus	12	7,9	139	92,1	151	4	3,5	110	96,5	114	16	6,0	249	94,0	265
Keskeriharidus	13	6,8	178	93,2	191	7	4,0	168	96,0	175	20	5,5	346	94,5	366
Kõrgharidus	13	7,3	164	92,7	177	27	10,3	236	89,7	263	40	9,1	400	90,9	440
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	34	6,4	494	93,6	528	28	5,5	480	94,5	508	62	6,0	974	94,0	1036
Ei ela koos	11	15,5	60	84,5	71	13	15,1	73	84,9	86	24	15,3	133	84,7	157

**Tabel 83. Kondoomi kasutamine viimase 12 kuu jooksul juhipartneriga vahekorras
(% viimase 12 kuu jooksul juhipartneriga vahekorras olnud inimestest)**

	Mees					Naine					KOKKU				
	Kasutas kondoomi iga kord		Ei kasutanud kondoomi iga kord		KOKKU	Kasutas kondoomi iga kord		Ei kasutanud kondoomi iga kord		KOKKU	Kasutas kondoomi iga kord		Ei kasutanud kondoomi iga kord		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	49	47,1	55	52,9	104	18	30,0	42	70,0	60	67	40,9	97	59,1	164
Vanuserühm															
18–29	15	50,0	15	50,0	30	10	37,0	17	63,0	27	25	43,9	32	56,1	57
30–39	17	53,1	15	46,9	32	4		13		17	21	42,9	28	57,1	49
40–49	8		10		18	2		4		6	10	41,7	14	58,3	24
50–59	7		7		14	-	-	5		5	7		12		19
60–69	1		7		8	-	-	2		2	1		9		10
70–79	-	-	1		1	1		-	-	1	1		1		2
Rahvus															
Eestlane	42	48,8	44	51,2	86	17	36,2	30	63,8	47	59	44,4	74	55,6	133
Muu rahvus	7		11		18	1		12		13	8	25,8	23	74,2	31
Asulatüüp															
Linn	36	44,4	45	55,6	81	15	31,9	32	68,1	47	51	39,8	77	60,2	128
Maapiirkond	13	54,2	11	45,8	24	2		10		12	15	41,7	21	58,3	36
Piirkond															
Põhja-Eesti	26	47,3	29	52,7	55	10	28,6	25	71,4	35	36	40,0	54	60,0	90
Lääne-Eesti	2		4		6	-	-	3		3	2		7		9
Kesk-Eesti	7		9		16	-	-	3		3	7		12		19
Kirde-Eesti	1		2		3	-	-	2		2	1		4		5
Lõuna-Eesti	14	56,0	11	44,0	25	8		8		16	22	53,7	19	46,3	41
Haridus															
Alg- või põhiharidus	3		9		12	1		5		6	4		14		18
Keskharidus	14	50,0	14	50,0	28	9	40,9	13	59,1	22	23	46,0	27	54,0	50
Keskeriharidus	18	48,6	19	51,4	37	3		11		14	21	41,2	30	58,8	51
Kõrgharidus	15	51,7	14	48,3	29	5		14		19	20	41,7	28	58,3	48
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	18	45,0	22	55,0	40	4		14		18	22	37,9	36	62,1	58
Ei ela koos	31	47,7	34	52,3	65	14	33,3	28	66,7	42	45	42,1	62	57,9	107

Tabel 84. Viimase 12 kuu jooksul ilma kondoomita seksuaalvahekord partneriga, kelle kohta oli teadmata, kas ta oli nakatunud HIVi või mitte (% viimase 12 kuu jooksul seksuaalvahekorras olnud inimestest)

	Mees					Naine					KOKKU				
	On olnud sellises seksuaalvahekorras		Ei ole olnud sellises seksuaalvahekorras		KOKKU	On olnud sellises seksuaalvahekorras		Ei ole olnud sellises seksuaalvahekorras		KOKKU	On olnud sellises seksuaalvahekorras		Ei ole olnud sellises seksuaalvahekorras		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	45	6,8	613	93,2	658	59	9,3	576	90,7	635	104	8,0	1189	92,0	1293
Vanuserühm															
18–29	13	9,0	131	91,0	144	19	12,9	128	87,1	147	32	11,0	259	89,0	291
30–39	15	9,2	148	90,8	163	13	8,3	143	91,7	156	28	8,8	291	91,2	319
40–49	6	4,0	144	96,0	150	11	7,6	134	92,4	145	17	5,8	278	94,2	295
50–59	4	3,6	108	96,4	112	11	9,0	111	91,0	122	15	6,4	219	93,6	234
60–69	1	1,5	66	98,5	67	2	4,2	46	95,8	48	3	2,6	112	97,4	115
70–79	6	26,1	17	73,9	23	3		13		16	9	23,1	30	76,9	39
Rahvus															
Eestlane	31	6,2	473	93,8	504	44	9,2	435	90,8	479	75	7,6	908	92,4	983
Muu rahvus	14	9,1	140	90,9	154	16	10,1	142	89,9	158	30	9,6	282	90,4	312
Asulatüüp															
Linn	39	8,6	412	91,4	451	46	10,4	395	89,6	441	85	9,5	807	90,5	892
Maapiirkond	6	2,9	201	97,1	207	13	6,7	181	93,3	194	19	4,7	382	95,3	401
Piirkond															
Põhja-Eesti	24	8,2	268	91,8	292	29	10,4	249	89,6	278	53	9,3	517	90,7	570
Lääne-Eesti	1	1,6	62	98,4	63	6	8,8	62	91,2	68	7	5,3	124	94,7	131
Kesk-Eesti	8	9,1	80	90,9	88	7	10,4	60	89,6	67	15	9,7	140	90,3	155
Kirde-Eesti	8	17,4	38	82,6	46	4	7,4	50	92,6	54	12	12,0	88	88,0	100
Lõuna-Eesti	5	2,9	165	97,1	170	13	7,7	155	92,3	168	18	5,3	320	94,7	338
Haridus															
Alg- või põhiharidus	10	11,8	75	88,2	85	7	14,9	40	85,1	47	17	12,9	115	87,1	132
Keskharidus	13	7,8	154	92,2	167	19	15,1	107	84,9	126	32	10,9	261	89,1	293
Keskeriharidus	8	3,7	209	96,3	217	14	7,5	172	92,5	186	22	5,5	381	94,5	403
Kõrgharidus	13	7,0	174	93,0	187	20	7,3	255	92,7	275	33	7,1	429	92,9	462
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	23	4,2	519	95,8	642	25	4,9	488	95,1	513	48	4,5	1007	95,5	1055
Ei ela koos	22	19,0	94	81,0	116	35	28,5	88	71,5	123	57	23,8	182	76,2	239

Tabel 85. Kondoomi kasutamine viimasel korral püsipartneriga vahekorras (% viimase 12 kuu jooksul püsipartneriga vahekorras olnud inimestest)

	Mees					Naine					KOKKU				
	Kasutas kondoomi		Ei kasutanud kondoomi		KOKKU	Kasutas kondoomi		Ei kasutanud kondoomi		KOKKU	Kasutas kondoomi		Ei kasutanud kondoomi		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	111	18,5	488	81,5	599	90	15,4	495	84,6	585	201	17,0	983	83,0	1184
Vanuserühm															
18–29	40	31,5	87	68,5	127	37	27,8	96	72,2	133	77	29,6	183	70,4	260
30–39	42	28,6	105	71,4	147	29	19,5	120	80,5	149	71	24,0	225	76,0	296
40–49	15	10,3	130	89,7	145	16	11,8	120	88,2	136	31	11,0	250	89,0	281
50–59	10	10,2	88	89,8	98	5	4,3	111	95,7	116	15	7,0	199	93,0	214
60–69	5	8,5	54	91,5	59	3	7,7	36	92,3	39	8	8,2	90	91,8	98
70–79	-	-	25	100,0	25	-	-	12		12	-	-	37	100,0	37
Rahvus															
Eestlane	85	18,6	373	81,4	458	70	16,1	365	83,9	435	155	17,4	738	82,6	893
Muu rahvus	26	18,4	115	81,6	141	20	13,3	130	86,7	150	46	15,8	245	84,2	291
Asulatüüp															
Linn	81	19,7	331	80,3	412	70	17,5	330	82,5	400	151	18,6	661	81,4	812
Maapiirkond	30	16,0	158	84,0	188	21	11,4	164	88,6	185	51	13,7	322	86,3	373
Piirkond															
Põhja-Eesti	50	18,7	217	81,3	267	44	17,3	211	82,7	255	94	18,0	428	82,0	522
Lääne-Eesti	12	19,4	50	80,6	62	7	11,1	56	88,9	63	19	15,2	106	84,8	125
Kesk-Eesti	10	13,3	65	86,7	75	6	9,7	56	90,3	62	16	11,7	121	88,3	137
Kirde-Eesti	9	20,5	35	79,5	44	7	14,0	43	86,0	50	16	17,0	78	83,0	94
Lõuna-Eesti	29	19,3	121	80,7	150	27	17,3	129	82,7	156	56	18,3	250	81,7	306
Haridus															
Alg- või põhiharidus	14	17,3	67	82,7	81	8	20,0	32	80,0	40	22	18,2	99	81,8	121
Keskharidus	28	18,7	122	81,3	150	15	13,4	97	86,6	112	43	16,4	219	83,6	262
Keskeriharidus	36	18,9	154	81,1	190	19	11,0	153	89,0	172	55	15,2	307	84,8	362
Kõrgharidus	33	18,5	145	81,5	178	49	18,8	211	81,2	260	82	18,7	356	81,3	438
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	91	17,3	436	82,7	527	60	12,0	441	88,0	501	151	14,7	877	85,3	1028
Ei ela koos	20	27,8	52	72,2	72	31	36,5	54	63,5	85	51	32,5	106	67,5	157

Tabel 86. Kondoomi kasutamine viimasel korral juhupartneriga vahekorras (% viimase 12 kuu jooksul juhupartneriga vahekorras olnud inimestest)

	Mees					Naine					KOKKU				
	Kasutas kondoomi		Ei kasutanud kondoomi		KOKKU	Kasutas kondoomi		Ei kasutanud kondoomi		KOKKU	Kasutas kondoomi		Ei kasutanud kondoomi		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	58	55,8	46	44,2	104	26	43,3	34	56,7	60	84	51,2	80	48,8	164
Vanuserühm															
18–29	19	61,3	12	38,7	31	16	57,1	12	42,9	28	35	59,3	24	40,7	59
30–39	22	66,7	11	33,3	33	7		10		17	29	58,0	21	42,0	50
40–49	8		10		18	2		4		6	10	41,7	14	58,3	24
50–59	7		7		14	-	-	5		5	7		12		19
60–69	2		6		8	-	-	2		2	2		8		10
70–79	-	-	1		1	1		-	-	1	1		1		2
Rahvus															
Eestlane	49	56,3	38	43,7	87	23	48,9	24	51,1	47	72	53,7	62	46,3	134
Muu rahvus	10		9		19	3		10		13	13	40,6	19	59,4	32
Asulatüüp															
Linn	43	53,1	38	46,9	81	24	50,0	24	50,0	48	67	51,9	62	48,1	129
Maapiirkond	15	62,5	9	37,5	24	2		10		12	17	47,2	19	52,8	36
Piirkond															
Põhja-Eesti	32	59,3	22	40,7	54	17	48,6	18	51,4	35	49	55,1	40	44,9	89
Lääne-Eesti	2		4		6	-	-	3		3	2		7		9
Kesk-Eesti	9		7		16	-	-	3		3	9		10		19
Kirde-Eesti	1		2		3	-	-	2		2	1		4		5
Lõuna-Eesti	14	56,0	11	44,0	25	9		8		17	23	54,8	19	45,2	42
Haridus															
Alg- või põhiharidus	4		8		12	2		4		6	6		12		18
Keskharidus	16	57,1	12	42,9	28	10	47,6	11	52,4	21	26	53,1	23	46,9	49
Keskeriharidus	23	63,9	13	36,1	36	6		8		14	29	58,0	21	42,0	50
Kõrgharidus	16	55,2	13	44,8	29	8		11		19	24	50,0	24	50,0	48
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	21	52,5	19	47,5	40	5		13		18	26	44,8	32	55,2	58
Ei ela koos	38	58,5	27	41,5	65	21	50,0	21	50,0	42	59	55,1	48	44,9	107

Tabel 87. Kondoomi kasutamine viimase vaginaalse vahekorra ajal (% viimase vahekorra ajal vaginaalses vahekorras olnud inimestest*)

	Mees							Naine							KOKKU						
	Kasutas kondoomi kogu vahekorra jooksul		Kasutas kondoomi, kuid mitte kogu vahekorra jooksul		Ei kasutanud kondoomi		KOKKU	Kasutas kondoomi kogu vahekorra jooksul		Kasutas kondoomi, kuid mitte kogu vahekorra jooksul		Ei kasutanud kondoomi		KOKKU	Kasutas kondoomi kogu vahekorra jooksul		Kasutas kondoomi, kuid mitte kogu vahekorra jooksul		Ei kasutanud kondoomi		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	101	16,3	21	3,4	498	80,3	620	76	12,5	21	3,4	513	84,1	610	177	14,4	42	3,4	1011	82,2	1230
Vanuserühm																					
18–29	34	25,2	7	5,2	94	69,6	135	34	23,3	7	4,8	105	71,9	146	68	24,2	14	5,0	199	70,8	281
30–39	38	23,8	9	5,6	113	70,6	160	23	15,3	7	4,7	120	80,0	150	61	19,7	16	5,2	233	75,1	310
40–49	16	11,0	1	0,7	129	88,3	146	11	7,9	6	4,3	123	87,8	140	27	9,4	7	2,5	252	88,1	286
50–59	8	8,5	3	3,2	83	88,3	94	2	1,7	1	0,9	111	97,4	114	10	4,8	4	1,9	194	93,3	208
60–69	6	9,5	1	1,6	56	88,9	63	4	9,1	-	-	40	90,9	44	10	9,4	1	0,9	96	89,7	107
70–79	-	-	-	-	23	100,0	23	4	-	-	-	14	-	15	1	2,6	-	-	37	97,4	38
Rahvus																					
Eestlane	77	16,1	14	2,9	387	81,0	478	60	12,9	16	3,5	388	83,6	464	137	14,5	30	3,2	775	82,3	942
Muu rahvus	24	16,9	7	4,9	111	78,2	142	17	11,7	5	3,4	124	84,9	146	41	14,2	12	4,2	235	81,6	288
Asulatüüp																					
Linn	74	17,5	15	3,5	335	79,0	424	61	14,3	17	4,0	348	81,7	426	135	15,9	32	3,8	683	80,4	850
Maapiirkond	27	13,8	5	2,6	163	82,6	195	15	8,1	4	2,2	165	89,7	184	42	11,1	9	2,4	328	86,5	379
Piirkond																					
Põhja-Eesti	53	18,5	14	4,9	219	76,6	286	36	13,4	9	3,3	224	83,3	569	89	16,0	23	4,2	443	79,8	555
Lääne-Eesti	8	13,8	2	3,4	48	82,8	58	5	7,6	1	1,5	60	90,9	66	13	10,5	3	2,4	108	87,1	124
Kesk-Eesti	9	11,5	2	2,6	67	85,9	78	5	8,1	1	1,6	56	90,3	62	14	10,0	3	2,1	123	87,9	140
Kirde-Eesti	5	12,8	2	5,1	32	82,1	39	6	12,3	3	6,1	40	81,6	49	11	12,5	5	5,7	72	81,8	88
Lõuna-Eesti	27	17,0	1	0,6	131	82,4	159	25	15,2	7	4,3	132	80,5	164	52	16,1	8	2,5	263	81,4	323
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	10	12,5	3	3,8	67	83,7	80	9	20,0	-	-	36	80,0	45	19	15,2	3	2,4	106	82,4	125
Keskharidus	26	16,1	9	5,6	126	78,3	161	14	11,4	4	3,2	105	85,4	123	40	14,1	13	4,6	231	81,3	284
Keskeriharidus	34	16,8	4	2,0	164	81,2	202	16	9,0	6	3,4	156	87,6	178	50	13,2	10	2,6	320	84,2	380
Kõrgharidus	31	17,7	5	2,9	139	79,4	175	38	14,4	12	4,5	215	81,1	265	69	15,7	17	3,9	354	80,5	440
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	67	13,0	16	3,1	432	83,9	515	42	8,6	13	2,7	432	88,7	487	109	10,9	29	2,9	864	86,2	1002
Ei ela koos	35	33,0	5	4,7	66	62,3	106	35	28,5	8	6,5	80	65,0	123	70	30,6	13	5,7	146	63,7	229

Tabel 88. HIVi suhtes testimine elu jooksul

	Mees					Naine					KOKKU				
	On testitud		Ei ole testitud, ei mäleta		KOKKU	On testitud		Ei ole testitud, ei mäleta		KOKKU	On testitud		Ei ole testitud, ei mäleta		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	429	49,3	442	50,7	871	534	55,3	431	44,7	965	963	52,5	873	47,5	1836
Vanuserühm															
18–29	94	50,8	91	49,2	185	120	69,8	52	30,2	172	214	59,9	143	40,1	357
30–39	125	70,2	53	29,8	178	139	82,7	29	17,3	168	264	76,3	82	23,7	346
40–49	114	68,3	53	31,7	167	131	78,4	36	21,6	167	245	73,4	89	26,6	334
50–59	51	34,0	99	66,0	150	84	50,3	83	49,7	167	135	42,6	182	57,4	317
60–69	32	25,8	92	74,2	124	43	25,6	125	74,4	168	75	25,7	217	74,3	292
70–79	13	19,7	53	80,3	66	18	14,5	106	85,5	124	31	16,3	159	83,7	190
Rahvus															
Eestlane	318	47,3	354	52,7	672	388	54,4	325	45,6	713	706	51,0	679	49,0	1385
Muu rahvus	110	55,6	88	44,4	198	145	57,8	106	42,2	251	255	56,8	194	43,2	449
Asulatüüp															
Linn	318	54,2	269	45,8	587	383	57,5	283	42,5	666	701	55,9	552	44,1	1253
Maapiirkond	111	39,1	173	60,9	284	151	50,5	148	49,5	299	262	44,9	321	55,1	583
Piirkond															
Põhja-Eesti	197	55,0	161	45,0	358	250	64,1	140	35,9	390	447	59,8	301	40,2	748
Lääne-Eesti	34	35,8	61	64,2	95	54	47,4	60	52,6	114	88	42,1	121	57,9	209
Kesk-Eesti	45	41,7	63	58,3	108	49	50,0	49	50,0	98	94	45,6	112	54,4	206
Kirde-Eesti	47	72,3	18	27,7	65	53	53,0	47	47,0	100	100	60,6	65	39,4	165
Lõuna-Eesti	106	43,1	140	56,9	246	128	48,7	135	51,3	263	234	46,0	275	54,0	509
Haridus															
Alg- või põhiharidus	51	38,1	83	61,9	134	37	36,6	64	63,4	101	88	37,4	147	62,6	235
Keskharidus	108	49,1	112	50,9	220	105	50,7	102	49,3	207	213	49,9	214	50,1	427
Keskeriharidus	135	47,5	149	52,5	284	143	47,2	160	52,8	303	278	47,4	309	52,6	587
Kõrgharidus	134	58,0	97	42,0	231	248	70,7	103	29,3	351	382	65,6	200	34,4	582
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	323	49,5	329	50,5	652	398	62,8	236	37,2	634	721	56,1	565	43,9	1286
Ei ela koos	106	48,4	113	51,6	219	135	41,0	194	59,0	329	241	44,0	307	56,0	548

Tabel 89. HIVi suhtes testimine viimase 12 kuu jooksul

	Mees					Naine					KOKKU				
	On testitud		Ei ole testitud, ei mäleta		KOKKU	On testitud		Ei ole testitud, ei mäleta		KOKKU	On testitud		Ei ole testitud, ei mäleta		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	117	13,5	752	86,5	869	171	17,8	791	82,2	962	288	15,7	1543	84,3	1831
Vanuserühm															
18–29	39	21,1	146	78,9	185	55	32,2	116	67,8	171	94	26,4	262	73,6	356
30–39	40	22,5	138	77,5	178	48	28,6	120	71,4	168	88	25,4	258	74,6	346
40–49	24	14,5	142	85,5	166	39	23,5	127	76,5	166	63	19,0	269	81,0	332
50–59	11	7,3	139	92,7	150	22	13,3	144	86,7	166	33	10,4	283	89,6	316
60–69	1	0,8	123	99,2	124	5	3,0	162	97,0	167	6	2,1	285	97,9	291
70–79	2	3,0	64	97,0	66	2	1,6	122	98,4	124	4	2,1	186	97,9	190
Rahvus															
Eestlane	91	13,6	580	86,4	671	134	18,8	577	81,2	711	225	16,3	1157	83,7	1382
Muu rahvus	26	13,1	172	86,9	198	37	14,7	214	85,3	251	63	14,0	386	86,0	449
Asulatüüp															
Linn	89	15,2	497	84,8	586	122	18,4	541	81,6	663	211	16,9	1038	83,1	1249
Maapiirkond	28	9,9	255	90,1	283	49	16,4	250	83,6	299	77	13,2	505	86,8	582
Piirkond															
Põhja-Eesti	56	15,7	300	84,3	356	84	21,5	307	78,5	391	140	18,7	607	81,3	747
Lääne-Eesti	7	7,4	87	92,6	94	12	10,5	102	89,5	114	19	9,1	189	90,9	208
Kesk-Eesti	12	11,2	95	88,8	107	20	20,6	77	79,4	97	32	15,7	172	84,3	204
Kirde-Eesti	7	10,8	58	89,2	65	17	17,2	82	82,8	99	24	14,6	140	85,4	164
Lõuna-Eesti	35	14,2	212	85,8	247	39	14,9	223	85,1	262	74	14,5	435	85,5	509
Haridus															
Alg- või põhiharidus	19	14,2	115	85,8	134	12	12,0	88	88,0	100	31	13,2	203	86,8	234
Keskharidus	29	13,2	190	86,8	219	33	15,9	174	84,1	207	62	14,6	364	85,4	426
Keskeriharidus	24	8,5	260	91,5	284	41	13,6	261	86,4	302	65	11,1	521	88,9	586
Kõrgharidus	44	19,1	186	80,9	230	85	24,4	264	75,6	349	129	22,3	450	77,7	579
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	76	11,7	575	88,3	651	127	20,0	507	80,0	634	203	15,8	1082	84,2	1285
Ei ela koos	41	18,8	177	81,2	218	44	13,5	283	86,5	327	85	15,6	460	84,4	545

Tabel 90. Põhjus HIV-testi tegemiseks (% elu jooksul HIVi suhtes testitud inimestest)*

	Mees							Naine							KOKKU						
	Doonorina		Rasedana		Muul põhjusel		KOKKU	Doonorina		Rasedana		Muul põhjusel		KOKKU	Doonorina		Rasedana		Muul põhjusel		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	252	61,2	-	-	218	52,9	412	244	47,5	263	51,2	180	35,0	514	496	53,6	263	28,4	398	42,8	926
Vanuserühm																					
18–29	56	61,5	-	-	48	52,8	91	61	52,1	42	35,9	51	43,6	117	117	56,2	42	20,2	99	47,6	208
30–39	84	68,3	-	-	59	48,0	123	65	47,1	94	68,1	37	26,8	138	149	57,1	94	36,0	96	36,8	261
40–49	74	68,5	-	-	52	48,2	108	73	57,0	78	60,9	32	25,0	128	147	62,0	78	32,9	85	35,9	237
50–59	20	40,0	-	-	34	68,0	50	25	30,9	33	40,7	38	46,9	81	44	33,8	33	25,4	71	54,6	130
60–69	14	50,0	-	-	17	60,7	28	15	41,7	11	30,6	14	38,9	36	29	45,3	11	17,2	31	48,4	64
70–79	4		-	-	8	8	12	5		5		8		14	9	34,6	5	19,2	16	61,5	26
Rahvus																					
Eestlane	206	67,1	-	-	145	47,2	307	201	53,7	189	50,5	121	32,4	374	407	59,7	189	27,7	267	39,1	682
Muu rahvus	46	44,2	-	-	73	70,2	104	43	30,7	73	52,1	58	41,4	140	88	36,1	73	29,9	131	53,7	244
Asulatüüp																					
Linn	181	59,5	-	-	172	56,6	304	169	45,3	182	48,8	150	40,1	373	350	51,6	182	26,8	322	47,5	678
Maapiirkond	71	66,4	-	-	46	43,0	107	75	53,2	81	57,5	30	21,2	141	145	58,5	81	32,7	76	30,6	248
Piirkond																					
Põhja-Eesti	115	60,5	-	-	112	59,1	190	110	45,5	116	47,9	100	41,3	242	226	52,3	116	26,9	213	49,3	432
Lääne-Eesti	22	64,7	-	-	14	42,8	34	28	54,9	27	52,9	12	23,5	51	50	59,5	27	32,1	26	31,0	84
Kesk-Eesti	26	61,9	-	-	18	43,4	42	31	64,6	20	41,6	10	20,8	48	57	63,3	20	22,2	29	32,2	90
Kirde-Eesti	17	37,7	-	-	33	72,9	45	16	32,7	25	51,0	22	44,9	49	33	35,5	25	26,9	55	59,1	93
Lõuna-Eesti	71	71,0	-	-	40	40,0	100	58	46,4	74	59,2	35	28,0	125	129	57,1	74	32,7	76	33,6	226
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	29	61,7	-	-	23	48,9	47	15	42,8	19	54,3	10	28,6	35	44	53,0	19	22,9	34	41,0	83
Keskharidus	61	59,8	-	-	54	52,9	102	47	47,0	49	49,0	32	32,0	100	108	53,5	49	24,3	86	42,6	202
Keskeriharidus	83	63,8	-	-	64	49,2	130	62	46,2	58	43,3	45	33,6	134	145	54,9	58	22,0	109	41,3	264
Kõrgharidus	79	59,9	-	-	77	58,3	132	120	49,4	134	55,1	91	37,5	243	199	53,1	137	36,5	168	44,8	375
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	192	61,7	-	-	160	51,5	311	185	47,9	225	58,3	115	29,8	386	378	54,3	225	32,3	275	39,5	696
Ei ela koos	59	58,4	-	-	58	57,4	101	59	46,1	38	29,7	65	50,8	128	118	51,3	38	16,5	123	53,5	230

* Märkida oli võimalik mitu vastust

Tabel 91. HIV-testi tegemise sagedus elu jooksul (% elu jooksul HIVi suhtes testitud inimestest)

	Mees							Naine							KOKKU						
	Üks kord		2–5 korda		Rohkem kui viis korda		KOKKU	Üks kord		2–5 korda		Rohkem kui viis korda		KOKKU	Üks kord		2–5 korda		Rohkem kui viis korda		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	126	34,2	171	46,5	71	19,3	368	116	24,1	292	60,6	74	15,3	482	242	28,5	463	54,5	145	17,0	850
Vanuserühm																					
18–29	33	41,2	34	42,5	13	16,3	80	30	28,3	63	59,4	13	12,3	106	63	33,9	97	52,1	26	14,0	186
30–39	29	27,9	47	45,2	28	26,9	104	21	16,2	84	64,6	25	19,2	130	50	21,4	131	56,0	53	22,6	234
40–49	33	34,7	46	48,4	16	16,9	95	26	22,2	74	63,3	17	14,5	117	59	27,8	120	56,6	33	15,6	212
50–59	17	35,4	25	52,1	6	12,5	48	19	25,3	49	65,4	7	9,3	75	36	29,3	74	60,1	13	10,6	123
60–69	11	36,7	13	43,3	6	20,0	30	14	35,0	15	37,5	11	27,5	40	25	35,7	28	40,0	17	24,3	70
70–79	4		5		3		12	7		8		1		16	11	39,3	13	46,4	4	14,3	28
Rahvus																					
Eestlane	86	32,1	126	47,0	56	20,9	268	75	21,9	210	61,2	58	16,9	343	161	26,3	336	55,0	114	18,7	611
Muu rahvus	40	40,0	45	45,0	15	15,0	100	41	29,3	83	59,3	16	11,4	140	81	33,8	128	53,3	31	12,9	240
Asulatüüp																					
Linn	91	32,6	138	49,5	50	17,9	279	85	24,1	214	60,6	54	15,3	353	176	27,8	352	55,7	104	16,5	632
Maapiirkond	35	39,3	33	37,1	21	23,6	89	31	23,8	79	60,8	20	15,4	130	66	30,1	112	51,2	41	18,7	219
Piirkond																					
Põhja-Eesti	48	28,6	83	49,4	37	22,0	168	56	23,8	145	61,7	34	14,5	235	104	25,8	228	56,6	71	17,6	403
Lääne-Eesti	8	32,0	14	56,0	3	12,0	25	10	22,2	28	62,2	7	15,6	45	18	25,7	42	60,0	10	14,3	70
Kesk-Eesti	14	37,9	16	43,2	7	18,9	37	9	21,9	25	61,0	7	17,1	41	23	29,5	41	52,6	14	17,9	78
Kirde-Eesti	21	46,7	18	40,0	6	13,3	45	13	25,0	33	63,5	6	11,5	52	34	35,0	51	52,6	12	12,4	97
Lõuna-Eesti	34	37,4	39	42,8	18	19,8	91	28	25,2	62	55,9	21	18,9	111	62	30,7	101	50,0	39	19,3	202
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	16	43,2	17	46,0	4	10,8	37	10	34,5	15	51,7	4	13,8	29	26	39,4	32	48,5	8	12,1	66
Keskharidus	42	43,7	36	37,5	18	18,8	96	30	30,9	55	56,7	12	12,4	97	72	37,3	91	47,2	30	15,5	193
Keskeriharidus	36	31,6	54	47,4	24	21,0	114	26	20,6	81	64,3	19	15,1	126	62	25,8	135	56,3	43	17,9	240
Kõrgharidus	32	26,4	64	52,9	25	20,7	121	51	22,3	141	61,6	37	16,1	229	83	23,7	205	58,6	62	17,7	350
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	93	33,6	134	48,4	50	18,0	277	85	23,2	224	61,2	57	15,6	366	178	27,7	358	55,7	107	16,6	643
Ei ela koos	33	36,3	37	40,6	21	23,1	91	31	26,7	68	58,6	17	14,7	116	64	30,9	105	50,7	38	18,4	207

Tabel 92. HIV-kiirtestimise ürituse külastamine elu jooksul

	Mees					Naine					KOKKU				
	On külastanud		Ei ole külastanud		KOKKU	On külastanud		Ei ole külastanud		KOKKU	On külastanud		Ei ole külastanud		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	44	5,1	817	94,9	861	47	4,9	904	95,1	951	91	5,0	1721	95,0	1812
Vanuserühm															
18–29	18	9,7	167	90,3	185	20	11,7	151	88,3	171	38	10,7	318	89,3	356
30–39	8	4,5	170	95,5	178	10	6,1	154	93,9	164	18	5,3	324	94,7	342
40–49	8	4,8	157	95,2	165	4	2,4	161	97,6	165	12	3,6	318	96,4	330
50–59	6	4,0	144	96,0	150	7	4,2	161	95,8	168	13	4,1	305	95,9	318
60–69	4	3,3	117	96,7	121	5	3,0	160	97,0	165	9	3,1	277	96,9	286
70–79	1	1,6	61	98,4	62	1	0,8	117	99,2	118	2	1,1	178	98,9	180
Rahvus															
Eestlane	33	5,0	632	95,0	665	23	3,3	680	96,7	703	56	4,1	1312	95,9	1368
Muu rahvus	12	6,1	184	93,9	196	24	9,7	224	90,3	248	36	8,1	408	91,9	444
Asulatüüp															
Linn	38	6,5	543	93,5	581	43	6,5	615	93,5	658	81	6,5	1158	93,5	1239
Maapiirkond	6	2,2	273	97,8	279	4	1,4	289	98,6	293	10	1,7	562	98,3	572
Piirkond															
Põhja-Eesti	23	6,5	331	93,5	354	23	6,0	362	94,0	385	46	6,2	693	93,8	739
Lääne-Eesti	-	-	93	100,0	93	2	1,7	113	98,3	115	2	1,0	206	99,0	208
Kesk-Eesti	2	1,9	102	98,1	104	5	5,3	89	94,7	94	7	3,5	191	96,5	198
Kirde-Eesti	6	9,2	59	90,8	65	10	10,1	89	88,9	99	16	9,8	148	90,2	164
Lõuna-Eesti	13	5,3	231	94,7	244	7	2,7	252	97,3	259	20	4,0	483	96,0	503
Haridus															
Alg- või põhiharidus	6	4,6	125	95,4	131	4	4,1	93	95,9	97	10	4,4	218	95,6	228
Keskharidus	10	4,6	206	95,4	216	6	2,9	199	97,1	205	16	3,8	405	96,2	421
Keskeriharidus	15	5,3	266	94,7	281	13	4,3	287	95,7	300	28	4,8	553	95,2	581
Kõrgharidus	13	5,6	218	94,4	231	24	6,9	323	93,1	347	37	6,4	541	93,6	578
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	25	3,9	619	96,1	644	27	4,3	603	95,7	630	52	4,1	1222	95,9	1274
Ei ela koos	19	8,8	198	91,2	217	21	6,5	300	93,5	321	40	7,4	498	92,6	538

Tabel 93. STLide* suhtes testimine elu jooksul

	Mees					Naine					KOKKU				
	On testitud		Ei ole testitud, ei mäleta		KOKKU	On testitud		Ei ole testitud, ei mäleta		KOKKU	On testitud		Ei ole testitud, ei mäleta		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	270	31,3	594	68,8	864	444	46,9	503	53,1	947	714	39,4	1097	60,6	1811
Vanuserühm															
18–29	40	21,7	144	78,3	184	96	56,5	74	43,5	170	136	38,4	218	61,6	354
30–39	70	39,3	108	60,7	178	110	67,5	53	32,5	163	180	52,8	161	47,2	341
40–49	75	45,2	91	54,8	166	96	57,8	70	42,2	166	171	51,5	161	48,5	332
50–59	40	27,0	108	73,0	148	73	45,3	88	54,7	161	113	36,6	196	63,4	309
60–69	30	24,0	95	76,0	125	50	30,1	116	69,9	166	80	27,5	211	72,5	291
70–79	15	23,4	49	76,6	64	19	15,7	102	84,3	121	34	18,4	151	81,6	185
Rahvus															
Eestlane	205	30,6	464	69,4	669	326	46,4	376	53,6	702	531	38,7	840	61,3	1371
Muu rahvus	65	33,3	130	66,7	195	118	48,0	128	52,0	246	183	41,5	258	58,5	441
Asulatüüp															
Linn	196	33,6	387	66,4	583	326	49,5	333	50,5	659	522	42,0	720	58,0	1242
Maapiirkond	74	26,3	207	73,7	281	118	40,8	171	59,2	289	192	33,7	378	66,3	570
Piirkond															
Põhja-Eesti	129	36,5	224	63,5	353	204	53,4	178	46,6	382	333	45,3	402	54,7	735
Lääne-Eesti	23	24,2	72	75,8	95	43	38,1	70	61,9	113	66	31,7	142	68,3	208
Kesk-Eesti	35	33,0	71	67,0	106	42	44,7	52	55,3	94	77	38,5	123	61,5	200
Kirde-Eesti	15	23,8	48	76,2	63	40	40,4	59	59,6	99	55	34,0	107	66,0	162
Lõuna-Eesti	68	27,5	179	72,5	247	115	44,4	144	55,6	259	183	36,2	323	63,8	506
Haridus															
Alg- või põhiharidus	35	26,5	97	73,5	132	35	36,1	62	63,9	97	70	30,6	159	69,4	229
Keskharidus	60	27,3	160	72,7	220	81	39,5	124	60,5	205	141	33,2	284	66,8	425
Keskeriharidus	96	33,9	187	66,1	283	130	43,8	167	56,2	297	226	39,0	354	61,0	580
Kõrgharidus	79	34,6	149	65,4	228	198	57,4	147	42,6	345	277	48,3	296	51,7	573
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	215	33,1	434	66,9	649	318	50,8	308	49,2	626	533	41,8	742	58,2	1275
Ei ela koos	54	25,2	160	74,8	214	125	38,9	196	61,1	321	179	33,5	356	66,5	535

* STLI – seksuaalsel teel leviv infektsioon

Tabel 94. STLide* suhtes testimine viimase 12 kuu jooksul

	Mees					Naine					KOKKU				
	On testitud		Ei ole testitud, ei mäleta		KOKKU	On testitud		Ei ole testitud, ei mäleta		KOKKU	On testitud		Ei ole testitud, ei mäleta		KOKKU
	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N	n	%	n	%	N
KOKKU	32	3,7	830	96,3	862	117	12,5	821	87,5	938	149	8,3	1651	91,7	1800
Vanuserühm															
18–29	9	4,9	175	95,1	184	49	28,7	122	71,3	171	58	16,3	297	83,7	355
30–39	11	6,2	167	93,8	178	42	25,6	122	74,4	164	53	15,5	289	84,5	342
40–49	8	4,8	157	95,2	165	17	10,2	149	89,8	166	25	7,6	306	92,4	331
50–59	3	2,0	144	98,0	147	7	4,4	151	95,6	158	10	3,3	295	96,7	305
60–69	-	-	124	100,0	124	1	0,6	161	99,4	162	1	0,3	285	99,7	286
70–79	1	1,6	62	98,4	63	1	0,8	117	99,2	118	2	1,1	179	98,9	181
Rahvus															
Eestlane	23	3,4	645	96,6	668	82	11,8	612	88,2	694	105	7,7	1257	92,3	1362
Muu rahvus	10	5,1	185	94,9	195	35	14,3	209	85,7	244	45	10,3	394	89,7	439
Asulatüüp															
Linn	25	4,3	557	95,7	582	93	14,3	557	85,7	650	118	9,6	1114	90,4	1232
Maapiirkond	8	2,8	273	97,2	281	24	8,3	265	91,7	286	32	5,6	538	94,4	570
Piirkond															
Põhja-Eesti	17	4,8	336	95,2	353	56	14,7	326	85,3	382	73	9,9	662	90,1	735
Lääne-Eesti	2	2,1	92	97,9	94	11	10,0	99	90,0	110	13	6,4	191	93,6	204
Kesk-Eesti	4	3,8	102	96,2	106	8	8,6	85	91,4	93	12	6,0	187	94,0	199
Kirde-Eesti	3	4,8	60	95,2	63	7	7,3	89	92,7	96	10	6,3	149	93,7	159
Lõuna-Eesti	6	2,4	240	97,6	246	34	13,2	223	86,8	257	40	8,0	463	92,0	503
Haridus															
Alg- või põhiharidus	9	6,9	122	93,1	131	16	16,8	79	83,2	95	25	11,1	201	88,9	226
Keskharidus	10	4,5	210	95,5	220	27	13,3	176	86,7	203	37	8,7	386	91,3	423
Keskeriharidus	7	2,5	275	97,5	282	22	7,5	271	92,5	293	29	5,0	546	95,0	575
Kõrgharidus	7	3,1	222	96,9	229	52	15,1	292	84,9	344	59	10,3	514	89,7	573
Püsipartneriga kooselu															
Elab koos	21	3,2	627	96,8	648	80	12,9	542	87,1	622	101	8,0	1169	92,0	1270
Ei ela koos	11	5,1	203	94,9	214	37	11,7	278	88,3	315	48	9,1	481	90,9	529

* STLI – seksuaalsel teel leviv infektsioon

Tabel 95. B-hepatiidi vastu vaksineerimine

	Mees							Naine							KOKKU						
	On vaktsi- neeritud		Ei ole vaktsi- neeritud*		Ei tea		KOKKU	On vaktsi- neeritud		Ei ole vaktsi- neeritud*		Ei tea		KOKKU	On vaktsi- neeritud		Ei ole vaktsi- neeritud*		Ei tea		KOKKU
	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N	n	%	n	%	n	%	N
KOKKU	212	24,7	328	38,1	320	37,2	860	226	23,8	386	40,7	336	35,4	948	438	24,2	714	39,5	656	36,3	1808
Vanuserühm																					
18–29	92	50,0	23	12,5	69	37,5	184	84	49,1	26	15,2	61	35,7	171	176	49,6	49	13,8	130	36,6	355
30–39	47	26,7	54	30,7	75	42,6	176	50	30,7	54	33,1	59	36,2	163	97	28,6	108	31,9	134	39,5	339
40–49	27	16,3	80	48,2	59	35,5	166	37	22,4	58	35,2	70	42,4	165	64	19,3	138	41,7	129	39,0	331
50–59	31	20,8	67	45,0	51	34,2	149	25	15,5	67	41,6	69	42,9	161	56	18,1	134	43,2	120	38,7	310
60–69	7	5,7	73	59,3	43	35,0	123	17	10,2	106	63,5	44	26,3	167	24	8,3	179	61,7	87	30,0	290
70–79	7	11,5	31	50,8	23	37,7	61	12	9,9	75	62,0	34	28,1	121	19	10,5	106	58,2	57	31,3	182
Rahvus																					
Eestlane	171	25,7	233	35,1	260	39,2	664	179	25,5	250	35,7	272	38,8	701	350	25,6	483	35,4	532	39,0	1365
Muu rahvus	41	20,9	95	48,5	60	30,6	196	48	19,4	135	54,4	65	26,2	248	89	20,0	230	51,8	125	28,2	444
Asulatüüp																					
Linn	158	27,1	219	37,5	207	35,4	584	160	24,2	274	41,5	226	34,3	660	318	25,6	493	39,6	433	34,8	1244
Maapiirkond	53	19,2	110	39,9	113	40,9	276	66	22,9	112	38,9	110	38,2	288	119	21,1	222	39,4	223	39,5	564
Piirkond																					
Põhja-Eesti	88	25,1	119	33,9	144	41,0	351	104	26,9	160	41,5	122	31,6	386	192	26,0	279	37,9	266	36,1	737
Lääne-Eesti	29	31,2	32	34,4	32	34,4	93	22	19,6	35	31,3	55	49,1	112	51	24,9	67	32,7	87	42,4	205
Kesk-Eesti	15	14,2	45	42,9	45	42,9	105	15	17,1	39	44,3	34	38,6	88	30	15,6	84	43,5	79	40,9	193
Kirde-Eesti	10	15,6	38	59,4	16	25,0	64	13	12,9	55	54,4	33	32,7	101	23	13,9	93	56,4	49	29,7	165
Lõuna-Eesti	69	27,9	94	38,1	84	34,0	247	72	27,7	96	36,9	92	35,4	260	141	27,8	190	37,5	176	34,7	507
Haridus																					
Alg- või põhiharidus	32	24,2	49	37,1	51	38,6	132	26	27,4	34	35,8	35	36,8	95	58	25,5	83	36,6	86	37,9	227
Keskharidus	51	23,4	78	35,8	89	40,8	218	43	21,4	82	40,8	76	37,8	201	94	22,4	160	38,2	165	39,4	419
Keskeriharidus	57	20,4	118	42,1	105	37,5	280	55	18,3	137	45,5	109	36,2	301	112	19,3	255	43,9	214	36,8	581
Kõrgharidus	72	31,3	82	35,7	76	33,0	230	101	29,0	131	37,7	116	33,3	348	173	29,9	213	36,9	192	33,2	578
Püsipartneriga kooselu																					
Elab koos	150	23,3	258	40,0	237	36,7	645	160	25,4	243	38,5	228	36,1	631	310	24,3	501	39,3	465	36,4	1276
Ei ela koos	62	28,8	70	32,6	83	38,6	215	66	20,9	143	45,2	107	33,9	316	128	24,1	213	40,1	180	35,8	531

* Sh need, kellel on loomulik immuunsus

www.tai.ee
ISBN 978-9949-461-95-0 (pdf)